הארץ

1.20 ש"ח יום ג' ד' בשבט תשמ"ח, 26 בינואר VOL.69/20895 JANUARY 26 1988

מזרח־גרמניה רמזה: נסכים לשלם פיצויים ליהודים

הקונגרס היהודי העולמי הודיע: אנו כבר מנהלים מו"מ עם מזרח־ברלין על ענין הפיצויים ליהודים קרבנות־הנאצים

ניו יורק (ע"ד). מזרח גרמניה הקומוניסטית רמזה על נכונותה לשלם פיצויים ליהודים קרבנות הנאצים. דוברים יהודים הגדירו זאת כתפנית חשובה המבשרת שי־פור ביחסים בין מזרח ומערב. דובר של הקונגרס היהודי העולמי אמר כי מתנהל עתה מו"מ עם מזרח גרמניה על שאלת הפיצויים. הדובר הוסיף "מזרח גרמניה הודיעה לקונג־רס היהודי העולמי כי אין היא מתנגדת עוד עקרונית לתשלום פיצויים לקרבנות היהודים של הנאצים".

(סוף בעמוד 7)

מובארק בדרך לוואשינגטון • יזכה ל"האזנה קשובה", אך לא לתמיכה ביחס לועידה בינלאומית • פנה אל תושבי ישראל בקריאה: "הועידה לא צריכה להפחיד — היא תוביל למו"מ ישיר; השלום דבר יקר מאוד"

שמיר דוחה יוזמת מובארק; פרס: היוזמה — בכיוון נכון

תאצ'ר נוטה לתמוך ביוזמת מובארק להביא לרגיעה בת ששה חודשים בשטחים, להקפיא את ההתנחלויות ולפתוח בשורה של התייעצויות לקראת כינוסה של ועידה בינלאומית • שגריר ישראל בארה"ב זומן לקונגרס להסביר את המצב בשטחים ומדיניות ישראל בעניין המהומות

מאת גדעון אלון, צבי בראל, יואב מוקר, שאול צדקא סופרי "הארץ" וסוכנויות הידיעות

המחלוקת המדינית בירושלים העמיקה אתמול, בעקבות יוזמת מובארק ומסעו בבירות המערב. ראש הממשלה, יצחק שמיר, דוחה את הצעותיו של נשיא מצרים, חוסני מובארק, לקידום תהליך השלום באמצעות ועידה בינלאומית — הצעות הכלולות בשדר ששיגר אליו שלשום. לעומתו בירך פרס על יוזמתו של הנשיא המצרי.

אתמול זכה נשיא מצרים לתמיכה בתכניתו במערב גרמניה ונראה כי יזכה לברכתה של מרגרט תאצ'ר היום בלונדון, אחרי שהגיע לשם אמש. לעומת זאת אין צפים כי בוואשינגטון, לשם אמור להגיע מובארק היום, צפויה הסכמה עם הנשיא המצרי ביחס לכינוסה של ועידה בינלאומית.

שמיר אמר אתמול, כי הוא דוחה את רעיון הועידה הבינלאומית. הוא ההיפך הגמור ממו"מ ישיר. לדבריו, אין לצפות לכך שהועידה בינלאו־מית תביא להתקרבות לשלום וישראל איננה יכולה לצפות לישועה ממנה.

שמיר הדגיש כי ועידה בינלאו־מית, בה תומכות מדינות ערב מתוך שיקולים של נוחיות, צופנת בחובה סכנות לבטחון המדינה ו"אסור לנו ללכת למלכודת". ראש הממשלה הוסיף, כי "מותר לנו לסרב להצעות הללו ולהעלות הצעות אחרות למו"מ".

לעומת זאת, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר ...

(סוף בעמוד 8)

נשיא מצרים, חוסני מובארק (משמאל) אתמול בבירת מערב־גרמניה. לצידו: נשיא מערב־גרמניה, ריכארד פון וייצזקר. (תצלום: איי־פי)

רבין: נצטרך לשלב יותר חיילי מילואים לבטחון שוטף בשטחים

"צירוף האמצעים שנקטנו הביא לרגיעה יותר בולטת בעזה ופחות ביו"ש, והשאיר את האימפקט שרצינו — חשש של האוכלוסיה" • שר הבטחון הודה כי הוא מודאג מההשפעה של המדיניות החדשה על חיילי צה"ל: "לא אכחד, היו חריגים...יש כאלה שנלהבים להכות"

מאת ראובן פדהצור

"נצטרך לשלב בעתיד יותר מי־לואים גם בביצוע המשימה של הביטחון השוטף בשטחים. נצטרך גם להחזיק בשטחים בעתיד כוחות גדולים יותר מאשר החזקנו לפני ה־9 בדצמבר. הרגיעה של הימים האחרונים היא שכבה דקה של רגיעה יחסית, המחייבת אותנו להישאר בשטחים בכוח גדול" — כך העריך אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, את השפעת המהומות בשטחים על היערכות צה"ל בעתיד.

שר הביטחון דיבר במסיבת כתבים צבאיים בלשכתו בתל־אביב. לדברי רבין, הצירוף של האמצעים אותם נקט צה"ל מאז ה־4 בינואר, ובהם עוצר, פעילות יזומה לפגיעה בכוח, ומכות למפגינים, תוך ביצוע "מרדף וגב" אחריהם, "הביא לרגיעה יותר בולטת בעזה ופחות ביו"ש". הצירוף הזה גם "השאיר את האימפקט שרצינו — חשש של האוכלוסיה".

לדברי השר, מאז החל צה"ל לנקוט בשיטה של השימוש בכוח ובמכות, לא נהרג אף תושב של השטחים באש חיילי צה"ל. בהתייחסו לביקורת המושמעת בחו"ל על המדיניות של הכאת התושבים, הדגיש שר הביטחון, כי בהתנגשות

(סוף בעמוד 7)

שמיר: המערך עושה הכל לחסום התקדמות לשלום

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר, האשים אמש את מפלגת העבודה, ובראשה שמעון פרס, בהכשלתה של מדינת ישראל, טירפוד הסיכויים למו"מ ישיר עם ירדן, וחסימת הדרך בפני התקדמות לשלום. שמיר, שהופיע בפני ועדת החוץ והביטחון של מרכז תנועת החרות, שנתכנסה ב"מצודת זאב" בתל־אביב, הירבה לתקוף את פרס

(סוף בעמוד 7)

חומר החקירה על שני שופטים בחשד להפרת אמונים הועבר ליועץ חריש

יתבקש להכריע בהקדם אם יש מקום להגיש נגד השניים אישומים פליליים

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

משטרת ישראל העבירה שלשום למשרד המשפטים חומר חקירה על שניים מששת השופטים החשודים בהפרת אמונים ובקבלת טובות הנאה. העברת החומר נעשתה בעקבות התערבותם של בכירים במשרד המשפטים ובמשטרה, שהפצירו במחלקת החקירות של המשטרה לזרז את השלמת החקירה.

לסופר "הארץ" נודע כי נגד שני השופטים יש חשדות לכאורה שיספיקו להגשת כתבי אישום. היום יועבר לחריש חומר שהצטבר במשטרה נגד שופט שלישי, המעורב בפרשת קבלת טובות הנאה והפרת אמונים.

לסופר "הארץ" נודע כי היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש התבקש לזרז את הטיפול בתיקים. הוא יתבקש להחליט בהקדם אם יש מקום להגיש אישומים פליליים נגד השופטים, להסתפק בהעמדתם לדין משמעתי או לסגור את התיקים.

"יש לעשות כל מאמץ כדי לסיים את הטיפול בפרשת השופטים בהקדם, כי הדבר גורם נזק כל שהוא לתדמיתה ולשמה הטוב של המערכת השיפוטית, ומסב גם נזק לעשרות שופטי שלום ותעבורה אחרים במחוז המרכז, שאינם מעורבים כלל בפרשה", אמר אמש גורם משפטי בכיר.

בעקבות דיון שקיים שר המשפטים אברהם שריר, עם מנהל בתי המשפט, השופט אריה הגר, למנות בימים הקרובים צוות מיוחד לבדיקת הבעיות שהתעוררו באחרונה בנושאים המינהליים של בתי המשפט. בפגישה השתתפו השופט הגר, והחשב, הממונה על הביקורת הפנימית והמזכיר הראשי של מערכת בתי המשפט.

לסופר "הארץ" נודע כי בפגישה לא נדונה כלל ההצעה להשעות את השופטים החשודים או לדרוש מהם לצאת לחופשה עד שחריש יכריע בעניינם.

אישים במפד"ל מתכננים לפרוש כדי להקים "מפלגה דתית חדשה ובריאה"

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

גורמים בכירים במפד"ל, ביניהם ראשי ישיבות הסדר, פרופסורים מאוניברסיטה, ואישים התופסים כיום עמדות בכירות במנגנון הציבורי, מתכננים לפרוש בקרוב מהמפד"ל, לגרום לפיצול התנועה ולהביא להקמת מפלגה דתית לאומית חדשה ובריאה, שתקלוט את רוב הציבור הדתי ציוני במדינה. במפד"ל עצמה הוקמה באחרונה ועדה סודית בהסכמתו של השר זבולון המר, למצוא "מועמד בעל שם" ומושך קולות, שיעמוד בראש רשימתה לכנסת. המר בעצמו הסכים לפנות את מקומו בראש הרשימה.

בוועדה זו חברים מקורבו של המר, ד"ר יהודה בן מאיר, המכהן כיו"ר מטה הבחירות של המפד"ל, מנכ"ל המפד"ל הרב יצחק לוי, והח"כ לשעבר אברהם מלמד. דוד שטרן מהקיבוץ הדתי.

לסופר "הארץ" נודע כי בין קבוצת האישים המתכננים את הפילוג במפד"ל ושנועדו בשבועות האחרונים למספר פגישות חשאיות נמנים יצחק יגר ועו"ד משה פריבס שעמדו בראש הועדה שביקשה להביא לשיקום התנועה, ושפרשו מתפקידם לאחר שחלק ניכר מהמלצותיהם לא התקבלה, וכן ראש ישיבת "אלון שבות" בגוש עציון, הרב עמיטל, הנחשב למנהיג הרוחני של הקבוצה.

בפגישות הודגש כי למפד"ל אין כיום זכות קיום, היא הצליחה להדרדר. לעבדי פי פחת ובמקום לנסות נסיונות כושלים לשקמה טלאי על גבי טלאי, יש להביא להקמתה של מפלגה דתית חדשה, מתונה יותר ברעיונותיה, שתביא מחדש לעליית כוחו וייצוג המחנה הדתי בכנסת ובממשלה.

אחד המשתתפים בפגישה של האישים המבקשים לחולל את המהפך במפלגה הדתית, אמר אמש לסופר "הארץ" בשיחה שלא לציטוט כי המפד"ל כפי שהיא נראית היום, עשויה להימחק כליל מהמפה הפוליטית בישראל. "אנו מבקשים להביא להקמת גוף פוליטי חדש, רענן, המתאים יותר לאופי הציבור הדתי במדינה" — אמר אותו משתתף.

חדשות הארץ
מתפרסם היום בעמודים
16, 17, 18, 19,
20, 21, 22, 23

בצה"ל מודאגים מתופעת "פירוק־הזעם" של חיילים המשתמשים בהפרזה בכוח

קצינים מבהירים לחיילים: אין להכות אלא בעת פיזור הפגנות אלימות; כל תלונה שבה יימסר על שימוש בכוח שלא לפי ההוראות — תיבדק מיד

מאת אודי ניר וראובן פדהצור, סופרי "הארץ"

עקב הידיעות על תקריות של הכאה שיטתית של תושבים ערבים באזור רמאללה, אשר לא השתתפו בהפגנות אלימות, סייר אתמול באזור אלוף פיקוד המרכז, עמרם מיצנע, בלווית מפקד אזור יו"ש ומפקד הגדוד המוצב באזור, ושוחח עם קצינים וחיילים.

מקורות צבאיים בפיקוד המרכז מסרו, כי בצה"ל רואים בחומרה רבה את התקריות שעליהן דווח, שבהן הוכו תושבים ערביים אשר לא נטלו חלק בהפרות סדר. המקורות אמרו, כי תקריות אלה הן חריגות, והדגישו כי ניתנה הוראה ברורה לחיילי צה"ל להשתמש בכוח רק במקרים של הפגנות אלימות.

עוד מסרו המקורות, כי בימים האחרונים מנהלים הקצינים בפיקוד המרכז שיחות עם החיילים העוסקים במשימות שיטור בכוח, ומבהירים להם כי אין להכות תושבים אלא בעת פיזור הפגנות אלימות. המקורות הצבאיים מסרו, כי כל תלונה רשמית שבה יימסר על שימוש בכוח שלא לפי ההוראות, תיבדק מיד.

בימים האחרונים גדל מספר הדיווחים על פעולות חריגות של חיילי צה"ל המנצלים את הפקרות המאפשרות הכאת תושבים, ומוצאים פורקן לזעמם בהכאת תושבים גם בניגוד להוראות ולפקודות.

עו"ד לנגר דורשת חקירה נגד רבין

דרישה לפתוח מיד בחקירה נגד שר־הביטחון, יצחק רבין, הגישה אתמול עו"ד פליציה לנגר ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי. תא"ל

(סוף בעמוד 8)

גשם כבד ירד בגדה — לא של אבנים; רגיעה יחסית

כמה תקריות של הצבת מתרסים פוזרו בד"כ ללא שימוש בכוח

מאת אודי ניר ואיתן רבין סופרי "הארץ"

הגשם הכבד שירד אתמול במשך רוב שעות היום תרם כנראה להמשך מגמת הרגיעה המסתמנת בימים האחרונים בשטחים. במקומות בודדים בגדה וברצועה נרשמו תקריות של הפרת הסדר הציבורי, אך בדרך כלל שרר שקט.

בגדה המערבית היו כמה תקריות של ידויי אבנים, הבערת צמיגים, והצבת מתרסי אבנים, במיוחד בכפרים שבאזור הר חברון ובכמה כפרים בשומרון. תקריות אלה פוזרו בדרך כלל ללא צורך בשימוש בכוח.

בשומרון הושלך אתמול בבוקר בקבוק תבערה על אוטובוס שהוביל פועלים ערביים לעבודה בישראל. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

שביתות מסחר התקיימו בשעות הבוקר המוקדמות בכמה ערים בגדה, אך מאוחר יותר, לאחר שכוחות הביטחון פתחו בכוח כמה מהחנויות, נפתחו גם חנויות אחרות, ושביתת המסחר הצטמצמה מאוד בהשוואה למצב בשבועות האחרונים.

גם אתמול נמשך העוצר בכפר הערבי בית עור אל־תחתא, השוכן על הכביש המחבר את צפון ירושלים עם צומת לטרון.

נגדעו 200 עצי אגוז

כמעט 200 עצי אגוז נוסרו שלשום בלילה במטעי כפר עציון שבגוש עציון. מזכיר כפר עציון, אלישיב קנול, מסר כי הנזק שנגרם למטעים נאמד ברבבות שקלים. הוא אמר כי הוא משוכנע שהדבר נעשה בידי שכניו הערבים של כפר עציון, וציין כי מטעים באזור נפגעו כבר כמה פעמים בעבר.

הוא אמר עוד כי בדרך כלל שוררים יחסים טובים בין תושבי כפר עציון לבין שכניהם הערביים.

שקט יחסי גם ברצועה

שקט יחסי שרר אתמול בכל

(סוף בעמוד 8)

גירוש עוד 5 מהשטחים צפוי בקרוב

מאת אודי ניר

חמשת תושבי השטחים המועמדים לגירוש, שצו הגירוש נגדם טרם מומש בגלל הליכי הערר שלהם, החליטו ללכת בעקבות הארבעה שכבר גורשו ולבטל את הליכי הערר. לפיכך, צפוי גירושם במועד קרוב.

מדובר בארבעה מועמדים לגירוש תושבי רצועת עזה, ובתושב מחנה הפליטים קלנדיה שליד רמאללה, שעמדו לערער על צו הגירוש בפני בג"ץ. ביטול העתירה של ארבעת העותרים יוגש היום, ואילו המועמד לגירוש עאיל נאפע, מקלנדיה, החליט לבטל את הערר כבר בשבוע שעבר.

כזכור, ארבעה מתוך תשעה תושבי השטחים, שנגדם הוצאו צוי גירוש עקב גל המהומות בשטחים, כבר גורשו לתחומי לבנון לפני כשבועיים.

החמישה הנותרים הם עאיל נאפע, מקלנדיה, ומוחמד אבו־סאמרה, חליל קוקא, פרייג' אל־חידי וחסן אבו־שקרא, תושבי הרצועה.

פרקליטתם של הארבעה, עו"ד פליציה לנגר, אמרה אמש כי לקוחותיה החליטו לבטל את עתירתם לבג"ץ משום שאינם מביעים אמון במערכת המשפט הישראלית, ואינם מוכנים לאפשר לבית המשפט הישראלי לקבוע את גורלם.

שמיר ביטל הצו האוסר על סניורה לצאת לחו"ל

מאת אודי ניר סופר "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר, הממלא את מקומו של שר הפנים, ביטל אתמול את הצו האוסר על חנא סניורה, עורך העיתון "אל פג'ר", לצאת מהארץ לחו"ל. שוטרים שהגיעו אמש אל משרדו של סניורה, מסרו לו את מכתב הביטול.

סופר "הארץ" מציין כי שלשום נמסר לסניורה צו האוסר את יציאתו מהארץ למשך שלושה חודשים, בחתימתו של יצחק שמיר. בצו נאמר כי הוחלט להוציא את הצו לאחר ששמיר שוכנע כי קיים יסוד לחשש, שיציאתו מישראל עלולה לפגוע בביטחון המדינה.

סניורה עצמו מסר אמש כי הוא רואה בביטול הצו מחווה חיובית מצדו של ראש הממשלה, משום שהצעד יאפשר את יציאתו המתוכננת לארה"ב הבוקר.

מנכ"ל משרד ראש הממשלה נתבע להחזיר את ה"וולוו 740" שקיבל

ה־740 היה מיועד לוויצמן אך הוא ויתר עליו — והמכונית נשארה בידי יוסי בן אהרן

מאת צבי זרחיה

מינהל הרכב הממשלתי תובע ממנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן אהרן להחזיר מכונית וולבו 740 מודל 86' שהועברה לידיו בימים האחרונים. בן אהרן לקח לעצמו את הרכב, שהועבר למשרד ראש הממשלה עבור השר עזר ויצמן. לאחר שויצמן ויתר על הרכב העדיף להמשיך ולנסוע ברכב מסוג פז'ו 505.

(סוף בעמוד 7)

נולד בן לוויליאם נקש

(ע). רינה נקש, רעייתו של ויליאם נקש, שהוסגר לצרפת, ילדה בן בבית חולים בפאריס. על כך נמסר בהודעה בטלוויזיה.

שוק ההון

הבורסה שוב יורדת

מאת יהודה שרוני

מטוטלת שוק המניות נמשכה גם אתמול, והפעם בכיוון של ירידות שערים. שמחת עליות השערים מתחילת השבוע נעלמה אתמול. לאחר ששערים של ניירות ערך רבים ירדו עד 10 אחוזים, ובחלק גדול נרשמו מוכרים בלבד. מגמת המוכרים בשוק אגרות החוב היתה יציבה. פיחות קל של השקל לעומת הדולר, הביא לעליית שיעורי התשואה של המניות הבנקאיות שבהסדר.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ח"כ יהושע מצא, "מר צליף" וכ"מ יו"ר סיעת הליכוד בכנסת

על: תמיכת הליכוד בבחירת הרצוג לתקופת כהונה שניה לנשיא (עמ' 2)

*

"יתכן שישראל תיאלץ לשבש את שידורי תחנת הרדיו הפלסטינית החדשה" (עמ' 2)

*

זכיון למפעל סיגריות בצפת ניתן לאמיר היסטר (עמ' 12)

*

הסתדרות פועלי הבנין משביתה 5 אתרי בניה בכוכב־יאיר בשומרון (עמ' 12)

*

היום ייחתם ההסכם לפריסה ומחיקת של חובות המושבים — 850 מיליון שקל (עמ' 12)

ריץ RITZ
מסעדה צרפתית כשרה
ארוחה עסקית - 25 ש"ח
הירקון 82 ת"א 03-653638

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: הגשם יתמעט במשך היום וייפסק בלילה.

- ירושלים: 10־5.
- תל־אביב: 17־11.
- חיפה: 15־9.
- באר־שבע: 16־7.

הגולן 12־5, צפת 8־4. טבריה 18־9, שומרון 12־6. נתב"ג 17־9, יריחו 18־9. אילת 20־10.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5775	+0.0022
נוסעים	1.8750	+0.0026
שחור	1.6500	—

שער הסל

יציג	1.7179	−0.0004

בגליון זה 24 עמודים

"בטלרד בחרנו במערכת אינטגרטיבית ברמה טכנולוגית גבוהה: HP 3000 והצלחנו"*

* יגאל ב...
ראש אגף מערכות מידע ב"טלרד"

במפעל ותיק, שהתפתח לכיוונים חדשים, ואשר בין מערכות המידע המשוכללות שלו בנושא חמרים וייצור לא היתה אינטגרציה - חיפש "טלרד" מערכת פשוטה, שקל להפעילה ולבצע בה שינויים, ושתוכל להשתלב בתשתית התקשורת הקיימת. מבצע בלתי אפשרי? כמעט.

עד שאחרי סקרים מדוקדקים ובדיקות מעמיקות החליט צוות המומחים של "טלרד" לבחור במערכת HP 3000 עם MRP II בעליל, הוכח כי צדק בבחירתו.

HP 3000 ענתה על הציפיות של "טלרד" בהצלחה מירבית.

קו ייצור מרכזיות טלפון ב"טלרד".

זאת הודות לתכונותיה המיוחדות של HP 3000

★ ב-HP 3000 כל התוכנות בנויות תחת אסטרטגיה אחת באינטגרציה מלאה באמצעות מערך MRP II המאפשר בתוך זמן קצר יחסי להנות מיתרונותיו.

★ למערכת HP 3000 יתרון בלעדי חשוב: ה-CUSTOMIZER - כלי המהווה פריצת-דרך בטכנולוגיה של חבילות תוכנה, ואשר בעזרתו ניתן ל"תפור" את מערכת התוכנות לצרכים המשתנים של המפעל בקלות, במהירות ובגמישות.

★ מערכת HP 3000 מציעה פתרונות הן לארגונים ריכוזיים והן למבוזרים ומאפשרת תקשורת ענפה או השתלבות ברשת קיימת.

★ מערכת HP 3000 קלה ופשוטה ללימוד ודורשת ארגון מינימלי להפעלתה ולכן מתאימה הן למפעלים קטנים והן לגדולים.

★ החומרה של HP 3000 אינה דורשת אולמות-מחשב גדולים, מערכות חשמל מורכבות, ורצפה צפה.

★ ל-HP 3000 נסיון מרשים במפעלים מובילים בארץ, ביניהם: אלישרא, אלסינט, חיפה-כימיקלים, סמבור, להבי-ישקר, מוטורולה, סאיטקס, פיברוניקס, קולסו ועוד.

גם אתה יכול ללמוד מנסיונם של הגדולים.

HP מחשבים - הבחירה האינטלגנטית לאורך כל הדרך

HEWLETT PACKARD

מערכות מחשוב ומדידה (CMS) בע"מ מפיצים בלעדיים

ת"א רח' השלושה 11 67060 ת.ד. 9501 ת"א 61094 טל' 03-388405 חיפה רח' טשרניחובסקי 35, בית כסלה מריס טל: 04-234572-1

ערכה את העמוד: אורית גלילי

ראיתי שמעתי

האינטרנציונל הסוציאליסטי: בלי ישראל — לא

האינטרנציונל הסוציאליסטי החליט לקיים את ועידתו בטוניס, אולם ראשי האינטרנציונל הבהירו לראשי הממשל בטוניס כי לא יקיימו את הוועידה אם השלטונות הטוניסאים לא יתירו לנציגי ישראל להשתתף. מזכ"ל האינטרנציונל, בנגט זיגנר, שסבר על כך לשר האנרגיה, משה שחל, במהלך פגישתם במדריד, ציין כי גורמי ממשל בטוניס הבהירו לו כי באופן פרטי הם יוכלו לארח ישראלים, אולם לא כמשלחת רשמית של ישראל. וכן כי הם חוששים לביטחונם האישי של הישראלים שיבואו לכנס.

מזכיר האינטרנציונל סיפר כי הוא עומד לנסוע לטוניס בשבת, ואם יוברר שהרשויות אינן מוכנות להתחייב כי יארחו גם נציגים ישראלים בוועידה, יועתקו דיוני האינטרנציונל לקפריסין.

ג. אדם

צעדים ראשונים לפרופסור יופה

יצא מתוק מעז לרודה יופה, רעייתו של מסורב העלייה (עד שלשום), המתימטיקאי פרופ' אלכסנדר יופה. לפני יותר משנה היא נאלצה להתפטר מעבודתה כמרצה ל־אלקטרוניקה במכון להכשרת מהנדסים במוסקווה בעקבות פנייתה לקבל היתר־עלייה ל־ישראל. כורח הנסיבות הביאו אותה להסב מקצועה מאלק־טרוניקה למעצבת אופנה.

אתמול, במקום עבודתו הד־רש בפקולטה למתימטיקה בט־כניון, ביומו הראשון בישראל, למד יופה מפי עמיתיו הישר־אליים כי המשכורת של פרופ־סור בטכניון היא "לא כל כך איי־איי־איי", "אבל אל לך לחשוש, אשתך כמעצבת אופנה תרוויח הרבה יותר ממך. היא עשתה בחכמה כשהסבה מק־צועה", נאמר לפרופסור.

ירח טל

חוזרים לקפ"פ

הזמנת עשרות אלפי האלות מעץ בוק עבור כוחות הביטחון כדי לגבור על המתפרעים, מזכירה את התקופה שהקפ"פ (קרב פנים אל פנים) היה חלק מהחינוך הצבאי בהגנה, בפלמ"ח ובגדנ"ע. לאימון במקל הוקדשו שעות רבות ומי ששלט במקל בשתי ידיים, גבר ללא קושי על כל תוקף. מקלות הקפ"פ היו מעץ סינדיאן הגמיש ולא מעץ בוק, שהוא כבד ואף נשבר תחת מכת גבוה.

באותם ימים, לפני 45 שנה, יצאו לעתים כיתות מאומנות בקפ"פ להכות שבים ערבים בסיכסוכי אדמות.

יהודה אריאל

גלגולו של מכתב

מכתב שנשלח על ידי אל־ברט איינשטיין למהנדס אוסטרי בשנת 1923, נמסר באחרונה לארכיון איינשטיין, שבמחלקה לכתבי יד בבית הספרים הלאומי שבאוניברסיטה העברית.

המכתב הועבר לאוניברסיטה על ידי רות ויימן מקיבוץ שדה נחמיה שקיבלה אותו מבדריך הפטנראיר, יהודי מהעיר ברנו שבצ'כיה. במהלך מלחמת העולם השנייה היה הפטנראיר כלוא במחנה טרזינשטדט ועבד במחסנים במיון חפצי היהודים אשר הגיעו למחנות. בתוך שכיח מגולגל בא את מכתבו של איינשטיין אל המהנדס האוסטרי פיליפ ביאר, המתייחס לרעיונות שהעלה ביאר במכתבו בקשר לתורת היחסות, ושמר עליו כל שנות המלחמה.

וימן, שמצאה מבדנו, חזרה לאחר המלחמה לצ'כיה ובהיותה יתומה מהורים וללא כל קרובים, אומצה על ידי הפטנראיר ורעייתו. לאחר מספר שנים עלתה ארצה במסגרת עליית הנוער. את מכתבו של איינש־טיין, שלח לה הפטנראיר, בן 81 היום, לאחר מספר שנים, משום שסבר שמקומו של כתב יד של איינשטיין הוא בישראל.

נדב שרגאי

הונחה אבן פינה למכון לחקר מחלות לב

אבן פינה למכון אוניבר־סיטאי לחקר מחלות הלב ע"ש פרופ' הנרי נויפלד, הונחה אתמול במרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל השומר. במסגרת המכון שיוקם תבוצע פעילות ענפה בתחום מחקר הלב הב־סיסי והקליני שיתרמו להבנה טובה יותר של מנגנונים העומ־דים מאחורי מחלות הלב, דרכי המניעה והטיפול בהם.

יוזם רעיון הקמת המכון היה פרופ' נויפלד ז"ל, מאחר ולא זכה לחנוך אותו, הוא יישא את שמו. הקמת המכון התאפשרה תודות לתרומות של שאול אייזנברג, יואל אוסטרוביץ', משפחת קלפיש ואחרים.

ערנה ארידור

הייתי אהובתו של ואליד ג'ונבלאט

בספר חדש העומד לצאת לאור בעוד ימים אחדים באיט־ליה מתארת כרמן מוראביה (34) בפירוט מירבי את יחסיה עם המנהיג הלבנוני הדרוזי ואליד ג'ונבלאט (38). מור־אביה, שהיא מזה שנתיים אשתו של הסופר המפורסם אלברטו מוראביה (80), מגוללת את סיפור פגישתם בשטוקהולם בעת הלווייתו של ראש ממשלת שוודיה, אולוף פאלמה, פגישה שהובילה אותם הישר אל בין הסדינים.

ואליד ג'ונבלאט: בשביל הגוף

לדבריה היה ג'ונבלאט בא אליה לרומא והיא טסה אליו לדמשק, שם בא לאסוף אותה "במכונית מלאה בק־לצ'ניקובים". לספרה היא קו־ראת "ג'ורג'ט", כשמה של אשתו של ג'ונבלאט. את הת־מונה בספר צילם ג'ונבלאט עצמו.

את הספר היא מקדישה "לבעלה" ומסבירה: "אני זקוקה תמיד לשני גברים, אחד בשביל הרוח ואחד בשביל הגוף".

קיסר: מוכרים בפסח ומשלמים בסוכות

אהרון מאיר, יו"ר אגודת ידידי אוניברסיטת בר אילן, אירח אתמול במפגש של אגודת הידידים את מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. קיסר התגלה כמי שמוכן למתוח ביקורת לא רק כלפי חוץ אלא גם כלפי פנים. בהתייחסו לרעיון ל־הפחית בשמונה אחוז את התש־לום למוסד לביטוח לאומי אמר קיסר: "אני מבין מדוע הקר אוס, הנמצא כיום בשליטת חברת העובדים, צריך לשלם פחות לביטוח הלאומי כאשר הוא מציע לציבור לקנות בפסח ולשלם בסוכות".

במפגש, בלטו מספר בנקאים ואנשי עסקים שהצטרפו ל־אגודת ידידי אוניברסיטת בר אילן מאז נבחר מאיר, מי שהיה מנכ"ל בנק המזרחי, לראש האגודה.

אריה לביא

בעריכת עירית רוזנבלום

יו"ר איגוד הכירורגים פרופ' אריה דורסט: האדישות של קובעי המדיניות מדהימה ● מה נותר לעשות אחרי שמבשרים לאדם שיש לו גידול ממאיר ולא יכולים לתת לו מועד לניתוח

"אף אחד לא מתעניין בגורל החולים שמשלמים את מחיר הוויכוח הפוליטי"

רופאי המדינה החליטו להחריף את העיצומים, ולהשבית החל מהיום למשך 48 שעות את חדרי הניתוח בבתי החולים בצפת, נהריה, "רמב"ם" ו"רוטשילד" בחיפה ו"פוריה" בטבריה

מאת עדנה ארידור
כתבת "הארץ"

שיבושים צפויים היום בבתי החו־לים בעקבות החלטת רופאי המדינה והרופאים המרדימים להחריף את העיצומים כלחץ על האוצר ומשרד הבריאות, לפתור את מצוקת המ־ערכת.

רופאי המדינה החליטו להחריף את העיצומים, ולהשבית החל מהיום למשך 48 שעות את חדרי הניתוח בבתי החולים ע"ש זיו בצפת, בית החולים הממשלתי בנהריה, בתי החולים "רמב"ם" ו"רוטשילד" ב־חיפה, ו"פוריה" בטבריה.

בחדרי ניתוח אלו יבוצעו היום ומחר ניתוחים רק להצלת חיי אדם. בנוסף לכך ממשיכים הרופאים להשבית היום את כל מרפאות החוץ והמחלקות לטיפול יום בבתי החו־לים העירוניים בתל־אביב, "איכי־לוב" ו"רוקח" ו"הקריה", בבית החו־לים ע"ש שיבא בתל השומר, בבתי חולים אלו יינתנו רק טיפולי די־אליזה ואונקולוגיה. במקביל ישבתו גם מרפאות החוץ בבתי החולים הפסיכיאטריים "אברבנאל" בבת ים והפסיכיאטרי לנגב בבאר שבע. המרפאות והמחלקות בבתי חולים אלו ישבתו עד להודעה חדשה.

ההחלטה להחריף את העיצומים באה לאחר שאין כל ניסיון מצד האוצר להכנס עמם למו"מ על הפעלת משמרת שניה בבתי החולים. יצויין כי באוצר נעשים מאמצים להקים ועדה שתבריה נציגי האוצר, משרד הבריאות וקופת החולים, כדי לקבוע קריטריונים להפעלת משמרת שניה בבתי החולים במטרה לקצר תורים לניתוחים אלקטיביים. האוצר מתכוון כי הקריטריונים שי־גובשו בשיתוף פעולה עם משרד הבריאות יחולו על כל רופאי בתי החולים. בקופת חולים מסרבים להגיב על הכוונות של קופת חולים להשתתף בוועדה כזו.

גם הרופאים המרדימים החליטו להחריף את העיצומים. החל מהיום הם מתחילים בהשבתה לסירוגין של שלושה בתי חולים מדי יום. היום הם משביתים את חדרי הניתוח בבתי החולים "רמב"ם" בחיפה, "קפלן" ברחובות, "יוספטל" באילת. זו הפעם השניה השבוע שהרופאים המרדי־מים משביתים את חדרי הניתוח בבית החולים בעיר הדרומית.

מחר ישבתו חדרי הניתוח בבית החולים "כרמל" בחיפה, "איכילוב" בתל־אביב ו"ביקור חולים" בירוש־לים. כזכור דורשים הרופאים ה־מרדימים תוספת תקנים ותוספת של 40% משכרם כפיצוי על העדר פרקטיקה פרטית. תוספת כזו ב־הסכם שנחתם לפני 10 שנים ושנשחקה בשנה האחרונה ל־5%.

יו"ר איגוד הכירורגים בישראל פרופ' אריה דורסט, אמר ל"הארץ" כי "הרופאים הכירורגים תומכים במאבקם של הרופאים המרדימים אולם האדישות של קובעי המ־דיניות למאבקם יצרה מצב שחולים שזקוקים לניתוחים דחופים להסרת גידולים, שבעבר היו מבוצעים מיי־דית סמוך לאבחון, צריכים להמתין שבוע עד שלושה שבועות. אי אפשר להעריך את הנזק שנגרם לחולה זה לטווח ארוך ומי יכול לפצות אותו על הנזק. אם החולה הזה ימות בתוך שנתיים לא נדע אם מת מהמחלה או שמא הדחיה בהוצאת הגידול החריפה את מצבו".

מפליא, הוא אומר, האדישות שאופפת את הציבור ואת קובעי המדיניות. אף אחד לא מתעניין בגורל החולים, שמשלמים את מחיר הוויכוח הפוליטי בין שרי הבריאות והאוצר. מה נותר לעשות לכירורג שמבשר לאדם שיש לו גידול ממאיר ולא יכול לתת לו מועד לניתוח?"

ועדת העבודה והרווחה של הכ־נסת, דרשה אתמול מהממונה על השכר באוצר, להגיש לה לישיבת הוועדה ביום שני הקרוב הצעה מעשית לפתרון בעיית הרופאים במערכת האשפוז.

הפיזיותרפיסטים בבתי החולים של קופת חולים הכללית פותחים מהיום בעיצומים. העובדים דורשים תוספת כח אדם ושיפור בתנאי עבודתם ומעבר לשבוע עבודה בן 36 שעות.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: ח"כ יהושע מצא, "מצליף" ומ"מ יו"ר סיעת הליכוד בכנסת

על: תמיכת הליכוד בבחירת הרצוג לתקופת כהונה שניה

פנקס החבר המפלגתי של הרצוג נמחק בחמש השנים שחלפו

איך זה שדווקא בימים אלה של מחלוקת חריפה בין המערך והליכוד בממשלה ובכנסת, הסכמתם לתת יד לבחירתו של הרצוג לקדנציה שניה?

כי לנגד עינינו עמדה החשיבות של האחדות הלאומית בעם. דווקא בימים אלה של מחלוקת שתלך ותגבר לקראת מערכת הבחירות, השאיפה בלב כולנו היא שהמחלוקת לא תיהפך לקרע. תפקיד הנשיא להפעיל את סמכותו המוסרית לאחדות והדוגמא הבולטת ביותר לכך היא קריאתו להקמת ממשלת אחדות לאומית. הנשיא הטיל את מלוא כובד משקלו כדי שתוקם ממשלה זו.

אבל אין זה סוד שלפני חמש שנים הצבתם מועמד מטעמכם (השופט מנחם אלון) מול הרצוג. האם הפעם לא מצאתם מועמד מתאים?

לא אלמן ישראל מבחינת מציאת מועמדים. אילו רצינו היינו מוצאים מועמד בעל שיעור קומה. אך טוב שלא עשינו זאת, כי כולנו הערכנו את הנשיא ואת פעלו במשך חמש שנות כהונתו. בליכוד היתה תמימות דעים מראש הממשלה ועד לאחרון חברי הסיעה בכנסת שהרצוג נהג בממלכתיות לכל אורך הדרך.

לא הפריעה לכם העובדה שהרצוג הוא איש מערך שאף ייצג אותה בכנסת לפני בחירתו כנשיא?

חמש השנים שחלפו מחקו מלב כולם את פנקס החבר המפלגתי שהיה לו. ברגע שהוא הוכיח שהוא נוהג בגישה ממלכתית וראשי הליכוד לא פעם ציינו זאת לשבח, הגענו למסקנה שעלינו לתת אמון בנשיא שהוא מקור הסמכותיות לאחדות בעם.

האם החלטתו לחון את 11 אנשי השב"כ שהיו מעורבים בפרשת אוטובוס 300, היוותה גם היא שיקול בהחלטתכם?

ההחלטה שלו בעניין החנינה לאנשי השב"כ היא דוגמא אחת לכך שהנשיא קיבל החלטה ממלכתית נכונה ונבונה.

אבל יש חכ"ים בליכוד שמאד לא היו מרוצים מכך שהרצוג דחה את פנייתם לחון את כל חברי ארגון הטרור היהודי.

היו עלינו לחצים להתנות את תמיכתנו בבחירתו לתקופת כהונה שניה במתן חנינה לכל נאשמי ארגון הטרור היהודי, אבל אנחנו התנגדנו לכך.

מי הפעיל עליכם לחצים. חכ"ים מסיעת הליכוד?

לא מתוך הליכוד. אלא גורמים מבחוץ. אבל לא רצינו לתת לכך את ידינו. יחד עם זאת אנחנו סמוכים ובטוחים ששיקול הדעת הממלכתי של הנשיא, יביא אותו גם בנושא אסירי המחתרת להחלטה ממלכתית נכונה.

אחד התושבים ברצועת עזה: "אנחנו מתגעגעים לימים של אריק שרון"

אשה בחודש ה־8 מאושפזת בבי"ח שיפא: חיילים הרביצו לי והעובר שלי בסכנה

"אמרתי להם שאני בהריון ואחד החיילים צעק לעברנו בערבית: 'מצדי תמותי גם את וגם התינוק הפלשתיני שלך' ● עובר של אשה בחודש ה־9 מת, לדבריה כתוצאה מגז מדמיע ● בן 80 המאושפז בבית החולים בעזה: "אולי 30 או 40 חיילים היכו אותי בכל הגוף" ● אחד ממפקדי כוחות צה"ל ברצועת עזה אמר כי יש מקרים חריגים של תושבים שהוכו ללא סיבה ● בהתייחסו לפגיעות בנשים הרות אמר המקור הצבאי כי סביר שגם נשים בהריון נפגעו מהגז — אך לא ידוע לו על איבוד עוברים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"ביום רביעי נכנסו לתוך הבית שלנו חיילים דרך הגגות. היו הרבה חיילים. היינו בבית אני ובעלי והיל־דים שלי, ואחד החיילים לקח את בעלי לחדר סמוך והחל להכות אותו. שברו לו את היד. חיילים אחרים היכו את הילדים שלי. אני התחלתי לצעוק וניסיתי להגן על הילדים, ואז החיילים היכו גם אותי בכל הגוף, במיוחד הרביצו לי על הבטן".

כך סיפרה אתמול סבח אל עמארי (26) ממחנה הפליטים ג'בליה, הנ־מצאת בחודש השמיני להריונה ומאושפזת במחלקת הנשים של בית החולים שיפא בעזה. לדבריה, הרו־פאים אמרו לה כי כתוצאה מהמכות נמצאים חיי העובר בסכנה, ולכן עליה להישאר תחת מעקב בבית החולים.

אל עמארי אמרה עוד כי החיילים היכו גם את אביה (70) וגם את אמה. "אנחנו גרים בבית 15 אנשים ול־כולם הרביצו", טענה. לשאלת סופר "הארץ" אם לא אמרה לחיילים שהיא בהריון, השיבה אל־עמארי: "אמרתי להם שאני בהריון, אבל הם גם ראו. אחד החיילים צעק לעברנו בערבית: 'מצדי תמותי גם את וגם התינוק הפלשתיני שלך'".

"החיילים לקחו גם את בעלי מג'די. אחרי שהרביצו לו, שמו לו כיסוי על העיניים ולקחו אותו החוצה. בחוץ שמו אותו בתוך הבוץ והמים ליד הנגמ"שים. אחר כך לקחו אותו לאיזה שהוא מקום, אני לא יודעת, ומצאו אותו שוכב באחד הרחובות. אמבולנס של האו"ם לקח אותו לבית החולים".

בעת השיחה נכח במקום רופא נשים שהסכים לדבר, אך בעילום שם. הוא אמר כי אל־עמארי היא בחודש השמיני להריונה ואישר כי הגיעה לבית החולים חבולה. לדבריו, כ־27 נשים בהריון הגיעו באחרונה לבית החולים שיפא בעזה כשהן סובלות ממכות ומגז מדמיע. בתשובה לשאלה, האם כרופא הוא דיווח על כך למנהל בית החולים, אמר הרופא: "דיווחנו על כך לכל הגורמים".

בבית החולים שיפא: בדריה יוסף סמור, שהיתה בחודש התשיעי להריונה ולדבריה איבדה את הוולד. (צילום: איתן רבין)

עוברה מת ברחמה

במיטה סמוכה שוכבת בדריה יו־סף סמור (42), אם ל־10 ילדים, שהיתה בחודש התשיעי להריונה. סמור, המתגוררת בשכונת נאצר, סיפרה אתמול: "למקום הגיעו הכוח חיילים שהחלו להכות הרבה תושבים. הילדים שלי יצאו מהבית וגם אותם היכו. אחר כך נכנסו לתוך הבית שלי וזרקו הרבה גז. קיבלתי סחרחורת. העיניים שלי היו אדומות והיקאתי. "הרגשתי כי התינוק שלי לא זז. פינו אותי לבית החולים. ולאחר בדיקות אמרו לי הרופאים כי העובר מת".

אישור לדבריה מצא סופר "הארץ" בטופס הרפואי של סמור, שבו נרשם כי אכן העובר מת. האשה אמרה כי היא מסרבת לעבור ניתוח להוצאת העובר, ומצפה להוציא אותו בלידה טבעית.

הרופאים במחלקה אישרו כי האשה נפגעה מגז מדמיע, ואמרו כי הם מנסים לשכנע את האשה לעבור ניתוח להוצאת העובר המת מרחמה.

סופר "הארץ" מציין כי כל עדויות הנשים נגבו בנוכחות רו־פאים מבית החולים.

בן 80 הוכה

במחלקה אחרת שוכב ישיש נכה בן 80 כשבגופו חבלות קשות. הקשיש, מעגר לחודי מג'בליה, סיפר: "נכנסו חיילים אל תוך הבית, אולי 30 או 40, היכו אותי בכל הגוף". סופר "הארץ" מציין כי לחודי נפגע בידיו וברגליו וכל גופו חבול ומלא בסימנים אדומים. באותה מחלקה שוכבים עשרות אנשים אחרים, צעירים ומבוגרים, כתוצאה ממכות חיילי צה"ל, לטענתם.

"אנו מתגעגעים לימים של אריק שרון"

אחד ממפקדי כוחות צה"ל בר־צועת עזה אישר אתמול ל"הארץ" כי יש תושבים שהוכו ללא שום סיבה, ומדובר במעשים חריגים. בהתייחסו לפגיעות בנשים הרות, אמר המקור הצבאי כי סביר שגם נשים בהריון נפגעו מהגז.

קצין הבריאות של המינהל האזרחי ברצועת עזה אמר כי על־פי דיווחים שנמסרו לו, יש נשים שנפגעו מהגז, אך הוא לא מכיר מקרה של אשה שאיבדה את עוברה כתוצאה מכך.

מקור בכיר במינהל האזרחי גילה אתמול כי עשרות ילדים, בני שלושה חודשים ועד 10, הובאו אף הם לבית החולים שיפא לאחר שנפגעו מגז.

ברצועת עזה שורר זעם רב על כוחות הביטחון. אחד התושבים אמר: "אנחנו מתגעגעים לימים של אריק שרון".

הצעת התקציב ל־1988/89 — היום לקריאה ראשונה

באוצר מקווים שבעזרת התקציב הזה, הכולל קיצוץ של 740 מיליון שקל, ניתן יהיה להוריד את האינפלציה לשיעור של כ־12% ב־88'

מאת דן מגיר

הצעת התקציב לשנת הכספים הבאה בסכום של למעלה מ־52 מי־ליארד שקל תונח היום על שולחן הכנסת ותעמוד לקריאה ראשונה לאחר הצגתה ע"י שר האוצר משה נסים. כמחצית התקציב המתוכנן תופנה להחזרת חובות פנימיים וחובות חוץ, והמחצית השניה תופנה לביטחון ולתקציבי שאר המשרדים.

התקציב שיוגש אמור לשמור על רמת הגירעון המקומי המתוכנן לשנת 1987, ולשם כך יוקצו קיצוץ של כ־740 מיליון שקל בהצעת התקציב. סכום זה יבוא מהקטנת הסובסידיות בעשרות אחוזים, אי־תשלום קיצבת ילד ראשון, דחיית הפעלת חוק גני הילדים, גביית תמלוגים מרשות הנמלים ומרשות שדות התעופה, וקיצוץ קטן בת־קציבי המשרדים.

במשרד האוצר מתארים את התקציב המוגש לכנסת כתקציב מתון שמטרתו לשמור על היציבות היחסית במשק, ולא כתקציב שנועד להשיג השגים דרמטיים בתחום האינפלציה. במשרד האוצר מקווים שעם תקציב כזה ניתן יהיה להוריד את האינפלציה לשיעור של כ־12% בשנת 1988. בכדי להציג תקציב מקומי מאוזן אומרים באוצר צריך היה לערוך קיצוץ של כ־2 מיליארד דולר. קיצוץ כזה היה מוריד את שיעור האינפלציה בישראל לרמת אינפלציה אירופית בשיעור של בין 4%־5%, אולם זה אינו יעד ריאלי בשנת בחירות, אשר בה הלחצים הפוליטיים הם גדולים, ולכן הוחלט על תקציב מייצב.

עקרונות התקציב, פרוט לגבי המשרדים השונים והמשמעויות שלו לגבי המצב הכלכלי יותרו לפרסום רק לאחר הצגתו בפני הכנסת היום אחרי הצהרים.

עדות שניים שיצאו מסוריה: עשרות שניסו לברוח לישראל עוברים עינויים קשים בכלא

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

עשרות יהודים יושבים עתה בכלא בדמשק, האשמים מהם עוברים עינויים קשים. פרטים אלה ואחרים מסרו אתמול שני יהודים, גבר ואשה, יוצאי סוריה. הפרטים נמסרו במסגרת כנס שקיימה תנועת לפיד, התנועה להנחלת לקחי השואה.

האיש, המתגורר כיום בירושלים, כינה עצמו דוד, וסיפר לבאים על שעבר עליו במאסר בהיותו בסוריה. "הוחזקנו בחקירה, אני, גיסי וכל משפחתי במשך 34 יום. כולנו הוחז־קנו בתוך תא צר מאוד, עם עוד קבוצה של 120 מהאחים מוסלמים. אי־אפשר היה לשבת או לזוז. עמדנו על רגלינו, שעות על גבי שעות, צפופים־צפופים ובקושי מצליחים לנשום.

"אני עצמי עברתי עינויים קשים. היכו בי בכל חלקי גופי. הוכנסתי לגלגל של משאית, והשומרים גלגלו את הגלגל, כשאני בתוכו. קשרו אותי על הדוך לשביה. הסמנו מכות במקלות של עץ ובברזלים. ספגנו גם מכות חשמל.

"לאחר שהסתיימה החקירה, נקבע לנו עונש מאסר", סיפר דוד.

על רבות מהשאלות נמנע דוד מלענות, מחשש פן יסכן בכך את שלומם של הנשארים בסוריה. לדבריו — המצב הכללי של היהודים בסוריה, למעט אלה המבקשים לצאת מהמדינה — טוב. 70 אחוז מהיהודים בקהילה המונה כ־5,500 נפש היתה יוצאת את גבולות המדינה ובאה לישראל, לו ניתנה לה אפשרות כזו.

יוצאת סוריה אחרת, שכינתה עצמה "סוכה", סיפרה על מצוקת הנשים הצעירות בסוריה. "בקהילה לא נותרו הרבה גברים והמספר הזקוקות גדול מאד — כמה מאות. אין הן יכולות לצאת מהמדינה, כדי להתחתן עם גברים יהודים, והמנסן שלא עולה בדעתן להינשא לגברים מוסלמים. כך הן נידונות לחיי רווקות, עד זקנה. במצב שהוא לא־נסבל".

עריכה את העמוד: אורית גלילי

ה מ ע ל ו ת ש ל

אל על

	מעלות מינימום	מעלות מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	9	גשום	5	8
אתונה	9	14	מ. חלקית	5	11
בוקרשט	2	6	מעונן	–	–
בזיל	6	[illegible]	גשום	3	13
וינה	3	6	גשום	1	2
ז'נבה	6	10	גשום	2	8
לונדון	6	9	מעונן	6	9
ליסבון	10	14	גשום	11	16
מדריד	8	13	גשום	6	11
ניו־יורק	3	7	גשום	4	9
פאריס	6	10	גשום	9	13
פרנקפורט	6	10	גשום	6	8
ציריך	6	9	גשום	–	–
קהיר	13	18	מעונן	8	17
קופנהאגן	3	6	גשום	1	2
רומא	9	13	גשום	2	12
שטוקהולם	−2	1	מושלג	0	1

ELAL אל על

האחראי לשידורים בשפה הערבית ב"קול ישראל", אדמונד סחייק:

"יתכן שניאלץ לשבש את שידורי תחנת הרדיו הפלשתינית החדשה"

קוראת בעברית לחיילי צה"ל להתפרק מנשקם ולמועסקים ע"י המינהל האזרחי להתפטר מתפקידם ● משדרת שמות וכתובות שוטרים ערבים ואנשים המועסקים במינהל האזרחי בשטחים, ואף מדווחת על מספר ילדיהם

ת"א (עת"ה). ייתכן שישראל תאלץ לשבש שידורי תחנה פלשתינית חדשה, המשדרת כפי הנראה מסוריה - זאת אמר האחראי לשידורים בשפה הערבית ב"קול ישראל" אדמונד סחייק. הוא התייחס לתחנת שידור פלשתינית חדשה שזוכה להאזנה נרחבת בקרב הערבים בגדה המערבית וברצועת עזה.

לאחרונה החלה תחנה זו להזכיר את כתובותיהם של שוטרים ערבים ושל ערבים המועסקים על ידי המינהל האזרחי הישראלי בשטחים. היא מוסרת גם את כתובותיהם ואפילו מדווחת על מספר ילדיהם, כשהיא קוראת להם להתפטר ללא דיחוי מתפקידיהם. מקורות בט־חוניים ישראליים אמרו כי השי־דורים הם למעשה הסתה ישירה לפגוע באלה שהוכרזו כמשתפי פעולה עם ישראל.

התחנה משדרת מוסיקה ושירה פטריוטית פלשתינית. היא מגישה למאזינים חדשות, ראיונות, הצהרות של ארגוני חבלה בשטחים הכבושים. היא קוראת בעברית לחיילי צה"ל להתפרק מנשקם. התחנה שידרה גם הוראות בקול של ילד לילדים פלשתינים בדבר ידויי אבנים בעזרת רוגטקות.

מעקב

השומר בבית שרון מבקש אישור־הזמנה מהשכנים

מאת סופר "הארץ"

שומר הסף בבית המשותף שבו נמצאת דירתו של השר אריאל שרון עדיין בודק את זהותם של הבאים בשערי הבית, ומתנה כניסת מבקרים למשפחות הערביות השכנות בכך שיוכיחו כי הוזמנו מטעם דיירי הבניין.

סופר "הארץ" שהיה אתמול במ־קום, נכנס למבוא של הבית, עלה בגרם המדרגות, ודפק על דלתה של אחת המשפחות הערביות במקום. בשלב זה פנה אליו שומר הסף שנשכר מטעם ישיבת "עטרת כהנים" השוכנת בבניין, וביקש ממנו להזדהות ולמסור לו מה מבוקשו. השומר אמר כי לפי ההנחיות שבי־דיו, מותר לו להרשות כניסתם של מבקרים לדיירים הערביים בבניין, רק אם יימסר לו שהדיירים מוכנים לקבל את פני המבקרים.

שלושה שוטרי משמר הגבול שהיו מחוץ לבית לא התערבו בנעשה.

במקום נמשכות עבודות ה־שיפוצים.

ערפאת: נעשה הכל להבטיח המשך ההתקוממות בשטחים

מאת סופר "הארץ"
לענייני ערבים

ערפאת הודיע אתמול, כי "ההתנערות המהפכנית הפלשתינית" בגדה וברצועה חשפה את חולשות "האויב הציוני", ולפיכך יפעל אש"ף בכל הדרכים כדי להבטיח את המשכה.

סגנו סלאח חלף (אבו־איאד) אמר לעיתון הבירותי "אל־ספיר", כי ההתקוממות שהתפשטה לעבר "כל פלסטין", תתפשט גם לעבר העולם הערבי כולו.

מעצר קלמנוביץ' הוארך בעוד 8 ימים; התביעה מכינה את כתב האישום

מאת נורית אמיתי, והראובן שפירא
סופרי "הארץ"

מעצרו של שבתאי קלמנוביץ' החשוד בריגול עבור הסובייטים, הוארך אתמול בשמונה ימים נוספים. שופט בית משפט השלום בפתח תקווה, שלי טימן, החליט על הארכת המעצר בשמונה ימים זאת למרות שהמשטרה ביקשה להאריך המעצר בחמישה עשר יום.

קלמנוביץ' נעצר ב־23 בדצמבר אשתקד על ידי קצין משטרה וב־3 בינואר הוארך המעצר, לראשונה על ידי שופט בית משפט השלום בפתח תקווה, שלי טימן.

בהודעה שנמסרה בתום הארכת המעצר, נאמר בין השאר כי בכוונת התביעה להגיש נגד קלמנוביץ' כתב אישום בזמן הקרוב. אתמול בשעות הצהרים הגיעו לבית משפט השלום נציגי היחידה הארצית לחקירת פשעים וביניהם ניצב משנה אלכס איש שלום ורב פקד יוסי זמיר מהמשטרה. וכן עורכי הדין אמנון זכרוני ודן אסן, סניגוריו של החשוד.

קלמנוביץ' שלבש סוודר אדום אופנתי נראה במצב רוח טוב. מגולח למשעי התבדח עם קבוצת העי־תונאים והצלמים שהמתינו לו. גם הפעם לא היה כבול באזיקים. החשוד ביקש מאחד הצלמים, שיר־כוש עבורו "פחית קוקה קולה".

בין הממתינים לבואו של קלמ־נוביץ' לא נראו קרובי משפחה או חברים. אשתו יצאה לפני כשבוע ימים לביתם המשותף שבק... אך. הוריו המתגוררים בפתח תקווה לא הגיעו לבית המשפט. החשוד הו־בל הוכנס לאולם השופטת שרה פריד הסמוך לאולמו של השופט טימן ושהה שם עד שיתפנה השופט מעיסוקיו הקודמים.

בינתיים איפשר לצלמים לצלמו ולאחר מכן שוחח בחידות עם עורך הדין וסרטי הדין בפרשה. כעבור זמן קצר הוכנס החשוד בריגול עבור המודיעין הסובייטי לאולם הגדול של השופט שלי טימן. בדלתיים סגורות, התקיימה הארכת המעצר שנמשכה כשעה תמימה.

דאו ג'ונס עלה ב־43 נקודות

ניו יורק (ע"ד). בורסת וול סטריט התאוששה אתמול ומדד דאו ג'ונס עלה ב־42.94 נקודות ועמד על 1,946.45. המחזור היה גדול והסתכם ב־276 מיליון מניות. מספר המניות שמחיריהן עלו היה ביחס של 2:3 לעומת מניות שירדו.

בטוקיו עלה בבוקר מדד ניקיי ב־193 נקודות ועמד על 23.318.

סאן־אוף־א־ביץ

מבצע מתחת לחגורה!!!

כולם באים למבצע
על כל קניה מ־100 ש"ח
חגורה אופנתית מתנה!!!

חגורות, תיקים וג'ינסים מטריפים

בחנות המפעל דרך פתח־תקווה 23 תל־אביב (ליד בית הדר)
מ־ 08.30־17.00 טלפון: 03־614486.

בנק ישראל
המפקח על הבנקים

ירושלים

פקודת הבנקאות, 1941

אכרזה על הפסקה במתן שירותים

בתוקף סמכותי לפי סעיף 8ב לפקודת הבנקאות [1], ולאחר שנוכחתי כי בנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ (להלן – הבנק) אינו יכול לנהל את עסקיו באורח תקין מחמת שביתה, אני מכריז בזה כי החל מיום ו' בשבט התשמ"ח (25 בינואר 1988), הבנק הפסיק לתת שירותים סדירים ללקוחותיו.

ו' בשבט התשמ"ח (25 בינואר 1988)

ד"ר אמנון גולדשמידט
המפקח על הבנקים

1. ע"ר 1941, תוס' 1 עמ' 85; ס"ח התשל"ז, עמ' 210.

כואבים והמומים עם הילקח מאתנו בטרם עת יקירנו האהוב

גבי אבירם

הלוויה תצא היום יום שלישי ז' בשבט תשמ"ח 26/1/88 בשעה 14.00 מבית הלוויות סנהדריה בירושלים אל בית העלמין בהר המנוחות (גבעת שאול)

אמו: ירדנה — אחיותיו: סיגל ורונית
אשתו: מיכל — סבתו: מזל גנון
בנותיו: מעיין וגל — משפחת אבנור

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
המשפחה יושבת שבעה ברח' הנריאטה סולד 37 מצפה־מנחם, ירושלים.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו, בתי, אחותי וסבתנו היקרה

מרים (מוסיה) בר־סלע

ההלוויה תצא היום יום שלישי ז' בשבט תשמ"ח 26.1/88 בשעה 2 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת ים.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

אבלים: בעלה: פסח
ילדיה: אסתר, אבנר
אבה: חנה
אחותה: לאה
גיסה, כלתה, נכדיה
וכל בני המשפחה

בכנסת

ראש הממשלה שמיר הגדיר את המ"מ פרס כמכשול לכינון האוטונומיה

עם זאת רמז לאפשרות שינויים במסגרת הנוקשה של קמפ דייוויד: ישראל דבקה באוטונומיה הכלולה בהסכם זה, "כולל שינויים המתחייבים בשל התפתחויות שיש לקחת בחשבון"

ועדות וסיעות

/ דן מרגלית

ראש הממשלה, יצחק שמיר, תיאר אתמול את ממלא מקומו שמ־עון פרס כמכשול לקידום תוכנית האוטונומיה. לדבריו, הוא משוכנע, כי אפשר היה להתקדם לכינון האו־טונומיה בהסכמי קמפ דייוויד "אילמלא מכשול אחד – פרס. שפ־תאום בא ואומר כי ישראל מקבלת את רעיון הוועידה הבין־לאומית – רעיון שישראל לא הסכימה עימו מעולם. זה חסם את הדרך למשא ומתן על בסיס הסכמי קמפ דייוויד". עם זאת רמז שמיר גם לאפשרות של שינויים במסגרת הנוקשה של קמפ דייוויד באומרו, כי ישראל דבקה באוטונומיה הכלולה בהסכם זה "כולל שינויים המתחייבים בשל התפתחויות שיש לקחת בחשבון".

הסכמת פרס לוועידה בין־לאומית הסמה את דרכו של כל ערבי להסכים לאוטונומיה. עמדת פרס גם הולישה את דבקותה של ארצות הברית במשא ומתן ישיר, האשים שמיר את שר החוץ.

ברכוד על השטחים המוחזקים אמר ראש הממשלה, כי אחרי החזרת הסדר על כנו ייעשה מאמץ גדול לשלום "ואולי כך נדיח את רוחליל הוועידה הבין־לאומית".

מחוץ לאולם הדיונים הוסיף שמיר, כי אילו פתח צה"ל באש עם פרוץ האירועים בשטחים והיה הורג ללא התחשבות בציבורים מוסריים ובאילוצים מדיניים, כי אז היו המהו־מות נרגעות מיד. לכן אי אפשר להאשים את הצבא בהפעלת יד קשה בשטחים בשבועות האחרונים.

בדיון תבע ח"כ דוד מגן (ליכוד) להסיק מסקנות כלפי פרס "בגלל מיתקפה הסברתית אנטי ישראלית".

"אמצעי הענישה הישנים לא ירגיעו"

ח"כ בנימין בן אליעזר (מערך): אמצעי הענישה הישנים כמעצר וגירוש לא ירגיעו את השטחים. יש לכונן אוטונומיה חד־צדדית. השיב לו חבר סיעתו ח"כ אמנון לין, כי אוטונומיה חד־צדדית לא תזכה בלגיטימציה מצד הערבים ובעולם הרחב. היא תבון בעולם כייצור קוויזי – כמו המדינות הקקיוניות בדרום אפריקה. הערבים שיסכימו להצטרף ליצור כזה ייחשבו לבוג־דים, ציין לין. אין תוליך למהלך של הסדר משולש עם ירדן והפלש־תינים בשטחים. גם אם הוא ארוך טווח – זהו המהלך הנכון.

ח"כ מיכה חריש (מערך) סבור צפויה התפרצות נוספת, אלא אם ייעשה מהלך מדיני המבוסס על המסמך שהוסכם בין פרס לבין המלך חוסיין.

ח"כ דן מרידור (ליכוד) משוכנע כי מדינות ערב יסכימו לאוטונומיה, כאשר ישתכנעו כי אין אלטרנטיבה מדינית אחרת. ח"כ יוסף בורג (מפד"ל) סבור שנטישת תוכנית האוטונומיה – המבוססת על מסמך בין־לאומי בעל ערך – תהיה משגה. הרב חיים דרוקמן (מפד"ל) לעג ליפי־הנפש הסבורים שאפשר לפזר הפגנות בליטוף ובנשיקה, אבל הרב מנחם הכהן (מערך) סבור כי שבירת עצמות לא תועיל. מאוחר יותר מתח דרוקמן ביקורת על פרס שהסתייג מהמדיניות המכות בשטחים. "דברי פרס היום מחוסרי כל אחריות לאו־מית. יש בהם משום הצטרפות לזורקי האבנים על צה"ל בצורה הקשה ביותר ועשיית מלאכתה של התעמולה האש"פית על הצד המעולה ביותר. ביקורת בוטה כזאת על הממשלה מחייבת את פרס להסיק מסקנות אישיות ולהתפטר ממנה."

יו"ר ועדת החוץ והביטחון, אבא אבן, סיכם כי "אם בכלל היה פעם סיכוי לבצע את האוטונומיה, הרי הוא סוכל ברגע שנציגי הליכוד הב־הירו שכוונתם לראות באוטונומיה פרוזדור לשליטת קבע בכל השט־חים תוך שלילת שוויון זכויות לאוכלוסיה. העוקב אחרי הודעותיו של שמיר אינו יכול לקבל שום רושם אחר, לכן התביעה למצרים וירדן והפלסטינים לשוב לקמפ דייוויד היא תכסיס בלי תכלית."

נושא השטחים הועלה אתמול גם בוועדת החוקה, שהחליטה לדון בהצעת ח"כ אמנון רובינשטיין (המרכז) להקים בית משפט צבאי לערעורים בשטחים. היו"ר שרה דורון בירכה על שיגור משלחת המסבירים שתפקידה "לנטרל את מאמצי ההסברה של שני המנכ"לים של משרד החוץ". מרידור שב האשים את פרס כי אינו מציג נכונה את תמיכת חוסיין בוועידה הבין־לאומית.

המלך הירדני – לדברי מרידור – רוצה להעניק לצדדים סמכות לפנות למליאת המעצמות הגדולות אם השיחות בין הצדדים ייקלעו למבוי סתום. מיכאל איתן ואריאל ויינשטיין מתחו ביקורת על ח"כ עבד אל והאב דראושה שהעז לכנות את רבין רוצח. לאיתן ידוע, לדבריו, שכבר לפני כמה שבועות הוליט דראושה – בהשראת חוגים באש"ף שעימם נועד בחו"ל – לפרוש ממפלגת העבודה.

ח"כ עוזי לנדאו האשים את אבן, יוסי שריד ודדי צוקר בשל ביקורתם על הממשלה וצה"ל. "שריד כבר פגע קשה ביכולתו של השב"כ לטפל במחבלים, צה"ל הוא המטרה הבאה שלו."

תמיכה בדראושה בסיעת המערך

ח"כים בסיעת המערך הפתיעו אתמול בתגובתם להכיר בח"כ הפורש מהם עבד אל והאב דראושה כאשר שבזמנו תמכו במתן הכרה סיעתית לרפאל איתן, שפרש מ"התחיה".

יו"ר הסיעה, רפי אדרי, העיד כי "דראושה אמנם טרק 99 דלתות אבל השאיר אחת פתוחה – הוא טרם הודיע לנו על פרישתו. אנו נד־ליט כאשר יודיע על פרישתו." עוד הוסיף אדרי כי "נעלבתי אישית אחרי שדראושה טען כי זלזלנו בו. לא היה ח"כ יותר מדראושה שקיבל זכויות מועדפות בגלל מעמדו המיוחד, וזאת גם כשהתבטא בניגוד למצע המערך."

תמכו בהכרה בו כבסיעה עצמאית מנחם הכהן, נאווה ארד, אהרן הראל, אורה נמיר ושבח וייס. התנגדו להכיר בו אפרים שלום, אהרן נח־מיאס ומיכה חריש.

עיכוב בחוק ההסכמה

שר הדתות זבולון המר מסר אתמול לסיעת המפד"ל, כי ראש הממשלה יצחק שמיר פנה אליו לזרז את חוק ההסכמה המאפשר חקיקה דתית־מוניציפאלית לגבי סגירת עסקים בשבת. העיכוב נגרם עקב הרצון להגיע להסכמה עם שני הגושים הגדולים. הכל תלוי בהבנה עם השר משה שחל המייצג את המערך ומוכן לפעול בסיעתו כדי להביאה לתמוך בחוק. בכל מקרה – הודיע המר – יביא את ההצעה לממשלה בראשית השבוע הבא.

תמיכה אוסטרלית במאבק יהודי ברית המועצות

יושבת ראש הפרלמנט האוסטרלי, ג'ואן צ'ילד, מסרה אתמול בישיבתה של ועדת העליה והקליטה בראשות ח"כ נאווה ארד (מערך) כי עשרות שנים היא מעורבת במאבק למען חופש עליה ליהודי ברית המועצות והיא תמשיך בכך. בישיבה השתתפו נציגי משפחות של מסורבי עליה. הפעילות והלחץ – סיכמה ארד – מחזקים את ידי המסורבים הנמצאים עדיין ברוסיה.

נפגש עם נבון ונקרא למשטרה

ח"כ אמירה סרטני (מפ"ם) טענה אתמול, כי סגן מנהל בית ספר במשולש הוזמן לחקירה במשטרה לאחר שהציג לשר החינוך והתרבות יצחק נבון שאלה בדבר הקושי לחנך חינוך פוליטי את התלמידים הערבים. הדבר היה בעת ביקור השר בכפרו.

נמסר גם על מנהל בית ספר בבית צפפה, עותמאן עמר, שנחקר והושפל, לדבריו, במשטרה לאחר שביקש מצלם־עתונות לעזוב את המקום, בעת שניסה להדריך את תלמידיו כשיידו אבנים על מכוניות יהודיות.

יו"ר ועדת החינוך נחמן רז (מערך) דרש ממשרד החינוך לשנות את תכניות הלימוד במיגזר הערבי. מגוחך ללמד אותם את העגל של פייארברג – קבע רז.

בר־לב: יש לפעול להשקטת השטחים ולפיתרון מדיני, במקביל ובנפרד

מזהיר את מפירי החוק; מתכוון להפעיל את כל האמצעים ואת כל הדרכים "כדי שתושבי מדינת ישראל – דרוזים בבית ג'אן, ערבים במזרח ירושלים ויהודים, יוציאו מראשם שבהפרות חוק יוכלו להשיג משהו"

אולם המליאה

/ עמוס בדרוד

"אני מתכוון להפעיל את כל האמצעים ואת כל הדרכים כדי שתושבי מדינת ישראל [illegible] בבית ג'אן, ערבים במזרח ירושלים ויהודים," אמר שר המשטרה, חיים בר־לב, בתגובה על הצעות לסדר היום שהתייחסו למעשי המשטרה בהר הבית לפני 10 ימים ולהטלת עוצר על הכפר איסאוויה, הנמצא בתחום העירוני של ירושלים.

השר הוסיף עם זאת, "בשם חלק 'העבודה' בממשלה", כי הפיתרון צריך להיות מדיני. יש לפעול בשני המישורים – השקטת השטחים והבאה לפיתרון מדיני – במקביל וכאילו להתעלם בטיפול בכל אחד מהם שגם השני קיים.

בר־לב אמר שהמשטרה חייבת לקבל את שיתוף הפעולה של כל מי שיש לו השגות על דרך פעולתה, כי מדיניותה היא להילחם נגד כל פעולה חריגה.

נגד הכותרת "עדות ראיה" במיוחד יצא נגד עתונאים הכו־תבים "עדות ראיה" ואחר־כך אינם מוכנים לבוא למסור זיהוי של השוטרים שראו, ואינם מוכנים למסור שמות של אנשים שלטענתם נפגעו.

השלב הזה של האירועים בשט־חים חייב להיגמר בלי שתושבי השטחים יחשבו שיש להם פטנט כלשהו: אבנים, או שביתות או בקבוקים וכדומה. ולא יהיה אסון. מפירי החוק מכל הצדדים חייבים לדעת, שלמשטרה יש תשובה לכל המצבים. לגופו של עניין סיפר בר־לב, כי השוטר שהוכה בהר הבית נגרר לתוך מסגד אל־אקצה, ולא פרץ פנימה. הוא כמעט נהרג שם במעשה לינץ' ורק השכפ"ץ וקובע הפלדה שלו הצילו אותו, כך שיכול היה בידו הפגועה – הלא שבורה – להוציא אקדח ולירות באוויר. פיזור המפגינים על ידי גז מדמיע נעשה מפני שההמון התאסף אחרי התפילה ועמד לתקוף את תחנת המשטרה, תוך שהוא מניף דגל פלשתין ושורף דגל ישראלי.

באשר לעוצר באיסאוויה אמר השר, כי בתוך שטח ירושלים לא ייתכן שמיידי אבנים וזורקי בקבוקים לא יניחו לאוטובוסים לעבור. כך קורה בעיקר בפריפריה, אמר בר־לב, בכניסות לעיר כיוון השטחים. המשטרה ניסתה לזהות כמה פעמים את זורקי האבנים באיסאוויה, וגם לדבר עם המוכתר, כפי שעשתה בשעפאט ובמקומות אחרים מסביב. כאשר זה לא הועיל, נקטה באמצעי העוצר ואין זו פעם ראשונה במדינת ישראל [illegible]

ב־1959 בחיפה הוטל עוצר. המשטרה פנתה אל אלוף הפיקוד, זה חתם, ומפני שזה קרה בערב שבת לא הספיקו לעדכן את ראש העיר ירושלים טדי קולק. כתוצאה מן העוצר נראו אתמול בבוקר מבוגרים מכניסים לבתיהם ילדים שהכינו מחסומים ברחובות והתכוונו לזרוק בקבוקים על כלי רכב, הוסיף השר.

לביקורת שנמתחה על המשטרה בעניין הר הבית, ולפיה אפשר היה [illegible] כפי שקרה הסכם של טדי קולק עם המופתי אל־עלמי, הסכם שהביא לשקט בשבת האחרונה – אמר בר־לב, שההסכם פעל, כיוון שהמופתי ידע, כי מאחורי חומות הר הבית נמצאים מאות שוטרים, שייכנסו לפעולה אם יופר החוק. בתפילה אין המשטרה מתערבת, והיא מעוניינת שבני כל שלוש הדתות יוכלו להתפלל באופן חופשי. בר־לב האשים גורמים קיצוניים בין היהודים והערבים בכך שהם מנסים כל הזמן לערער את הסטטוס קוו.

יוסי שריד (רצ) גינה בחריפות את מעשי המשטרה בהר הבית ובאיסאוויה למרות שאמר כי בדרך כלל יש לשבחה על פעולותיה. העוצר שהוטל על איסאוויה משווה את ירושלים לעזה, וזהו מסר שלא צריך להישמע, כי הוא "עוזר לעוכרי ישראל".

ערך את העמוד חיים טל

משפט דמיאניוק

השיר "קינה על העם היהודי שנהרג" — בפתיחת סיכום התביעה במשפט

"הם עומדים ומחכים ליהודים. הם נראים רעבים, כאילו אף יהודי אל פיהם לא בא. ואם בא – רוצים הם עוד ועוד"

מאת מרדכי בן־טל, כתב עתי"ם

(עתים). הבד ממנו נעשה הנייר של "תעודת טרווניקי", הגיע מגופות הקורבנות היהודים שהובאו להשמדה במחנה טרבלינקה. זה פיתרון התעלומה שניצב בפניה עד־ההגנה, ד"ר יוליוס גראנט, מומחה להרכב נייר, שהביע תמיהה כיצד היה לגרמנים כל־כך הרבה בד לייצר נייר משובח בפולין במלחמת העולם השניה – אמר אתמול התובע במשפט נגד ג'ון דמיאניוק, עו"ד מיכאל שקד, בנאום הסיכום שלו בבית־המשפט בירושלים.

שקד אמר לאב בית־הדין, השופט דב לוין, ולשופטים צבי טל ודליה דורנר, כי ד"ר גראנט בדק את הרכב הנייר של תעודת טרווניקי ומצא בנייר זה, שיוצר באזור לובלין, בעיצומה של המלחמה, שיעור גבוה מאוד של בד. "בד וסחבות היו חומר יקר ביותר לתעשיית הנייר, במיוחד בתקופת מלחמה", אמר גראנט. "הם נועדו לנייר משובח בלבד. אצלנו, בבריטניה, ייצרו אז נייר מקש. מה קרה לגרמנים באזור לובלין בפולין, שהם ייצרו נייר משדרי חומר משובח כזה?"

פתח הסיכום בשירו של יצחק קצנלסון

התובע אמר, כי לד"ר גראנט היה הסבר משלו, אולם ההסבר האמיתי הוא כי שפע הבגדים והסמרטוטים מהם ייצרו הגרמנים את הנייר באזור לובלין, בא מבגדי קורבנות מחנות ההשמדה, ביניהם טרבלינקה.

התובע ציטט מעדויות ניצולי השואה, שסיפרו במשפט דמיאניוק כי אלפי היהודים שהגיעו למחנה ברכבות, נצטוו מיד עם רדתם מן הקרונות, להתפשט ולהניח את בגדיהם ונעליהם בשתי ערימות, שהפכו לתלי־ענק בתוך המחנה.

התובע פתח את סיכומי התביעה בציטוט משירו של יצחק קצנלסון, "קינה על העם היהודי שנהרג". קצנלסון אומר בשיר, בין היתר: "אימה גדולה נפלה עלי. הנה הם שוב כאן, הקרונות. הם (הגרמנים) ניצבים באומשלאג (תחנת איסוף). הם רוצים עוד ועוד. הם עומדים ומחכים ליהודים. הם נראים רעבים, כאילו אף יהודי אל פיהם לא בא. ואם בא – רוצים הם עוד ועוד".

ביקור בזירת הפשע

שקד אמר לבית־המשפט: יש ובמשפט פלילי מבקש אחד הצדדים את בית־המשפט לצאת לביקור בזירת הפשע. גם אני מבקש להוביל את בית־המשפט לביקור בטרבלינקה באמצעות עדי־הראיה שהופיעו כאן, ניצולי השואה ששרדו, או מדברי חבריהם שהועלו בכתב והוצגו בפני בית־המשפט.

מתוך ציטוט מדברי עדים אלה, סיפר התובע שקד כי החל מה־22 ביולי 1942 יצאה מדי יום ביומו רכבת עם 6,000 יהודים מוארשה מזרחה, לטרבלינקה.

בצטטו מדברי ניצולי המחנה, גולדפרב, רייכמן, רוזנברג ואחרים, סיפר התובע כיצד הגיעו היהודים לתחנת האיסוף, כיצד נדחפו אל הקרונות בקתות רובים ובדקירות כידון, למעלה מ־200 בקרון שיכול היה להכיל לא יותר מ־60 אנשים, כיצד נסגרו עליהם הדלתות והם נשלחו למחנה.

מדבריהם של העדים ניצולי המחנה, הביא התובע תיאורים כיצד הורדו הקורבנות מן הקרונות כאשר הגיעו לטרבלינקה. "ההוצה, ההוצה!" צעקו עליהם, ציוו עליהם להתפשט ולעמוד עירומים. גברים ונשים, שהופרדו לאחר מכן. כיצד הביאו את הבגדים והנעליים למקומות איסוף, לאחר שנלקחו מהם כל דברי הערך.

אחר־כך בא ה"שלאוך". אותו מסדרון צר באורך 80–100 מ', בין עצי אורן, שדרכו נשלחו הקורבנות אל תאי הגזים, נשים לחוד וגברים לחוד.

באווירה הכבדה שהשתררה בבית־המשפט, המשיך התובע לצטט מדברי הניצולים, שהם עצמם נלקחו לעבודות־כפיה במחנה, וכך ניצלו ממוות, כיצד הוכנסו הקורבנות לתאי הגזים והושמדו בהם בייסורים גדולים.

שור החיים והמרצחים

בתחנות הבאות ב"סיור" של התובע שקד בטרבלינקה הוא תיאר את הבורות הענקיים אליהם הושלכו הקורבנות לאחר השמדתם. התובע ציטט כי בבור ענק שנכרה הוכנסו יותר מ־200 אלף יהודים, כולם מוארשה. בבורות אחרים נקברו לאחר השמדה יהודי צ'נסטוחוב וערים אחרות.

כאן ציטט התובע שקד קטע משירו של המשורר אורי צבי גרינברג, מהספר "רחובות הנהר": "הנכם שוכבים שם בלי כסות. תערובת של מינים וגילים וביניהם אבי ואמי. אין לשון היכולה לספר זאת".

להלן סיפר התובע על "המספרה", שם גזזו את שערן של הנשים היהודיות, שנארז בשקים אשר נשלחו לצורכי "הרייך", כנראה גם בצוללות.

תחנה נוספת ב"סיור" היו ה[illegible], [illegible] התובע סיים את תיאורו [illegible] בין היתר כי מעדויות הניצולים עולה ששני אוקראינים, איוואן וניקולאי, עמדו במנועים שחוררו והפעילו את תאי הגזים.

לאחר מכן, סיפר התובע, כיצד הוציאו הגרמנים את הקורבנות מן הבורות ושרפו אותם כדי להעלימם. "שני רופאים גדולים פינו את הבורות, הגופות נערמו ועלו באש. הגרמנים ריסקו את העצמות שנשארו בשטח לאחר השריפה, עד לאפר דק, כדי שלא יישאר שריד ופליט ועדות למעשה ההשמדה הנורא במחנה טרבלינקה".

תעודת טרווניקי

בבואו אל סיכום הראיות, אמר התובע כי יבסס את סיכומי התביעה בעניין זה על שלושה תחומים – מעשיו של הנאשם דמיאניוק במחנה ההשמדה טרבלינקה.

שניים מהתחומים האלה נוגעים לזיהוי של הנאשם כ"איוואן האיום", שהפעיל את תאי הגזים במחנה. התובע אמר, כי התרכז בעניין זה בתעודת טרווניקי, תעודת הזיהוי שהוציאו הגרמנים לדמיאניוק במחנה־האימונים של כוחות־העזר שלהם בטרווניקי.

שקד אמר, כי תעודה זו "היא הגשר בין מעשיו של הנאשם במחנה ההשמדה לבין העולם החופשי אליו נמלט. זוהי החוליה המקשרת בינו כחייל בצבא הרוסי לבין מעשיו אחר־כך במחנה ההשמדה טרבלינקה".

המישור הבא נוגע אף הוא לזיהוי הנאשם, וכאן הכוונה, לדברי התובע, להיכרות שנכפתה על ניצולי מחנה טרבלינקה עם הנאשם אשר בעקבותיה הם הצביעו עליו כ"איוואן האיום".

המישור השלישי, אמר שקד, הן ראיות שיפריכו את האליבי של הנאשם, "אליבי שנבנה כדי להימלט מאות קין שנחרץ במצחו".

התובע עבר כאן לניתוח עדויות המומחים ואמר, כי קיימות שתי קטיגוריות של עדים מומחים שהביאה ההגנה: עדים מומחים באמת, וכאלה שהתיימרו להיות מומחים ובמהלך החקירה התברר, שאינם מומחים אשר יש לשקול את דבריהם במשפט.

התובע מתח ביקורת על ד"ר יוליוס גראנט, עד־מומחה של ההגנה, ואמר כי אין ספק שהוא מומחה בין־לאומי בשטח הכימיה ובכל הקשור להרכב סוגי הנייר השונים. היו לו הישגים גדולים בתחום זה, כמו גילוי זיופים של מיסמכי מוסוליני ו"יומני היטלר". אולם, טען, גראנט אינו מומחה לכתב־יד, והוא העיד על כך במשפט. חוסר המומחיות שלו ניכר היטב בכל מה שטען לגבי החתימה של דמיאניוק על תעודת טרווניקי.

הוא גם הזכיר את דבריו של גראנט, לפיהם מצא סימני חלודה של מהדק על התעודה וכי אותה החותמת מופיעה מעל הסימנים האלה. שקד טען, כי העד הזה "היה פזיז במסקנות והסיק מסקנות מבלי שיהיו לו מספיק נתונים להסתמך עליהם".

התובע, מיכאל שקד, שותה מים במהלך נאום הסיכום הארוך שנשא אתמול בבית המשפט בירושלים (צילום: אליהו הראתי)

מומחה לשלדים, לא לחיים

על מומחה אחר של ההגנה, ד"ר מאוריציו איסקאן, אמר התובע, שהוא אנתרופולוג שיש לו מומחיות בקביעת גילים של שלדים, אבל אין לו ניסיון בזיהוי אנשים חיים.

הוא הזכיר, כי עד זה אמנם לא שלל אפשרות של זיהוי בין תצלום דמיאניוק על תעודת טרווניקי, "התצלום שבמחלוקת", לבין סדרת תצלומים של הנאשם עצמו. אולם איסקאן טען בעניין זה, כי אי־אפשר לעשות השוואה במקרה זה, כיוון שהתמונות אינן מצולמות בתנוחה הנכונה ובזוית הנכונה וקיימים הבדלי זמן גדולים העומדים לרועץ, לטענת העד, לכל מי שמנסה לעשות זיהוי השוואתי מהימן.

התובע הפריך טענה זו ואמר, כי איסקאן עומד בודד בקביעתו. התובע הסתמך לא רק על עדי־התביעה (שמצאו זיהוי מוחלט בין תמונותיו של הנאשם לבין תצלום טרווניקי), אלא גם על עדי־הגנה כמו ד"ר אורסטר וצלם האף־בי־איי.

התובע ציטט מדבריו של אורסטר, שאמר בחוות־הדעת שלו, כי מצא פרטי זיהוי מסויימים שווים בין תמונות הנאשם לתמונה שבמחלוקת, והוציא מכך מסקנות.

גם צלם האף־בי־איי אמר, כי מצא כמה קווי זיהוי דומים בין תצלומי הנאשם לבין תצלום תעודת טרווניקי.

התובע אמר, כי בניגוד לחוות־דעתו של איסקאן, שאי־אפשר להשוות בין התמונות, סברו שני מומחים אלה שכן ניתן לעשות השוואה.

דעה והיפוכה אצל העד פלין

התובע התייחס לפרצות ולניגודים שנתגלו אצל העדים המומחים של הסניגוריה בכל הקשור לתעודת טרווניקי. "תעודת טרווניקי היא אותנטית", אמר, "וכל מי שטוען ההיפך, נתקל בקשיים שקשה לו להתגבר עליהם".

לטענת שקד, מומחה אמיתי לא יכול לטעון כי התעודה מזוייפת, ומי שטוען אחרת – אינו מומחה.

להלן התייחס לעדותו של ויליאם פלין, עד שגם לטענת שקד הוא מומחה ממדרגה ראשונה בזיהוי מיסמכים וחתימות. הוא הזכיר, כי פלין הפסיק את עדותו באמצע ולא היה מוכן להמשיך, ולטענת התובע היו כאן גם "שיקולים כספיים".

הוא הזכיר, כי בכנס של מומחים לזיהוי מיסמכים בפאלם ספרינג בארה"ב, הודה פלין ואמר, כי בדק את תעודת טרווניקי בירושלים.

הבהרה

בעקבות הפירסום אתמול ב"הארץ" מבהיר דובר המשטרה כי מה שיוחס למשטרת ישראל בעניין צו איסור היציאה מהארץ, שהוצא נגד חנא סניורה, אינו קשור אליה. המשטרה אינה צד בעניין זה. מדובר בצו שנחתם על ידי ראש הממשלה, שהוא ממלא מקום שר הפנים, בהתאם לתקנה 6 לתקנות שעת חרום. לכן, לא המשטרה היא שאסרה את יציאתו של סניורה מהארץ.

עצור

ביורופקאר מכירת רכב מסוגים שונים

רוב המכוניות ממוזגות

פיאט 127 7-1986
סיאט איביזה 1987
סיאט מלגה 1986
סיאט מרבלה 1987
פז'ו 505 1987
אופל קדט (A) 1986
אופל אסקונה (A) 1987

חכירת רכב והשכרה לטווח ארוך

מבצע בלעדי למחזיקי ישראכרט: 50% במזומן ו־6 תשלומים צמודי מדד.

europcar rent a car

Yes, I can.

תל־אביב: רח' המסגר 43 טל. 03-337951
חיפה: רח' אלנבי 3 טל. 04-672839, 04-674403

ישראכרט, ידידי

פקסימיליה MURATA
מורטה
קומפקטית גם במחיר!
נציגים מקבוצת כלל

הקרן החדשה לישראל
New Israel Fund

כנס חירום של ארגונים לדו־קיום יהודי־ערבי

יתקיים ביום רביעי, ה־27 בינואר 1988 באולם י.מ.ק.א. (רח' המלך דוד) ירושלים בשעות 09.30–15.00. כניסה חופשית לציבור.

הנושא: דו־קיום על פרשת דרכים

השפעת ההתפתחויות האחרונות על פעילות למען דו קיום

רשימה חלקית של ארגונים שיקחו חלק בכנס:

נווה שלום
שותפות
גבעת חביבה
האגודה לזכויות האזרח בישראל
עוז ושלום/נתיבות שלום
ניצני שלום
המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון
ברית בני שם
נתיבי אחווה
הנוער של עיר אחר
רעות
המזרח אל השלום
יחדיו
לפיד
מרכז תרבות עמים לנוער
האגודה להבנה בינדתית
גשר
גשר לשלום
קרוב לבבות
הועד הפועל של ההסתדרות
תה"ל – תאום חינוך לדמוקרטיה ודו־קיום
בית התקווה
המרכז היהודי־ערבי – אוניברסיטת חיפה
הועד היהודי־ערבי לחינוך לשלום
הועד היהודי־ערבי למען ערביי יפו
עמותה לקידמה חברתית
שח"ר – שכונת התקווה ת"א
שת"ק – לשיפור חיי הקהילה, ירושלים
נוער שוחר שלום
האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים
אמנסטי אינטרנשיונל – סניף ישראל
אפידיון אגודה מזרח ומערב
עמותת אלהדף
עמותת אלטברי
הילא"י – מעלות – תרשיחא
החוג היהודי – ערבי, בית הלל, ע"י האוניברסיטה העברית

בתכנית:
★ פאנל בהשתתפות: ח"כ **אבא אבן** – יו"ר ועדת חוץ ובטחון; מר **מוחמד בסיוני** – שגריר מצרים בישראל; ח"כ **עבד דראושה**; ח"כ **שולמית אלוני**; מר **טדי קולק** – ראש עירית ירושלים; מר **חנא סניורה** – עורך אל פאג'ר; ואישי ציבור נוספים.
★ **פרלמנט ארגונים – בהשתתפות ראשי הארגונים.**
★ **סדנאות.**

האולמות באדיבותה הרבה של הנהלת י.מ.ק.א. ירושלים.
בשיתוף עם המכון לחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי.

صورة عن الاصل

هكذا عن الاحتلال

במכתב מפתיע, אישית לנשיא רייגן

נשיא ניקרגואה אורטגה: אפרוש אם זה רצון עמי

ניו־יורק (ע"ר). נשיא ניקרגואה, דניאל אורטגה, כתב מכתב לאדיגיל, המשתרע על חמישה עמודים, לנשיא רייגן, ובו הוא מבטיח לו שיפרוש מן השל־טון, אם זה יהיה רצון בני עמו — על כך מדווח העיתון "ניו־יורק טיימס".

אורטגה מודיע לרייגן, כי ממשלתו תצמצם את מימדי צבא ניקרגואה, תגרש את היועצים הצבאיים הסובייטים והקובאניים ותאסור הקמת בסיסים צבאיים כל שהם על אדמת ניקרגואה, אם יושג הסכם בינה לבין ממשלת ארה"ב.

"אדוני הנשיא, עם כל הכבוד הראוי, הרשה לי להזכיר לך שהדמוקרטיה הינה והיתה מאז ותמיד המטרה של המהפיכה שלנו", כתב אורטגה. "דמוקרטיזציה מלאה פירושה גם עריכת בחירות מקומיות וכלל ארציות. ומכאן מאליו שדמוקרטיה פירושה גם כיבוד תוצאות הבחירות האלה, כולל העברת רסן השלטון לאופוזיציה, אם זה מה שהעם רוצה".

האגרת נמסרה למשרד־החוץ האמריקאי ביום ו' בלילה, אך אליוט אברהמס, עוזר שר־החוץ לעניינים בין־אמריקאים אמר לעיתון בראיון ביום א', כי אין הוא חושב שהנשיא כבר ראה את האיגרת.

רייגן יגיש בקשה חדשה למתן סיוע לקונטראס במהלך שבוע זה, אך מניחים כי יבקש סכום נמוך בהרבה מ־270 מיליון דולר, שעליו דיברו פקידי הממשל בשנה שעברה. הקונגרס אמור לערוך הצבעה בקשר עם פניית הנשיא ב־3 או ב־4 בפברואר.

"ניו־יורק טיימס" מתאר את האיגרת כבעלת אופי לא־תוקפני וכותב כי היא כתובה כמעט ברמה של הפצרה.

"אדוני הנשיא, יותר מדי אנשים מתו", כותב אורטגה ומוסיף: "לוא היית שם קץ למדיניות האומללה שלך, של הפעלת לחץ, היית רואה שניקרגואה מתקדמת אפילו בקצב מהיר יותר לקראת דמוקרטיזציה".

אורטגה מביע את דעתו, שניקרגואה וארה"ב יכו־לות לחיות בדו־קיום, ומטעים: "אנו יכולים להיות ידידים ואפילו שותפים. זו השאיפה העמוקה של ממשלתי ושלי באורח אישי".

בריה"מ מוחה נגד שיגור גאז מדמיע על־ידי ארה"ב לישראל

"ארה"ב אינה מסכימה לכלול את הגז המופעל על־ידי כוחות המשטרה ברשימת החומרים הכימיים שיש להשמידם"

מוסקווה (ע"צ). אספקת גז מדמיע לישראל על־ידי ארה"ב עומדת בסתירה לרוח המו"מ המתנהל בז'נבה לגיבוש אמנה שתאסור את השימוש בנשק כימי — נאמר בהודעה שפורסמה אתמול על־ידי סוכנות הידיעות הסובייטית "טאס".

הסוכנות מצטטת דברי מומחה צבאי שליד הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, שהצביע על העובדה כי בריה"מ מצדדת בהשמדת כל סוגי הגזים הרעילים, בין שהם קטלנים ובין שהם מהווים רק מטרד.

המומחה אמר, כי ארה"ב אינה מסכימה לכלול את הגז המופעל על־ידי כוחות המשטרה ברשימת החומרים הכימיים שיש להשמידם.

סוכנות הידיעות הסובייטית מסתמכת על ידיעה שפירסם כתב־העת האמריקאי "ניוזוויק", לפיה מספקת ארה"ב גז מדמיע לישראל, המשתמשת בו נגד המפגינים הפלשתינאיים. "טאס" חוזרת גם על ההאשמה שפורסמה ב"ניוזוויק", לפיה מיכלים של גז מדמיע נתגלו באחרונה במסגד אל־אקצה בירושלים.

משרד־החוץ הקנדי קורא לאזרחי קנדה להימנע מנסיעה ללבנון

ארגון טרור לבנוני מאיים לתפוס בני ערובה אם קנדה תגרש מחבל פלשתיני

אוטווה (עסט"א). ארגון טרור בלבנון איים לתפוס בני־ערובה קנדיים, אם ממשלת קנדה תגרש את מחמוד מוחמד עיסא מוחמד, טרוריסט פלשתיני מורשע שעמד להופיע אתמול בבית־משפט פדראלי בטורונטו, לדיון על גירושו.

בינתיים פירסם משרד־החוץ הקנדי עצה לאזרחי קנדה, לא לנסוע ללבנון.

הוא מעריך כי בלבנון נמצאים 500—1,000 אזרחים קנדיים, כולל אנשים בעלי אזרחות כפולה.

מכתבי איום

סוכנות ידיעות זרה בביירות מסרה בסוף השבוע, כי קיבלה מכתב איום מקבוצה ושמה "הלוחמים לשחרור פלשתין", בדבר תפיסת בני־ערובה קנדיים.

עיסא מוחמד נכנס לפני שנה לקנדה, לאחר שקיבל אשרת־מהגר מהקונסוליה הקנדית במדריד, תוך מסירת פרטים כוזבים על עצמו. הוא חבר בחזית העממית לשחרור פלשתין.

ב־1970 הרשיע בית־משפט יווני את עיסא מוחמד בפיצוץ מטוס־נוסעים ישראלי בנמל־התעופה של אתונה, בשנת 1968. בפיגוע זה נהרג אדם אחד. הוא נידון ל־17 שנות מאסר, אך שוחרר שנה לאחר מכן בחילופי בני־ערובה.

ג'ון טרנר, מנהיג המפלגה הליברלית הקנדית שבאופוזיציה, הכריז כי קנדה אינה יכולה להיכנע לאיומי טרוריסטים. "ההליכים חייבים להימשך".

נורה למוות מיופה־הכוח הלובי בניגריה

לאגוס (ע"ר). מיופה־הכוח הלובי בניגריה נורה למוות ביום ראשון בלאגוס, מסרו אתמול מקורות רשמיים.

הפרטים על מותו היו מקוטעים, אך המקורות מסרו כי הוא נהרג בעיר הבירה.

ברשימה הרשמית של הדיפלומטים בלאגוס מופיע שמו של מיופה הכוח הלובי כאבו באקר קאצה.

התרסק מטוס נוסעים סובייטי

מס' הנספים לא נודע

מוסקווה (ע"ר). מטוס נוסעים סובייטי, "יאק־40", התרסק ביום ראשון בצפון סיביר, ובאסון ניספו מספר לא ידוע של אנשים, מסרה אתמול סוכנות טאס.

מטוס־הסילון שבו כ־45 מושבים, התרסק בקירבת נמל־התעופה של ניז'נאוארטובסק, בקירבת החוג הארקטי, לאחר שהמריא בדרכו לעיר־הנפט טיומן שבמערב סיביר.

שבוע לפני כן התרסק מטוס נוס־עים טופולוב 145 בטורקמניה הסובייטית, ובאסון נהרגו 11 איש ונפצעו 12.

דלקת מעיים המונית בסין מאכילת צדפות מקולקלות

פקין (אי־פי). שירותי הבריאות בשנגחאי דיווחו אתמול על מספר רב של אנשים שלקו בדלקת מעיים בגלל הרעלה שמקורה באכילת צד־פות מקולקלות.

עיתון־הערב של שנגחאי, "חינ־מין", שפירסם ידיעה זו, לא נקב במספרי הנפגעים, אך מסר כי ההרעלות נמשכות זה שבועות מספר. נערכות בדיקות לזיהוי הנגיף ה"מסתתר" בצדפות וגורם להרעלה.

מומחי רפואה טוענים, כי האיחור בפרסום הידיעה על מגיפת ההרעלות הזאת נבע מן העובדה, שכ־90% מכל הסינים מעל גיל 30 לוקים בדלקת מעיים זו או אחרת.

רעש עז במכסיקו; לא נגרם נזק — האיזור לא מיושב

סן־דיאגו (אי־פי). רעש עז פקד אתמול בבוקר את באחה קליפורניה שבמכסיקו. תושבי יישובים בקלי־פורניה, בקרבת הגבול, טולטלו משנתם, אך לא נמסר על נזקים משני צדי הגבול.

הרעש היה בדרגה 5.3 בסולם ריכטר. מוקדו היה באזור מאוכלס בדלילות בריחוק 72 ק"מ ממזרח לעיירת־הנופש אנסנאדה שבבאחה קליפורניה, במרחק כ־50 ק"מ מדרום לגבול ארה"ב.

רעש בעוצמה כזאת עלול לגרום נזקים חמורים כשהוא פוקד אזורים מאוכלסים.

בוויכוח טלוויזיוני בין שבעת מועמדי המפלגה הדמוקרטית, מחוף־אל־חוף:

ג'סי ג'קסון: על הממשל האמריקאי ליזום את "שחרורה של ישראל מנטל הכיבוש"

המתמודדים למועמדות המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארה"ב נערכו אתמול לצילום קבוצתי לאחר עימות פומבי באוניברסיטת ניו המפשייר בדרהאם. משמאל: גארי הארט, מייקל דוקאקיס, ברוס באביט, ג'סי ג'קסון, ריצ'ארד גפהארט, פול סיימון ואלברט גור ג'וניור (צילום אי־פי)

מאת יואב קרני

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). אחד המועמדים הדמוקרטיים לנשיאות ארה"ב, ג'סי ג'קסון, הכריז שלשום, כי הממשל האמריקאי צריך לנקוט יוזמה "לשחרר את ישראל מנטל הכיבוש". הוא הציע "לכנס את מנ־היגי ישראל ואת המנהיגות הפלש־תינית, כדי לשחרר אותם מאחיזת המוות שבה הם לפותים, תמורת ביטחון הדדי והכרה הדדית".

ג'קסון, המנהיג השחור הבולט ביותר בארה"ב, השמיע את הדברים בוויכוח טלוויזיוני בין שבעת מו־עמדי המפלגה הדמוקרטית, בשידור חי, מחוף־אל־חוף.

לכוהן־הדת משיקאגו אמנם אין נשקפים סיכויי ניצחון, אבל חוזים לו תפקיד מרכזי בקביעת זהותו של המועמד הדמוקרטי בבחירות של חודש נובמבר.

ג'קסון אמר, כי ישראל אינה יכולה לשאת עוד בנטל הכיבוש. "הנטל הזה סוחט אותה מבחינה רגשית, מפלג אותה מבחינה פולי־טית, עולה לה ביוקר מבחינה כלכלית, והוא עקב מרם מבחינה צבאית". פיתרון במזרח־התיכון, המ־שיך, יבוא רק כאשר ארה"ב תציע לישראל את הביטחון שרק אנחנו מסוגלים להציע, ונציע לפלשתינים את הצדק שהם ראויים לו. איננו יכולים להרים את קולנו נגד הפרת החוק הבין־לאומי באמריקה המרכזית או באפריקה הדרומית, וכשהדברים מגיעים למזרח־התיכון אנחנו מחילים מערכת של דוקט־רינות לא־פראקטיות".

אקינו חגגה יום הולדת 55 בחברת עניים

"אני לא רגילה לחגוג ימי הולדת, אך מה שקרה בבחירות היה באמת יפה מאוד..."

מאנילה (ע"ר). נשיאת הפיליפינים, קורזון אקינו, חגגה את יום הולדתה ה־55 בשכונת עוני שבה מתגוררים נוודים לשעבר והשכונת צפונית ממאנילה.

אקינו אמרה אתמול ל־200 פועלי בתי־חרושת והקלאים ש־התכנסו במגרש דל מתנה שב־תבל בולאקן, שביום הולדתה משאלתה הראשית היא שבפילי־פינים ישכון השלום ואחריה ישגשגו.

היא אמרה לקהל שומעיה, מרביתם אנשים הסריבית שהוע־ברו ממאנילה ליישובם הנוכחי שהיא מרוצה ממהלך הבחירות המקומיות שנערכו ברוב 73 החב־לים של הפיליפינים בשבוע שעבר. "אני לא רגילה לחגוג את יום הולדתי, אך מה שקרה בב־חירות היה באמת יפה מאוד... החזרנו את הדמוקרטיה על כנה", הטעימה.

הגב' אקינו ציינה, כי ההצבעה נערכה "בצורה נקיה, בשלום ומ־תוך שמירה על הסדר".

למעלה מ־100 אנשים מצאו את מותם במסע הבחירות.

פולחן אישיות תוך תסיסה גוברת ברומניה — סביב יום הולדתו ה־70 של צ'אושסקו

ניקולאי צ'אושסקו

וינה (ע"ר). מנהיגה של רומניה הקומוניסטית, ניקולאי צ'אושסקו, חגג אתמול את יום הולדתו ה־70, על רקע מורת רוח גוברת והולכת בקרב האוכלוסיה, ובידוד גובר בחו"ל.

אחרי 22 שנים של שלטון אוטוקראטי, נגבעה קשה תדמיתו, בשל מדיניות קשוחה בארצו וכשלונות כלכליים חמורים ונישאים.

בנובמבר אשתקד התפרעו פוע־לים, שקצה נפשם במחסור במזון, גז וחשמל, בעיר בראשוב שבמרכז המדינה, ונתקבלו ידיעות על תסיסה גם באזורים אחרים של המדינה.

מקורות של מהגרים רומניים מסרו, כי קבוצה הקוראת לעצמה "הפעולה הדמוקרטית הרומנית", קראה ל־94 ערים ברומניה לקיים הפגנות נגד צ'אושסקו. בהוסיפם כי המהומות בבראשוב "הרעו אחת ולתמיד את אגדת של הפאסיביות של האוכלוסיה הרומנית".

בחו"ל רמזו אפילו מדינות מקור־בות לרומניה על מורת רוחן מבכה פולחן האישיות המופגן מסביב לצ'אושסקו, שריד של עידן סטא־לין, הגורם כיום מבוכה ברוב המדינות הקומוניסטיות האחרות.

נאומיו של צ'אושסקו מופסקים בתמורה על ידי תשואות כאדוונות וקריאות קצובות של סיסמאות בקרב הקהל. כאשר מנהיג בריה"מ גורבאצ'וב ביקר אשתקד ברומניה, לא מצאו תופעות אלה חן בעיניו. והוא נפנף בידיו והורה לקהל לשבת.

תמונות ענק של צ'אושסקו נבבאות בכל מקום. קבצי כתביו גו־דשים את חנויות הספרים, ובשידורי טלוויזיה, מדי יום במשך שעתיים, תופסת פעילותו את המקום המרכזי.

דברי שבח לרגל יום הולדתו ממלאים זה מספר ימים את העמו־דים של העיתונות הרומנית, הנתונה תחת פיקוח קפדני של השלטונות.

דברי ברכה מעובדי משרד הפנים, הכולל את המשטרה החשאית "סקוריטאטה", הביעו את "רגשי הכבוד וההערצה העמוקים ביותר, באהבה פטריוטית ותודה, לרגל חגי־גת יום הולדת שלך, בעקבות 55 שנים של פעילות מהפכנית הר־ואית".

בעוד מדינות אחרות בגוש ה־סובייטי אימצו לעצמן, בעקבות בר־יה"מ, מידה מסויימת של רפורמות פוליטיות וכלכליות, ממשיך צ'אושסקו למעשה במשטר הריכוזי של שנות ה־1950 הסטאליניסטיות.

בארה"ב, אשר העניקה לפני 10 שנים לרומניה מעמד מועדף בתחום הסחר כפרס על מדיניותה הבלתי תלויה, החליט אשתקד הקונגרס להפקיעה מעמד זה, בשל הפגיעות בזכויות האדם מצד השלטון בבו־קארשט.

מחסור חמור במזון ואנרגיה

בחזית הכלכלית נרשם לאחרונה מחסור חמור במזון ובאנרגיה, וזאת לאחר שצ'אושסקו החליט לפני שלוש שנים, לפרוע את החוב החיצוני של רומניה, בסך 11 מיליארד דולר, בקצב מהיר ביותר, על ידי הורדת כל המשאבים ליצוא והפסקה כמעט מוחלטת של יבוא.

מומחים מערבים רבים סבורים, כי מדיניות זו, שהפסיקה את היבוא של טכנולוגיה מערבית חיונית כדי להביא למודרניזציה של התעשיות הרומניות המיושנות והבלתי יעי־לות, עלולה לגרום נזק חמור לתש־תית הכלכלית של רומניה.

ערך את העמוד: חיים בל

משרד החינוך והתרבות | מכון דייויס
מרכז ההסברה | האוניברסיטה העברית בירושלים
ישראל 40
הכנס הארצי השנתי על המזרח התיכון
בנושא:
מדיניות חוץ, בטחון ושלום — יחסי גומלין
ייערך ביום חמישי, ט' בשבט התשמ"ח (28.1.88), בבית סוקולוב, רח' קפלן 4, תל־אביב.
בתכנית:
09.00 — התכנסות וכיבוד קל
09.30 — דברי פתיחה: מנהל מרכז ההסברה יעקב שץ
09.35–12.30 — מושב הבוקר:
יהושפט הרכבי, האוניברסיטה העברית
ח"כ דן מרידור
יוסי ביילין — המנכ"ל המדיני של משרד החוץ
13.30–17.00 — מושב אחר הצהריים:
יהודה בן מאיר — אוניב' בר אילן והמרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה — אוניברסיטת תל־אביב
יחזקאל דרור — האוניברסיטה העברית
גבי שפר, האוניברסיטה העברית
מנחה: מנהל מחוז תל־אביב של מרכז ההסברה יעקב סלע
דמי השתתפות בכנס – 10 שקלים (ניתן לשלם ביום הכנס בכניסה לאולם)
הציבור מוזמן

עיריית חיפה
מינהל החת"ר
האגף לתרבות השכלה ואמנות
מחברים ומו"לים, מוסדות ואירגונים מוזמנים להגיש הצעותיהם לפרסי עיריית חיפה - לשנת תשמ"ח
(יוענקו במסגרת חגיגות שנות ה־40 למדינת ישראל ו־110 שנים לקיום עיריית חיפה)
הפרס ע"ש יהושע קניאל — יוענק לחיבור מצטיין בתחומי ההלכה, פרשנות המקרא ומחשבת ישראל.
הפרס ע"ש ד"ר ארתור רופין * — יוענק לחיבור מצטיין במדעי־ החברה, הכלכלה, תורת המשק החקלאי, תורת המדינה, היסטוריה יהודית ואתנולוגיה.
הפרס ע"ש יעקב דורי — יוענק לחיבור, ספר או המצאה (פטנט) בתחום הטכנולוגיה.
הפרס ע"ש דוד פינסקי — יוענק למחזה מקורי בעברית, או ליצירה בתחום הספרות היפה (רומן, אסופת־ שירה, מחזה) באידיש.
הפרס ע"ש פרופ' הרמן שטרוק — יוענק ליצירה מצטיינת בתחומי האמנות הפלסטית אשר תצטיין בתערוכה השנתית של אגודת הציירים והפסלים - חיפה והצפון.
הפרס ע"ש מרק לברי — יוענק ליצירה מוסיקלית (אינסטרומנטלית - ווקלית) עם תמליל עברי מקורי, שאורכה 12- 15 דקות.
הפרס ע"ש פרנק פלג — יוענק לחיבור מצטיין בתחום המוזיקולוגיה, או למפעל חיים בתחום החינוך המוזיקלי.
פרס "חיפה" (יוענק לראשונה במסגרת חגיגות 110 שנים לעירייה) — לחיבור מצטיין על העיר חיפה בתחומי: הסטוריה של העיר ואתנולוגיה, התפתחות התעשיה, חברה (חיים בדו- קיום), חיפה - עבר הווה - עתיד, אתרים בעיר.
עיטור לספורטאי המצטיין — לספורטאי בעל הישגים בתחום תרבות הגוף או בתחרויות ספורטיביות, כולל ייצוג ישראל בזירה בינלאומית או לבעל מפעל חיים בתחומי הספורט.
עיטור לאזרח צעיר מצטיין — לאזרח צעיר תושב חיפה על פי הקריטריונים: מעשה גבורה, התנדבות, עזרה לזולת, הקרבה ומעשים אחרים הראויים לשבח.
* החיבורים, הספרים והנימוקים יוגשו ב־ 4 עותקים, וזאת בתנאי שעדיין לא זכו בפרס אחר.
* אין התחייבות להחזרת החיבורים לשולחיהם.
* חיבורים וספרים שנכתבו בשפה העברית בלבד.
* הצעות לפרסים תתקבלנה לא יאוחר מיום שלישי כ"ח באדר תשמ"ח (16.2.88), במשרדי האגף לתרבות, רח' י.ל. פרץ 20, טל': 662044, 669621, 640775 - 04
* פרטים נוספים ניתן לקבל ממזכירות האגף.

מתנגד־משטר סובייטי הוחזר לבית־חולים פסיכיאטרי

מוסקווה (ע"ר). לב אובוזקי, מתנגד־משטר שכבר כילה 17 שנים בבידוד ובכלא כלוא בבית־חולים פסיכיאטרי הובייט, מסרה אתמול סוכנות הי־דיעות טאס.

אובוזקי מקבל טיפול במרפאה בקרבת העיר צליאבינסק שבאזור אורל, על הפרעות פסיכיאטריות כרוניות שבגללן כבר קיבל בעבר טיפול במרפאה מרשאני, מסר הרופא הראשי של בית־החולים, ד"ר ב. מבבאק.

פעילים למען זכויות האדם בבריה"מ מסרו בראשית החודש, כי אובוזקי (53) נעצר ב־24 בדצמבר במוסקווה.

הם הוסיפו, כי נשלח לצליאבינסק, לאחר שהמנהל של בית־חולים פסי־כיאטרי במוסקווה סירב לאשפזו, בנימוק כי הוא בריא.

אובוזקי נעצר בראשונה ב־1970, באשמת השמצת המדינה הסובייטית.

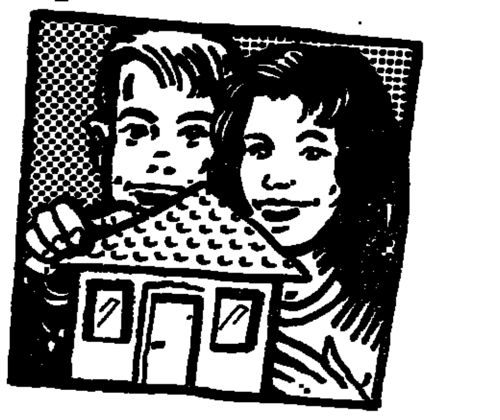

רק לוח העיר נותן לך
אחריות שתמכור
בשיטת הפרסום הבלעדית
לא מכרת - לא שילמת!
אם אתה גר בתל־אביב או בגוש דן ואתה רוצה למכור את הדירה או המכונית - חשוב מאוד שתדע: מודעת לוח רגילה עולה לך עכשיו 80 שקלים יקר מאוד... ובכן ואם אתה לא מצליח למכור - הפסדת את הכסף. ו...אתה צריך לשלם פעם נוספת.
זה לא חייב להיות כך!
יש לוח אחד שנותן לך אחריות שתמכור - לוח העיר.
בלוח העיר המודעה שלך מתפרסמת שוב ושוב ללא תשלום נוסף אפילו חודש ימים, ב־4 עיתונים: "העיר" - "הארץ" - "חדשות" - ו"צומת השרון" ומגיעה לכ־1,000,000 קוראים בגוש דן והשרון. אבל, אם בתוך חודש לא תמצא קונה מתאים - מלבד ל"לוח העיר" וכספך יוחזר לך במלואו
זוהי שיטת "אחריות שתמכור" - ורק מהפכני שרק לוח שבאמת בטוח שתמכור יכול להציע.
מעכשיו - אל תסכים לשלם בכל תנאי!
מעכשיו - כדאי לך לפרסם רק במודעה באחריות.
לוח העיר
זה עובד!
מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון 03-371261

יפאן: עלינו לפעול כי ארה"ב לא תוכל לחזק לבדה את כלכלת העולם

מנהיגי יפאן הזהירו מהחלשה נוספת של הדולר

טוקיו (א"פי, ע"ד וע"צ). מנהיגי יפאן הזהירו אתמול מפני החלשה נוספת של הדולר לשפל חדש. סוף נוסף של ערך הדולר יזיק לכלכלת העולם, אמר ראש הממשלה נובורו טאקאשיטה, בנאום שהשמיע בבית הנבחרים. היה זה נאומו הראשון מאז שובו משיחות בוושינגטון עם הנשיא רייגן.

שער הנעילה של הדולר בטוקיו היה ביום ד' 127.45 יאן. אתמול נע שער הדולר בבירת יפאן בין 127.40 ל־127.90 יאן.

ראש ממשלת יפאן הצהיר אתמול כי על יפאן לפעול לחיזוק כלכלת העולם, מאחר שארה"ב לא יכולה לעשות זאת לבדה.

טאקאשיטה הטעים כי "העולם זקוק לשינויים גרובים". והוסיף: "יפאן ואירופה המערבית חייבות לעשות יד אחת עם ארה"ב כדי להתמך בכלכלה הבינלאומית".

הוא הזהיר את בני עמו שהתפקיד החדש שיפאן קיבלה על עצמה עלול להכאיב לפעמים, מאחר שיפאן תותחר לצמצם העודף הגדול במאזן המסחרי שלה ותעשה לפתיחת שווקיה בפני יבוא גדול יותר. הוא אמר כי הקלאים, שבמשך תקופה ארוכה קיבלו סיוע מקרנות ממשלתיות, יצטרכו ללמוד "לעמוד על רגליהם בעצמם".

שיפור בבורסה בניו־יורק

שערי המניות עלו בפתיחת הבורסה בניו־יורק, אתמול. לפני הצהריים עמד הממוצע של דאו ג'ונס על 1910 נקודות — עליה בת 6.97 נקודות.

מומחים רבים צופים כי המגמה תימשך — אך הדעות חלוקות בדבר משך הזמן שבו תסתמן מגמת העליה.

השחקנית ג'ודי דנץ' בזרועות השחקן הבריטי איין מקלאן לאחר שזכתה בפרס לורנס אוליוויה לשחקנית הטובה ביותר לשנת 1987, עבור משחקה בהצגה "אנתוני וקליאופטרה" בתיאטרון [illegible]. (צילום א־פי)

מסמך מסווג של משרד־החוץ האמריקאי, שהגיע ל"ניו־יורק טיימס":

"4 שנים סייעה פולין לאבו־נידאל"

פקידים במחלקת־המדינה בוושינגטון: יתכן שהפעולות בווארשה נמשכות • המסמך קובע: שרשת הטרור סחרה בנשק ובמוצרי צריכה, כדי להשיג כספים למימון מעשי הטרור שלה

שירות "ניו־יורק טיימס" (מיוחד ל"הארץ"). רשת הטרור של אבו נידאל ניהלה במשך ארבע שנים פעולות כספיות מוארשה, בירת פולין. היא סחרה בנשק ובמוצרי צריכה, כדי להשיג כספים למימון מעשי הטרור שלה, כך עולה ממסמך מסווג של משרד־החוץ האמריקאי, אשר הגיע לידי ה"ניו־יורק טיימס". פקידים במחלקת־המדינה בוושינגטון אומרים, כי יתכן שהפעולות בוארשה נמשכות.

את הפעולות האלה ניהל סאמיר חסן נאג'מדין, המתואר כבכיר ה־ראשי של אבו נידאל והמתווך הראשי בעסקי הנשק שלו.

נאג'מדין תיווך בעסקות נשק מס־ עם מדינות והחברות בבירת וארשה המטעם ממשלות במזרח התיכון, העביר את העמלות לידי אבו נידאל.

הדיווח המסווג מוסיף, כי ממשלת פולין נהגה סובלנות כנאג'מדין, ואפילו סייעה לחברתו, הנקראת סא"ס — חברת השקעות וסחר־חוץ. סא"ס עבדה בשיתוף־פעולה הדוק עם נציגים של חברות יצוא ממשלתיות בוארשה.

סא"ס נוסדה לפני ארבע שנים. היתה לחברה החשובה ביותר ברשת חברות של אבו נידאל, שיש להן משרדים באירופה ובמזרח־התיכון. סא"ס השתמשה בסניף אחד של בנק מערב־אירופי לצורך העברות כספים.

בעקבות לחץ אמריקאי כבד על פולין בחודשים האחרונים סבורים שממשלת פולין סגרה את משרדי חברתו של נאג'מדין. אבל למרות הבטחות פולניות, שנאג'מדין ושותפיו הלא־פולניים יגורשו, כמה פקידי ממשל בוושינגטון מאמינים, כי הם מוסיפים להתגורר בוארשה. הפקידים חוששים מפני התחדשות הפעולות.

פקיד ממשל אחד אמר, כי הפולנים לא פעלו בכוונה טובה. "הם נהגו סחבת בכל שלב של המגעים". לשמתו שיבחו פקידי ממשל אחרים את הפולנים על שיתוף־הפעולה עם ארה"ב.

דו"ח מחלקת־המדינה עומד להתפרסם בתחילת החודש, מאחר שלא התקבלה הבטחה מן הפולנים לגרש את נאג'מדין עד אחד בינואר.

הפרסום נדחה ברגע האחרון, בציפיה לתוצאות ביקורו של סגן מזכיר המדינה, ג'ון ווייטהד, בוארשה בסוף החודש. ווייטהד כבר יעלה את העניין בשיחות פרטיות עם פקידים פולניים.

מאז חיבור הדו"ח, בחודש מאי שעבר, הוא היה עניין לויכוחים נוקבים במחלקת־המדינה. מומחים ללוחמה בטרור חייבו את פרסומו, ומומחים לענייני אירופה הציעו לאיים בפרסומו על ממשלות שלא ישימו קץ לפעולות אבו נידאל בשטחיהן.

הדו"ח מיוסד בחלקו על עדותו של מודיע, אשר שיתף פעולה עם סוכנות־הביון המרכזית של ארה"ב. הוא עבר כמה שינויים, בגלל ספקות כלפי כמה מן המסקנות המודיעיניות, ובגלל הנסיבות המשתנות, ביחוד אחרי שלחצים אמריקאיים עודדו ממשלות אחרות לנקוט צעדים נגד אנשי אבו נידאל.

מאז הוכנה טיוטת הדו"ח פנתה מחלקת המדינה לכמה מדינות, שבהן היה ידוע לה כי אנשי אבו נידאל פעלים. בין המדינות היו סוריה, יוון, פולין ומזרח גרמניה. לפי מחלקת המדינה פסקו רוב הפעולות בארצות הללו.

סבורים שקשרי אבו נידאל עם פולין התחילו ב־1979, כאשר הקבוצה הסכימה להימנע ממעשי טרור על אדמת פולין, ובאותה שעה הסכימה ממשלת פולין להעניק מלגות־לימודים לחברי הקבוצה בבתי־ספר פולניים.

ב־1983, אחרי שגורש אבו נידאל מעיראק, ומשרדיו בבגדאד נסגרו, הוא עבר לפולין, ואפשר שחי שם בין השנים 1983—1985, כך כותב הדין־וחשבון האמריקאי.

מניחים, כי בערך באותו הזמן התחיל אבו נידאל את פעולותיו המסחריות בוארשה ובמזרח־ברלין. באמצעותן יכלה הקבוצה להעביר כספים, ולהחביא אותם לקנות נשק, להעבירו ולהחביאו.

על־פי הדין־וחשבון, לראש המשרדים בוארשה, נאג'מדין, היה קשר עם פולני ששמו אנדז'י מארצ'וקה. סבורים, כי זה האחרון היה בעל קשרים לביון הפולני, והוא סייע לאבו נידאל בהסדרת אשרות־כניסה ורשיונות מכס.

ראש ממשלת הולנד: הביקור בישראל ליום השנה ה־40 — עשוי להתבטל

שר־החוץ ואן דאן ברוק מסר לשגריר ישראל בהולנד, כי ישראל חייבת להסכים לוועידה בינלאומית, אם היא רוצה שביקורו ראש הממשלה רוד לוברס אכן ייערך

מאת הנריאטה בוגז

אמסטרדם (מיוחד ל"הארץ"). במסיבת העיתונאים השבועית שלו, שקיים בסוף השבוע שעבר, אמר ראש ממשלת הולנד, רוד לוברס, כי אינו מוציא מכלל אפשרות שיבטל [illegible] רשמי בישראל [illegible] של מאי להגל יום [illegible] להקמת המדינה.

דברים אלו באו בעקבות קריאתה לבטל את הביקור של אגודה ואן, חברת הפרלמנט היהודיה מטעם המפלגה הפציפיסטית, הסוציאליסטית בפרלמנט ששהתה לאחרונה בישראל. לוברס דיבר בטום על ישראל ואמר כי הוא מקווה שביקורו [illegible].

שר־החוץ ואן דאן ברוק היה בוטה [illegible] שמסר לשגריר ישראל בהולנד, כי ישראל חייבת להסכים לוועידה בינלאומית, אם היא רוצה שביקורו של לוברס אכן ייערך. הוא אמר, כי במסעותיו האחרונים בתימן ובסודאן נאמר לו שכל מדינות ערב סבורות כי ועידה בינלאומית היא האפשרות היחידה להשיג שלום.

הפגנות מחאה. גם של יהודים בהפגנה שאורגנה על־ידי "ועד הר לנדי־פלשתין" באמסטרדם ביום שבת אחר־הצהריים השתתפו רק כמה מאות מפגינים, שנשאו בין השאר כרזה האומרת "ישראל, נסי את ציקלון בי".

כלי־התקשורת בהולנד העניקו סיקור נרחב לקבוצת צעירים יהודיים בשם "בלייגס". חברי הקבוצה, האומרים שהם יהודים ביקורתיים, הביעו את דאגתם לגורל הדמוקרטיה בישראל, וקראו לה לצאת "מהשטחים" הכבושים. על מכתבם חתמו גם עיתונאים ואישי ציבור יהודים אחרים.

בית־משפט העליון בהולנד:

ביה"ס התיכון היהודי בהולנד לא חייב לקלוט בן לאם לא־יהודיה

התלמיד נימק בקשתו ללמוד בבית־ספר יהודי בכך שלמד שש שנים בבית־ספר עממי בכפר באוסטריה, שם היו חבריו לכיתה אנטישמים; השופטים קבעו שאין הדבר כך בהולנד

אמסטרדם (עסט"א). בית־המשפט העליון של הולנד פסק, כי בית־הספר התיכון "מיימונידס" (רמב"ם) באמסטרדם אינו חייב לקבל את התלמיד אראם ברוקר, כיום בן 15, שאמו אינה יהודיה מבחינת ההלכה.

פסק־דין זה שם קץ לסכסוך מסביב לקבלת הנער, שנמשך יותר משנה ומחצה ועורר תשומת־לב רבה בעיתונות הכללית.

לפני שנה וחצי, לאחר שבית־הספר סירב לקלוט את הנער, הגיש האב תביעה בבית־המשפט באמסטרדם, אשר פסק כי בית־הספר רשאי שלא לקבל את התלמיד.

האב, רוברט ברוקר, פנה לערכאה גבוהה יותר באמסטרדם, אשר פסקה ביוני אשתקד כי [illegible] הנער [illegible] של בית־הספר, והוא לקבל את התלמיד.

פרקליטו של האב טען, בין היתר, כי מכיון שבית־הספר מקבל ילדים להורים שהם חברי הקהילה היהודית הליברלית, כדוגמת הוריו של אראם, אך אמם יהודיה מבחינת הלכה, הרי נהג בית־הספר באפליה גזעית, שהיא עבירה על־פי החוק ההולנדי.

בית־המשפט הגבוה באמסטרדם גם הטיל על בית־הספר קנס של כ־500 דולר על כל יום שהוא אינו מקבל את התלמיד.

בית־הספר ערער בפני בית־המשפט העליון, ובינתיים דוחה את תשלום הקנס.

אחת הסיבות לרצונו של הנער ללמוד בבית־ספר יהודי היא, שלמד שש שנים בבית־ספר עממי בכפר באוסטריה, שם היו חבריו לכיתה אנטישמים. אולם [illegible] ולכן פסק בית־המשפט העליון כי אין בית־הספר היהודי חייב לקבלו.

סערה בפרלמנט הבריטי: האחראים למדיניות (ב־82') "לירות כדי להרוג" בצפון־אירלנד, לא יישפטו

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ישיבת פרלמנט סוערת היתה אתמול בלונדון, לאחר החלטתו של התובע הכללי הבריטי שלא להעמיד לדין חיילים ושוטרים השאים אשר היו אחראים בשעתו בצפון־אירלנד למדיניות של "לירות כדי להרוג".

ב־1982 נורו 6 אנשים למוות על־ידי כוחות הביטחון הבריטיים בצפון־אירלנד. במסגרת טקטיקה חדשה אשר אומצה על־ידי הממשלה כדי לבלום את גל הטרור במקום.

חקירות שנערכו העלו, כי היו ניסיונות להטעות שופטים ולהטות משפט, מצד קצינים ושוטרים, אולם רשויות המשפט הגיעו למסקנה כי לא היה מספיק הוכחות אשר תצדקנה תביעה משפטית. התובע אמר, כי אינטרס ותועלת ציבוריים לא היו באים לידי ביטוי בהליך משפטי המושתת על בסיס רופף.

במהלך הפולמוס הפרלמנטרי סולק חבר מפלגת "הלייבור" קן ליוינגסטון מן המליאה למשך 5 ימים, לאחר שטען כי החלטת התובע טובלת ברצח.

מת "אבי ויטמין סי"

וצ'סטר, ארה"ב, (ע"צ). ד"ר צ'רלס גלן קינג, מומחה לתזונה שבודד ב־1932 את הויטמין סי במיץ לימונים, מת אתמול כתוצאה מדום לב והוא בן 91 שנה.

בוגוטה מאשימה:

סוחרי־סמים חטפו התובע הכללי של קולומביה בדרך למטוס

בוגוטה (איי־פי וע"ד). אלמונים חמושים חטפו אתמול את התובע הכללי של קולומביה, קארלוס מאורו הויוס, כאשר עמד לעלות על מטוס בעיר מדלין שבצפון מזרח המדינה. המשטרה מסרה, כי שניים משומרי ראשו נהרגו בהתקפה.

הממשלה מאשימה סוחרי־סמים בפיגוע זה.

הויוס חוקר עבירות של עובדי מדינה ואנשי המערכת המשפטית, ובאחרונה הורה לפתוח בחקירה בנסיבות לשחרורו של איל־הקוקאין חורחה אוצ'ואה וסקז, בחודש שעבר.

לדברי ראש־העיר מדלין, נחטף הויוס בהיותו בדרכו לנמל־התעופה, כדי לטוס לעיר־הבירה המרוחקת 820 ק"מ מדרום־מזרח למדלין. החוטפים עצרו את ה"מרצדס" של הויוס בשני ג'יפים ובמכונית רגילה.

סוחרי סמים איימו להתנקש במנהיגים פוליטיים, אם יוסגר אחד מחמישה מנהיגים השורים של קרטל הקוקאין העיקרי של קולומביה.

מוזיאון למורשת היהודית נפתח בדירה במוסקווה

המארגנים ביקשו אישור ושיתוף פעולה מצד השלטונות • עד כה לא קיבלו מענה

מוסקווה (ע"צ). מוזיאון יהודי נפתח בסוף השבוע בדירה במוסקווה, ביוזמתם של כמה אינטלקטואלים יהודיים. הם פנו בבקשה לשלטונות, שיסייעו להם במשימה, לשמר את המורשת התרבותית היהודית.

המארגנים הגישו בקשה לשלטונות, שבה הם דורשים שיינתן להם היתר להפעלת מוזיאון זה. עד כה לא קיבלו תשובה לבקשתם מעיריית מוסקווה. בבקשם "שיתוף פעולה" של השלטונות, הם הטעימו כי "רצונו של עם להציל את המורשת התרבותית שלו, הוא דבר מובן מאליו לכל אדם בעל רצון טוב".

המוזיאון, המציג את החגים העיקריים של הקהילה היהודית, יהיה פתוח מדי יום א'. על אף העובדה שמידותיו צנועות, זה המוזיאון היהודי הראשון בבריה"מ, מאז 1951. באותה שנה נסגר המוזיאון היהודי האחרון במדינה הסובייטית, ששכן בטביליסי שבגרוזיה.

המארגנים מצביעים על העובדה, כי בעבר היו מוזיאונים יהודיים באודסה שבאוקראינה, בסמרקנד שבאוזבקיסטאן, ותצוגה יהודית בבאקו שבאזארבייג'אן.

מוזיאון להיסטוריה ואתנוגרפיה יהודית, בעל אוצרות חשובים במיוחד, היה בשעתו בלנינגראד.

ערך את העמוד: חיים טל

חדש
קרבול
יקל על ההצטננות של ילדך
לא כדורים ולא טיפות אף. עכשיו בכל פעם שילדך מצונן והאף שלו סתום, פתחי כמוסת קרבול וטפטפי על הפיג'מה שלו. כשילדך ינשום את האדים הטבעיים של קרבול, תוכלי גם את לנשום לרווחה.
★ קרבול אינו משאיר כתם. ★ במשך היום השימוש המומלץ - על גבי ממחטה. ★ לשימוש חיצוני בלבד. נבדק ואושר ע"י משרד הבריאות. ★ את קרבול ניתן להשיג בבתי המרקחת ללא מרשם רופא. ★ מיוצר ע"י בוטס, אנגליה. משווק ע"י אביק.
אביק וזה עובר.

אחד ויחיד במינו
מלון ווינדמיל ירושלים
הועלינו ל־4 כוכבים
ע"י משרד התיירות
תודתנו לסוכני הנסיעות הנאמן לקהל לקוחותינו המסור ולצוות העובדים המסור
THE WINDMILL HOTEL JERUSALEM
מלון ווינדמיל
רח' מנדלי 3, ירושלים 92147 טל: 02-663111

קו פתוח
רופאי מחלקת היולדות והפגיה של ביה"ח אסותא ישיבו טלפונית לשאלות הציבור בנושאים הבאים:
- הרדמה אפידורלית
- לידה טבעית
- לידה מכשירנית
- לידה פרסית
- בדיקות מי־שפיר
- סיפול נמרץ ילודים
- מיכשור מתקדם במחלקת היולדות והתינוקות.
זכרי!
במחלקה הציבורית בביה"ח אסותא ניתן גם ללדת ללא תשלום על חשבון הביטוח הלאומי.
המבצע המיוחד יערך ביום ג' 26.1
בין השעות 15:00-19:00
טל. 03-235910
03-243457
03-240185
אסותא חדש
בית החולים הפרטי הגדול בישראל.
ז'בוטינסקי 62 ת"א, טל. 03-240185

ת.א. 2051-87

הודעה לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג - 1983

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב - יפו

בעניין: פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג - 1983: ובעניין: אורן מבנים פתוח והשקעות בע"מ (בפירוק זמני ובכינוס נכסים).

הודעה לנושים

ניתנת בזה הודעה על פי הוראות בית המשפט המחוזי בתל־אביב - יפו כי כל נושה או תובע אשר יש לו תביעה מכל מין וסוג לרבות תביעות עתידיות או תביעות צפויות נגד החברה, יגיש את תביעתו על דרך הוכחת חוב תוך ציון מעמד כנושה מובטח או כבעל חוב בדין קדימה, אם הוא סוען לזכות כזאת. הפניה תשלח למפרק הזמני וכונס הנכסים של החברה עו"ד ישראל קנטור. את הוכחות החוב יש להגיש תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו לכתובתו של עו"ד י. קנטור, בית אגבר, קומה 16, ז'בוטינסקי 5 רמת־גן 52520.

ישראל קנטור, עו"ד
כונס הנכסים והמפרק הזמני של אורן מבנים פתוח והשקעות בע"מ.

עכשיו בהיפרכל אשראי עד 2.3.88
על כל קניה מעל 100 ש"ח לבעלי כרטיסי אשראי [illegible]
העובדות הגבונות!
שיטת המחיר הקצוץ
ירקות ופירות טריים יום יום ישר מן השדה [illegible]
אבוקדו 1 ק"ג עד 3.75 ש"ח
תפוזים 1 ק"ג עד 1.35 ש"ח
בננות 1 ק"ג עד 2.49 ש"ח
אשכוליות 1 ק"ג עד 1.35 ש"ח
תפוחי עץ אורלינס גודל 1, 6.5 1 ק"ג עד 2.89 ש"ח
מחירים בתוקף עד 27.1.88
ישראכרט VISA כלשק
היפרכל
לקנות וליהנות מכל היתרונות

שפע מרווח לרגלים ולמרפקים ונוחות מכל עבר. זוהי TWA.

במחלקת "אמבסדור" של TWA אתה מוקף נוחות.
כורסת העסקים במחלקת "אמבסדור" היא המושב המרווח ביותר בשמים, עם שפע מקום לרגליים.
את פניך נקדם בשמפניה.
התפריט, מגוון, גם תפריט הייטות.

הארוחה מעוררת תאבון, גם דרך ההגשה. כלי חרסינה, כוסות זכוכית צלולה, ומפות שולחן מהודרות.
נוחות זו מתחילה עוד הרבה לפני הטיסה. באפשרותך להבטיח את מקומך ולהצטייד בכרטיס עליה למטוס זמן רב לפני תאריך הטיסה.
דלפק מיוחד עומד לרשותך בשדה התעופה. כדי לחסוך לך זמן יקר, וכדי להבטיח טיפול מועדף למטענך.
שירות מושלם זה מוצע לך לכ־100 יעדים ברחבי ארה"ב.
לפרטים, אנא פנה אל סוכן הנסיעות שלך.

TWA Ambassador Class
"All round a better business experience"

صورة عن الأصل

אחד מעצורי פרשת הרצח הכפול בסופרמרקט: אני יודע מי הרוצח

מעצרו של פרוספר לוגאסי החשוד במעורבות במעשה הוארך אתמול ● טוען כי המשטרה הציעה לו להיות עד מדינה והוא סירב; וכי הרוצח האמיתי מנסה להציל את עורו על חשבון לוגסי

(ע). פרוספר לוגסי, החשוד במעורבות ב"רצח הכפול" בסופרמרקט בירושלים בנובמבר, טען אתמול בבית המשפט כי הוא יודע מיהו הרוצח האמיתי.

בדיון שנערך בבית משפט השלום בירושלים האריכה השופטת יפה הכט את מעצרו של פרוספר לוגסי ב־15 יום נוספים.

בא־כוח המשטרה, מפקח ששון בסון, הגיש לשופטת חומר חקירה נוסף שאספה המשטרה במשך 15 הימים שעברו מאז הדיון האחרון בבית המשפט.

החשוד ברצח, שלא יוצג על־ידי עורך דין, אמר לשופטת כי חוקרי המשטרה הציעו לו להיות עד מדינה. לדבריו, בידי המשטרה נמצא האדם שרצח את מנהל הסופרמרקט רפי ויצמן ואת קצין הביטחון זכריה מימוני, ולדבריו מנסה הרוצח האמיתי להציל את עורו על חשבונו של לוגסי.

הוא הכחיש מכל וכל את מעורבותו ברצח. "למה שאני אהיה עד מדינה אם לא ביצעתי את הרצח", אמר.

לוגסי אמר עוד כי המשטרה "שתלה" בתאו עבריין שניסה לסחוט ממנו הודאה שלפיה הוא ביצע את הרצח.

אור ליום אתמול, כתוצאה מסערה, עלתה על חוף קריית־ים שליד חיפה ספינת משא בת 3,500 טונות, הנושאת דגל טורקי. לצוות שלום. (תצלום: פול מלינג, "ישראל סאן")

פרופ' אלכסנדר יפה, מסורב העליה שהגיע שלשום ארצה:

"הגלאסנוסט פועל בשני כיוונים: פתיחות במשטר וסיכון היהודים"

מאת ירדן מל
כתב "הארץ" בחיפה

"הגלאסנוסט פועל בשני כיוונים. מצד אחד, ניכרת פתיחות מסויימת מצד המשטר הסובייטי, אך מצד שני, מסתמנות גם מגמות שליליות, מסוכנות מבחינת היהודים החיים בברית המועצות. הגלאסנוסט גרם לכך שקבוצות אנטישמיות, אשר לא יכלו לפעול עד כה בגלוי בבריה"מ, פועלות כיום, עקב 'הפתיחות', ברישגלי". דברים אלה אמר אתמול פרופ' אלכסנדר יפה (49), מרצה למתימטיקה, ממסורבי העליה במוסקווה, שעלה שלשום לארץ עם אשתו ובתו (15) לאחר 12 שנות סירוב.

במסיבת עיתונאים שנערכה לכבודו אתמול בטכניון בחיפה, שבו אף זה החל את עבודתו כפרופסור אורח בפקולטה למתימטיקה, אמר פרופ' יפה כי לדעתו, לעולם לא ייפתחו לחלוטין שערי בריה"מ ליהודים. "מכיוון שהדבר נוגד את האידיאולוגיה הסובייטית, "שאין מקום לעזוב את המדינה הטובה ביותר עלי אדמות".

בדבריו הדגיש פרופ' יפה כי אין להרפות מהלחץ מצד ישראל ודעת הקהל העולמית על השלטונות בקרמלין למען עליה חופשית. הוא הזהיר מפני המגמה להפריז בהערכת מדיניות הפתיחות הסובייטית. עוד הדגיש כי להערכתו תסתמן עתה בלימה במתן היתרי עליה ליהודים מבריה"מ, מכיוון שהרוסים השלימו לבצע את ההתחייבויות המוגבלות שנתנו בזמנו, בין השאר, למיליונר היהודי אדגר ברונפמן, שלפיהן תותר עלייתם של כ־14 אלף יהודים ויוקמו מסעדה כשרה ובתי־כנסת במוסקווה.

גילויי האנטישמיות, האסורה על פי חוק, מתבטאים גם במוסדות להשכלה גבוהה, שבהם מחייבים המועמדים היהודים לעבור בחינות קשות בהרבה מאלה שניתנות לכלל המועמדים", אמר יפה.

שפייזר: "פרס מתקפל בפני צ'יץ' — וכך מחליש את 'העבודה' בתל־אביב"

פרס הביע תמיכה במועמדות שלמה להט לראשות העירייה והציע לו לרוץ ברשימה על־מפלגתית

מאת חיים הנדווקר
כתב "הארץ" בתל־אביב

מזכיר מחוז תל־אביב של מפלגת העבודה, ח"כ אליהו שפייזר, תוקף בחריפות את מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, ומאשימו בהחלשת המפלגה ובהתקפלות לפני של ראש עיריית תל־אביב שלמה להט.

פרס הדהים אתמול את חבריו למפלגה, כאשר במהלך סיור בתל־אביב הביע תמיכה בראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, מועמד הליכוד לראשות העירייה.

במהלך הסיור הבהיר פרס כי למרות שלהט איננו חבר מפלגת העבודה, הרי הוא ראש עיר מצויין. הוא הציע ללהט לרוץ לראשות העירייה בראשות רשימה על־מפלגתית.

על הליכתו של להט עם הליכוד אמר פרס: "מה ראש בריא צריך להיכנס למפלגה כזאת." כאשר להתבטאויותיו היוניות של להט אמר פרס, כי הוא חושב שהוא — להט — קצת הפריז, "למרות שיש לו כוונות טובות".

ח"כ שפייזר הגיב ל"הארץ" על דבריו של פרס: "היהודים מסוג כזה מחלישים את המפלגה ומקטמים את דמותה בעיני הציבור ושוברים את עמוד השדרה שלה. להט היום עומד בראש מפלגה יריבה. אין שוני בין יצחק שמיר לבין להט. מטרת שניהם להביא לנצחון הליכוד. התקפלות בפני להט כמוה כהתקפלות בפני שמיר, ואין זה משנה מה מערכת היחסים בין האנשים".

"כל ההצעות וכל הפיתויים", מוסיף שפייזר, "העמדנו כבר בפני להט והוא דוחה אותם".

הצהרת פרס באה כאשר מחוז תל־אביב של מפלגת העבודה נתון במבוכה בעקבות החלטתו של להט לחזור לליכוד. המחוז נערך לקראת בחירתו של מועמד המפלגה לראשות העירייה. כאשר הויכוח המרכזי בימים אלה במחוז הוא, אם תפרוש המפלגה מהקואליציה העירונית כאשר העילה המיידית היא הצבעתו של להט נגד שילוב נשים בגוף הבוחר את הרב הראשי האשכנזי לעיר. על כך חלוקות הדיעות במחוז וההכרעה בנושא צפויה ליפול בסוף החודש.

ערך את העמוד: דני ענבר

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה:

22 חודש חולפים מביצוע עבירה עד מתן פסק הדין

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

משך הזמן העובר מביצוע העבירה עד למתן פסק הדין בבית משפט בעבירות מירמה הוא הממושך ביותר מבין העבירות הנשפטות בבתי־משפט השלום והמחוזי.

כ־22 חודשים בממוצע חולפים מביצוע העבירה ועד מתן פסק הדין (בדרך כלל הרשעה). בבתי המשפט המחוזיים חולפים כ־12 חודשים מביצוע העבירה ועד מתן פסק הדין; בבתי־משפט השלום: 16–17 חודשים; ובבתי המשפט לנוער: 8–9 חודשים.

במחצית הראשונה של העשור הנוכחי מוצאים מגמה של ירידה במספר תיקי החקירה שנרשמו במשטרה מידי שנה. בין 1985 ל־1986 היתה ירידה של 9% בעבירות כלפי הרכוש שנרשמו. לעומת זאת בעבירות מוסר הכוללות שימוש וסחר בסמים, נמצאה מגמת עליה.

עליה באחוז הגילויים היתה בעבירות מירמה, מין ועבירות כלפי גופו של אדם וכלפי הסדר הציבורי. אחוז הגילויים בעבירות רכוש היה נמוך במיוחד — 13%.

אלה אחדים מנתוני הסטטיסטיקה הפלילית לשנים 1981–1986, שמסרה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מתברר כי אף שנמצאה ירידה במספר תיקי החקירה שנרשמו במשטרה, חל גידול בהיקף העבירות הפליליות הרציניות שנודעו למשטרה בשנים אלו. ב־1986 הורשעו בדין 30,000 עבריינים מבוגרים. כשני־שליש מהם עבריינים מועדים שלא היתה זו הרשעתם הראשונה. כ־6,100 גיורי־דין של מאסר הוטלו על־ידי בתי המשפט ב־1986.

בבדיקת השינויים בדפוסי הענישה על עבירות פליליות רציניות שבוצעו על־ידי תושבי ישראל שנדונו בפני בתי המשפט בישראל נמצא גידול ניכר בהטלת עונשי מאסר עליהם. בעונשי מאסר בפועל יש יציבות בין '81 ו־'86.

כתב־אישום נוסף נגד דוד בלאס הוכן ומחכה לאישור

מאת צבי הראל סופר "הארץ"

פרקליטות מחוז תל־אביב הכינה באחרונה כתב אישום נגד איש העסקים, דוד בלאס, נגד פרקליטו לשעבר, עו"ד נדי קנפודסקי, ונגד הקבלן דוד אפל.

השלושה חשודים בעבירות של קשירת קשר לפשע ושימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות.

כתב האישום מונח על שולחנו של פרקליט מחוז תל־אביב, עו"ד אהרון שורר, וממתין לאישורו.

כתב האישום עוסק בהשגת למתן ערבויות בנקאיות, שלא כדין, שניתנו על־ידי שני סניפי בנקים: סניף "וולפסון" של בנק דיסקונט וסניף בנק המזרחי בהרצליה.

מחלוקת במשפט אסון הבונים עקב בדיקת ממצאי הטכנוגרף

התובע האשים את פרופ' ליבנה, חבר ועדת החקירה, בטישטוש העובדה שלא הוא בדק את "הקופסה השחורה" של הקטר ● ליבנה: מרחק הבלימה הוא נתון מיותר; רלוונטיים ממצאי הטכוגרף — העדות היחידה ששרדה

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

בישיבת בית המשפט הדן באסון הבונים, שהתקיימה אתמול בבית המשפט לתעבורה בחיפה, האשים התובע משה כהן את פרופ' משה ליבנה בטשטוש מכוון של העובדה, שלא הוא פענח את סרט רישומי הטכוגרף ("הקופסא השחורה") ששרדה מן התאונה.

פרופ' ליבנה ענה בתשובה לשאלה, כי את סרט הטכוגרף פענח מומחה אחר (פרופ' בנימין שמוטר מהטכניון) ולא הוא. התובע פנה לשופטת, רחל חוזה, וטען כי אי־אפשר לדעת מתוך חוות הדעת בדו"ח ליבנה מי פענח את רישומי הטכוגרף ומתקבל הרושם, שגם העד, פרופ' ליבנה, השתתף בפענוח. "לו ידענו שמסר את פענוח הטכוגרף לגורם אחר, היינו מתנגדים לכך", טען התובע. "היה כאן, בלשון המעטה, ניסוח אגבי מכוון, כדי למנוע התנגדות של התביעה".

"אני מציע להחזיר משהו אחר לסדר התעבורה", ענה התובע. פרופ' ליבנה אמר עוד, לשאלת התובע, כי נתון של מרחק הבלימה באסון הבונים אינו חשוב ואפילו מיותר. לדבריו, אין בנמצא כלי אובייקטיווי למדידתו של מרחק העצירה של הקטר. מה שרלוונטי לגבי המשפט הוא ממצאי הטכוגרף — כי אלה העדות היחידה ששרדה מן התאונה, ועליה הסתמך. כל יתר הנתונים, מיותרים לדבריו.

"בילינסון" ערוך להשתלות כבד — תוך התראה של שעות

(ע). בית חולים בילינסון ערוך להשתלות כבד, ובהתראה של מספר שעות, [illegible] של בית החולים במתכונתו לבצע השתלות. [illegible] בראשותו של ד"ר זכי שפירא, השתלם באירופה והיה שותף לביצוע ניתוחי השתלות כבד בכרכים רבים בארצות הברית ובאירופה. אם יתן משרד הבריאות אישור לכך בהקדם, ניתן יהיה לבצע השתלת כבד בבני־אדם בקרוב.

יחידת ההשתלות בבית חולים רמב"ם בחיפה, שהוכרזה כמרכז השתלות ארצי, ע"י שר הבריאות הקודם, מרדכי גור, הוקמה וד"ר יגאל קם, שניהל אותה, אמור לנסוע לארצות הברית.

שלושה נותחו במעיים אחרי שאכלו אפרסמון

(ע). שלושה חולים, אשה ושני גברים, בני 45, נותחו בשבועות האחרונים בבית החולים רמב"ם בחיפה מחמת חסימת מעיים, כתוצאה מאכילת אפרסמונים.

שלושת החולים נותחו בעבר בשל כיב של התריסריון. הפעם הם אושפזו כשהם סובלים מכאבים עזים באזור הבטן, לאחר שאכלו, כל אחד, אפרסמון מקולף אחד.

במלאת שלושים לפטירת
חנניה נאמן ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה וגילוי המצבה ביום חמישי ט' בשבט תשמ"ח 28.1.88 בשעה 15.00 בבית העלמין החדש רמת השרון. (צומת מורשה).
המשפחה

אמנו וסבתנו
בלה ולפיש ז"ל
מתה בשיבה טובה
האבלים: בעלה – ראובן ולפיש
ילדיה – אורה וטוביה מורג
נכדיה – תומר, קרן, מילי ודריה

לידידנו
עו"ד **רון בר–ניר** ומשפחתו
איתך באבלך במות אביך
זהר (זוריק)
בנק כללי לישראל בע"מ

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
אבל במות
פרופ' **זאב וילנאי**
מגדולי המחנכים והחוקרים לאהבת הארץ
וחתן פרס ישראל
ומביע תנחומים למשפחה

למר דוד גנץ ומשפחתו
משתתפים באבלך הכבד במות אחיך
זאב — יהודה ז"ל
ה' ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד.
אברהם שפירא ומשפחתו
ותשלובת שטיחי כרמל

רשות השידור
לציפי בי — רב
אתך באבלך הכבד על מות
אמך ז"ל
הנהלת רשות השידור
מוסדותיה ועובדיה

למנחם קלך
אתך באבלך
במות
אביך ז"ל
חימיקלים קופמן בע"מ
IFF
INTERNATIONAL FLAVORS & FRAGRANCES

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

בצער רב מודיעים על מות אשתי,אמנו וסבתנו היקרה
סוניה נוי (נימוי)
ההלויה תתקיים היום, יום שלישי, ז' בשבט, תשמ"ח, 26.1.88, בשעה 14.00, בבית העלמין ברח' פינסקר בהרצליה.
יושבים שבעה ברחוב נחל הירקון 9, רובע י"א, אשדוד.
המשפחה הכואבת והמתאבלת
הבעל – יעקב נוי (נימוי)
הבן – שמעון נוי ומשפחתו
הבת – גליה להב ומשפחתה
הבת – תמר גרינפלד ומשפחתה
וכל קרובי המשפחה.

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו
שרה קולטון ז"ל
תיערך אזכרה וגילוי מצבה היום יום שלישי ז' בשבט תשמ"ח 26.1.88 בשעה 16.00 בבית העלמין בהרצליה.
המשפחה

אנו מביעים את צערנו העמוק
במותה של ידידתנו הנאמנה
אלזה איזן ז"ל
חברה פעילה של הנהלת אגודתנו במשך שנים רבות.
אלין – מוסד אברהמס ת"א
אגודה לעזרת ילדים נכים

מל"ן
מרכז ללימודי ניהול
מחזור ל"ג
מועד פתיחה:
21 בפברואר 1988
תוכנית ייחודית ללימודי מינהל עסקים
מל"ן - ניהול כללי
580 שעות לימוד בתנאי פנימיה במלון השרון בהרצליה
ניהול אקדמי: פרופ' עזרא סדן
ד"ר ניסן לוין
נושאי הלימוד:
* מדיניות עסקית * כלכלה * חשבונאות ניהולית * מחשבים * פסיכולוגיה ארגונית * תורת הארגון * מימון ביהול כח אדם ויחסי עבודה * הגורם האנושי בניהול * חקר ביצועים * דינים ומסים בעסקים * שיווק * כלכלת ישראל * תקשורת * ייצור * מבנה מוסדי של המשק
למי מכוונת התכנית:
* למנהלים בעלי נסיון מעשי המיועדים לקידום ניהולי
* לצוות הניהולי במפעלי התעשיה הקיבוצית
* לקציני צה"ל עם השתלבותם בשוק האזרחי
* הקניית ידע עיוני ויישומי בשילוב טכניקות ניהול מודרניות
* שילוב סגלי המרצים
* מפגשי מנהלים ממגזרי המשק השונים
* סימולציות עסקיות ממוחשבות
* הכרת והפעלת המחשב האישי
פרטים והרשמה: המרכז ללימודי ניהול, טל. 052-575777; המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202
המרכז הישראלי לניהול

קרול פולארד: אני מקווה לקבל סיוע רשמי מישראל

אחותו של ג'ונתן פולארד ביקרה במצפה רמון, שאימץ את המרגלים לטובת ישראל: סיוע עשוי לפתור את הבעיה של אחי ושל גיסתי אן

(ע). "אני מקווה לקבל סיוע רשמי מישראל. זה עשוי לפתור את הבעיה של אחי ושל גיסתי", אמרה אתמול קרול פולארד, אחותו של ג'ונתן פולארד, המרצה יחד עם אישתו אן עונש מאסר בכלא האמריקאי, לאחר שהורשעו בריגול לטובת ישראל. היא היתה אורחת היישוב מצפה רמון, שאימץ את בני הזוג.

במסיבת עיתונאים, שנערכה במקום, אמרה קרול פולארד, שזהו ביקורה הראשון בישראל ובכך אמרה ימים ספורים כאן היא נרגשת ומעודדת. לדבריה, לא הבטיח לה מזכיר הממשלה, אליקים רובינשטיין, דבר. "הוא רק הקשיב לדברי ואמר, שהממשלה תפעל למען אחי וגיסתי על בסיס הומניטרי". וכן שהממשלה עוקבת מקרוב אחר מצבם של בני הזוג בכלא. זה אינו ביטוי לעמדה רשמית של ממשלת ישראל בפרשת פולארד. אך בממשלה יש מודעות לצער ולכאב העובר עליהם. אני מקווה שהממשלה תהיה פעילה יותר בעזרתה להם", אמרה.

היא הטעימה את העובדה, שהפגישה עם אליקים רובינשטיין היתה פגישה ראשונה של גורם בממשלת ישראל עם נציג של משפחת פולארד. "זו התחלה טובה לג'ונתן ולאן. המכשבות שרבנים טובים ייעשו למענם", אמרה.

בתשובה לשאלה אמרה, כי לא נקבעה לה פגישה עם אל"מ אביעם סלע, או עם מי "ממטריד" של אחיה באותה תקופה, וכי מטרת ביקורה בישראל היא קיום פגישות עם אנשים רבים ככל האפשר ועם עוד נציגים של ממשלת ישראל. היא הוסיפה: "באתי להודות לאנשים ולעם, שללא תמיכתם בג'ונתן ובאן, היה מצבם גרוע עוד יותר."

נציג העבודה ייבחר שוב ליו"ר הסטודנטים בת"א

בחירת עדי הדר כמעט ודאית בזכות הקמת קואליציה עם סיעת "צוותא", למרות עליית הליכוד וירידת העבודה

מאת נחרית אמיתי כתבת "הארץ"

הערב אמור להיבחר יושב-ראש אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב — לאחר הבחירות שהתקיימו בקמפוס בשבוע שעבר.

בבחירות אלו נבחרו נציגי הסטודנטים למועצת האגודה, והם אלה שיבחרו הערב את היו"ר. ככל הנראה ייבחר עדי הדר, נציג "העבודה" בקמפוס, למרות שכוחה של מפלגת העבודה ירד בהצבעה. בחירתו תתאפשר בעקבות הסכם שחתמו אנשי הרשימה עם נציגי "צוותא".

אנשי סיעת הליכוד "סטודנטיוז", שהכפילו את כוחם בקמפוס, לא יוכלו להקים קואליציה ולהציב את מועמדם בראש האגודה.

נציגי הקואליציה מסרו את תמיכתם בהמשך כהונת הרצוג

אדרי, דורון, מצא, פרץ, דנינו שפירא ופרוש באו לבית הנשיא

(ע). נציגי הקואליציה בכנסת נפגשו אתמול עם נשיא המדינה, חיים הרצוג, במשכן הנשיא בירושלים והודיעו לנשיא על תמיכתם של כל חברי הקואליציה בהמשך כהונתו.

בפגישה השתתפו חברי הכנסת רפי אדרי, שרה דורון, יהושע מצא, יצחק פרץ, דוד דנינו, אברהם שפירא ומנחם פרוש.

הנשיא הרצוג הודה לנציגי הקואליציה על תמיכתם בו ואמר, כי הוא מודה להם על הכבוד הרב שנתנו לו ואשר בא לידי ביטוי בפגישה זו. הנשיא הרצוג הוסיף, כי הוא מאושר מההודעות, שיכולה לו להביע תקוה לשרת את עם הנשיאות, המאחד את העם השואף לאחדות ולגישה אחידה לבעיות רבות.

תחנת כיבוי-אש חדשה בת"א תוקם תוך 14 חודש ברדינג

כן יבוצעו עבודות המשך רחוב אבן-גבירול, הקמת מדרכות, תאורה וגינון באזור • במקום התחנה ברח' בזל, שפעלה 50 שנה, יוקם גן

מאת חיים [illegible], סופר "הארץ" בתל-אביב

הקמתה של תחנת כיבוי האש החדשה של תל-אביב באזור תחנת הרדינג תושלם בתוך 14 חודשים. כך אמר אתמול מנכ"ל חברת עזרה וביצרון ליאור רושניצקי.

אתמול החליטה ועדת המכרזים של עיריית תל-אביב כי הקבלן בן יקר גת יבצע את העבודה, בעלות של כשישה מיליון שקל. במסגרת העבודות — יבוצעו גם עבודות המשך רחוב אבן גבירול וכן הקמת מדרכות, תאורה וגינון באזור. סמוך לתחנה יוקם מרכז לתצוגה ולשיווק של אמצעי בטיחות.

עם גמר הפרוייקט תפונה תחנת כיבוי האש ברחוב בזל, אשר שימשה את העיר במשך 50 שנה, ובמקומה יוקם גן.

7.5–15 אחוז תוספת שכר יקבלו הפועלים החקלאיים

מאת יהודית וינקלר

80 אלף פועלים חקלאיים יקבלו תוספת שכר של 15–7.5 אחוזים החל ממשכורת ינואר השנה, על-פי הסכם השכר החדש שנחתם אתמול, לאחר משא ומתן ממושך, בין איגוד הפועלים החקלאיים השכירים לבין המעסיקים בענפי החקלאות.

עבור החודשים אוקטובר, נובמבר ודצמבר 1987 יקבלו העובדים פיצוי חד-פעמי בגובה 75 שקל עבור כל חודש. העובדים הזמניים והעונתיים יקבלו עבור תקופה זו תוספת של שלושה שקל עבור כל יום עבודה.

סוף לפרשת "איפה חיימק'ה"

אביו של הילד שנחטף על-ידי אמו החרדית פגש בו לראשונה מאז מאי

הושג הסכם עם האם, שחטפה את הילד בטענה שאביו הדתי אינו חרד מספיק • האב: "בפתח דלת הדירה עמד ילד שקומתו גבהה, ועל ראשו המגולח — כיפה גדולה ופאות עבותות" • נראה כי בעקבות הסכמת האם להחזיר את הילד לא תנקוט המשטרה נגדה צעדים משפטיים

מאת ראובן שפירא ונחרית אמיתי סופרי "הארץ"

"הבן שלי חיים נראה מאוד משונה, כשראיתי אותו בדירה בבני ברק, לראשונה מאז חודש מאי אשתקד", כך תיאר שאול נחשון מפתח תקווה את פגישתו הראשונה עם בנו, שנעלם באמצע השנה שעברה עם אימו, איריס.

האם נעלמה לאחר שטענה כי בעלה אינו חרדי דיו, על רקע הליכי גירושין בין השניים בנסיבות הנ"ל. היא נעלמה עם הילד, למרות שצו של בית משפט הורה בשעתו, שהילד יישאר בחזקת אביו.

הפגישה של הילד, בן השש, עם האב התקיימה לאחר שתת-ניצב שמעון סביר וראש הצוות החוקר, סגן-ניצב אמנון שאלתיאל, התייצבו שלושתם בפני שופט בית המשפט המחוזי בתל-אביב, בן שלמה, יחד עם האם והילד. בפגישה השתתפו גם סבו וסבתו של הילד. השופט אישר את ההסכם, שבו התחייבו שני הצדדים לפסקיבן למשך חודשיים, שבמהלכן יגיעו את העניינים ביניהם. השופט הטיל חיסיון על פרטי ההסכם, אבל נראה כי בעקבות הסכמתה של האם להחזיר את הילד לא יינקטו נגדה צעדים משפטיים על-ידי המשטרה.

אתמול סיפר עוד האב: "בפתח דלת הדירה שבה התקיימה הפגישה, עמד ילד שקומתו גבהה, ועל ראשו המגולח — כיפה גדולה. פאות עבותות יורדות על לחיו של בני. עד שנעלם היה דתי הבן דתי, אך ללא סממנים חיצוניים כלשהם, להוציא כיפה. הילד שמח לראות אותי, שאל שאלות בנוגע לאופן שמירתן של המצוות אצלי. הוא דיבר על כך שאינני חרדי מספיק".

שאול נחשון סיפר עוד על פגישתו עם בנו, כי הילד חיימקה בחן היטב את תווי פניו, כדי להיות משוכנע, שאכן זהו אביו הניצב מולו ולאחר מכן קפץ לזרועותיו, חיבקו ושיחק עימו שעה ארוכה. האם ניצבה מנגד, מתוחה וללא דיבורים. לפני שביקש שאול נחשון לעזוב את מקום המפגש ביקש הבן מהאב, כי יישאר ללון עימו בדירה בבני ברק שבה נפגשו. בעל הדירה אמר כי הדבר בלתי אפשרי, כיוון שאין מקום. הבן הציע את מיטתו והסכים אף לישון על הארץ. לבסוף נאלץ האב לעזוב את המקום ושב לפגוש בבנו אתמול.

פרשיית היעלמו של הילד חיים נחשון הסעירה את הציבור בארץ והיתה נושא לחקירה משטרתית מאומצת. מסתבר שבחודשים האחרונים שהה הילד בחו"ל, ככל הנראה באנגליה, שם למד בחדר חרדי והיה נתון, יחד עם אימו, לטיפולם של חוגים חרדיים.

ראש הממשלה יצחק שמיר בירך את שחקני ההצגה "קשה להיות יהודי" בתום ההצגה הראשונה שנערכה אתמול במתיחות התיאטרון האידי בתל-אביב. משמאלו של ראש הממשלה עומד השחקן ישראל בקר, שגם ביים את ההצגה. (תצלום: מגי אילון, לשכת העיתונות הממשלתית)

ועדת הכספים היקצתה 900 אלף שקל לבניית בתי-כנסת חדשים בירושלים

תיכון וצבן התנגדו לאישור אוטומטי בלי שהוגשה רשימת האזורים שבהם אמורים להקימם • שפירא: אפשר לחשוב שמדובר בכנסיות • צבן עתר לבג"ץ נגד העברת כספים יהודיים שלא כדין

מאת צבי זרחיה וגדעון אלון כתבי "הארץ"

ועדת הכספים אישרה אתמול את בקשת האוצר ומשרד הדתות להקצות 900 אלף שקל לבניית בתי-כנסת חדשים בירושלים.

אל תביעתו של תיכון הצטרף ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) שאמר כי אי-אפשר לאשר את הבקשה אוטומטית. ח"כ דן תיכון (ליכוד) אמר שלוועדה לא הוצגו האזורים שבהם יוקמו בתי הכנסת. "לא יעלה על הדעת לאשר הקמת בתי הכנסת הללו, שעל הקמתם מחליטה ועדה המשותפת לעיריית ירושלים ומשרדי הדתות והפנים, מבלי שנקבל רשימה ספציפית", אמר תיכון. רשימה ספציפית של בתי הכנסת שיוקמו באמצעות הכספים הללו.

לנוכח התנגדות חברי הכנסת לאישור הכספים, התערב יו"ר הוועדה ח"כ אברהם שפירא וביקש מהחברים לאשר את הבקשה. "כל פעם שמביאים לכם הצעות הקשורות בבתי הכנסת אתם עושים בעיות. אפשר לחשוב שמדובר בכנסיות".

לבסוף התקבלה הצעתו של ח"כ יורם ארידור (ליכוד), שלפיה משרד הדתות יתחייב להגיש לחברי הכנסת שידעו בכך את רשימת בתי הכנסת שיוקמו.

יאיר צבן עתר אתמול לבג"ץ בבקשה שיוציא צו על-תנאי נגד שרי האוצר, הדתות והחינוך, שיבואו וינמקו מדוע לא יימנעו מלהעביר כספים יהודיים שמיועדים לתמיכות לגופים שנקבעו שלא כדין.

הוא גם מבקש מבג"ץ להוציא צו ביניים שיאסור על שר הדתות להעביר את הכספים היהודיים המיועדים לתמיכות בסך 7 מליון שקל, עד להחלטת בג"ץ.

ערך את העמוד: דני ענבר

בת 80 נהרגה ב"פגע וברח"

(ע). בת 80 מנהריה נהרגה אמש בתאונת פגע וברח. מתנדבת בת 33 מהולנד נעצרה כחשודה בביצוע המעשה.

הישישה, לאה יעטה, נפגעה בעת שעברה במעבר חציה ברחוב. מכונית פרטית פגעה בה ונמלטה מהמקום.

אמבולנס של מגן דוד אדום, שהוזעק למקום התאונה, העניק לישישה טיפול נמרץ, אך היא מתה מפצעיה.

אחד העוברים והשבים שהיה נוכח בעת התאונה סיפר לאנשי המשטרה כי ראה אשה בלונדינית נוהגת ברכב הפוגע. אנשי משטרת נהריה פתחו בסריקות ועצרו מתנדבת בת 33 מהולנד, השוהה בקיבוץ לימן שבגליל המערבי. לדבריה, היא ברחה מהמקום משום שנבהלה.

הבעל נעצר בחשד שחתך את פני אשתו בסכין וחבט בה

מאת נורית בהנא

נגד תושב קריית-אתא (32) הוצא אתמול צו מעצר בבית משפט השלום בחיפה, בחשד שבתאריך 5.1.88 חתך את פני אשתו בסכין.

נציגת המשטרה הגישה את בקשת המעצר שלה לצורך החקירה של הבעל, החשוד גם כי היכה את אשתו באגרופים, עד שנבהלה ונזקקה לטיפול רפואי.

שופט בית משפט השלום בחיפה סלים ג'ובראן נענה לבקשה והוציא צו כמבוקש.

בן 11 נפגע בעינו במשחק קליעה למטרה

(ע). נער בן 11, תלמיד כתה ו', מבית הספר "שבט סופר" בחצור הגלילית, נפגע קשה בעינו השמאלית, במהלך משחק קליעה למטרה, ששיחק עם נער אחר לאחר הלימודים.

השניים העדיפו לשחק בקליעים מחוטי ברזל, במקום אלה העשויים פלסטיק, ושילחו אותם למטרה באמצעות גומייה מיוחדת. במהלך המשחק נפלט אחד הקליעים ופגע בעינו השמאלית של הנער. הוא טופל בבית החולים צפת אולם נמסר כי כושר ראייתו נפגע לצמיתות.

שני פועלים מרפיח נחנקו מעשן באתר בנייה בחולון

מאת זוהר בלומנקרנץ

שני פועלים ערבים מרפיח נחנקו כמעט למוות באתר בנייה בחולון. הם אושפזו אתמול מחוסרי הכרה ובמצב קשה ביחידה לטיפול נמרץ בבית החולים וולפסון שבעיר.

השניים בלעו כמות גדולה של עשן, לאחר שנרדמו, ככל הנראה, ליד מדורת גחלים באתר.

בת 15 הותקפה בבת-ים

מאת זוהר בלומנקרנץ

נערה בת 15 הותקפה באלימות אתמול אחר הצהריים בבת-ים. היא שבה לביתה סמוך לשעה 15:30, ופתחה את דלת הכניסה לחדר המדרגות בבניין מגורים רב קומות.

מאחורי הדלת המתין לה אלמוני שזינק עליה, תפסה מאחור, היכה אותה ושרט את צווארה במכשיר חד.

הנערה הצליחה להשתחרר מלפיתתו ולברוח לביתה. התוקף האלמוני נמלט מהמקום. ממשטרת מחוז תל-אביב נמסר אמש, כי תחנת משטרת בת-ים החלה לחקור במקרה שהרקע לו בשלב זה עדיין לא ברור.

האוניברסיטה העברית תקבל מיליון דולר לחקר המחלות שמעבירים כינים ופרעושים

מאת אור גונדר סופר "הארץ"

האוניברסיטה העברית בירושלים זכתה במענק שהיקפו יותר ממיליון דולר לביצוע מחקר של מחלות המועברות על-ידי כינים ופרעושים או קרציות. המחקר ימומן על-ידי המוסד הלאומי לבריאות של ממשלת ארה"ב, והוא מסתכם ב-1,286,827 דולר.

זכיית האוניברסיטה באה בעקבות סריקה של מאגר המבדרים הממוחשב של הממשל האמריקאי, המופץ בישראל על-ידי עורק רשת זהב.

המשכים מעמוד 1

רבין: מילואים בשטחים

(סוף מעמוד 1)

בין משטרת פאריס לבין סטודנטים נהרגו שלושה סטודנטים.

להערכת שר הביטחון, פעילות חיילי צה"ל, הכרוכה בהכאת התושבים, ובעימות צמוד עם התושבים, ובהם גם נשים וילדים, יש עמה מצוקות וקשיים לחיילים המבצעים אותה. "לא אכחד, היו חריגים... יש באלה שנלהבים להכות".

אך לדעת השר, ככלל, פועלים החיילים על פי הפקודות האוסרות שימוש בכוח לאחר שהסתיימה פעולת פיזור ההפגנה והמרדף. השר רבין ציין, כי הוא אכן מודאג מההשפעה של המדיניות החדשה על חיילי צה"ל, אך מאמין כי הדרך שבה בחר היא הנכונה.

השר רבין הדגיש, כי לא חל כל שינוי בפקודות בימים האחרונים.

העדיפות הראשונה היא טיפול באלימות על כל צורותיה. "המטרה שלנו, בשיטה שקבענו, היא לדכא אלימות בכוח, וזה מחייב מגע פיזי".

בתשובה לשאלה, בדבר התנגדותו הפומבית על השימוש בכוח על ידי חיילי צה"ל והצורך להכות את האוכלוסיה בשטחים, השיב שר הביטחון כי העריך שחיילי צה"ל נמצאים במצוקה. "הם צריכים לדעת שגם הדרג המדיני וגם הדרג הצבאי הבכיר עומדים מאחוריהם. זו לא שיטה, לתת פקודות בציבור הצבאי ולא לעמוד בשיאה באחריות עליה במישור המעשי".

השר שלל את האפשרות להידבר עם המנהיגות הנוכחית של תושבי השטחים.

לדבריו, אין הם במקרה הטוב אלא דוורים, המסוגלים להעביר שדרים בין ישראל לירדן או לאש"ף. "עם דוורים לא מנהלים מו"מ מדיני, כולל עם סניורה, המכריז שהוא נציג של מישהו".

ח"כ צ'ארלי ביטון: כתב האישום לא הוגש נגדי

(ע). ח"כ צ'רלי ביטון טען אתמול, כי כתב-האישום שהוגש בבית-משפט השלום בירושלים נגד אדם הנושא את השם צ'רלי ביטון, לא הוגש נגדו אלא נגד אדם אחר הנושא אותו שם המתגורר בכתובת אחרת בירושלים.

כתב-האישום הוגש נגד צ'רלי ביטון על שהיכה מכות נמרצות את פנחס אבבי וגרם לו חבלה בחודש פברואר בשנה שעברה.

בדיון שנערך בבית-משפט השלום בירושלים, ביקשה התביעה המשטרתית לבטל את התלונה נגד ביטון בגלל חוסר נתונים. השופטת יפה הכט קיבלה את הבקשה והורתה על סגירת התיק.

ח"כ ביטון אמר בתגובה: "איך התובעת השופטת לא בודקת אם מדובר בחבר הכנסת, או במישהו אחר? זה מדהים ומוזר".

מזרח גרמניה

(סוף מעמוד 1)

מאז קמה בתום מלחמת העולם השנייה, התנגדה מזרח גרמניה לתשלום פיצויים ליהודים מניצולי השואה, בנימוק כי אין היא נושאת באחריות מוסרית או היסטורית לפשעי הנאצים. מערב גרמניה, בהסכם היסטורי שהושג ב-1952 עם הקונגרס היהודי העולמי, הסכימה לשלם פיצויים הן ליהודים קרבנות הנאצים והן למדינת ישראל. לפי אומדנים רשמיים, שילמה מערב גרמניה כ-37 מיליארד דולר כפיצויים ושילומים.

אוסטריה סירבה לשלם פיצויים, בנימוק כי היא בעצמה היתה קרבן של הנאצים. אלן שטיינברג, מנהל אקזקוטיבי של הקונגרס היהודי העולמי, הגדיר את ההחלטה המזרח גרמנית כתפנית חשובה, ואמר כי היא מבשרת טובות ליחסים בין היהודים ומזרח גרמניה ובין הגוש המזרחי.

מקורות בקונגרס היהודי העולמי אמרו כי מזרח גרמניה עדיין לא החליטה איזה סוג של פיצויים תהיה מוכנה לשלם, וגם לא אם תשלם שילומים לישראל, שעמה אין היא מקיימת קשרים.

וולוו 740

(סוף מעמוד 1)

מספר שרים, בהם סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון דוד לוי ושר התעשייה והמסחר אריאל שרון, ביקשו באחרונה ממינהל הרכב להחליף את רכבם לבן 240 שברשותם לוולוו 740. במשרדי השיכון והתעשייה הסבירו כי שני השרים נוסעים למרחקים ארוכים, ולפיכך ביקשו רכב חדש וגדול. אך מינהל הרכב הממשלתי דחה לפי שעה את בקשותיהם.

קבלת הרכב החדש על-ידי בן אהרון, אף שהיה מיועד למעשה לאחר, גרמה לתרעומת בלשכות השרים והמנכ"לים. במינהל הרכב טוענים כי מנכ"לים במשרדי הממשלה לא יסעו ברכב מסוג וולבו 740 אלא יצטרכו להסתפק בוולבו 240. במינהל חוששים מתקדים.

סמנכ"ל משרד ראש הממשלה אריה שומר אמר אתמול בתגובה כי העברת הרכב למנכ"ל המשרד נעשתה על-פי כללי התקשי"ר, היות ומשרד האוצר לא קבע עד כה כי מנכ"לים לא יסעו בוולבו 740. מנכ"ל המשרד מתלווה לסיורים הרבים של ראש הממשלה, ולפיכך עליו לנסוע ברכב מבטחו ותקין.

שומר הוסיף כי זכותו כסמנכ"ל לזוכת לטובת המערכת את כלי הרכב הממשלתיים המוקצים למשרד ראש הממשלה, שכן משרד ראש הממשלה אינו משרד רגיל שבראשו עומד שר אחד, אלא משרד שבראשו ראש הממשלה ובו חמישה שרים וסגן שר.

ביקורת חריפה נגד רבין בוועידת 30 ראשי ארגונים יהודים גדולים

מאת שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו-יורק

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). ביקורת חריפה נגד מדיניות שר-הביטחון, יצחק רבין, להשלטת סדר בשטחים, נשמעה בישיבת-חירום סגורה של ועידת הנשיאים היהודים, שכונסה אתמול בניו-יורק. אחדים מן המנהיגים היהודים אמרו לפני הישיבה, כי יעלו בה הצעה לפנות אל ראש הממשלה ולבקשו לפטר את רבין. לדבריהם, זו הדרך היחידה בה ניתן לעצור את הסחף החמור בתמיכה לישראל בדעת הקהל האמריקאית. לאחר ששוכנעו כי הצעה מעין זו לא תיראה בישראל, הם ויתרו עליה.

בישיבה, בה השתתפו 30 ראשי ארגונים יהודים גדולים, נשמעו דברי ביקורת חריפים ביותר על מדיניות ההכאות והפגיעות הגופניות במתפרעים. אחד ממשתתפי הישיבה אמר ל"הארץ", כי הביקורת לא כוונה נגד רבין אישית, אלא נגד מדיניותו והכרזותיו החוזרות ונשנות כי ימשיך במדיניות זאת.

יחד עם זאת ציין, כי המנהיגים היהודים הפגינו תמימות-דעים בהבעת מחאה נגד כלי התקשורת האמריקאים על מה שכונה סיקור לא-מאוזן וגישה חד-צדדית כלפי ישראל. אחרים ממשתתפי הישיבה תקפו את הרב אלכסנדר שינדלר על שמסר לפרסום את המברק ששיגר לנשיא המדינה חיים הרצוג. תוכן המברק, התובע מישראל לשים קץ להכאות, זכה לסיקור רחב ובולט בעיתוני ניו-יורק, וציטוט מן המברק הופיע בכותרת ראשית בעיתון "ניו-יורק טיימס".

אחד הטיעונים שהועלו בישיבה היה, כי פניות של מנהיגים יהודים לישראל בקשר לאירועים בשטחים ייעשו בצנעה. המנהיגים נתבקשו להקפיד שפניות אלה לא יודלפו לעיתונות.

"הקהילה היהודית רדומה על מדיניות ההכאות ומודאגת מן ההשלכות שתהיינה למדיניות זאת על דעת הקהל באמריקה. אך היא לא נוטשת את תמיכתה הבלתי-מסוייגת בישראל", אמר ל"הארץ" מקור בכיר בוועידת הנשיאים.

שמיר: המערך עושה הכל

(סוף מעמוד 1)

ואת ראשי מפלגת העבודה, כשהוא חוזר על התנגדותו הנחרצת לקיומה של ועידה בינלאומית. הוא כינה אותה "הוועידה הרעה הזאת".

שמיר אמר, כי עם הזמן היתה מדינת ישראל מגיעה למו"מ ישיר עם ארצות ערב, בנוסח הדומה להסכמי קמפ-דייוויד. "אבל את הסיכויים בלמה ההחלטה הנמהרת, הנחפזת וההרפתקנית של מנהיג מפלגת העבודה, שמעון פרס. הוא הודיע יום אחד, על דעת עצמו, שישראל מקבלת את רעיון הוועידה הבינלאומית, ובכך חסם את הדרך בפני כל התקדמות של שלום. אם הם אומרים שהליכוד בולם את השלום, הליכוד מטרפד את השלום, הליכוד הורס את השלום, הרי זה שקר וכזב. האמת הפשוטה והברורה היא, שבולם והורס את השלום הוא הגורם שהוביל לכך כי ישראל מקבל את הוועידה הבינלאומית ומובילה ללכת לוועידה הזאת", הכריז ראש הממשלה.

שמיר המשיך לתקוף את מפלגת העבודה ואמר: "אנשי המערך, יריבינו מבית, עושים הכל כדי להכשיל אותנו. להכשיל את הממשלה. אני לא רוצה להשיב להם כיום כגמולם. יש לשמור על התאפקות בגלל המצב הביטחוני. למען זאת על ממשלת הליכוד להמשיך ולהתקיים. מבחינת האינטרס המפלגתי של הליכוד, היה צריך ללכת מזמן לבחירות", הדגיש שמיר.

הגלשונים ותלולי רעידת-אדמה

ראש הממשלה אמר עוד, כי אין לו ספק שאירוע "ליל הגלשונים" בצפון הארץ הוא שהוביל את ערביי ישראל וארץ-ישראל להתפרעויות הגדולות, כשהסכם כי ניתן לפגוע בכוחות הביטחון שלנו. "כולנו ידענו שמדובר בבעיטה חריפה, תקלה שעלולה להתרחש בכל מדינה ובכל עת. אך לא כך קיבלו את זה הערבים. התקלה הזאת גרמה לרעידת-אדמה אצל ערביי ארץ-ישראל וערבים מחוץ לארץ ישראל. הם ראו בזה תקופה חדשה, התחלה של נפילה לתמונה שלנו. לפתע פתאום, בלילה אחד, התרחשה אצלם ההרגשה כי ישראל הולכת ושוקעת. והגיעה השעה לעלות עליה. הדימיון הערבי הרקיע שחקים, אופוריה הקיפה את כל העולם הזה. והם דורשים רק מקרים בודדים, שיעבירו את הלהבה", ציין ראש הממשלה.

صورة عن الأصل

هكذا عن الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

סיני שוחרר לבקשתו מהמישחק נגד צרפת

בנימוק של בעיות אישיות ★ המאמן מיהי"ץ: הבעיה העיקרית של הנבחרת — חוליית ההגנה

ישראל

מאת משה הרינגט
סופר "ספורט הארץ"

משה סיני, קשר הפועל תל־אביב, יחמיץ את מישחק הרעים הבינלאומי של נבחרת ישראל עם צרפת, מחר ב־20.00 באיצטדיון רמת־גן. סיני שוחרר לבקשתו מהסגל. לאחר שיחה עם המאמן הלאומי מי־לינקו מיהי"ץ. הוא נימק זאת בבעי־ות אישיות. סיני יוחזר לסגל, כאשר תיפתר הבעיה. סיני נעדר גם — כפאות כחולה — מהרכב הנבחרת שנוצחה ע"י בלגיה 2—3 בשבוע שעבר ברמת־גן.

מהסגל הרחב למישחק עם צרפת שוחררו גם יעקב שוורץ וליאור רז־ונטל. הסגל מונה עתה 19 שחקנים. לאחר האימון שיהיה הערב יפורסם ההרכב הפותח וישוחררו שלושה שחקנים נוספים, בהם אחד משלושת השוערים. אבי חדד לא השתתף באימון. אך עובדה זו לא מנעה מהמאמן מיהי"ץ להבהיר, כי חדד הוא השוער מספר 1 של הנבחרת. "חדד שקט, רגוע וחזק בכדורים גבוהים", אמר מיהי"ץ. הוא התייחס גם לאריה חביב ולטוני גינצבורג. "חביב משחק בליגה השניה. לא רצה לחזור לנבחרת היה עליו להישאר בנתניה. לגינצבורג יש אמנם ניסיון, אך ראינו מה התוצאות. רוב שחקני הנבחרת, למעט שניים־שלושה, חסרי ניסיון", אמר מיהי"ץ.

שבעה־שמונה שוב בהרכב

"שבעה או שמונה שחקנים מה־הרכב הפותח נגד בלגיה יפתחו גם נגד צרפת — אמר מיהי"ץ, אך כמובן לא נקב בשמות. הוא הודה, כי הבעיה העיקרית שלו היא חוליית ההגנה. "יכול להיות שאחד המוז־מנים החדשים, הבלמים יעקב סגל או ניר אלון, ישולבו במישחק לצד אבי כהן שיתפקד כליברו. אבי כהן הוא שחקן קבוע בהרכב ובעל הני־סיון הרב ביותר בנבחרת", אמר מי־הי"ץ. "איני רואה פתרון חדש לבע־יית הבלמים. אולי אתם יודעים על מישהו שאיני מכיר", פנה מיהי"ץ לעיתונאים ספק בצחוק, ספק ברצינות.

שלום תקוה ומשה אייזנברג מועמדים להחליף בחזר את רוני רז־ונטל, כדורגלן פ.ק. בריז' שחזר לבלגיה.

באימון הצהריים אתמול היה מישחק פנימי בהשתתפות המוזמנים החדשים שוורץ, סגל, אלון, יגאל הלל וניר לוין. מיהי"ץ הסביר, כי הזמין את שוורץ ליום אחד כדי שי־חוש את אוירת הנבחרת. לא מן הנ־מנע, כי היום יוחלט לשחרר שחקן נוסף מבין המוזמנים החדשים.

שלישיית אדלר הלהיבה ברמלה

בניצחונו של הרמן ווכסטר (31 נק' ו־15 ריבאונדים) ניצחו הרמלאים את אליצור נתניה 93—95 ★ ניצחונות דראמטיים להפועל ירושלים על גליל עליון 73—76 (לאחר הארכה) והפועל חולון ברוממה על הפועל חיפה 74—75 ★ מכבי רמת־גן שוב בתנופה — 95—107 על מכבי חיפה

בדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

אחרי שני מחזורים רגועים, התעוררה שוב הליגה הלאומית בכ־דורסל וסיפקה מתח ורמה טובה.

ההישג המשמעותי ביותר אמש היה זה של הפועל ירושלים שניצחה לאחר הארכה במלחה את הפועל גליל־עליון 73—76. היה זה ניצחון ביתי ראשון לירושלמים מאז מחזור הפתיחה של העונה. ולאחר הפסדו של בית"ר תל־אביב נגד הפועל תל־אביב 88—115. השתפר מצבם של הירושלמים והחמיר מצבו של בית"ר.

הפועל חיפה הוביל כמעט כל המישחק ברוממה מול הפועל חולון אבל שמט בצורה שלומיאלית את הניצחון כמה שניות לסיום. דוי בארמור קלע סל והוסיף נקודת עונשין שהבטיחו את הניצחון 74—75.

בדרבי של האליצוריות ברמלה הוביל הרמן ווכסטר את המקומיים לניצחון דראמטי 93—95 בעוד שבכפר המכביה התאוששו שחקני מכבי רמת־גן משלושה הפסדים רצופים והכניעו בסיום מצויין את מכבי חיפה 95—107.

מכבי תל־אביב זכה בניצחון 14 רצוף, 81—109 בנתניה על מכבי.

מילון ווכסטר מהדורת רמלה

"במחצית השניה נכנסנו בהם באבי אביהם". הזירזי הזה אינו שייך לאלוף (מיל.) יאנוש בן־גל. אמר אותו, ברגע של שכרון חושים, יעקב אדלר, מאמן אליצור נוה־דוד רמלה. שלישיית אדלר — הווה אמר ווכסטר, ויליאמס ומקנזי, בסדר זה — בניצחון של פנחס לחוז, שלחו הביתה את אליצור נתניה עם הפסד צורב 93—95.

במובן מסויים, היה זה גם נצחון פרטי מסויים של ארל ויליאמס על מאמן נתניה, צבי שרף. כזכור, שרף היה מי שוויתר על שירותיו של ארל במכבי ת"א. למרות שלא היה בגדולתו, ועם כושר גופני לקוי ועייפות מתמשכת, ארל היה בשיאו ברגעים החשובים והעניק גיבוי למאסטרו הראשי של ההצגה אמש, הרמן ווכסטר.

ווכסטר נתן את מישחק חייו בישראל. חוץ מאשר חלוקת מגבות, הוא עשה הכל. 31 נק' (מהן 18 במ־חצית הראשונה) ו־16 ריבאונדים (בדיוק כמו ארל) נרשמו במאזנו. אבל מעבר לכך. הוא היה האיש שהרים את רמלה מהקרשים (פיגור 9 נק' בהפסקה) וסייע לה לחזור לתמונה עם 8 נק' קבוצתיות ללא מענה בפתיחת המחצית השניה. הסל שקלע (ואשר העלה את רמלה ל־56—58) הציב את המארחים ביתרון שלישי במישחק — אותו לא שמטו עוד.

אין מוזיקת מהסטאטיסטיקה כדי להסביר את המהפך שחוללה רמלה. חוסה ויטמן: מחצית ראשונה עם 18 נק' בדיוק מירבי, האחוז קליעה יורד בשניה; "רק" 7 איבודי כדור של רמלה ב־20 הדקות האחרונות, לעומת 13 עד להפסקה; עבודת הגנה יוצאת מן הכלל של מקנזי וגנרלמן (האחרון שמר את גורן על 11 נק' סה"כ), התעוררות מופלאה של פיני חזיז (21 נק' ושלושה סלים מאד משמעותיים של 3 נק'), שהגיעה לשיאה ארבע שניות לסיום, עת קלע את סל ההכרעה, 93—95. מיד לאחר מכן שיחררו הנ־תנייתים את הכדור מהצד, לוקס הוציא לקרמן, קרמן לוייסמן שניסה להציל משהו בקליעה משלוש. הריבאונד נפל לידיו של גורן וזה מיהר לקלוע — אך הצפירה האחרונה של המכונית, הקדימה בשבריר שניה. גורן כמעט פרץ בבכי, אבל בינינו — מה זו חצי שניה לעומת הנצח.

יש גורם נוסף, שאינו ניתן למדידה במונחים סטאטיסטיים: ה"ספיריט" הרמלאי המיוחד. לקום מהפרש כזה ולשפר פלאים את ההגנה מול קבוצה בסדר גודל של נתניה — זה אינו דבר של מה בכך. בסיוע קהל ביתי חם שמזכיר את זה של הפועל חולון בימיה הטובים, הבחורים של אדלר עשו זאת, ובזכות.

בנתניה יכולים להרים ראש. כמו חולון, לפני שבועיים, גם הם הפסידו לקבוצה ביתית מובהקת, שקשה להשפילה באולמה. ביכולתה הנוכ־חית, לנתניה יהיה עוד הרבה מה לומר בפלייאוף.

שאול לילוב

ירושלים מנצחת גם בבית

מישחק לתיימה חסר פשרות וס־עוזר הערכה, היקנה לירושלמים נצחון מתוק (73—76 אחרי הארכה), בתום דראמת כדורסל שהקפיצה על רגליהם 1,000 צופים. במשך מרבית דקות המחצית השניה וההארכה.

במחצית הראשונה בלט יתרון האורחים מהגליל שהיו מאורגנים ושמרו אישית. שמירה שהקשתה על הגבוהים של ירושלים לקבל כדורים במצבי קליעה נוחים. להו־ציא פעמים בודדות, הוליכו האור־חים במרבית דקות המחצית הרא־שונה ובשש הדקות של המחצית השניה.

המיפנה היה בדקה ה־27 כאשר י־רושלים השוותה ל־43—43. מכאן ועד לסיום התנהל קרב צמוד, שאופיין ב"התאבדות" על כל כדור, בעיקר של המקומיים. בדקות אלה בלט במיוחד, מתחת לשני הסלים בילי מילר, שקטף ריבאונדים וחטף עבירות רבות משומריו.

בדקת הסיום הגיע הדראמה לשיאה. 23 שניות בלבד לשריקה הובילה ירושלים 65—69. אז ניתנו שלוש קליעות עונשין לוויין פרימן מהגליל, בגלל עבירה של קנז. פרימן דייק בקליעה הראשונה, החטיא את השניה, קלע את השלישית וקבע 67—69. הכדור של י־רושלים אולם אין חן שמה בצורה המורה ואיבדו את הכדור לטרב הנפלד. שהישווה 69—69.

גם דקות הארכה היו דרמאטיות וצמודות. המתח הגיע לשיא חדש 19 שניות לסיום. במצב 73—73 נשרקה עבירה לזכותו של מנחם אטלס. הוא קלע למעשה את שתי הזריקות. אבל את הכדור השני שוחר לסל, הוזף מרי מרטין מתוך הטבעת ולכן הוליכו השופטים להפוך את הנקודה הבודדה לשתי נקודות, 73—76. ב־19 השניות האחרונות לא הצליחו שחקני הגליל לשנות את התוצאה וירושלים זכתה בניצחון הביתי הראשון שלה מאז מחזור הפתיחה בחודש ספטמבר.

רוני דיאמן

אוי יוסטון, מה עשית?

דוי בארמור הוליך את הפועל חולון במחצית השניה ובעיקר בשניות הסיום לניצחון על הפועל חיפה לאחר שהחיפאים הוליכו כמעט בכל שלבי המשחק ביתרון שהגיע כבר ל־12 נקודות. בארמור הפך פיגור של 2 נקודות (72—74) לניצחון שתי שניות מהסיום כשקלע סל, מחט וזריקת עונשין הוסיף נקודה וקבע את ניצחון החולונים 74—75.

שחקני חולון התחבקו התנשקו כשחלק מהם הזילו דמעות אושר. מנגד נראו שחקני חיפה קופאים על הספסל יחד עם מאמנם ידידיה ור־טיצקי כשהם אינם מאמינים למה שקרה להם.

הפועל חיפה. בניצחום של שלו־שת השחקנים שחומי העור יוסטון, וולס ודובריטס, הוליכו 2—6, 4—14, 9—21, 30—40 ו־38—45 במחצית. אחרי הפסקה הגדילו החיפאים ל־38—50. חולון השוותה שוויון ראשון בדקה ה־29 (56—56) מסל של שלוש נקודות של זיסמן. אלימלך קלע סל נוסף לשלוש נקודות ואז הוליכו החולונים פעם ראשונה במישחק 58—59.

אבל הפועל חיפה היתה עייפה. שחקניה נלחמו קלעו במודיק ושוב הגדילו את יתרונם ל־61—70 ול־65—74 כשנותרו 4 דקות לסיום. כאן נעצרו החיפאים ודקה ו־14 שניות לסיום צימצמה חולון ל־72—74. חיפה איבדה את הכדור כשנותרו 51 שניות לסיום אבל מנגד איבד סרי את הכדור 20 שניות לסיום. חיפה היתה צריכה רק לשמור על הכדור אבל יוסטון התרומם בצורה בלתי אחראית, זרק והחטיא. בארמור פרץ, קלע והוסיף את קליעת עונשין והעניק לקבוצתו את הניצחון. הוא וחבריו יכולים להודות ליריביהם ששמטו ניצחון בטוח והגישו אותו כמו ידיהם לאור־חים.

אברהם ציבין

בית"ר בצרות

הפסדה של בית"ר תל־אביב וניצחונה המפתיע של יריבתה לתחתית, הפועל ירושלים, הפחית מסיכוייה להשאר בליגה הלאומית. מנגד, הציג הפועל תל־אביב יכולת משובחת, בניצחום של לאוואן מרסר (15 ריבאונדים) וליונפן טאונס (31 נקודות). לא הותיר סיכוי ליריב העירוני, ששחקני החיזוק שלו מארק סימפסון וג'ו מורו, גילו חו־לשה מדהימה והירבו להחטיא.

בהפועל, מלבד מרסר וטאונס המצויינים, היו חיים זלוטיקמן, ג'ונתן דלול וקארל אימוס, יציבים השלימו הרכב מאוזן וחזק שלא התקשה לנצח. שליטתו של הפועל היתה ברורה בכל שלבי המישחק וככל שנעו הדקות קדימה, יתרונו הלך וצמח.

דיקי לוי

המהפך של קילינג

במהפך דרמאטי בדקות הסיום, הצליחה מכבי רמת־גן למחוק פיגור של 8 נק' לניצחון בהפרש 12 נקודות (95—107), תוך מישחק יוצא מן הכלל של הרולד קילינג, ולגמול למכבי חיפה על הפסדה בסיבוב הראשון.

בפתיחת המישחק נקטו שחקני חיפה בשמירה אזורית והצליחו לנטרל את קלעי הפנים של רמת־גן. בדקה ה־13 הוליכה חיפה ביתרון של 7 נקודות אך תוך דקה נימחק יתרון זה, כשהרמת־גנים הישוו ל־37—37. מישחק טוב של ג'ו ביניון בדקות הסיום של המחצית הראשונה, בה קלע 17 נק', העניק לקבוצתו יתרון מבטיח בהפסקה, 47—55.

עד לדקה ה־29 הצליחו שחקני חיפה לגבור על ההגנה האישית של רמת־גן (בלי עמי באור) ולהוליך 71—79. אולם זריקות בלתי אחראיות של עדי גורדון ואפי רוזנברג ומישחק עצבני של ג'ון פלאוארס, נוצלו על ידי רמת־גן. זו החלה להניע את הכדור תוך גילוי התלהבות ומישחק שובה עין במיוחד של קילינג המצטיין (21 נק' במחצית השניה). המהפך החל בדקה ה־34 כשהתוצאה השוותה ל־87—87. רמת־גן הגדילה עד לסיום, 93—101 (דקה 36) 93—105 (38) ו־95—107.

ציון ניסן

לא יותר מאשר אימון

במיפגש הקצוות בין האלופה המו־ליכה מכבי ת"א, לבין סוגרת הטבלה מכבי נתניה, ניצחו בקלות כצפוי קוריו מגי וחבריו, לאחר מישחק חד־צדדי, 81—109.

מכבי ת"א ספג במחצית הראשונה לא פחות מ־41 נקודות מכדורסלני נתניה, עקב מישחק הגנה שאנן. מהרכב האלוף נעדר גרג קורנליוס, שהושעה מהמישחק עקב תגרה עם חברו איציק כהן באימון בראשית השבוע. אחרי ההפסקה שיפרו האור־חים את הגנתם דווקא כאשר שיחקו עם החמישיה השניה, שכללה את שטרייכמן, כץ, כהן, דניאל וסיטס.

נתניה לא הרימה ידיים מראש ושחקניה דויד בלאט וסטיב שלכטר, הזו היהודים שהפגינו רמה מניחה את הדעת. נתניה החזיקה עדיין מעמד בדקה העשירית (22—22) אבל אז הוליך ארואסטי את ליפין ות"א עלתה כעבור שלוש דקות ליתרון של 10 נקודות (32—42).

חנן מאירי

אדלר מדבר על הישרדות ★ האוהדים על הפליי־אוף

מאת שאול לילוב
סופר "ספורט הארץ"

השריקה האחרונה ברמלה נתנה את האות להתפרצות כוללת של שיכרון חושים, כמותה אין זוכרים שם מאז... לפני שבועיים, בתום הניצחון הביתי הגדול על חולון. אוהד מקומי, שרקה לפני כן ביקש לשלוח את השופט ולצר לאיזורים שונים הנתונים בעוצר, העניק לו חיבוק כאילו זה עתה סיימו שם יחד שירות מילואים משותף.

בתוך ההמולה, הדליק ארל וי־ליאמס, כמנהגו, סיגריה קנט, וכעס לשמע הנסיון להתות מדוע מישחקו מרובה בעליות וירידות כה קיצוניות. "הסטאטיסטיקה מדברת בשבילי. הנה, 16 ריבאונדים. אני שומר על יציבות, ואני בקבוצה גדולה".

יעקב אדלר, מאמן רמלה, היה מאופק. "יש לנו שתי בעיות: זורקים מהר מדי בהתקפה, ומרבים באיבודי כדור מיותרים. ההגנה הכריעה את המישחק. גנרלמן ביצע עבודה מעולה בשמירה על גורן והצלחנו לשתק פחות או יותר גם את ויסמן. זה היה אחד ממישחקיו הטובים של ווכסטר העונה. אם יורשה לי, אני מאמין שזה הניצחון שישאיר אותנו עונה נוספת בלאומית".

הישרדות? לוא היה אדלר מעט יותר עירני, היה שומע כמה משוך קניו דנים כבר בפליי־אוף. להזכירכם, רק שלוש פעמים נוצחה עד כה רמלה בביתה (מכבי ר"ג, גליל־עליון והפועל ירושלים). ובעוד שבועיים היא תתמודד שם עם הפועל ת"א. ברמלה התחילה אמש הספירה לאחור.

הסברו של צבי שרף, מאמן נתניה, היה קצר: "מוטיוואציה ירודה ושאננות במחצית השניה, בגלל ההפרש הגדול בהפסקה".

בדו"ח ביניים של מבקר ההסתדרות

מאז אוגוסט 1987 אין רישום פעילות כספית בהפועל ת"א

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

דו"ח ביניים של מבקר ההסתדרות, שבדק את תיפקודה של הפועל במחוז תל־אביב, בעקבות תלונות שהגיעו למשרד המבקר מצא, כי בכמה מקרים אכן היו חרי־גות מסדרי מינהל תקין. אולם אין בחריגות אלה כדי לחייב המלצות להסקת מסקנות אישיות. הדו"ח הוגש אתמול למזכיר מועצת פועלי תל־אביב, סדי קאופמן ולמחזיק תיק הפועל במחוז תל־אביב, אלי מילר, על ידי א. ולטמן, מנכ"ל מבקר ההסתדרות.

בדו"ח שני חלקים — דו"ח מב־דיקה מיוחדת ומימצאי בדיקת תלונות של חבר מועצת הפועלים עמוס רודין, מי שקדם לאלי מילר בתפקיד מחזיק התיק. המימצא הבולט בדו"ח המיוחד מצביע על אי רישום כל הפעילות הכספית לשנה השוטפת שהחלה ב־1 באוגוסט 1987 והסתיימה ב־30 בנובמבר השנה. מנהל החשבונות של הפועל במחוז תל־אביב הוצא לפנסיה ב־1 באוגוסט בשנה שעברה ולא התקבל במקומו עובד אחר. הביקורת החליטה למנות רואה חשבון חיצוני שירשום ויעדכן את הרישומים. בחלק מ־25 התלונות של רודין, נמצאו ליקויים קטנים.

מבקר ההסתדרות כתב כי על מזכירות מועצת פועלי תל־אביב ומזכירות הפועל במחוז תל־אביב לדון במימצאי הביקורת, ולדאוג להוציא את כל המסקנות העקרוניות והתפעוליות, מהמצב הנתון כפי שמצאה אותו הביקורת ולדווח למבקר ההסתדרות על החלטותיהם בעניין. ולטמן מוסיף שבסיום הרישומים וההתאמות בספרי החשבונות של הפועל במחוז תל־אביב, תערך ביקורת משלימה.

נשים

הפסד שני רצוף לגבעת חיים

במישחקי המחזור ה־14 בליגה הלאומית בכדורסל לנשים, נוצחה קבוצת הצמרת של הפועל גבעת־חיים בפעם השניה ברציפות. הפעם להפועל חיפה, 46—81.

יתר התוצאות: אליצור ת"א — הפועל ירושלים 42—102, אליצור פ"ת — הפועל גלבוע 59—61, מכבי ת"א — מכבי קרית מוצקין 47—68, בני־יהודה — אליצור קרית־אונו 46—87, הפועל ת"א — אליצור ראשון־לציון 63—73

יוסף הכם

היום המישחקים החוזרים בגביע

היום יהיו שני מישחקים חוזרים בסיבוב השביעי בגביע המדינה בכ־דורגל. המישחקים לא הוכרעו גם לאחר ההארכה בהתמודדות הר־אשונה בין הקבוצות. בית"ר נתניה יארח את הפועל טבריה, הפועל יהוד יארח את מכבי עפולה מליגה ג'. תחילת המישחקים שעה 14.00.

נצחון לישראל במישחק אימון

נבחרת ישראל בכדוריד ניצחה אמש בנס־ציונה את נבחרת האמבורג ממערב גרמניה 35—18 (19—8). הירבו להבקיע לישראל: קלינגר 8, טומך 6, אופלנדר 5. שפטו בוקר ויינגר.

הערב ב־19.00, יתקיים מישחק נוסף בין הנבחרות, באולם אוניבר־סיטת תל־אביב.

יוסף הכם

שידור חי בערוץ 12 של הסופרבול

מישחק הסופרבול, שיתקיים ביום ראשון הקרוב בסן־דייגו, קליפורניה, יועבר בשידור חי בטלוויזיה המזרח התיכון (ערוץ 12) החל מ־01.00 ביום שני. שי־דור חוזר, לאלה של הצליחו לראות את השידור החי, יהיה ביום ב' ב־21.00. בסופרבול, הנערך בפעם ה־32, יתמודדו וושינגטון רדסקינס עם דנוור ברונקוס.

בשבת ב־16.00 יוקרן מישחק חצי הגמר בין וושינגטון ומינֶסוטה וייקינגס.

הליגה בכדורסל מחזור 14

הפועל ירושלים — הפועל גליל־עליון (35—29) 73—76

● המצטיין: בילי מילר
● לירושלים קלעו: הריסון 18, קנז 14, בראון 13, בנט 12, מילר 10, אטלס 5, סלימי 2, חזן 2.
● לגליל קלעו: הנפלד 19, פרימן 18, מרטין 18, ליף 11, פליישר 5, ברעטר 2.
● שפטו: שי שמריקס ודני בורנשטיין, 1,000 צופים בהיכל הספורט במלחה.

אליצור רמלה — אליצור נתניה (52—43) 93—95

● המצטיין: הרמן ווכסטר
● לרמלה קלעו: ווכסטר 31, חזיז 21, ויליאמס 20, מקנזי 13, גנרלמן 8, ברוילי 2.
● לנתניה קלעו: ויסמן 25, גורדון 22, לוקס 16, מאלוביק 12, גורן 11, קרמן 5, פייר 2.
● שפטו: ראובן וירזוביק ושלום הלצר, 1,100 צופים ברמלה.

מכבי רמת גן — מכבי חיפה (55—47) 95—107

● המצטיין: הרולד קילינג
● לרמת־גן קלעו: קילינג 33, מאיר 24, בינו 14, שילר 10, שוורצמן 9, אורדיטי 9, ריכלים 8.
● לחיפה קלעו: ביניון 22, פלאוארס 18, שפע 15, גורדון 14, רוזנברג 14, שטייגהאואר 12.
● שפטו: טוד הורניק ודני פישר, 200 צופים בכפר המכ־ביה.

הפועל חולון — הפועל חיפה (45—38) 74—75

● המצטיין: דייוי בארמור
● לחולון קלעו: דאוסון 19, בארמור 17, אוראנג' 12, אלימלך 9, בוגין 8, זיסמן 7, טרי 3.
● לחיפה קלעו: יוסטון 32, וולס 17, יוברס 13, שטרוב 7, גורס 5.
● שפטו: דוד דגן ואריה זי־לברברג, 2,000 צופים בהיכל הספורט ברוממה.

הפועל תל־אביב — בית"ר תל־אביב (40—53) 88—115

● המצטיין: לאוון מרסר
● להפועל קלעו: טאונס 31, מרסר 27, זלוטיקמן 16, פילוסוף 14, לאופר 8, אימוס 8, ויסמן 6, גרובייס 2, אריך 2, אטלס 1.
● לבית"ר קלעו: יעקובי 21, סימפסון 19, מרוז 15, קולמס 14, מוסקוביץ' 10, הבארד 9.
● שפטו: אסא קמינר ונמרוד ברין, 1,000 צופים באוסישקין.

מכבי תל־אביב — מכבי נתניה (41—53) 81—109

● המצטיין: דויד בלאט
● לתל־אביב קלעו: מגי 31, בארלו 17, ברקוביץ' 16, שטרייכמן 10, דניאל 10, ג'מצ'י 8, סיטס 6, כהן 4, ליפין 3, ארואסטי 2, כץ 2.
● לנתניה קלעו: שלכטר 31, בלאט 23, רוס 12, עמר 5, ריי־סנר 5, דוברייש 4, רייז 2.
● שפטו: נפתלי עובדיה ואבי נוימן, 200 צופים באולם "בן־גוריון" בנתניה.

הטבלה

(אחרי המחזור ה־14)

1.	מכ. ת"א	1161—1329	28
2.	הפ. ת"א	1164—1316	26
3.	חולון	1149—1245	24
4.	גליל	1126—1228	23
5.	מכ. ר"ג	1276—1211	22
6.	אל.נתניה	1230—1284	22
7.	מכ. חיפה	1339—1318	20
8.	רמלה	1297—1198	20
9.	הפ. חיפה	1162—1141	19
10.	הפ. י־ם	1229—1167	18
11.	בית"ר	1357—1282	17
12.	מכ. נתניה	1313—1040	14

במחזור הבא

● סימפסון (בית"ר)	451
● יוסטון (הפ. חיפה)	374
● טאונס (הפועל ת"א)	357
● דאוסון (חולון)	355
● ליף (גליל)	339
● מגי (מכבי ת"א)	333

במחזור הבא

● ביום ב': הפועל גליל־עליון — מכבי תל־אביב, מכבי חיפה — הפועל חיפה, הפועל חולון — הפועל ירושלים, אליצור נתניה — מכבי רמת־גן, בית"ר תל־אביב — אליצור נוה דוד רמלה, הפועל תל־אביב — מכבי נתניה.

הסגל האולימפי במפעל הזדהות עם תושבי הצפון

מאת סופר "ספורט הארץ"

ספורטאי הסגל האולימפי בענפים האישיים ואלופי ישראל ישתתפו ב־23 בנבארס, במפעל הזדהות של הספורט הישראלי עם תושבי קרית־שמונה ואצבע הגליל. המפעל מאורגן ע"י ההתאחדות לספורט ועיריית קרית־שמונה.

שלושה מהמוזמנים החדשים לסגל הנבחרת. אתמול באימון ברמת־גן (מימין לשמאל): יגאל הלל, ניר לוין ויעקב שוורץ (צילום: עודי קרן)

נבחרת צרפת התאמנה אתמול ברמת־גן. שני משמאל המגן ויליאם אייאש הראשון בחולצה מימין הבלם איוון להריד (צילום: עודי קרן)

אייאש אינו אוהב את התואר "הכדורגלן היהודי הטוב בעולם"

צרפת

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

בלובי של מלון הילטון תל־אביב ישבו קבוצות־קבוצות של עיתונאים — ישראלים וצרפתים — עם כדורג־לני נבחרת צרפת סביב שולחנות קטנים. לסידרת ראיונות קצרה.

השחקנים התרווחו בכורסאות נוחות, לבושים אימוניות בצבעי הטריקולור, והשיבו בנימוס אירופי אופייני לכל שאלה שהופנתה אליהם. היו שם מנואל אמורוס, ווי־ליאם אייאש, כאבי בולי, ברנרד קאזוני, לואיס פרננדס ודאוואלר פאסי. גם המאמן אנרי מישל.

העובדה שוויליאם אייאש יהודי, מרכזת סביבו עניין רב. אייאש, שהופיע בחצי הגמר של המונדיאל במכסיקו 1986, לא נרתע מההמולה סביבו. מה שהוא אינו מבין — מדוע מתעקשים להדביק לו את התואר "הכדורגלן היהודי הטוב בעולם". הוא לא אוהב את זה: "זה די מציק לי שהעיתונות בישראל בונה לב־חור כי כזה. רק על סמך העובדה ששיחקתי בחצי גמר הגביע העולמי נגד מערב גרמניה. יש שחקנים כאורי מלמיליאן, שאם היו גם הם במונדיאל, אולי גם הייתם בוחרים. אני רק יכול לומר. שאני השחקן היהודי הטוב בצרפת".

אייאש הוא היהודי היחיד בנבחרת צרפת. אולם אינו הנקודה היהודית היחידה. לוותיק לואיס פרננדס, שהופיע 40 פעם במדי הנבחרת הצרפתית, קשר הדוק ליהודית בד־כות אישתו היהודיה אודרי (לבית עטיה). בשיחה איתו הוא מתגלה כציוני נלהב: "ישראל מעניינת אותי מאד. עוד לפני שהתחתנתי גיליתי עניין בישראל. אני אוהב בישראל את תחושת השייכות שיש לאנשים. יש בישראל אנשים טובים". על הדוהם, שהעיק על הצרפתים טרם באם לכאן, על רקע המהומות בשטחים. אמר: "יש לי בטחון ואמונה בישראל. התקבלנו באוירה רגועה".

נבחרת צרפת קיימה אתמול שני אימונים — אחד בבוקר (100 דקות) ואחד אחר־הצהריים (75 דקות). באי־מונים ניכרה רצינות רבה. השתתפו בהם 16 שחקנים, מתוך ה־20 שבסגל. ארבעת הנוספים, המופיעים בקבוצת בורדו, היו אמורים להגיע אמש לישראל.

אן.בי.איי.

34 נקודות של מג'יק ג'ונסון

ניו יורק (איי־פי). מג'יק ג'ונסון קלע 34 נקודות וג'יימס וורתי 24, כאשר הלוס־אנג'לס לייקרס קטעו סידרה בת 17 ניצחונות ביתיים וגברו על הסופרסוניקס 109—116 בסיאטל. למפסידים קלעו מקי־נאל 35 נקודות וצ'יימברס 32.

ברנארד קינג קלע 25 נקודות והוביל את הוושינגטון בולטס לניצ־חון שלישי ברציפות, הפעם 99—131 על פילדלפיה. 31 נקודות של דו־מיניק ווילקינס סחפו את אטלנטה הוקס לניצחון 111—118 על ניו ג'רזי. לאטלנטה המאזן הטוב ביותר באיזור המזרחי, 29 ניצחונות ו־11 הפסדים לעומת 11—28 לבוסטון סלטיקס. ומאמנם מייק פראטלו ידריך את נבחרת המזרח במיפגש הכוכבים עם המערב שיהיה ב־7 בפברואר בשיקאגו.

תוצאות נוספות: אינדיאנה — פיניקס 109—128, פורטלנד — דטרויט 111—119.

● ניר ורון שגטל מדורגים במ־קום השני באליפות העולם לנוער במפרשיות מדגם 420 המתקיימת ליד סידני באוסטרליה בהשתתפות 15 מדינות. הישראלים נמצאים בהפרש נקודה אחת בלבד מצמד צרפתי, שזכה זה לא מכבר באליפות אירופה. עד לסיום האליפות נותרו עוד 4 שיוטים.

המשכים מעמוד 1

בצה"ל מודאגים

(סוף מעמוד 1)

אמנון סטרשנוב. בתלונתה דרשה עו"ד לנגר לחקור את רבין על "מתן פקודות שאינן חוקיות בעי־ליל", וכן את מבצעיהן של אותן פקודות.

במכתבה ליועץ המשפטי ול־פצ"ר כותבת עו"ד לנגר, כי עד כה שר־הביטחון היה הכתובת לתלונות על מעשים שלא כחוק בשטחים. "אולם הפעם השר עצמו נתן הוראה בלתי־חוקית בעליל, שהיא השלטת סדר ע"י הכאתם ושבירת עצמותיהם של התושבים, כדי שמפירי סדר בפועל ובכוח שכניהם יראו ויראו".

לדברי עו"ד לנגר, "זו פקודה חסרת־תקדים, שאין לה אח ודוגמה במקום כל שהוא. המ־טילה קלון על נותניה ועל מבצעיה".

לתלונה מצורפים תצהירים של 19 תושבי רצועת עזה, ביניהם ילד בן 10 וקשיש בן 75, בהם מתוארות הכאות שרירותיות של אורחים, שלא היו מעורבים בהפרות סדר כלשהן.

עשרה מומחים למשפט בינ־לאומי מארצות־הברית ומאירופה פירסמו אתמול הצהרה המביעה דאגה ממעשי ענישה קול־קטיביות בשטחים, וממקרים של הכאה שרירותית של תושבים פלשתינים בשטחים. ההצהרה פורסמה במסיבת עיתונאים ש־התקיימה אתמול במזרח־ירושלי־ם, בנעילתה של ועידה בת ארבעה ימים, שהתכנסה מטעם הארגון הפלשתיני לזכויות האדם, "חוק בשירות האדם", הפועל ברמאללה.

שינוי נהלי פתיחה באש

לפני ימים מספר התקיים כנס של מפקדי בסיסי טירונים וכ־פקדי כל בסיסי ההדרכה של צה"ל, שמטרתו השתלמות של המפקדים בנעשה בשטחים. ב־השתלמות הושם דגש על התנה־גות חיילים בפעילות פיזור הפגנות ושינוי נהלי הפתיחה באש.

הכוונה היא לאפשר למפקדי בסיסים אלה להעביר את החומר בו השתלמו לטירונים. כך מ־קווים שלא ייווצר מצב בו "יזרק" פצ"ר טירונים לפעילות בשטחים כשהם אינם מוכנים לה.

צוותים של חניכי המכללה לפיקוד ומטה של צה"ל סיימו בימים האחרונים סדרת סיורים ביחידות צה"ל בשטחים. צוותי הקצינים בחנו את התנהגות החיילים, את השמירה על הפקו־דות ואת נושא הלוגיסטיקה של היחידות.

למעט מקרים של התנהגות חריגה של חיילים, הצטיירה, לדברי חניכי פו"מ, תמונה מש־ביעת רצון.

צה"ל ימשיך להטיל משימות חומות על חניכי קורסים צבאיים בכירים.

גשם — לא של אבנים

(סוף מעמוד 1)

עיר רצועת עזה, למעט הפרות סדר קלות שהיו באזור בית חנון ובמחנה הפליטים נוסיראת. מקורות צבאיים מסרו כי על מחנה הפליטים ג'יבליה ועל שתי שכונות ברפיח עדיין יש עוצר, אך אלוף פיקוד הדרום שוקל לבצע בו הקלות.

אתמול יצאו אלפי פועלים לעבודה בישראל, בעיקר לעבו־דות חקלאיות ביישובי הדרום. חיילי צה"ל אילצו אתמול סוחרים ברחוב הראשי של עזה לפתוח את חנויותיהם, אך לאחר שהחיילים הלכו הם סגרו אותן.

"צה"ל הזרים לרצועה כוחות גדולים ובכוונתו לשהות תקו־פה ארוכה ברצועת עזה", אמר אתמול מקור צבאי בכיר.

סופר "הארץ" מוסר כי בבית החולים שיפא ובבית החולים אל עלי, כמו במקומות ציבוריים אחרים, שומרים חיילי צה"ל בכניסות ומפקחים על הבאים והיוצאים. מי שאינו נושא תעודת זהות נעצר.

גם בעיר רפיח בצד המצרי שורר עדיין עוצר נוכח הפרות סדר שהיו באזור לפני שבועיים.

יוזמת מובארק

(סוף מעמוד 1)

כי הוא רואה בכך צעד בכיוון הנכון.

בשיחה שקיים עם שגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני, אמר פרס כי קריאתו של מובארק להפסקת המהומות בשטחים היא חיובית ביותר. באשר להצעה להפסיק את ההתנחלויות למשך ששה חודשים, אמר פרס כי "אני מניח שמובארק יסכים אתי, שאין זה נושא שעומד על הפרק בשנים האחרונות".

פרס הדגיש כי הוא תומך במו"מ ישיר וכי הוועידה הבינלאומית תביא אותנו לקראת מטרה זו. בה־תייחסו להתנגדותו הנמרצת של שמיר ליוזמתו של מובארק, אמר פרס: "אני לא מתנגד ששמיר יביא למו"מ ישיר, אבל עם המלך חוסיין זה לא בא בחשבון".

לדברי שר־החוץ, לישראל אין מה להפסיד מוועידה בינלאומית, שכן ב־1973 השתתפנו בוועידה כזו ושום דבר לא קרה לנו. להיפך רק הרוו־חנו. מטבה, כי היא איפשרה את פתיחת המו"מ לשלום עם מצרים.

לדעתו של פרס, בישנו של ראש הממשלה תגרום רק להשהיות נוספת בתהליך השלום ובינתיים משתנה המצב הדמוגרפי בשטחים לרעת ישראל.

אין תמיכה בוואשינגטון

תבינתו החדשה של נשיא מצרים, חוסני מובארק, תזכה ל"האזנה קשובה" בוואשינגטון, אך לדעת פקידים בכירים אין מקום בינתיים לדבר על ועידה בינלאומית.

מובארק מגיע לוואשינגטון היום בערב לביקור בן חמישה ימים, במהלכו ייפגש עם הנשיא רייגן (עמו נפגש לאחרונה בספטמבר 1985) עם שר החוץ שולץ, שר האוצר, ג'יימס בייקר, ושר ההגנה פרנק קרלוצ'י.

לדברי מקורות אמריקאיים יתפוס תהליך השלום והמצב בשטחים חלק נכבד מביקורו של הנשיא אך "הצעתו לצנן את האלימות בשטחים לתקופה של חצי שנה והמהלכה לכי־נוס ועידה בינלאומית אינה ריאליסטית משום, שגם מובארק יודע שבמחצית השנה הקרובה תהיה ארה"ב עסוקה בבחירות והניסיון לכנס ועידה בינלאומית לא יעמוד בראש סדר העדיפויות הלאומי".

הפקידים הדגישו גם את עמדתו של שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, שדחה בסוף השבוע את הצעת ברית המועצות לכנס את שרי החוץ של החברות הקבועות במועצת הביטחון, כדי להכין ועידה בינלאומית, כפי שגם הצביעו על עמדתו הקשוחה של ראש הממשלה יצחק שמיר כבלם שאין לעת עתה כל דרך להתגבר עליו.

נראה כי הממשל האמריקאי ישמח להסתפק לפחות במחויבות מצרית לדבוק בתהליך השלום וב־הבטחה שלא להחזיר את שגריר מצרים מישראל, כפי שנדרש מובארק לעשות על ידי גורמים אופוזיציוניים בפרלמנט המצרי.

הממשל יבקש לשמוע ממובארק גם על הלוך הרוחות בירדן ועל האפשרות לגייס תמיכה ערבית נוספת לקו מדיני מתון, שלא יביא להחלטות בין־ערביות נוקשות שע־לולות לכלוא את ירדן בעמדה קיצונית.

חלקו האחר של הביקור יוקדש לטיפוחו של שיתוף הפעולה הכלכלי והאסטרטגי בין ארה"ב למצרים. מובארק יבקש שוב מן הממשל למחול על חלק מחובות העבר המסתכמים בכ־4.5 מיליארד דולר בנימוק שמצרים חזקה היא נכס אסטרטגי של ארה"ב. משרד האוצר האמריקאי מתנגד למחיקת החובות אך במחלקת המדינה יתכן שוב להגיש את הבקשה לעיון הקונגרס בשל החשש מפני האפשרות שברית המועצות תתפוס את מקומה של ארה"ב כספקית נשק של מצרים.

הממשל יבקש ממובארק להפעיל את השפעתו על מדינות המפרץ הפרסי כדי לגרום להחלטה משותפת להטלת של אמברגו צבאי על אירן ובכך להפעיל לחץ מדיני על ברית המועצות המסרבת בינ־תיים לתמוך בהצעת החלטה כזאת.

נשיא מצרים, חוסני מובארק, זכה אתמול לתמיכת מערב גרמניה ביוזמת השלום החדשה שלו, בפתח סיור דיפלומטי הנערך על רקע חי־זוק מעמדה של מצרים בעולם הערבי.

מובארק שוחח במשך ארבע שעות עם קאנצלר מערב גרמניה, הלמוט קוהל והנשיא פון וייצזקר בבון, על תוכנית שלום, שאותה יגיש גם לבריטניה, ארה"ב, צרפת, איטליה ולמרוקו ב־12 הימים הקרובים.

קוהל אמר לעיתונאים לאחר הפגישה עם מובארק, כי השוק האירופי המשותף, בו מכהנת מערב גרמניה כיו"ר תורן, יעודד צעדים למען ועידת שלום בינלאומית למזה"ת, בוועידת הפסגה שיקיים ב־11 בפברואר בבריסל.

"הבטחתי שוב למובארק את תמיכתי בועידת שלום כזו ואני אכלול זאת בסדר יומה של פיסגת השוק האירופי", אמר הקאנצלר.

בבואו מהפגישה עם הקאנצלר אמר מובארק כי "ועידה בינלאומית לשלום אינה צריכה להפחיד אף אחד. ועידה כזו לא תכפה פתרון מבחוץ, אלא תביא לידי מו"מ ישיר ולפתרון הבעיה בדרכי שלום. כך שתודה בגבולות בטוחים וביתוף פעולה". את הדברים אמר אתמול נשיא מצרים בתשובה לשאלת כתב הטלוויזיה הישראלית ישראל סגל.

בפנותו אל תושבי ישראל, אמר הנשיא: "השלום הוא דבר יקר ערך עד מאד, אסור לזלזל בו. עלינו לפעול כולנו ביחד להשכנת שלום, כי השלום יביא אתו עלייה ברמת החיים, חיים של כבוד לאזרחים כולם, ישראלים וערבים. אין זה לטובתנו להמשיך באלימות, בקרי־בות, בדם ובשנאה. אלא עלינו לפעול כל הזמן למען השלום".

גם תאצ'ר תתמוך

מרגרט תאצ'ר עשויה להעניק הבוקר לחוסני מובארק את תמיכתה ביוזמתו להביא ל"הפסקת־אש" בת ששה חודשים בשטחים, להקפיא את ההתנחלויות ולפתוח בסדרה של התייעצויות, לקראת כינוסה של ועידה בינלאומית.

הנשיא המצרי אשר הגיע אמש מבון ללונדון יקדיש את מירב שיחתו עם המנהיגה הבריטית לתהליך המדיני במזה"ת. למרות שמטרתו המקורית של הביקור היא קבלת סיוע כספי מבריטניה. הוא עתיד לבקש מעורבות יותר של תאצ'ר במרחב עוד לפני הבחירות בישראל ובארה"ב ויש אותה להפעיל לחצים על תאצ'ר מתוך כוונה לשכנע את יצחק שמיר להסכים לוועידה.

תאצ'ר מצידה תאמץ את ידיו של מובארק ותברך אותו על החלטתו שלא להיכנע ללחצים ערביים לנתק יחסי מצרים עם ישראל או להחזיר את שגרירה מקהיר.

מועצת הביטחון תשוב ותתכנס מחר, כדי לדון במצב בשטחים הכבושים, על סמך הדו"ח שהגיש מזכיר האו"ם, פרס דה קוויאר, הו־דיע אתמול האו"ם.

ארד יוזמן לקונגרס

בתוך כך נמסר, כי שגריר ישראל בוואשינגטון, משה ארד, זומן כחזר־פות לקונגרס, כדי להסביר את המצב בשטחים ואת מדיניותה של ישראל כלפי ההמונות. יוזמת ההזמנה יצאה מן הגוש היהודי של חברי הקונגרס, בו חברים כ־35 יהו־דים, שהביעו בסוף השבוע זעזוע מן המראות והדיווחים מן השטחים ובמיוחד מן ההכאות הבלתי־סלקטיביות.

בעקבות יוזמה של חברי פרלמנט במספר מדינות אירופיות אמורה מועצת אירופה לדון מחדש במצב בשטחים שבשליטת ישראל.

הדיון במצב בשטחים כתוכנן היה להיערך במסגרת סקירה כוללת יותר של המצב במזה"ת ומלחמת אירן־עיראק; ואולם אמש החליטה המועצה להכריז על פיזור מוקדם של הרכב לאחר שהשלטונות הצרפתיים המאוחדים סירבו להיענות לדרישת רבות מ־21 המדינות החברות שתבעו לבטל את הדרישה מנהיגים זרים להצטייד באשרת כניסה לצרפת.

גלגל הבורסה / יהודה שדוני

מפנה קצר מועד

סוחרי הבורסה מיואשים. לאחר יום אחד בלבד של עליית שערים, שב התהפך גלגל הבורסה, השערים של ניירות-ערך רבים, ובמיוחד הניירות הנסחרים במסגרת "הרשימה המקבילה", ירדו בתלילות. ביקושים לניירות-ערך שונים סופקו במהירות וללא שינוי שער. מסתבר כי השפעתן של הדעות הרגעה על כוונותיה של ועדת-ששינסקי היתה קצרת-טווח ואווירת העצבנות חזרה לשלוט בבורסה.

בשוק המניות לא ידעו להסביר את פשר התפנית. המסחר במשתנים החל במגמת יציבות עם נטייה קלה לעליות שערים. עסקות רבות נקשרו במחיר גבוה ברבע האחרון משער הבסיס, חלקן באמצעות "אילנות דיסקונט". ואולם בהמשך המסחר, עם תחילת הסיבוב השני, התחוללה תפנית שלילית, עקב מכירות מוגברות של מנהלי תיקים הפועלים באמצעות "החברה המרכזית". אלה השפיעו על מגמת המכירות, לאחר שראו מראש את כמות עודפי ההיצע והביקוש בניירות-הערך הנסחרים במסגרת ה' רגילה.

בסיבוב שני ירדו השערים והעסקות נקשרו במחיר של 97 נקודות ואף למטה מזה. בבורסה אין יודעים אם לאחר ההבהרות בעניין ועדת-ששינסקי תבוא התפנית המיוחלת. סוחרים רבים חוששים כי המשבר בשוק המניות עמוק בהרבה מזה, ולא ברור אם היציאה ממנו תהיה בטווח הנראה לעין.

מחזור המסחר במניות חופשיות המשיך להיות נמוך, והסתכם בתשעה מיליוני שקל.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	95.18	−0.42
כללי ללא בנקים	85.91	−1.25
מדד אג"ח כללי	101.24	+0.11
אג"ח צמוד מדד	101.17	+0.10
אג"ח צמוד מט"ח	102.34	+0.32

בבנקאיות 89 עליות

במניות הבנקאיות שיפרעו בשנת 1989 נרשמה מגמת עליות בין חצי אחוז לאחוז. רמת התשואה בבנקאיות מתקרבת כיום ל-14 אחוז. המחזור בבנקאיות הסתכם ב-3.6 מיליוני שקל. הפעילות הערה התרכזה במניות הבנק הבינלאומי נמשכה גם אתמול ומחזור המסחר שם הסתכם ב-676 אלף שקל.

תשואה שנתית ריאלית ב-%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	14.02	9.43
הפועלים ש	14.04	9.07
אי.די.בי. רג.	14.01	9.11
דיסקונט א	13.70	9.00
המזרחי ש	13.53	8.89

נפילות אלקו. עכירת האווירה הפסקת הייצור במפעל אלקו, עקב קשיים בביצוע תכנית ההבראה, עכירה את האווירה במסחר במשתנים והגדילה מאד את היקף ההיצעים לניירות-ערך הנסחרים במסגרת זו. בשני ניירות-הערך של קונסורטיום, נרשם מוכרים בלבד בפעם השנייה, לאחר שהיצעים לא נקלטו אף בירידה המרבית.

מוכרים בלבד נרשם גם במניות עני הדר, גולדפרוסט 5, יהודית, נקה, אמישר ועוד. ירידה יוצאת דופן של 20 אחוז נרשמה בכתב האופציה של חברת טופר. לעומת זאת, נרשם שער קונים בלבד למניות מתכת סדום, על רקע הודעתה העסקית של החברה מכל שום.

בעלי עניין רוכשים פרגוד

בעלי עניין מגדילים את היקף רכישותיהם במניות פרגוד, וזו ככל הנראה הסיבה להתעוררות המורגשת במניות החברה בעת האחרונה. אתמול נמסר כי אברהם זילברשטין רכש בימים האחרונים 6.2 אלף ע.נ. במחירי הבורסה. וכן נמסר אתמול כי דני בינקין הגדיל את אחזקתיו במניות קונסורטיום. האחים ליכטנשטיין הגדילו את אחזקותיהם במניות המסלול. חברת אלבר מימון הגדילה את אחזקותיה במניות נכסים ובנין.

נטייה לעליות באג"ח

שערי איגרות-החוב נטו אתמול לעלות בדרך-כלל. באיגרות הדולריות נרשמו תנודות לשני הכיוונים. גידול מסוים היה בפעילות במלוות קצרי-המועד, שם הסתכם המחזור ב-26.6 מיליון שקל.

מיכפל
התוכנה למשכורות ב־IBM/PC
03-333307/17
מיכפל השרות האישי ב־IBM/PC

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
בבנין בורסה – מכבי
216 מ"ר להשכרה, מיידי
*
להשכרה – מכירה
שטח משרדים מפואר
בתל – אביב
03-5103030-5
בית מגדלור ת"א בן יהודה (קיאר)

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יזמה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי באחוזים
אב	5172.01	5147.82	−36.64	−0.71
אבוקה	441.86	433.21	−4.07	−0.93
אגוז	263.03	258.03	0.69	0.27
אגם	102.72	100.73	−0.11	−0.11
אביר	1723.31	1711.99	2.49	0.15
אורם	160.70	159.12	−1.49	−0.93
אופיר	160.67	159.62	0.17	0.11
אור	429.82	426.09	0.10	0.02
אוריון	136.12	133.45	−2.24	−1.65
אורלי	288.37	286.25	−0.10	−0.03
אורן	806.15	790.56	−1.35	−0.17
אייל	5270.34	5168.61	22.95	0.45
אירים	5495.51	5375.46	−0.45	−0.01
איתן	774.08	764.46	−0.12	−0.02
אילן	636.47	623.53	0.95	0.15
אלמה	680.89	672.56	0.27	0.04
אלימב	99.26	96.88	−0.38	−0.39
אנ"ת	101.61	100.75	0.06	0.06
מגינה	91.49	89.30	−0.99	−1.10
ארז	312.09	308.32	−2.99	−0.96
אש	137.81	134.79	−1.83	−1.34
אשל	185.24	181.62	0.30	0.17
אתגר	86.74	85.71	−0.88	−1.02
אתרוג	255.01	252.58	0.28	0.11
ברזה	157.94	156.45	−1.64	−1.04
ברוש	513.69	503.80	−2.26	−0.45
ברק	476.28	466.81	−2.47	−0.53
ברקת	315.48	313.24	0.29	0.09
גביש	1524.79	1514.85	−2.70	−0.18
גבע	114.17	112.49	0.11	0.10
גורן	450.65	445.45	−0.15	−0.03
גיא	103.67	102.14	0.20	0.20
גיל	3305.83	3241.80	−14.35	−0.44
גלית	648.11	640.43	−0.09	−0.01
דובדבן	345.46	342.07	−2.71	−0.79
דוכיפת	495.93	489.90	−1.61	−0.33
דולב	249.13	244.03	0.07	0.03
דורון	1568.46	1539.52	0.85	0.06
דותן	269.40	264.45	0.03	0.01
דליה	594.33	584.30	−2.19	−0.37
דרור	332.44	326.29	−2.89	−0.88
דקל	361.09	354.23	−3.17	−0.89
הדס	384.80	381.43	−1.88	−0.49
הילה	406.43	403.65	−0.76	−0.19
ורד	557.67	548.42	−0.99	−0.18
זהבית	2246.66	2192.06	−22.89	−1.03
זוהר	109.33	107.71	0.13	0.12
זיו	134.84	132.85	0.24	0.18
זמיר	455.13	449.56	−3.68	−0.81
חוחית	163.14	160.92	0.72	0.45
חלילית	144.07	143.67	0.00	0.00
חלמיש	217.70	216.26	0.20	0.09
חן	149.83	149.53	0.07	0.05
טופז	113.25	112.21	0.13	0.12
טל	6358.76	6316.10	−20.06	−0.32
יכול	457.64	452.18	−0.13	−0.03
יהלום	165.68	164.11	−1.25	−0.76
יסודות	366.80	363.67	−1.20	−0.33
יערה	447.46	442.17	0.20	0.05
כוכב	304.87	301.12	−2.86	−0.94
כחל	132.00	130.40	−0.03	−0.02
כלנית	652.28	641.18	−2.49	−0.39
כספית	263.80	261.88	0.20	0.08
כרמל	144.25	141.92	−0.19	−0.13
כתר	1220.70	1203.49	−1.12	−0.09
להב	4809.20	4715.54	−15.06	−0.32
למשקיע	128.85	127.32	0.04	0.03
לפיד	362.92	355.80	−3.12	−0.87
לקט	1901.90	1887.62	2.11	0.11
לשם	378.52	376.04	0.50	0.13
מבחר	1376.88	1350.58	1.00	0.07
מבטח	3969.37	3934.48	−24.87	−0.63
מור	257.73	254.03	0.41	0.16
מגדן	3740.39	3706.82	−1.25	−0.03
מגן	1634.84	[illegible]	−14.55	−0.90
מורן	872.50	864.38	−2.38	−0.27
מטה	25431.29	25033.34	1.87	0.01
מיסד	1041.32	1021.35	0.35	0.03
מנוף	4568.63	4481.79	−11.78	−0.26
מעיין	772.97	758.68	0.05	0.01
מקשה	385.88	383.34	0.38	0.10
מכלול	95.54	94.92	−0.73	−0.76
מרווח	125.30	124.82	−0.05	−0.04
מרום	1361.41	1336.03	0.92	0.07
נחה	147.04	144.86	0.03	0.02
נטיף	273.92	272.07	−2.87	−1.04
נטע	472.80	465.46	−1.89	−0.40
נילי	143.00	140.91	−1.09	−0.77
סביון	664.34	652.99	−3.06	−0.47
סגולה	138.93	137.92	0.21	0.15
סלע	374.54	372.06	0.21	0.06
סנונית	534.66	528.10	0.07	0.01
סער	378.05	373.67	−1.66	−0.44
ספיר	176.58	176.12	0.01	0.01
עדיף	358.69	354.59	−1.82	−0.51
עידית	742.83	737.73	−4.16	−0.56
עידן	488.27	481.20	−0.21	−0.04
ענבר	114.08	113.07	0.22	0.19
ענת	2454.06	2435.42	−13.36	−0.55
עפרוני	501.11	494.99	0.10	0.02
ערמון	131.25	128.80	0.13	0.10
פזא	1585.16	1574.42	−5.70	−0.36
צבר	548.65	541.66	−0.14	−0.03
צופית	475.61	469.75	−0.53	−0.11
צוק	127.16	126.66	−0.06	−0.05
צביר	1118.94	1110.59	0.57	0.05
צמיחה	525.33	517.60	−1.90	−0.37
צברת	145.95	144.90	0.05	0.03
כלע	166.00	165.58	−0.69	−0.41
קשת	103.39	102.12	−0.20	−0.20
רונית	18474.87	18315.46	−91.49	−0.50
רימון	133.29	133.06	−0.08	−0.06
רקפת	868.49	854.33	−3.19	−0.37
רשף	416.33	410.89	−0.04	−0.01
שבלים	453.46	448.03	−0.09	−0.02
שהם	348.35	345.23	1.28	0.37
שחף	102.53	101.28	0.14	0.14
שירה	444.44	441.15	−1.22	−0.28
שמיר	405.63	402.98	0.11	0.03
שנהב	708.51	698.65	−4.64	−0.66
שפט	709.66	707.03	−8.07	−1.13
שקד	187.77	184.14	−0.26	0.14
תאנה	244.37	242.14	−1.36	−0.56
תדהר	504.89	502.37	−3.42	−0.68
תירוש	550.04	543.55	−0.06	−0.01
תנופה	103.16	102.43	−0.30	−0.29
תפוז	251.28	246.43	0.45	0.18
תפוח	198.25	196.93	0.13	0.07
תרשיש	115.39	114.67	0.10	0.09
תשרי	534.02	529.78	−0.35	−0.07

שערי אגרות החוב

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	482.1	+0.9
4102	161.7	−0.1
4103	155.3	−0.2
4104	150.5	−0.1
4301	150.5	−0.1
4302	143.3	+0.6
4303	142.3	+0.5
4304	140.2	+0.5
4105	125.3	+0.3
4106	122.1	+0.3
4107	118.4	+0.2
4108	116.4	+0.3
4109	113.2	−−
4110	115.1	+0.1
4281	140.7	+0.4
4204	134.8	+0.4
4285	132.4	+0.4
4206	129.3	−−
4207	129	−−
4208	127.4	+0.1
4209	124.7	+0.1
4210	121.5	+0.1
4211	117.9	+0.1
4212	117.3	+1.7
4213	114.5	+1.7

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	44021	+238
3602	40590	+215
3603	37774	+204
3604	33804	+42
3605	30863	+39
3606	29082	+37
3607	26968	−25
3608	25518	−27
3609	24786	−25
3610	22318	−111
3611	21561	−110
3612	20937	−110
3613	19689	−55
3614	18905	−55
3615	17455	−52
3616	15995	−230
3617	15207	+7
3618	14419	+6
3619	13256	+51
3620	12477	+5
3621	12098	+5
3622	10929	−21
3623	10257	−7
3624	9652	+4
3625	8821	+4
3626	8165	+5
3627	7568	−49
3628	6984	−3
3629	6546	−3
3630	6180	+3
3631	5680	+3
3632	5340	+5
3633	5145	+2
3634	4536	+2
3635	4291	+2
3636	4169	+31
3637	3916	+29
3638	3618	+1
3639	3315	+1
3640	2755	+27
3641	2389	+24
3642	2132	+13
3643	1851	+11
3644	1633	−6
3645	1503	−5

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1265	+10
3702	961.2	+1.5
3703	851.1	+0.4
3704	729.2	+0.4
3751	586.8	−3.2
3752	156.5	+1.5
3753	150.2	+1.5
3901	143.1	−1.2
3902	136.3	−1.2
3903	135.3	−1.2
3904	133.2	−1.2
3754	134.9	−−
3755	133.8	−−
3756	129.2	+0.1
3757	126.8	+0.1
3758	124	−−
3759	123.7	+0.1
3760	122	−−
3761	119.4	+0.1
3762	116.3	−−
3763	112.8	+0.1
3764	111	−−
3765	108.3	−−
3766	118.1	−−
3791	115.1	+1.1
3792	113.1	+1.1
3826	139.8	+1.3
3827	137.3	+1.3
3828	132.6	+1.3
3829	130.1	+1.2
3830	126.4	−−
3831	126.1	−−
3832	124.4	−−
3833	121.8	+0.1
3834	118.6	−−

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3521	175100	−100
3522	167800	+100
3523	158500	+100
3524	157700	−−
3525	154800	−−
3526	154600	−−
3527	151200	−−
3528	146700	−−
3529	147600	−−
3530	144000	−700
3531	142781	−−
3532	138501	−−
3533	138100	−−
3534	130600	−−
3535	132100	−−
3536	132200	−−
3537	131400	−−
3538	123800	−−
3539	124500	−−
3540	123080	−−
3541	119600	−−
3542	118900	−200
3543	112900	−−
3544	114100	+1100
3545	110500	−−
3546	111418	−700
3547	117100	−−
3548	117100	+100
3549	110900	+100
3550	110501	−−
3551	110500	+200
3552	101300	−−
3553	100200	+200
3554	101000	−−
3555	101000	−−
3556	96000	−−
3557	96300	−−
3558	96200	−−
3559	92849	−−
3560	87600	−−
3561	87308	−−
3571	85900	−−
3572	87500	−−
3573	87350	−−
3574	80551	−−
3575	80200	−−
3576	79874	−−
3579	73631	−−
3577	80905	−−
3578	74250	−50
3580	68438	−300
3581	62300	−500
3582	58000	−−
3583	53350	+50
3584	51503	−794
3585	51002	−767
3586	46519	+20
3588	46525	+19
3589	42483	+17
3587	46680	+19
3591	42613	+17
3592	42577	+17
3593	42523	+17
3590	42114	+18
3595	40197	+17
3594	40505	−524

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	171400	+100
2002	170800	+100
2003	164700	+100
2004	164950	−−
2005	154300	+100
2006	153800	+100
2007	152400	+100
2008	149600	−−
2009	152700	−−
2010	152250	−−
2011	149150	−−
2012	147250	−−
2013	148813	−−
2014	145700	−−
2015	145000	−−
2016	145600	−−
2017	142400	−−
2018	141700	−−
2019	141700	−−
2020	137300	−100
2021	137200	+100
2022	132000	−−
2023	129600	+300
2024	121200	−−
2025	121800	−−
2026	122100	−−
2027	117400	−−
2028	116900	+400
2029	110900	+300
2030	113800	−−
2031	107600	−−
2032	108557	+300
2033	105600	+400
2034	106500	+300
2035	97000	−500
2036	97500	+200
2037	97200	−−
2038	93000	+300
2039	89200	−−
2040	89500	−−
2041	84900	−−
2051	84600	−−
2052	80200	+2400
2053	81100	−−
2055	72500	−−
2054	81338	−−
2056	73526	−−
2057	72000	−−
2059	65664	−−
2058	66522	−−
2060	73475	−−
2061	44932	+498
2062	40916	−627
2063	39568	−1159

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יזר	123	+1.2

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	197.5	+1.1
7007	184.9	+0.3
7008	175.7	+0.3
7009	169	−1
7010	160.3	+1.5
7011	149.8	−0.4
7012	144.6	−0.3
7013	157.4	+0.7
7014	120.3	+1.4
7015	102.4	+0.2
7016	101.6	+0.2
7017	100.8	+0.2
7018	100.6	+0.2
7019	101	+0.1
7020	100.8	+0.1
7021	99.9	+0.2
7201	98.2	−0.5

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13422	−113
6102	8299	+94
6103	7492	+105
6104	6806	+38
6105	6456	+36
6106	6264	+40
6107	6022	+40
6108	4313	+6
6109	4105	+7
6110	4038	+7
6111	3390	+47
6112	3291	+46
6113	2260	+36
6151	872.9	+10.3
6152	836.9	+9.9
6153	722.4	−1.9
6154	709.8	−1.9
6155	459.7	−0.6
6156	374.7	−0.9
6157	279.2	+3.9
6158	264	+3.6
6159	222.4	+2.8
6160	208.1	+1.7
6161	200.8	+1.6
6162	181.5	+1.5
6163	170.9	+2.2
6164	164.6	+2.2
6165	155.4	+0.3
6166	147	+2.4
6167	143.4	+2.4
6168	141	+2.4
6169	132.7	+2
6170	124.4	+1.9
6171	89.2	+1.7
6172	88	+1.7
6801	95.2	+0.2

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1512	+10
אלביט	220.6	−−
אלתא	1216	−−
אלסינט	2461	−30
כורטקס	1141	+1
תורד 84	104	−0.1
תורד 85	391	−−
הכ הים	270.5	−−
דים הים	190.5	−−
כור	163.9	−−
כלל	460	−−
כ"צמ ד	179	−−
כ"צמ ם	239.2	−−
כ"צמ י	268	−−
דן	148	−1
סול בת	188	−−
תיעוש	265.9	−−

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
ב.ל.ת.	151.4	−−
דים הים	155.5	+0.1
כור	148.3	+0.1
כלל	182.5	−1.5
צב דים	150.3	−−
משא מן	152.8	−−
משא מן	145.9	−−
משא מן	136.8	−1.1
לאומי	141.6	−−

שערי המניות

25.1.88

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	העודף היצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
איגוד ב	18500		15			−9
ישראמ' 0.1	1294		868	−2	−0.2	−263
ישראמ' א 0.5	216	הב	2648	+39	+5.8	+2498
מלווי ביטחון	15300		49	+300	+2	+49
ביבנו 0.1	7000		2007	+31	+0.4	+917
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
איגוד רג	103350		442			
איגוד ב 100.0	103500		2			+257
איגוד בב א	622800		1	+50	+0.1	+2
איגוד 0.1	70950			+600	+0.1	+1
דיסקונט ב	131900		273			
דיסקונט א	132200		40	−590	−0.5	−40
דיסקונט שה ב	19300		45			+11
המזרחי ש	42605		8	−100	−0.7	−6
המזרחי ב	43602		142	+180	+0.4	+1902
הפועלים בבב	92200		6	+20	+0.2	+44
הפועלים ש	70200		4	+700	+0.6	+5
הפועלים ב	70200		1676			
כללי א 1.0	179000		81			+138
כללי שה 7	8622		2			+49
כלל 0.1	44610		1	−10	−0.1	−1
כלל שה 11	16600		1949			−321
מימון וסחר 1.0	59201		67			+120
מימון וסחר 5.0	30100	שב	1	−100	−0.2	−1
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
איגוד רג 100.0	126200		105	+700	+0.6	+285
איגוד ב 100.0	125350	לב				
איגוד בב א	763000	לב				
איגוד 1 שה	94250		17	+750	+0.8	+266
דיסקונט ב	161000	לב				
דיסקונט א	161400		2	+1200	+0.8	+253
המזרחי ש	52120		127	+400	+0.8	+291
המזרחי ב	51600	לב				+50
הפועלים ש	85800		200	+320	+0.4	+808
הפועלים ב	85950		26	+500	+0.6	+137
כללי א	218500			+600	+0.3	+50
כללי סבוק	54200		420			+133
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	25500		10	+1200	+4.9	+10
לאומימשכ' ש	7674	כח	135	+300	+4.1	+202
לאומימשכ' ב	7639		100	+320	+4.4	+100
כרמל ש	5550		224	−64	−1.1	−486
כרמל שה 1	4565		70			−3
מת משכ ש	1925		710			−175
משכן ב ש	3280		1030	−80	−2.4	−574
עצמאות 0.1	17250		100			+200
מרב 1.0	7000		48			+34
טפחות בבב ש	21000	שב				
טפחות רג ש	20900		93			
טפחות שה 2	5549		82	+6	+0.1	+418
ירושב 1.0	3100	חב	534	+234	+7.8	+690
ירושב 5.0	1895		170	+10	+0.5	+212
מוסדות מימון						
שלמן אם	747		5462	−25	−3	−9407
החקלאות בבב א	341000	לב				
החקלאות בבב ג	203900	לב				
לאומי תעש' א ש	11180		10	−200	−1.8	−36
פתוח תעש' בבב	128500	לב				
פת תעש' בב ג	460000	לב				
פת תעש' בב גג	277438	לב				
פת תעש' בב גגג	277000	לב				
פת תעש' בב ד	280000	לב				
פת תעש' בב דד	65036	לב				
פרט קבלנים 5.0	1005	חב	2115	+131	+15	+4659
תיירות בב	221500	לב				
כלל ליסינג 0.1א	23100		16	−200	−0.9	−1
כלל ליסינג 0.5ב	21900		160			
ביטוח						
איילון	115		5750	+2	+1.8	+2450
איתן	132		5878			
אררט 0.1	1472		166	−30	−2	−623
אררט א 0.5	1035		2836	−20	−1.9	−2148
בטוח משנה 0.1	325			−16	−4.7	−1153
בטוח משנה 0.5	197.5		930	+5	+4.5	+930
מסנה אפ	211		298	−6	−1.6	−198
מסנה הט	105.5	שב				
הדר 1.0	142.5		7950	−6	−4	−10489
הדר 5.0	102	חב	20823	−7	−6.4	−38668
הדר אפ סד 2	123.5		3500	−2	−1.6	−6203
הפניקס 0.1	637		350	−20	−3	−2223
הפניקס 0.5	590	שב				
הסנה-ישראל 1.0	4905		200	−40	−0.8	−180
הסנה-ישראל 5.0	3960		251	−40	−1	−101
מנורה 1.0	1179	חב	373	−120	−9.2	−276
מנורה 5.0	1000		1	−10	−1	−1
סהר 1.0	346		5300	−9	−2.5	−5903
סהר 0.1	928		300			
[illegible]	363		3500			−376
ציון החזקות 1.0	4062			+9	+0.1	+38
ציון החזקות 5.0	1090		190			+383
מסחר						
אינטר גמא 1 ש	800		1856	−32	−3.9	−1641
אינטר גמא 5 ש	566		5885	−7	−1.2	−3439
כאור עזרא 1.0	749		2700	−1	−0.1	−2291
כאור עזרא אפ	306		880	−15	−4.7	−1494
כלל אפ 4	323		14000	−7	−2.1	−15845
כלל אגח 2	145.5		4071	−2	−1.4	−7849
קריסטל 1.0	830		1000	−20	−2.4	−1200
רסק 0.1	15000	שב				
רסק 0.5	16950	שב				
שופרסל א 2.0	9500		172			−104
שופרסל אפ	4570		809	−80	−1.7	−256
שופרסל אגח	106.5		56430	+5	+0.5	+73420
שירותים						
אמגא	330		2377	−15	−4.4	−17544
ספנות הספקה 0.1	675		300	+15	+2	+100
ספנות הספקה 0.5	215	חב	5000	−17	−7.4	−6268
קרור 0.1	770	כח	569	−41	−5.1	−554
קרור 0.5	255		9952	−7	−2.9	−25094
מוס' עזרה 0.1	1396	חב	718	−155	−10	−443
מוס' עזרה 0.5	900	חב	2020	−70	−7.2	−2387
מלונות ושירותי תיירות						
גלי זהר 1.0	2379	לב				
גלי זהר 5.0	1643	לב				
מלונות דן 1.0	1750		175	+50	+2.9	+110
מלונות דן 5.0	1350		1000	−13	−1	−912
חוף האלמוג 1.0	7280		200			−280
מלונות הירדן	2800		53			+297
0221010	257		23709	−1	−0.4	−5462
0221317	156		14185			+5760
מחשבים ושירותי מחשבים						
תיל.ג 1.0	218		5000	−9	−4	−12710
תיל.ג אפ'	91		1100	−1	−1.1	−5100
תיל.ג אג"ח	101		45038			+14992
יעקא 1.0	6500		411	+300	+4.8	+256
ב.ל.ל. 1.0	10550	שב				
ב.ל.ל. 5.0	1936		500			+244
ניקוב מחשבים 1	921		788	+1	+0.1	+859
ניקוב מחשב 5	307		1390	−10	−3.2	−6821
ניקוב אפ סד 2	741		1015			−600
תים מחשבים 1.0	660		2861	+3	+0.5	+1315
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אפ	565		6600	−16	−2.8	−6450
אזורים אגח	133.5		8755	−5	−3.3	−9275
אילות 1.0	172.5		6100	−6	−0.9	−5508
אל-רוב 1.0	329		3895			−2805
אפריקה 0.1	37000		30	−1000	−2.6	−47
אפריקה אפ	17500		20	−500	−2.8	−29
אפרים	4700		352			+41
אירון 0.1	2120		480	−100	−4.5	−167
אירון 0.5	1800		481	+32	+3	+496
בנורין 1.0	2798		20	+70	+2.6	+80
בנורין 5.0	2170		200	+100	+4.8	+400
דנקור 1.0	5210		305			+305
הדיר 0.1	181.5	חב	7800	+5	+5.5	+12166
הדיר 0.5	138.5		29			
המסלול 1.0	737	לב				
המסלול 5.0	349	לב				−2
חלב 0.1			הפסקת מסחר			
חלב 0.5			הפסקת מסחר			
חברה לירושלים	273		10858	−1	−0.4	−4663
ירושלים אפ	90		12100	−5	−5.3	−14900
גבים 0.1	3470		975			
גבים 0.5	2890		442			+233
ישפרו 0.1	3509		453			+137
ישראלום 1.0	1174		298	−1	−0.1	−102
ישרס 10.0	16700		458	−400	−2.3	−222
כנן פיתוח 1.0	6390	חב	76	−710	−10	−506
לוידר 1.0	6199	כח	36	−150	−2.4	−178
לוידר 5.0	1950		497	−1	−0.1	−278
כתב 1.0	318	לב				
כתב אפ 2	189.5	לב				
כתב אגח	119	לב				−832
מאיר בניה 1.0	545	לב				−100
מינבאל 5.0	156		8366			+8266
מינבאל אפ	160		19510			+15760
מגדיב 5.0	1495		963			+675
מילו 1.0	1775		1254	−75	−6.1	−3615
לידנסון 1.0	398		765			−765
לידנסון 5.0	153.5		6445			+4206
ליפשיץ 1.0	322	כח	2005	+12	+3.9	+4434
ליפשיץ 5.0	170		20146	−2	−1.2	−10843
ליפשיץ אפ 1	110		8161			+6131
ליפשיץ אגח	97		6600	−1	−1	−2525
נאות אביב 0.5	3146		136			+120
נכסי אזורים	301		1500	+1	+0.5	+8125
סהר החזקות 1.0	680		341	−3	−0.5	−266
סהף 1.0	129		177	−10	−0.6	−67
עמר ומלע בר 1 ש			הפסקת מסחר			
קיסריה 0.1	3156		305	+40	+1.3	+185
קיסריה 0.5	1300		793			
רובנין 1.0	345		1906	−5	−1.4	−400
רובנין 5.0	178		2748	−4	−2.2	−6751
רובנין אפ	888		1110	−35	−4.2	−1110
רובנין אג"ח	124		6600	−5	−0.4	−2800
חקלאות						
כסף הדר 0.1	2288		298	+25	+1	+198
כסף הדר 0.5	2301	שב				
מהדרין 0.1	5550		1296			+860
מהדרין אפ	3056		348			+155
כסף הדרים 1.0	1500		400			+400
פריאור 0.5	2313		300			+250
מזון וטבק						
דובק בב ש	3030		338	+30	+1	+93
דובק בב ב	3800		260	+40	+1.4	+340
עלית 1.0	435		3429	+10	+2.4	+4660
עלית 5.0	360		1500	−4	−1.1	−76
עלית אגח	103.5	שב				
מבשר בירה 1.0	30987		9	−313	−1	−23
מבשר בירה 5.0	24000		11			−3
יצהר 1.0	1001		600	+6	+0.6	+626
יצהר 5.0 א	590		967	+12	+2.1	+533
יצהר אפ 2	356		800			+125
פן 1.0	430		1383	+10	+2.4	+1996
פן 5.0	315		29	−5	−1.6	−431
סנפרוסט 1.0	13750		100	+250	+1.9	+285
עסיס ב 0.5	290	כח	3190	−13	−4.3	−9735
אגבל שקל 1	2300		636	+100	+4.6	+818
שמן בבב א	1500		467	+5	+0.3	+583
טכסטיל והלבשה						
ארגד סר 1 ש	430		4882	−19	−4.2	−3542
ארגד אפ	255		1109			−311
ארגד אגח	107			+5	+1.4	+14000
אפס 1.0	473		500	+9	+1.9	+396
אמנת ברוך 1.0	333		17	−5	−1.5	−1296
אמנת ברוך 5.0	221		500	+1	+0.5	+650
אתא א	300		600	+8	+2.7	+780
ארגמן רג ש	9900			+110	+1.2	+82
דלתא-גליל 1.0	1218		5290	−37	−3	−4870
דלתא-גליל א 5.0	1101		2910			+1084
מגזית מסחר 1	1558					
מגזית מסחר 5	640		200	+20	+3.2	+78
ריטלום 1.0	328		988	−12	−3.5	−2246
ריטלום 5.0	248		586	+3	+1.2	+305
תדירן 1.0	4815		120	−5	−0.1	−14
דקית 1.0	1650		655	+10	+0.6	+79
דקית 5.0	1398		2300	+8	+0.6	+1404
דקית אפ	560		730			
סופר	146	כב		−5	−4.9	−37085
סופר אפ	68	כב	19623	−15	−20	−25123
לודזיה 0.1	730		175	+7	+0.9	+335
לודזיה 0.4	515		1390			+4158
ליבנת 1.0	198		7000	+2	+1	+2896
עיט 1.0	346		4920	−2	−0.6	−3950
עיט 5.0	178	חב	4288	−10	−5.3	−5409
עיט אפ	132	חב	3344	−14	−9.6	−7156
עיט אגח	116		1000	−1	−0.9	−1691
ערמן כריכה 1 ש'	210		4372	−6	−2.8	−5864
ערמן אפ	91	חב	5810	−0.5	−10.3	−21207
פולגת א	778	חב	4016	−42	−5.1	−4732
פלינון א 0.5	8800		30	−26	−0.3	−30
פרגוד	1020		1969	−15	−1.5	−679
גיבור סבריה	4920		121	+52	+0.8	+81
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1	6150		382	−150	−2.4	−332
אורדן 0.5	5320		22	−30	−0.6	−22
אלומת 1.0	6782	שב				
אלומת 5.0	5100		10	−20	−0.4	−10
כבלים ש	315		4190	−5	−1.6	−2690
כבלים אפ	81		16700	−6	−6.9	−38754
כבלים אג"ח	95.8		29440	−1	−1	−35440
כבלים אגח	96.5		13564			+16936
המכוף 1.0	583	שב				
המכוף 5.0	323		1000	+1	+0.3	+752
המכוף אפ	2520	כח	88	+28	+0.9	+42
דיקה 1.0	2640		15			
דיקה 5.0	1298		200	−10	−0.6	−100
קסטמת מפ 5.0	5000		400	+80	+1	+890
כללי ציון 1.0	2100		490	−100	−4.6	−401
כללי ציון 5.0	1190		430	−35	−3.1	−1073
קרטבי 1.0	223		2512	−9	−5.8	−9601
קרטבי 5.0	127		3950	−4		−5275
[illegible]						
[illegible]						
[illegible]						
קינו 1.0	600	כח	322	−44	−6.8	−519
קינו 5.0	379		340	−3	−0.8	−108
קליל 1.0	2520		2840	−70	−2.7	−1963
קליל 5.0	2010		1179			+614
קליל אפ	1066		800	−5	−0.5	−1706
קליל אגח	121		1200	−1	−0.8	−5080
סולרות 5.0	5766		229	+88	+0.5	+179
תעשיות לכיש 1.0	679		49	−1	−0.2	−151
תעשיות לכיש 5.0	400	כח	850	+21	+5.5	+2000
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 5.0	348280		28	−13500	−5.2	−29
אלקו 0.1	8590	כח	46	+400	+7.5	+117
אלקו 0.25 ש	4800		175			+560
אלקו 0.25 ם	4201		50			+80
אלקטרה 0.1	1797		1076			
אלקטרה א 0.5	1247		1535	−13	−1	−458
אפ 5	830	חב	640	−60	−6.7	−449
אגח 3	125	כח	9658	−7	−5.5	−6255
ארית 1	14157		178	−145	−1	−118
כלל תעש אלק'	1799		3570	−95	−4.9	−9475
כלל אלקטרוניקה	507		2800	−40	−7.3	−5605
כלל אלק אפ'	96.5		337478			
מטקרוניקס 1.0	1096		1514			+36
מטקרוניקס 5.0	917		2679			+1150
פימגטנר 1.0	424		1400	−1	−0.2	−100
פימגטנר 5.0	362		4000	+7	+2	+7125
ציקלון 1.0	2095		130			+130
ציקלון 5.0	1292	חב	1449	+130	+11.2	+2691
קבוצת אלרד 1.	3950	שב				
קבוצת אלרד 5.	2550	שב				
ת.א.ת. 1.0	882	חב	637	−98	−10	−1676
ת.א.ת. 5.0	420		3588			+1649
תדיראן	713		4528	−27	−3.7	−4321
מוצרי בניה						
א.ש. תעשיות 1	170		15385	−4	−2.3	−17502
א.ש. אפ	535		926	−30	−5.3	−1901
א.ש. אגח	131		12100			−7600
אקרשטיין 1.0	459		1624	−8	−1.7	−2525
אקרשטיין 5.0	308		3000	−3	−1	−3545
אקרשטיין אפ	368		500	−32	−8	−4747
אקרשטיין אגח	124.5		28620			−28480
ארזים בלוס	118		12340			+4722
בולוס אפ	65		12713	−5	−6.7	−3731
ברזל הנגב בתעש	579		2085	−30	−4.9	−2121
טרוקנה ולבנן 1	21181	לב				
טרוקנה ולבנן 5	15598					
נגב קרמיקה	388		3000	−8	−2.1	−2489
נגב קרמיקה אפ	195		3080	−17	−8.1	−4000
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	1400		2278			+179
אליאנס ב	1610		70	−10	−0.6	−38
גל תעשיות 1.0	340		309			+618
גל תעשיות 5.0	239	כח	1845	−26	−10.2	−1847
גל אפ	95		3100			+3100
גל אגח	90.5	חב	1920	−5	−5.2	−1920
דשנים 0.1	4560		135			−32
דשנים 0.5	1635		1806			+2126
חיפה כימי 10.0	815		5886			+438
ליפסקי 1.0	1901	שב		−100	−5	−682
מקסימה 1.0	770	שב				
מקסימה 5.0	558	שב				
סנו 1.0	21320		80			+80
סנו 5.0	19280		91			+46
פריקלאס	530		3368	−5	−0.9	−1023
פריקלאס אפ'	145		2850			−554
קים כימיקל 1.0	4700		352			−32
קים אפ	2755		133	−45	−1.6	−253
קים אגח	108		22878			
תיא 5.0	4565		290	−5	−0.1	−119
פרוטארום 10.0	60940		66			+72
עץ, נייר ודפוס						
סהר	171		5825			
רשטון 1.0	5643		17	−57	−1	−17
רשטון 5.0	3900	שב				
חגג 1.0	10600		56	−300	−2.8	−56
יואה 1.0	1780		400			−200
לבידי אשקלון 1	814		2998			+2875
מולט ב 0.5	27300	כח	42	−400	−1.4	−11
קרגל	820		6646	−5	−0.6	−3155
קרגל אפ'	490		3010			−1398
רים 0.1	540		4085	+10	+1.9	+3035
רים 0.4	212		11457			
תפל ב 0.2	18350		68			+57
תעשיות שונות						
אורין 1.0	262		5419			+4629
אורין 5.0	129		2000	−1	−0.8	−981
חוגיה יוד	2532					
הגמלק 1.0	1393	שב				
הגמלק 5.0	1194		250	+11	+0.9	+170
השקעות בתעשייה						
סד בב ש	6710		877			+415
תעשיות אפ	160		4901	−1	−0.6	−4564
תעשיות אגח	109		9800	−2	−1.8	−31680
חברות השקעה						
אדיק ש	5750		22			−22
אורביב אפ	3270		864	−80	−2.4	−1514
אורביב אגח	99.5		73000			+9564
אלע ש	950	חב	1421	−60	−5.9	−1354
גחלת 1.0	1063	כח	13	−11	−1	−25
גחלת אפ	770		55			
גחלת אגח	105		3900			
דנבר 1.0	450		1440			+479
דנבר 5.0	353	שב	5619	−30	−7.8	−5679
הבנה לישראל 5.0	3522		2378			+15
חלמון 0.1	116000	שב				
חלמון ש 1.0	23150		30	−50	−0.2	−30
אגמון א 0.5	22000		70			+45
פועלים השק ש	650		7858	−15	−2.3	−4292
דיסקונט השק אפ	849		4636	−61	−6.7	−7412
דיסקונט השק אגח	106		26881	−5	−0.5	−6505
מזרחי השק ש	27819		30	−281	−1	−9
מגדל השקעות	13532			+401	+3.1	+110
חרון 1.0	1860		348	+60	+3.3	+315
חרון 5.0	827		709			+209
יצא ש	11950		52	−50	−0.4	−45
ידין א 0.1	1290	חב	130	+117	+10	+336
כלל 90.0	1075		2639			+732
מגור 0.1	400		1411	−2	−0.5	−261
מגור א 0.5	410		500			
מגור אפ	165		1411	−3	−1.8	−2140
אגח 1	118.5		1800	−1	−0.8	−1800
פו השק ש	2480		539			−461
פזה א 0.1	7149		35	−351	−4.7	−95
פזה 0.5	4450		496	−100	−2.2	−614
פרין ב 2.5	12000		226	−630	−5.1	−373
קרן 1.0	114	חב	12273	−7	−5.8	−16273
קרן 5.0	66		24505			+39919
קרן אפ	53		29476	−1	−1.9	−26774
קרן אגח	105		2800			
נסחרות במט"ח						
בית ם	239			−6	−2.3	−1800
בזק ב' 5.0	12999		36.5	−501	−3.7	−6.7

רשימה מקבילה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	העודף היצע/ביקוש ש"ח ע.נ.
מסחר שרותים מלונאות מחשבים						
הדאל 1.0	1106	לב				
יסקל	222		703	−9	−3.9	−703
קונסורטיום 0.1	1273	כב		−67	−5	−4266
קונסורטיום 0.5	295	כב		−15	−4.9	−6328
קונסורטיום אפ	80.5		5294	+3	+3.9	+8979
קופל 1.0	689			−11	−1.6	−1500
תבל	240	כח	1926	−5	−2	−1200
גני הדר	125.5	כב		−5	−4.9	−43871
גני הדר אפ 1	93.5		8256	−5	−1.6	−5686
החזה הישראלית	65		10217	+2	+3.2	+7207
כנס בר 1 ש	2000	חב	345	+167	+9.1	+495
איכות מחשבים	399	חב	400	−27	−6.3	−2818
רשה מיכון 1.0	4050	חב	120	−250	−5.8	−261
רשה אפ'	1050		245	−58	−4.6	−408
כלל מחשבים 1.0	4779	חב	55	−480	−7.7	−67
משב מחשבים 1.0	245		708			−780
רשף	446		809	−10	−2.2	−8393
נדל"ן בינוי חקלאות						
אורן 1.0			הפסקת מסחר			
אורן 5.0			הפסקת מסחר			
אבנתים 1.0	622		740			+300
בן-יקר גת 1.0	3400		70			
רוזקר 1.0			הפסקת מסחר			
רוזקר 5.0			הפסקת מסחר			
עדי 3.0	1485		935			+585
רסקו מבנ'	2100	חב	257	+137	+7	+735
רסקו רג	1750	חב	500	+120	+7.4	+670
שבוד 5.0	743	כח	2676	−18	−2.4	−428
שבוד אפ	246		560			+7140
אצאם	1605		400	−10	−0.6	−250
גולדפרוסט 1.0	1061		50			+50
גולדפרוסט 5.0	612	כב		−32	−5	−484
תעשייה						
יהודית	334	כב		−18	−5.1	−10490
מים גליקו			הפסקת מסחר			
מקס 0.1	2847	כח	116	−30	−1	−34
מקס 0.5	1354		1435			+1410
נעם הגומי 1.0	1925	חב	802	+175	+10	+3217
אקטגון 5.0	1040	לב				
מרגנו 1.0	676	לב				
מתכות סלע	97	כב		−5	−4.9	−8752
מתכת סדום 1.0	75.5	קב		+5	+5	+227593
מתכת סדום אפ	36		33123	+4	+12.5	+65528
אלקל			הפסקת מסחר			
אלקל אפ 2			הפסקת מסחר			
בר-כון 1.0	3240		287			−124
בר-כון 5.0	1820		690	+2	+0.4	+909
[illegible]						
[illegible]						
מ.ל.ב. 1.0	985					
מ.ל.ב. 5.0	499		620	+7	+1.4	+825
אלרן-סק	183		1000			−9685
דקסטר 1.0	2308		250			
נקה כימיקל 1.0	3646	כב		−192	−5	−153
ת.ג.ל. 1.0	1948	כח	290	+20	+1	+169
ת.ג.ל. 5.0	1699		50	−51	−2.9	−100
תדר א 5.0	6300		94			+85
אורדע מיתוך	750		150	+15	+2	+350
סקצריה 1.0	5288		110	−120	−3.4	−210
מלן	470		1000	+1	+0.2	+400
פז זן	399		2530	+1	+0.3	+740
מאגר טכנולוגיה	135		5480			+3010
השקעה						
אינקובה 0.1			הפסקת מסחר			
אותם	297			−12	−3.9	−500
אותם אפ	96		1100	−3	−3	−2289
אמישר כב'	775	כב		−41	−5	−2160
אפיק 1.0	478	לב				−1000
אפיק 5.0	280	לב				
ישום השקעות	96.5		12580			−551
ישום אגח-אפ	87		7000	−5	−5.4	−11000
לנדקו 0.1	1316	לב				−2
לנדקו 0.5	342	לב				
עץ השק ב 0.1	1968					+2
עץ השק 3 0.5	1214		270	+12	+1	+280
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	1737	חב	509	−170	−8.9	−709
דלק נפט 5	975		379	−40	−3.9	−479
דלק חיפ' אפ 2	113.5		19029			+16619
מ חיפושי נפט	17900		103	−100	−0.6	−42
יוגאל 5.0	322		10643			−1019
יוגאל אפ	92		47700	−6	−6.1	−83966
מ.ג.ג. 1.0	3731	חב	85	−262	−6.6	−122
מ.ג.ג. 5.0	1840		1071	−60	−3.2	−1271
פאריל ב 0.3	6790		5			
נפטא ש	359		8036			+56

משתנים

שם נייר ערך	מחזור ש"ח	שער קובע במשתנים	שער מרבי בנסחות	שינוי יומי %	מס' עסקאות
בנק בינלאומי 05	11586	5816	5845	−0.5	29
חסנה ש	97271	219	221	−8.9	10
כלל סחר	35209	405	487	−0.49	8
שטרסל ב 10.0	661	8483	8590	−1	5
דלק ב 1	3176	1968	2003	−1.5	8
אפריקה 1.0	157	28410	28916	−1.75	4
אורים 1.0	18495	842	855	−1.52	17
נכסים ובנין	9164	2325	2358	−1.48	14
הכשרת הישוב	464	57474	58349	−1.5	13
כלל נדלן	6566	701	706	−0.71	6
עלית	358	12057	12210	−1.25	3
פולגת ב 4	7500	573	576	−0.52	7
קופנזות פז 1.0	260	3474	3474		1
אלרון 5.0	75	194257	196199	−1	11
מבע ש	3134	7278	7352	−1.01	24
ים המלח	7604	2230	2247	−0.76	12
מפרוכימיים 10.0	26783	763	779	−2.05	13
מפעלי נייר 10.0	110	261693	265678	−1.5	16
מרכזת ב 0.1	162	12599	12663	−0.25	2
כלל תעש' 1.0	99258	210	214	−1.87	20
אי די בי פתוח 2.0	2876	6120	6214	−2	9
אלקו ש	14667	826	835	−1.05	9
חברה לישראל 1.0	6288	3627	3646	−1.01	19
דיסקונט השק ש	7914	1856	1913	−2.98	13
כלל 10.0	25122	1863	1082	−2.74	21

שערים בין־בנקאיים

אתמול, בצהריים, 25.1.1988, באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ליש"ט שטרלינג	1.7760/1.7770
מרקים גרמניים	ל־$1 אחד	1.6740/1.6750
פלורינים הולנדיים	"	1.8800/1.8807
פרנקים שוויצריים	"	1.3550/1.3560
פרנקים בלגיים	"	34.94/34.97
פרנקים צרפתיים	"	5.6405/5.6425
לירטות איטלקיות	"	1228.00/1229.00
ינים יפניים	"	127.50/127.60
$ ארצות הברית	לס.ד.ר.	1.3385/1.3390

שער הזהב $ 476.50 ארה"ב אונקיה, לונדון פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	$/ליש"ט	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.7735/1.7747	1.3479/1.3491	1.6683/1.6696
3 ח'	1.7690/1.7703	1.3371/1.3385	1.6584/1.6596
6 ח'	1.7621/1.7635	1.3230/1.3246	1.6433/1.6448

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות. ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל.

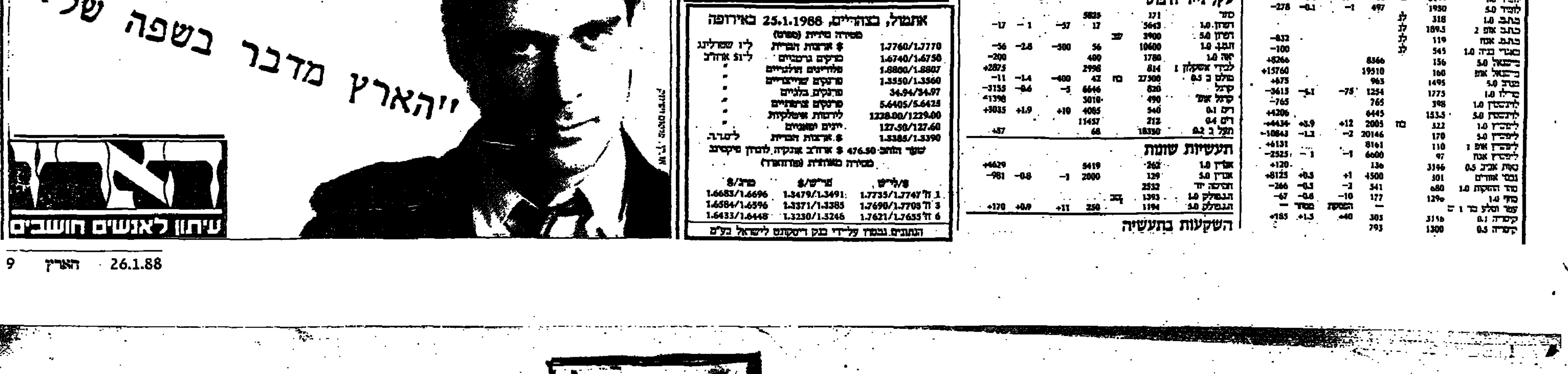

صورة عن الاصل

כלכלה ועסקים

החישוב הנכון

גהל — השוואת מיסים

בעקבות היומן הכלכלי מהשבוע שעבר התקשר אלי זורח גהל. עיקר דבריו כוונו כלפי הסיפא של המאמר, וכך אמר: "גם אני מסכים להשוואת המכסים בין היבוא לייצור המקומי כי "דובק" משלמת יותר מיסים מהיבואנים". גהל המשיך ואמר שמתוך מחיר הסיגריה שמייצרת דובק, 62% הם מיסים (כולל מע"מ) בעוד שמרכיב המיסים בסיגריות אמריקאיות מיבוא מגיע ל־57% בלבד. "כשישוו את המיסים", הוסיף גהל. "אהיה מוכן — כמו שהצעת — לפתוח את השוק לתחרות חופשית, בלי פיקוח מחירים".

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

קצת המום מהתגלית החדשה פניתי לבדוק האמנם יש כאן מוצר מהפכני שהמיסוי על הייצור המקומי גבוה יותר מזה המוטל על היבוא — בניגוד למדיניות המוצהרת של משרד התעשייה המגן באופן מופרז על הייצור המקומי.

בדקתי את אותן סיגריות אמריקאיות עליהן דיבר גהל. מתברר שעל "קנט" ו"מרלבורו" מוטל מס של 4%, היטל של 2%, מס קניה של 150% ותמ"א של 50% — כך שבחישוב נכון מגיע נטל מס ל־244%. ומה המס המוטל על סיגריות תוצרת דובק? מס קניה בלבד בגובה של 150%.

אז מדוע טוען גהל שהמיסוי על דובק כבד יותר, ומהיכן הפער בחישובים? הפער נובע מכך שגהל חישב את המס כאחוז מהמחיר לצרכן — וזו טעות בסיסית.

הרי בתוך המחיר לצרכן קיים רווח ליבואן, קיימות כל הוצאות השיווק והפרסום של היבואן הרווח לסיטונאי ולקמעונאי — וזה כלל איננו רלוואנטי לענייננו. מה שצריך לבדוק הוא את אחוז המס המוטל על קופסת סיגריות המגיעה לנמל חיפה מול המס המוטל על קופסה היוצאת מפתח המפעל ב"דובק", ובכך יש ל"דובק" יתרון ברור.

איני מדקדק כאן בחישובים, כי ל"דובק" יש יתרון נוסף של תשלום מס הקניה באיחור של 45 יום — יחסית ליבואן המשלם מראש בנמל, ואם הייתי מכניס גם את המע"מ לחישוב, הפער היה גדל עוד יותר לטובת "דובק".

אז עכשיו הקלפים גלויים. אם גהל באמת רוצה בתחרות חופשית, אז שיאמר זאת בפירוש, ואז צריך יהיה לבטל — אחת ולתמיד — את המכס, ההיטל והתמ"א המוטלים רק על היבוא, ועל כולם יוטל מס קניה בלבד, של 150%.

התוצאה תהיה שמחיר הסיגריות מיבוא דוגמת "קנט" ו"מרלבורו" יירד מ־3.20 ל־2.30. סיגריות פחות מובחרות כמו "לקי גולדסטאר" יירדו למחיר של 1.40 והסיגריות המיובאות מברזיל יירדו למחיר של 85 אגורות. בין מגוון המחירים הללו, תמצא גם ה"טיים" של "דובק" את מקומה.

כאשר זה יקרה "דובק" ייאלץ להתייעל. חלקו של "דובק" בשוק יירד ואיני יודע מה יקרה למחיר ה"טיים". העיקר יהיה שאריאל שרון, יורם בליזובסקי, דוד שאשא וסעד רסולי — ייאלצו להפסיק — ולתמיד — את המשחק המכור בו הם משחקים היום.

קרטל טחנות הקמח לא אושר בגלל התנגדות שתי טחנות

משרד התעשייה הודיע כי הוא תומך בחידוש קרטל טחנות הקמח במסגרת ההסדר שנעשה לפתרון בעיית הטחינה של חיטת השמיטה אשתקד

מאת יונתן שרמן

המועצה להגבלים עסקיים לא אישרה את קרטל טחנות הקמח, על אף תמיכת משרד התעשייה. הדיון בנושא נדחה ל־12 בפברואר, בעקבות התנגדויות של שתי טחנות. המועצה דנה בבקשה לאישור הקרטל לפני כשבועיים, אך מאז לא ניתן ביטוי פומבי לעובדה כי יש התנגדות לאישור הקרטל בקרב הטחנות עצמן.

הדיון נדחה אז מכיוון שהתברר, כי לבד מהקרטל המאושר על־ידי הממשלה, קיים הסדר פנימי בין הטחנות שבאמצעותו הן מטילות קנסות על הטחנות החורגות מה־מכסות שקבעה הממשלה.

שתי הטחנות המתנגדות לחידוש הקרטל הן טחנת "יזרעאל" מעפולה, שלה מכסה של 2.2 אחוזים מטחינת הקמח, וטחנת הקמח "שטיבל" מחיפה, שלה מכסה של 5 אחוזים.

עו"ד ישעיהו ורדוב, המייצג את "יזרעאל", מסר ל"הארץ" כי התנגדות הטחנות היא להנצחת המצב הקיים, שבו אין כל תמריץ להשקיע ולייעל את הייצור, מכיוון שהממשלה היא המחלקת את החיטה לטחנות על־פי מכסות קבועות מראש. לדבריו, הממשלה קבעה קריטריון מסוים להגברת התחרותיות בענף זה, שבו כ־20 טחנות קמח שונות, במתן אפשרות לטחינה של 10 אחוזים נוספים מעבר למכסה — אבל הקרטל מנע תחרות זאת בהטילו קנסות על הטחנות החורגות מהכמויות המוקצות להם על־ידי הממשלה.

עוד צוין, כי לפני שההסדר הכולל הקודם פקע, בחודש אפריל 87', הודיע משרד התעשייה כי לא יתמוך בחידוש הקרטל, אך הוא חזר בו מעמדתו זו בעקבות ההסדר שנקבע לפתרון הבעיה של חיטת השמיטה.

ממשרד התעשייה נמסר בתגובה, כי תמיכת המשרד בחידוש ההסדר אינה צריכה להפתיע, בהיותה חלק מההסדר שנעשה עם הטחנות לפתור את בעיית החיטה בשנת השמיטה. כזכור, הטחנות ניסו לכרוך את נכונותן לטחון חיטת שמיטה, שאינה מותרת על־ידי גופים חרדים, עם חידוש ההסדר הכולל ביניהן.

יצוין כי ידידיה כהן, ראש מינהל הסחר הממשלתי, העביר למועצה להגבלים עסקיים תצהיר ובו הוא מביע את תמיכתו בחידוש הקרטל.

אנשים ועסקים

מיכאל ברונו נגד 3 נגידים. ופרופסור אחד

תוך כדי הגנה על מדיניות שער החליפין של בנק ישראל, אמר שלשום נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, שרק שער החליפין היציב הוא זה המאפשר השלטת משמעת על המחירים במשק והוא המאפשר הקטנת הפער בין עליית השכר לעליית המחירים.

פרופ' מיכאל ברונו אמר דברים אלו בערב עיון לזכרו של יהושע רבינוביץ, שנערך באוניברסיטת תל אביב.

מול דברים אלו בזכות המדיניות הכלכלית הקיימת, תקפו את ברונו שלושה נגידים בעבר שהשתתפו בדיון: משה זנבר, ארנון גפני ומשה מנדלבאום. לדעתם אי אפשר להמשיך ולשמור על שער החליפין הנוכחי.

לדעתו של זנבר, שער החליפין הקבוע הוא מלכוד והוא גורם לאינפלציה מצד הביקושים. ארנון גפני אמר ששער הריבית הגבוה הוא תוצאה של שער חליפין קבוע. משה מנדלבאום אמר שאי אפשר לשמור על שער חליפין יציב כשהאינפלציה היא 16 אחוז לשנה. גם פרופ' [illegible] בנק ישראל בנושא שער החליפין.

אך ברונו לא הפגין מורך לב בדברי תשובתו, והוא הגן על המדיניות הנוכחית והוסיף שכבר ניסינו בעבר מדיניות שונה אך נכשלנו, והמדיניות הנוכחית היא הנכונה.

נסים נגד אלמוזלינו — סיבוב נוסף

למרות שגם שר האוצר משה נסים וגם שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו נכנסו לתפקידם רק באמצע הקדנציה של הממשלה, הספיקו השניים להתעמת מספר פעמים. הנושא המרכזי עליו הם חלוקים, הוא עניין התקציב של מערכת הבריאות אליבא דאלמוזלינו, ומנגד נסים המחזיק בעת את הקופה, ולהגנתו תוקף את ליקויי המערכת שאינה ראויה לכל תוספת תקציבית.

הטונים בוויכוח זה גבוהים משני הצדדים ולעיתים הדברים אף גולשים מעבר לטעם הטוב, כמו במקרה שבו צוטטו "גורמים במשרד האוצר", שקראו לשרת הבריאות "להפסיק ליילל ולהתחיל להתייעל". בעניין אחר עודדה ארבלי־אלמוזלינו את חמת צמרת האוצר, ובראשה השר נסים, הכוונה לתמיכתה בהמשך פרוייקט "הלביא".

לשיא חדש ולהתנהגות "לא קונסטיטוציונית" הגיעו השר והשרה בעת הדיון בכנסת ביום רביעי שעבר, כאשר קראו קריאות ביניים האחד לשנייה, בענייני "הצעמצות לאומת", "אי דיוק בעובדות" ועוד כהנה וכהנה [illegible] הוא אחד: שני שרים האשימו האחד את השני בשקרים לכנסת.

לבסוף, קופ"ח חתמה על הסכם נפרד עם הרופאים לקיצור תור הממתינים לניתוח באמצעות משמרת שנייה, בהסכמת שרת הבריאות על אפו וחמתו של האוצר, ועל רקע זה התנגשו שני השרים, פעם נוספת.

רן מגיד

נפתלי בלומנטל בראש לשכת המסחר ישראל גרמניה

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל נבחר לנשיא הכבוד של לשכת המסחר ישראל גרמניה באסיפה הכללית של הלשכה. לנשיא הלשכה נבחר מיכאל ספוזיג ולסגני נשיא דוד ליכטמן מבנק הפועלים אחיו של יעקב ליכטמן הסנה, ואיש העסקים גבי הלר.

לשכת המסחר ישראל גרמניה היא מהפעילות בין לשכות המסחר הדו לאומיות ושוכנת בבניין של בנק הפועלים ליד עירית תל אביב בדומה לחלק ניכר מלשכות המסחר הדו לאומיות.

אריה לביא

חיים הרצוג יבקר בפרדס אם... לא יהיה גשום

נשיא המדינה, חיים הרצוג, נענה להזמנת המועצה לשיווק פרי הדר ויהיה ביום רביעי בשבוע הבא אורח המועצה. הנשיא יבקר במכון הביולוגי בנס ציונה, בבית אריזה של "יכין" ביבנה, במבדוק פרי הדר [illegible] של הנשיא בפרדס־הדר בית ליד צומת בר זכאי. אך המארחים מבטיחים שאם ירד גשם, הסיור בפרדס יבוטל.

אריה לביא

גד יעקבי באופוזיציה

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, הרואה את עצמו כמועמד למשרת שר האוצר בממשלת המערך כשתקום, משמש בינתיים האופוזיציה היחידה לשר האוצר הנוכחי, בממשלה הסרודה בעניינים אחרים בימים אלה.

בעוד הצעתו להמשיך את גביית מס היסף, מונחת עדיין על שולחן הממשלה וזוכה לטיפול לא אוהד מצד שר האוצר המתנגד לה והח"מ התומך בה, דורש עתה יעקבי, דיון בשני נושאים אחרים, בוועדת השרים לענייני כלכלה. הנושא הראשון הוא שאלת גובה הריבית במשק, בעיקר הריבית על האשראי החופשי בשקלים, והשפעתו על המגזר העסקי. הנושא השני שבו תובע יעקבי דיון הוא ההתפתחויות בתחום המאזן המסחרי ומאזן התשלומים, הגידול של 36% שנרשם בגרעון המסחרי בשנה שחלפה.

רן מגיד

אברהם גילאור לא אוהב עיתונאים

אברהם גילאור, מנהל קבוצת האגרו־תעשיה של "כור" אינו אוהב עיתונאים. באחרונה התבטא מספר פעמים, שאם לא מדברים עם התקשורת, הם לא כותבים דבר ואם הם כותבים — הרי אז ניתן לתבוע אותם על הוצאת דיבה במידה והם אינם מדייקים. הוא מנסה גם לשכנע את עמיתיו בקונצרן כור, שלא לדבר עם עיתונאים.

יונתן שרמן

ב"טמפו" מחפשים מנהל שיווק

גדעון שור, מנהל השיווק של חברת "טמפו בירה" הודיע על פרישתו מהחברה ובימים אלו מחפשים בחברה מנהל שיווק חדש. בחברה מציינים, כי העימות נבע מחילוקי דעות בין שור לבין מנכ"ל החברה ויו"ר מועצת המנהלים שלה, משה בורנשטיין, המרכז בידו את מרבית הסמכויות בחברה.

יונתן שרמן

קולטים את פורשי "אלסינט" ו"סאיטקס"

חברת "אינדיגו" הופכת לחממה לאנשי התעשיות עתירות הידע, שפרשו מתפקידיהם בחברות המבוססות. החברה, המפתחת תהליכים ומוצרים בתחומי ההדמייה האלקטרונית והדפסה אלקטרונית, קלטה באחרונה את ג'ילד הגון כתפקיד סמנכ"ל בכיר לכספים, תפקיד בו שימש גם בחברת "סאיטקס" עד לאחרונה.

קדמה לכך, הצטרפותו של עוזי איש הורביץ, לשעבר סמנכ"ל התפעול של "סאיטקס" לתפקיד מנכ"ל חברת "אינדיגו מערכות גרפיות" ושל דן ברנע, לשעבר סמנכ"ל הנדסה ב"אלסינט" לתפקיד מנכ"ל "אינדיגו".

יונתן שרמן

עמירם פליישר פורש ממשרד התעשיה ומסחר

עמירם פליישר, דובר משרד התעשיה, עומד לסיים את תפקידו בסוף החודש ולפרוש לעסקים פרטיים.

פליישר, 33, שימש בתפקיד דובר משרד התעשיה במשך השנתיים האחרונות. קודם לכן שימש כתב לענייני כלכלה בעיתון "מעריב".

עם פרישתו פונה עמירם פליישר לעסקים פרטיים וישמש כיועץ בתחומי התקשורת ויחסי הציבור לגופים וחברות כלכליות במשק.

מינויים

- ד"ר יהושע (ישו) במיר נבחר ליו"ר עמותת רופאי השיניים בוגרי אוניברסיטה, שהוקמה כדי לשמור על צביונה האקדמי של רפואת השיניים.
- שרגא ברדיצ'ב מונה למנהל השיווק של החטיבה האלקטרו מכנית של חברת אלקטרה. לאון יסקוב התמנה למנהל אגף תברואה וחשמל מחוז הצפון ואילת בחטיבה האלקטרו מכנית של אלקטרה.
- בנימין מנסקי מונה לסמנכ"ל "פיאט" לענייני שירות. עד כה שימש כמהנדס ראשי ומנהל המחלקה הטכנית.
- אמנון גל מונה למנהל מכירות ארצי של "נעלי נאות" מקיבוץ נאות מרדכי.

העורך: נחמיה שטרסלר

"כלל" מקימה בית אבות בהשקעה של 10 מיליון ד'

יחד עם חברת אמ.אס.סי.

מאת אריה לביא

קונצרן "כלל" הפועל באמצעות חברת "משכנות כלל" מקים יחד עם חברת ההשקעות אמ.אס.סי. המשותפת ל"מריל לינץ'" האמריקאית, איש הפיננסים מייקל שטיינהרט ולחברת "כלל", בית אבות יוקרתי בהשקעה של 10 מיליוני דולר.

כל אחת משתי החברות תחזיק ב־45 אחוז מהמניות ו־10 האחוזים הנותרים יוחזקו בידי שני אחים, תמיר וגיורא ויגטרשטיין. בידי משפחת ויגטרשטיין היתה אופציה לחכור מעיריית חיפה את המגרש, הממוקם באחד המקומות הגבוהים בעיר. אבל לא היו לה אמצעים מספיקים לממש את האופציה והיא העבירה את הזכויות לשותפות שהוקמה לצורך כך. בתמורה מקבלים שני האחים 10 אחוזים מן המניות.

בית האבות יוקם ברמה גבוהה וישתרע על שטח של 12 אלף מ"ר בנויים. הוא יכלול 200 יחידות דיור בגדלים שונים, לבד משטחי ציבור, ויופעל על־ידי רשת בתי האבות של קונצרן "כלל".

יבוא פולי הסויה למפעלי "כור" יועבר ל"כור סחר"

מאת יונתן שרמן

ב"כור" מנהלים בימים אלו דיונים, להעברת יבוא פולי הסויה, מחברת הגג של כל מפעלי השמנים, החברה ליצוא ואמנות, לידי "כור סחר". החברה ליצוא ואמנות ריכזה עד עתה את רכישת פולי הסויה עבור כל יצרני השמנים, אבל באחרונה הודיעה יצרנית השמן, חברת "שית בית", כי תרכוש את פולי הסויה בצורה עצמאית וכתוצאה מכך, גם יתר חברות השמנים צפויות לנהוג בצורה דומה.

רכישת הפולים ב"כור סחר" יתבצעו על ידי חברת "דגן סחר מוזר", המנוהלת על ידי מאיר יגיל, לשעבר ראש מינהל הסחר הממשלתי. חברה זו עוסקת ברכישת ויבוא סחורות משוקי העולם ומכאן שהיא גם בעלת הניסיון המתאים לריכוז קניות הפולים עבור מפעלי "שמן" ו"עץ הזית" של "כור".

הנפקת "נפטא" מותנת בבדיקת תשלום דמי ניהול ל"לפידות"

מאת יהודה שרוני

הרשות לניירות ערך מתנה את אישור בקשת גיוס ההון של "נפטא", בכך שגוף חיצוני ניטרלי יקבע, האם דמי הניהול שמשלמת החברה ל"לפידות", הם סבירים.

"נפטא" משלמת ל"לפידות" דמי ניהול בגובה של 400 אלף דולר לשנה. ברשות לניירות ערך גורסים, כי דמי ניהול אלה הם מנופחים, וניתן היה לגבות סכום נמוך הרבה יותר.

גורם נוסף המעכב את אישור ההנפקה, ואף הועלה בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר בין נציגי החברה לרשות לניירות ערך, היה דרישת הרשות לקיבוע החוזה הכולל בינה לבין "מגל". "נפטא" ו"מגל" חלוקות ביניהן על גובה דמי [illegible], והרשות לניירות ערך גורסת כי בהתאם לדרישת "הגילוי הנאות", יש צורך בקיבוע החוזה.

גורמים הקשורים להנפקת "נפטא" דוחים מכל וכל את דרישות הרשות, בטענה שהן מהוות התערבות בתהליך הניהולי בחברה. אנשי "נפטא" אינם שוללים את האפשרות כי דרישות הרשות, יביאו בסופו של דבר לביטול ההנפקה.

קבוצת משקיעים חדשה תנהל את "חסם" עבור דמי ניהול

התחייבה להזרים הון לשיפור תזרים המזומנים של החברה במידת הצורך

מאת יהודה שרוני

קבוצת משקיעים חדשה ברשות איש העסקים רמי שקר, תנהל את חברת "חסם", העוסקת בייצור דלתות ביטחון. שקר מקיים קשרים עסקיים ענפים עם חברת "אביל", חברת המימון של החברה להשקעות של בנק הפועלים, ועבד בעבר בחברת "תדיראן". בסוף השבוע שעבר, עודכנו הבעלים את עובדי החברה, בדבר השינויים הניהוליים, והוסבר להם כי בבעלות לא יחול לפי שעה כל שינוי.

הקבוצה החדשה תחליף את אביזרים ותנוכה, שניהל עד כה את החברה, ופרש לעסקים פרטיים.

קבוצת המשקיעים התחייבה להזרים לחברה הון נוסף במידת הצורך, על מנת לשפר את תזרים המזומנים של "חסם".

בתמורה תקבל קבוצת המשקיעים מ"חסם" דמי ניהול, שייקבעו בהתאם לרווחי החברה. לקבוצה [illegible] לא הוענקה כל אופציה לרכישת מניות מהחברה. השליטה בה תישאר בידי איש העסקים גיל מזרחי. האחרון החליט על ביצוע המהפך הניהולי בחברה, לאחר שבאחרונה התגלו בה קשיים מסוימים, שבאו לידי ביטוי בבעיות פיננסיות חריפות. [illegible] ואף קרה שהחשמל במבנה החברה ברחוב בגרשון נותק, לאחר שהחשבונות לא שולמו.

חברת "חסם" [illegible] כ־35 אחוז משוק דלתות הביטחון [illegible] היתה מוחזקת על ידי חברת "רב בריח", ומיעוטה על ידי יצרנים קטנים. "חסם" היתה בבסיסה חברה בריאה, וקשייה האחרונים נגרמו עקב קשיי מימון בחברה האחות "אמקא". גיל מזרחי עצמו, אמר כי כניסת הקבוצה החדשה נועדה לאפשר ל"חסם" יצירת הזדמנויות עסקיות נוחות יותר.

בעל עסק/ מנהל חברה

זקוק להנהלת חשבונות?

משרד אגם לשירותך

לנו:
- ★ 10 שנות וותק
- ★ צוות עובדים מקצועי
- ★ עשרות לקוחות מרוצים

אגם

רח' היצירה 28 רמת־גן טל. 03-7519614-5-7

— לעסק טוב —

—דרושה חשבונאות טובה —

קח אותנו!

סקאנדיה החזקות בע"מ

הודעה

בדבר כינוס אסיפה כללית שלא מהמניין של בעלי המניות בחברה אשר תתקיים ביום 17.2.88 בשעה 09.00 במשרדי החברה ברחוב קהילת ונציה 12 בתל־אביב. בפני האסיפה יובאו העניינים הבאים:

1. לקבל להחלטה מיוחדת בדבר:
   א. ארגון הון המניות של החברה כדלקמן: איחוד הון המניות הקיים וחלוקתו מחדש למניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א, כך שכל 1000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ. כ"א תהפוכנה למניה רגילה בת 1 ש"ח ע.נ. כ"א וכל 1000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח ע.נ. כ"א תהפוכנה למניה רגילה אחת בת 5 ש"ח ע.נ.
   ב. שינוי התזכיר בהתאם: לאחר הקצאת מניות לבעלי ענין בתמורה למניות שיועברו על ידם לשם עגול הון המניות הנפרע המורכב ממניות בנות 0.001 ש"ח אשר בידי החברים הרשומים במנקס ולשם מניעת מצב שבו איחוד הון המניות וחלוקתו מחדש תוותר בידי מחזיק הרשום במנקס פחות ממניה.
2. למנות דירקטורים מקרב הציבור לתקופה של 5 שנים.

רונן אלקלעי
מזכיר החברה

פקסימיליה MURATA מורטה מהירה ביותר! נציגים: קבוצת כלל

עו"ד רוח
נציגך בחברות (R)
שרותי המפעיל —
חברת מידע ירושלים
פלא־פון (ברשם החברות) 050-23155
פקסימיליה 02-811552
(ON-LINE)

דרוש משקיע רציני
להקמת **בית אבות גדול**
ברמה גבוהה
באיזור חיפה
טל. משרד 04-673623
בית 04-252787

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ ב־ 25.1.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.54	1.61	1.5692	1.5888	1.53	1.60	1.5662	1.5858	1.54	1.61	1.5692	1.5889	1.5775	0.0022
1 לישט	2.73	2.86	2.7916	2.8265	2.73	2.86	2.7808	2.8155	2.74	2.87	2.7869	2.8219	2.8027	−0.0116
1 מארק גרמני	0.92	0.96	0.9366	0.9483	0.92	0.96	0.9370	0.9487	0.92	0.96	0.9368	0.9486	0.9424	−0.0017
1 פרנק צרפתי	0.27	0.29	0.2783	0.2818	0.27	0.29	0.2780	0.2815	0.27	0.29	0.2781	0.2816	0.2796	−0.0005
1 גולדן הולנדי	0.82	0.86	0.8336	0.8440	0.82	0.86	0.8339	0.8443	0.82	0.86	0.8343	0.8448	0.8399	−0.0016
1 פרנק שוויצרי	1.14	1.19	1.1577	1.1721	1.14	1.19	1.1564	1.1708	1.13	1.19	1.1580	1.1726	1.1627	−0.0016
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2611	0.2644	0.25	0.27	0.2608	0.2640	0.25	0.27	0.2610	0.2643	0.2623	−0.0003
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2460	0.2491	0.24	0.25	0.2459	0.2489	0.24	0.26	0.2461	0.2492	0.2475	−0.0005
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2441	0.2472	0.24	0.25	0.2442	0.2472	0.24	0.25	0.2442	0.2473	0.2456	−0.0001
1 פרק פיני	0.38	0.40	0.3855	0.3903	0.38	0.40	0.3851	0.3899	0.37	0.40	0.3857	0.3905	0.3879	−0.0007
1 דולר קנדי	1.20	1.26	1.2245	1.2398	1.20	1.26	1.2234	1.2386	1.20	1.26	1.2249	1.2403	1.2422	0.0013
1 דולר אוסטרלי	1.06	1.17	1.1235	1.1376	1.08	1.17	1.1232	1.1372	1.09	1.17	1.1251	1.1392	1.1311	0.0055
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7913	0.8012	0.47	0.80	0.7884	0.7982	0.50	0.70	0.7911	0.8011	0.7940	−0.0007
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4491	0.4547	–	–	0.4485	0.4541	–	–	0.4491	0.4547	0.4510	−0.0007
10 שילינג אוסטריים	1.31	1.37	1.3323	1.3490	1.31	1.37	1.3327	1.3493	1.31	1.37	1.3335	1.3502	1.3403	−0.0021
1000 לירטות איטלקיות	1.25	1.32	1.2773	1.2933	1.25	1.33	1.2753	1.2913	1.25	1.34	1.2776	1.2939	1.2826	−0.0015
100 ינים יפאניים	1.21	1.26	1.2279	1.2432	1.21	1.26	1.2284	1.2437	1.21	1.27	1.2307	1.2462	1.2458	−0.0012

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם — יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

ELAL אל על

ישראנת

תקשורת נתונים ארצית ובינלאומית

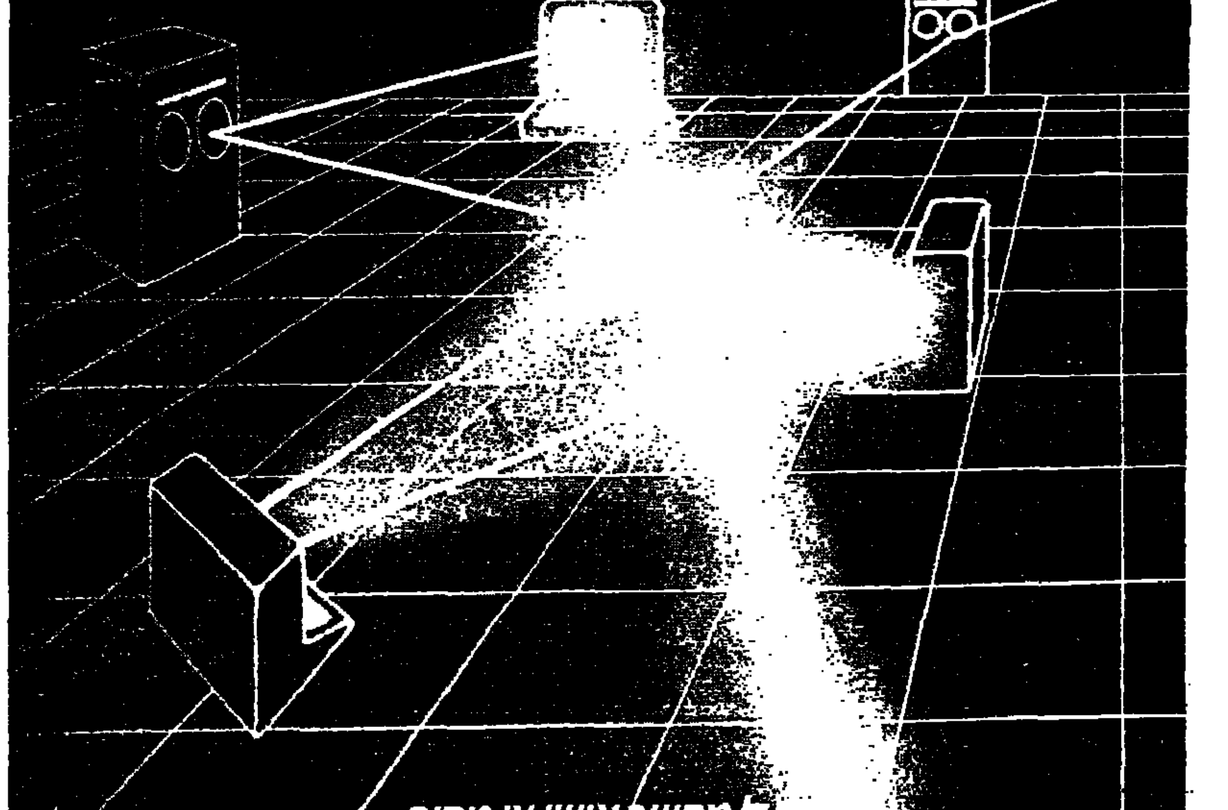

ישראנת בחיוג הוא השירות המהיר הנוח והזול ביותר עבורך

- אתה יכול לנהל שיחות עם מחשבים בארץ ובעולם.
- מאגרי המידע הגדולים בעולם נפתחים בפניך לקבלת מידע חיוני לניהול עסקך.
- המחשב האישי בביתך או במשרדך מקשר אותך אל יותר מ־30 מדינות.
- הקשר הוא זמין, מיידי ואמין.

מידע נוסף: באגף לשיווק ולשירות־קהל, רח' מונטיפיורי 31 ת"א 61294 טל. 03-208377, טלקס: 95803

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

כלכלה עולמית

מטבעות / יונתן שרמן

רגיעה

הדולר שוב נחלש בשבוע שעבר, אך שבוע המסחר היה אחד הרגועים מאז אוקטובר '87.

מחזורי המסחר היו ממוצעים, ובלט היעדרם של הבנקים המרכזיים.

התחזקות המטבעות האירופאים נבעה מתחושה כי התחזקות הדולר לפני שבועיים היתה הדה פרי.

הידיעה על גידול בעודף המסחרי של יפאן בדצמבר הביאה אף היא לידי היחלשות מבשית של הדולר לעומת היאן.

התחזקות ביחס לדולר

	שער ב־23.1.88	שער ב־16.1.88	שינוי באחוזים
לי"ש (מצוטט ב־$)	1.7820	1.7765	+0.31
דולר קנדי	1.2790	1.2855	+0.51
פלורין הולנדי	1.8805	1.8855	+0.27
פרנק בלגי	34.90	35.05	+0.43
מרק גרמני	1.6740	1.6785	+0.27
פזטה ספרדית	113.20	113.95	+0.66
לירטה איטלקית	1230	1231	+0.08
פרנק צרפתי	5.64	5.66	+0.35
ין יפני	127.75	130.35	+1.99
פרנק שווייצי	1.3550	1.3715	+1.20

ריבית / יונתן שרמן

ירידה בארה"ב

שערי הריבית ירדו בארה"ב בשבוע שעבר, ככל הנראה על רקע תחושה של יציבות מסויימת בכלכלה האמריקאית. ירידה תלולה היתה בשערי הריבית לטווח ארוך. שערים אלו ירדו לרמתם הנמוכה ביותר אחרי 7 חודשים.

התחזקות הדולר בתחילת השבוע הביאה לידי גל רכישות של אגרות חוב ממשלתיות, והתשואה ירדה, בניגוד למגמה בשבועות הקודמים.

בבריטניה נשברה היציבות של שערי הריבית, עם נטיה מסויימת לירידות. צפים שכל עוד הלישט יציבה, לא תתחדש עליית הריבית.

בהולנד שוב קוצצה הריבית הבסיסית, ברבע אחוז, ל־3.25%, זו פעם חמישית מאז נובמבר.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	8.75
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	4.92%
לשלושה חודשים	5.99%
לששה חודשים	6.47%
לשנה	6.80%

שערי ריבית בריטניה

לייבור (דולר) —	
3 חודשים (הלוואות)	7.13%
(הפקדות)	7.00%
6 חודשים (הלוואות)	7.31%
(הפקדות)	7.19%

וול סטריט / ד"ר בועז ברק

השוק לא מצליח להתאושש

בשבוע שעבר המשיכו מחירי המניות להיטלטל בשוקי ארה"ב. הנסיון הכושל להתאושש לאחר ירידה של 140 נקודות במדד השוק לפני שבועיים, הגיע בשבוע שעבר לקיצו. הרבים מיהרו למכור בכל מחיר. ביום ששי התאוששו מעט שערי המניות, אך נותר הרושם העגום של הירידות בכל השבוע.

הפעילים בשוק חיפשו סיבות להורדה את מגמת המכירות, ואלו לא בוששו לבוא. ביום רביעי פירסמה "מוטורולה" את התוצאות הרבעוניות שלה, והתמונה המאכזבת הביאה לידי ירידה של כ־40 נקודות במדד דאו ג'ונס בתוך חצי שעה. שיטות המחשב המכוונות את מדד השוק בחוזה עתידי לעומת תנודות מחירי המניות והמרכיבים אותו, ביזרו להצטרף לרכבת המכירות להעציבו את התנודה. מוטורולה הודיעה על הכנסה נקיה של 9 דולר למניה. אך נתון זה היה נמוך בהרבה מציפיות השוק, והוא הצטרף לשורה של פרסומים מאכזבים אחרים על חברות רבות.

העליה הזמנית שפקדה את שוק המניות לאחר פירסום השיפור בגרעון המסחרי של ארה"ב בחודש שעבר, נמוגה עם העלמה של האווירה האופטימית ביחס לדולר האמריקאי.

תנודות המדד השבוע

יום ב' 7.79 + סגירה 1963.86
יום ג' 27.52־ סגירה 1963.34
יום ד' 57.20־ סגירה 1879.14
יום ה' 0.17 + סגירה 1879.31
יום ו' 13.59+ סגירה 1892.90

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1892.90	−63.17
מדד תחבורה	741.71	−14.29
מדד שרותים	179.47	+1.07
מחזור שבועי בע.ג.		
זהב	477.50	+3.50
כסף	6.78	+0.18

מניות ישראליות בארה"ב

נייר הודה	16½	−2⅝
אליאנס	¾	—
אלק. לישראל	2⅞	−⅛
אלרון	3⅜	−½
אלסינט	1⅝	—
פן לכוד	6⅝	−⅛
אמנטליגנט סיס.	3⅛	
אינטרפארם	3	
ת. לייזר	6⅝	−⅝
אופטרוטק	4¾	−¾
סייטקס	3⅛	+⅛
תארוביט	1⅛	+⅝
עושפ טכ.	1¾	—
ראורא	1⅞	—
מ.ח.ב.	1⅝	−½
אריית	3⅜	−¼
כרמל	5⅝	−¼
אמפל	1¾	—
בנק לאומי	25	—
אלביט	4⅞	+¼
פיבורניקס	2½	−⅛
אי. די. בי	59	—
טבע־פארם	5½	−⅛

מניות הדאו־ג'ונס

אלייד סיגנל	30	+¾
אלומיניום אמ.	42⅞	−⅝
אמ. אקספרס	25½	—
אמ. טי־טי	28⅛	−1
בתלהם סטיל	17⅝	−⅛
בואינג	42⅞	—
שברון	41⅞	+⅝
קוקה קולה	37⅛	−2⅛
די פונט	76⅞	−3¼
א. קודאק	49⅛	−2¼
אקסון	39⅝	−1¼
ג'נרל אלקטריק	44¼	−2¼
ג'נרל מוטורס	61½	−1⅞
גודייר	57⅝	−1⅞
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	45⅝	[illegible]
מרק	150¼	−⅛
מינסוטה מ.	57	−5⅝
נוויסטר	3⅞	−⅛
פיליפ מוריס	83¼	−2⅜
פרימריקה	26	−¼
פרוקטור ג.	83¼	−1¼
סירס	33½	−⅞
טקסקו	37⅞	+⅞
יו.אס.סטיל	30⅞	−⅞
יוניון קרבייד	20¼	−1¼
יונייטד טכ.	36⅝	—
וסטינגהאוס	48½	—
וולוורס	36⅜	+½

הנתונים נמסרו באדיבות משרד רו"ד בועז ברק וחברת אוסקר גרוש ובנו.

סחורות / יונתן שרמן

הנחושת נפלה

ירידה תלולה במחיר הנחושת זעזעה בשבוע שעבר את שוק המתכות הבסיסיות בלונדון. ירידה זו סחפה עימה את רוב המתכות הבסיסיות האחרות. הנבעה, ככל הנראה, משמועות על גידול במלאי הנחושת.

לא פחות תלולה היתה העליה במחיר הסוכר. כמעט כל התיקרות נבעה מרכישות ספקולטיביות.

במחיר הנפט נרשמו תנודות, על רקע שמועות בדבר נכונותה של ערב הסעודית למכור נפט מתחת למחיר הרשמי, וכן בדבר ירידה בכסף התפוקה.

מחירי המתכות היקרות נטו לרדת לנוכח חולשת הדולר, ככל הנראה בגלל מימוש רווחים.

מחיר המתכת קפץ בתחילת השבוע, עקב שמועות על רכישות גדולות מבריה"מ, אך שב וצנח לאחר שהופרכו השמועות.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1987/8 גבוה	1987/8 נמוך
אלומיניום (לי"ש לטונה)	2030	−20	2060	1205
נחושת (לי"ש לטונה)	1400	−90	1700	870.25
בדיל (לי"ש לטונה,חופשי)	3885	−25	4250	3810
עופרת (לי"ש לטונה)	400	+33	445	288.75
אבץ (לי"ש לטונה)	500	−9	567	446
נפט (דובאי)	15.33	+0.03	20.50	14.20
זהב (דולר לאונקיה)	476.50	−5.25	500.50	390.25
פלטיניום (דולר לאונקיה)	491.50	−4.75	646.50	476.75
כסף (סנט לאונקיה)	671	−8	1163	613
קקאו (לי"ש לטונה,עתידי)	1151	+10	1451	1030
סוכר גולמי (דולר לטונה)	255.4	+12.4	255.4	139.5
קפה (לי"ש לטונה,עתידי)	1195	−8	1655.5	1195
גומי (פני לק"ג)	64	−0.50	71	60
גרעיני סויה (סנט לבושל)	653	+9	636	510.4
כותנה (סנט לליברה)	71.75	−1.50	87.70	62.65

סוד ההצלחה: הצמדה לדולר

Newsweek
מיוחד ל"הארץ"

עודפי היצוא של טייוואן, דרום קוריאה, הונג קונג וסינגפור אחראים לכ־20% מהגרעון המסחרי האמריקאי ● בהצמידן את שערי החליפין שלהן לדולר קיצצו המדינות הללו ברווחים שארה"ב מפיקה מירידת ערך המטבע שלה

כלכלנים מכנים אותן "מדינות שתועשו באחרונה" (אנ"איי"סי), כי אילו יצאו זה עתה מעידן הבערות. רחוק מכך. מדינות אנ"איי"סי באסיה — טייוואן, דרום קוריאה, הונג קונג וסינגפור — השתלטו זה כבר על אמנות הייצור התעשייתי ועל כללי הסחר הבינלאומי. עודפי היצוא שלהן אחראים לכ־20% מגרעון הסחר האמריקאי, שעמד על 13.2 מיליארד דולר בנובמבר. חלקם בגרעון זה גדל כמעט מדי יום ביומו.

יפאן משכה אליה את רוב תשומת הלב והאש הפוליטית, אך מדינות אנ"איי"סי ביחוד הן אחד האתגרים הקשים ביותר לפיצוח שפער הסחר המצטמק של ארצות הברית נתקל בהם.

המדינות הללו מעסות מאד על שבודדים אותן יחד. לסינגפור, למשל, יש נמל חופשי, ואילו כלכלת דרום קוריאה ממשיכה לעמוד תחת מטריה מסובכת של תקנות מגן רבות.

על אף ההבדלים, יש ל־4 "תנועות כוח" אסיאתיות אלו דבר אחד משותף: השנה הסתכמו עודפי הסחר המשולבים שלהן עם ארצות הברית בכ־53 מיליארד דולר.

דרום קוריאה מייצאת יותר מ־40% מהסחורות המיוצרות בה לארצות הברית. טייוואן צברה את יתרות הדולרים הגדולות בעולם אחרי יפאן: 76 מיליארד דולר.

בשנה שחלפה לחץ ממשל רייגן על מדינות אנ"איי"סי לקנות יותר ולמכור פחות, אך הצלחתו היתה מועטה. "הנחנו להם לעשות בעצם הכל ולצאת בשלום", אומר פקיד במשרד המסחר האמריקאי. "היינו צריכים להכות בהם".

אבל עד כמה חזק יכולה אמריקה להכות? הקונגרס ישקול בקרוב הצעת תחיקה שתעניש, למעשה, מדינות המנהיגות סחר חופשי. פקידים אמריקאים גם יכולים למחוק כל אחת מ־4 המדינות מרשימה של מדינות מועדפות. במסגרת העדפה זו פטרה ארה"ב ממכס כמה סוגים של מוצרי יבוא. אך אף לא אחד משני הצעדים לא יטפל בבעייה האמיתית: שוויים הנמוך באופן מלאכותי של מטבעות אנ"איי"סי.

בהצמידן את שערי החליפין שלהן לדולר האמריקאי, קיצצו המדינות ברווחים שאמריקה מפיקה מירידת ערכו של השטר הירוק, הנמשכת זה שלוש שנים. הדבר מנע את עליית מחיר היצוא של אנ"איי"סי לארצות הברית, וסייע להן לפתוח שווקים חדשים באירופה.

ואשינגטון קראה למדינות אלו לבדוק מחדש את המטבעות שלהם, ולייסף אותם, אך היא לא תאלץ אותן לעשות זאת. הדולר של הונג קונג נשאר בשערו מ־1984. סיאול אפשרה באחרונה לוון לעלות לעומת הדולר, אך רק ב־12%. טייוואן לא התירה לייסף את הדולר הטייוואני החדש עד לקיץ שעבר. עליה זו הסתכמה ב־40%, לעומת ירידה של 50% של הדולר לעומת המטבעות החשובים האחרים. "אנחנו מעמידים פנים שאנחנו נאבקים עליהם, ומטילים עליהם [illegible] פקיד סחר אמריקאי אחד. "אך שום דבר לא משתנה למעשה".

קיימת גם הבעייה של מחסומי סחר. הונג קונג וסינגפור היו זה כבר תחנות סחר פתוחות ופרוצות לכל עבר, בלא כל הגבלות. לעומתן, דרום קוריאה וטייוואן — סגורות יחסית.

דרום קוריאה חיסלה או צימצמה מכסים על כ־300 פריטים, אך ואשינגטון רוצה בביטול ההגבלות על עד 300 לפחות, וגם בחיסולם של איסורים כושים על יבוא מיגוון של סחורות אמריקאיות.

בראגה, לנוכח חיכוכי הסחר הגדלים ואיום מכסי המגן שהם מייצגים, דורשת הוועדה המרכזית המתמרדת של טייוואן, הגוף מעצב המדיניות של מפלגת הקואומינטנג השלטת, מהממשלה "לקצץ מכסי יבוא בלתי נחוצים" ו"לצמצם את האוכלוסיה המסחרית שלה עם ארצות הברית". טייוואן קיצצה במכסים על 3,036 פריטים, ופתחה בכך שווקים רווחיים מבוזים פוטנציאליים. מכירות הטבק האמריקאי, למשל, הסתכמו ב־94.5 מיליון דולר בתשעת החודשים האחרונים של 1987, לאחר שבוטל איסור על יבוא סיגריות זרות.

יש מקום להתווכח עד כמה ידידותי לכת מדינות אנ"איי"סי כדי לשאת חן בעיני ארצות הברית. הן מאמינות שכבר עשו די.

שר המסחר והתעשייה של סינגפור, לי הסיאן לונג, היה יכול לדבר בשם כולן בנובמבר כאשר אמר: "אנחנו לא מתנצלים על שאנחנו תחרותיים יותר מכמה משותפותינו לסחר". ואכן בקרב מדינות אנ"איי"סי שוררת התחושה שהאמריקאים מאשימים אותן שלא בצדק.

כאשר גרמה עליית הדולר הטייוואני החדש, בשילוב עם השינוי בתקנות המכס, ליבוא האמריקאי לזנק בשנה שעברה, התלוננו מרה חקלאים ויצרני מכוניות טייוואניים.

דרום קוריאה ניסתה להרשים את ארצות הברית בצעדי רפורמה, כגון כינון קרן של 2.6 מיליארד דולר למימון יבוא, בעיקר מארצות הברית. אפילו כך, בשיחות עם ממשל רייגן בראשית החודש, מתחו הפקידים בסיאול קו ברור: ממשלתו של הנשיא הנבחר רו טיי וו, אמרו, לא תניח לוון לעלות, וגם לא תסכים ליבוא אמריקאי רב יותר, לפחות לא בעתיד הקרוב. אומר דיפלומט בסיאול: "קהל המצביעים שלהם הוא כאן, לא בוואשינגטון".

בצעדי הרפורמה האיטיים שלהן מסתכנות מדינות אנ"איי"סי באסיה לא רק בזעמה של ואשינגטון. מיתון אמריקאי, או חוק סחר מטיל סנקציות, עלולים לזעזע את כלכלתן המשגשגות. "הן חשופות חשיפה מפחידה לזעזועים", אומר מנכ"ל של המצגר האמריקאי דייוויד מאלפורד. "זה אינטרס חיוני שלהם להשתנות, לא רק אינטרס שלנו". יותר ויותר השאלה היא לא אם ישתנו מדינות אנ"איי"סי, אלא באיזו מהירות יעשו זאת.

בורסה לני"ע — בהונגריה

נתוני מחשב מסייעים לעבודה בזומה הראשון של הבורסה הראשונה לניירות ערך בבודפשט, בראשית השבוע שעבר. בבורסה זו פועלים הבנקים הגדולים במסחר באגרות חוב. ביום המסחר הראשון גם הוקמה ועדה מכנית לעידוד המסחר באג"ח בהונגריה (תצלום: אי־פי)

חוק בנקאות חדש בשווייץ

במארס 1989 יופעל בארץ הבנקאות עוד צעד החושף זהותם של מפקידים ● עורכי הדין במדינה רואים עצמם נפגעים עיקריים

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

בשווייץ ייחקק חוק חדש שעיקרו: הכבדה על עורכי־דין המנהלים חשבונות בנק בשם מפקידים שזהותם אינה ידועה לבנק. הפעלת החוק נדחתה עד מארס 1989 כדי לאפשר ללקוחות שאינם מוכנים להמשיך להפקיד את כספם במוסד בנקאי שווייצי, להוציא את הכסף בעוד מועד.

החוק פורסם ב־1 באוקטובר 1987, אך לשכת עורכי הדין של שווייץ מקווה להכניס בו תיקונים קודם שייכנס לתוקף. פרקליטי שווייץ רואים עצמם נפגעים עיקריים מחוק זה.

בחוק 15 סעיפים. אחד מהם מתנה פתיחות חשבון ללקוח במילוי טופס "א", שבו בעל החשבון מזדהה ומוסר פרטים על מי שיש להם יפוי כוח — טופס שגרתי המצוי בכל בנק.

ה"עוקץ" בחוק החדש הוא טופס "ב": אם אין הלקוח רוצה כי זהותו תהיה ידועה לבנק, הוא מבקש מעורך דין שינהל בשמו את החשבון. עורך־הדין חייב למלא את טופס "ב", המטיל עליו התחייבויות רבות: על עורך הדין להצהיר בתוך צדק כי זהות בעל החשבון מוכרת לו אישית, וכי מקור כספי הלקוח אינו פלילי. הבנק, מצידו, מתחייב שלא לקבל להפקדה כספים שמקורם בהשתמטות ממס הכנסה. עורך הדין, המגיש את טופס "ב", גם חייב להצהיר כי אינו "בעל עניין" בחשבון, ואינו מנהל עסקים בכספי הלקוח. עוה"ד לא יורשה לסרב לגלות את זהות בעל החשבון, אם יידרש לכך בבית־משפט.

על פי החוק, בנק שיפר את ההוראות החדשות צפוי לקנס עד 10 מיליון פרנקים שווייציים.

בכינוס של עורכי דין, שהיה זה לא כבר בציריך, נמתחה ביקורת קשה על החוק, הוא הוגדר: "בלתי צודק", ומחשיד עורכי דין". בכינוס הוזהרו בנקאי שווייץ מפני תוצאות מרחיקות לכת: מפקידים יעדיפו להעביר את כספם לליכטנשטיין, או למדינה אחרת שבה מובטחות הסודיות הבנקאית להלוטין.

ואולם מנסחי החוק טוענים כי הוא נועד ל"שפר את תדמיתה של הבנקאות השווייצית בעולם, וכי אינו פוגע בעקרון הסודיות הבנקאית".

שווייץ העמידה בשנים שחלפו בלחצים כבדים של ממשל ארה"ב, ושל כמה ממדינות ארגון "אראיי־סי־די" למנוע ממוסד הבנקאות השווייצי מליהפך למקלט למבריחי הון ולפשע הבינלאומי.

ענף הבנקאות מפרנס, במישרין ועקיפין, כ־10% מכוח העבודה בשווייץ. החשש כי פרנסה זו תיפגע אם ייפגע כושר התחרות של הבנקאות של שווייץ, היה הגורם העיקרי לדחיית הלחצים ממדינות המבקשות לפרוץ את חומת הסודיות של הבנקים השווייציים.

עורך המדור: משה ריינפלד

היכן כספו של מרקוס

ממשלת הפיליפינים מנהלת כעת, בסיוע עורכי דין שווייציים, מאבק משפטי נגד בנקים בקנטונים של ציריך, פרייבורג ולוזנה, שבהם הופקד כספי הנשיא המודח פרדיננד מרקוס.

לאחר החלטה עקרונית של בית־משפט בקנטון לוזאן, ביולי 1987, להורות לבנקים בקנטון לגלות אם הופקדו בהם כספים על־שם מרקוס או בני משפחתו, עדיין לא זכתה ממשלת הפיליפינים לקבל אפילו פרוטה אחת מהונו של הנשיא המודח.

ממשלת הפיליפינים פנתה בדרך דיפלומטית אל משרד המשפטים בברן בבקשה כי יסייע לה לזרז את חשיפת הונו של מרקוס המופקד בשווייץ. איש אינו יודע מתי יסתיים התהליך המשפטי, או מי ישלוט במאגילה ביום שיסכימו בנקאי שווייץ להעביר את כספי מרקוס לממשלת הפיליפינים.

הבונדסבנק מקטין היתרות בדולרים למנוע הפסדים

הבונדסבנק מקטין את החזקותיו בדולרים כדי למנוע הפסדים מחולשת מטבע זה. בשבוע שעבר, הקטין הבנק המרכזי של מערב גרמניה את יתרותיו בדולרים ב־4 מיליארד דולר, ל־59.5 מיליארד.

צעד זה תואם את הצהרתו של שר האוצר הגרמני כי רווחי הבנק המרכזי לא יסייעו השנה לכסות את הגרעון בתקציב, בגלל תנודות המטבע.

יתרות הדולרים בבונדסבנק גדלו מאז אוקטובר, לאחר שהתערב בשוקי המטבע ורכש סכומים גדולים של דולרים כדי לייצב את המטבע האמריקאי. לפני שבועיים גדלו יתרות הבנק בדולרים לשיא: כ־64 מיליארד דולר.

"ג'נרל מוטורס" תמכור לסין קו ייצור מנועים

יצרנית הרכב "ג'נרל מוטורס" תמכור לסין קו ייצור של מנועי בנזין, ב־16.5 מיליון דולר. קו זה מסוגל לייצר 150 אלף מנועים לשנה, בעיקר למשאיות קלות ולמכוניות. הייצור יתחיל ב־1990, ויגיע לתפוקה מלאה ב־92'.

המפעל יוקם סמוך לפקינג, ויעסיק כעשרת אלפים עובדים.

חברת "קרייזלר" הודיעה לפני כחצי שנה על עיסקה דומה: מכירת קו ייצור של מנועי 4 צילינדרים לסין. קו זה ייצר 300 אלף מנועים ב־92'.

פרויקט בניה בטוקיו: 46.6 מיליארד דולר

חברת "מיצובישי אסטייט" הודיעה על כוונתה להפעיל את פרויקט הבניה, שככל הנראה יהיה היקר ביותר בעולם. מדובר בבניית 60 בנייני משרדים, שבכל אחד מהם 40 — 50 קומות, במרכז העסקים של טוקיו.

ההשקעה נאמדת ב־46.6 מיליארד דולר, והבניה תימשך 30 שנה. 15% מהפרוייקט תממן ממשלת יפאן, במסגרת תוכנית לפיתוח הסביבה, ואת שאר הכסף תיתן "מיצובישי".

"מיצובישי" היא בעלת 17% מהקרקע — ששטחה הכולל 1116 דונם — והשאר: קרקע ציבורית.

השוק המשותף אישרר את הסכם הסחר עם טורקיה

הפרלמנט האירופי אישרר את הסכם הסחר החדש בין השוק המשותף לטורקיה, לאחר שההסכם הקודם פקע עקב הצטרפות ספרד ופורטוגל לשוק.

ההסכם החדש מבוסס כולו על קודמו, והוא נותן לטורקיה תנאי סחר מועדפים, כמו לישראל. הוא אושרר על אף החששות שהועלו בדיונים בגלל הפגיעות בזכויות האדם בטורקיה.

עודף מסחרי גדול לברזיל

ברזיל סיימה את שנת '87 בעודף מסחרי גדול: 11.5 מיליארד דולר, לעומת עודף של 8.33 מיליארד דולר ב־86'. העודף הזה נובע ממאמצי היצרנים בברזיל להגדיל את היצוא, עקב ירידה של ממש בכוח הקניה של תושבי המדינה בגלל האינפלציה הדוהרת. האינפלציה בברזיל נאמדת כעת ב־15% לחודש.

הממשל הורה למרדוק: עיתונים או טלוויזיה

המועצה הפדראלית לתקשורת החליטה לדחות פה אחד את בקשתו של איש העסקים האמריקאי־אוסטרלי, רופרט מרדוק, להמשיך להיות בעל שני עיתונים ושתי תחנות טלוויזיה. המועצה קבעה כי מרדוק חייב לפעול על פי החוק האמריקאי, ולמכור את העיתונים שבבעלותו — או את תחנות הטלוויזיה. תקופה בת 13 שנה אוסרת בעלות של גוף אחד על עיתונים ורשתות טלוויזיה גם יחד. המועצה נתנה בשעתה למרדוק ארכה של שנתיים למכור את שני עיתוניו — "ניו יורק פוסט" ו"בוסטון הראלד". כעת הודיעה כי לא תינתן לו עוד ארכה.

"סאס" מעדיפה "בואינג"

"בואינג" שוב זכתה במערכה בין שלוש יצרניות מטוסי הנוסעים. בשבוע שעבר חתמה על הסכם עם חברת התעופה הסקנדינאווית "סאס" בדבר אספקת 9 מטוסי "בואינג 767", ואופציה לספק עוד 15 מטוסים מדגם זה. ההזמנה כולה, אם תצא לפועל, תסתכם ב־1.8 מיליארד דולר.

המאבק על חידוש צי המטוסים של "סאס" נמשך כשנה. החברה חתמה בשעתה על מכתב כוונות לרכוש מטוסים מתוצרת "מקדונל דאגלס", וחזרה בה לאחר ש"איירבוס" הציעה הצעה זולה יותר, ושוב חזרה בה עקב תנאים מפתים שהציעה "בואינג".

חובות העולם השלישי — 1.19 טריליון דולר

החובות של מדינות העולם השלישי מסתכמים ב־1.19 טריליון דולר. כך נמסר מהבנק העולמי. חוב זה לא פחת ב־87'.

הבנק העולמי ציין כי זו השנה הרביעית שתשלומי הריבית של מדינות העולם השלישי גבוהים יותר מההלוואות שנותנות להן המדינות העשירות. ב־87' היה ההפרש: 29 מיליארד דולר.

בבנק העולמי צופים כי מצבן של מדינות העולם השלישי יורע עוד יותר ב־88', בגלל קשיי הסחר ושערי הריבית הגבוהים.

השוק המשותף דחה בקשות של רומניה להקלות בסחר

מועצת השוק המשותף דחתה את רוב בקשותיה של רומניה להקלות בסחר עם ארצות השוק, וחזרה על עמדתה המוצהרת כי רומניה לא תזכה בהטבות מיוחדות עד שיוסדרו יחסי הסחר בינה לבין ארצות מזרח אירופה.

רומניה משמשת גשר ליצוא סחורות מבריה"מ ומארצות קומוניסטיות אחרות למערב, בלא קניות מקבילות.

מועצת השוק סירבה לאפשר הגמשה של המכסות המוטלות על 2,000 מוצרי יבוא מרומניה לארצות השוק.

הריבית הגבוהה ביותר במערכת הבנקאית

בתכנית פר"ג של בנק המזרחי תוכל להפקיד כל סכום מ־10,000 ש"ח ומעלה לתקופה של 3 חודשים, בריבית שנתית מובטחת של 21% + אופציה לחדש את הפקדון בריבית פריים + 6%, לתקופה נוספת של 3 חודשים.

הפקדות של סכומים קטנים יותר מ־10,000 ש"ח ולתקופות שונות, ניתן להפקיד בתכנית פפ"פ (פקדון פריים פלוס).

המבצע לתקופה מוגבלת, הבנק רשאי להפסיק את התכנית או לשנות את תנאיה בכל עת. שעור הריבית נכון ליום הפרסום.

21% בפר"ג
פקדון ריבית גבוהה
ריבית שנתית מתואמת 22.71%

בנק המזרחי

هكذا عن الأصل

صكذا عن الأصل

חדשות כלכלה

קצב: עבודת פועלי השטחים בארץ שבה למסלולה הרגיל

שוקל מתן אישורי לינה בישראל לפועלי השטחים כדי שלא יעוכבו בשל עוצר או מחסומים ● חיילים משוחררים שייפנו לענף הבניה יקבלו בנוסף לשכרם תוספת 50% מדמי האבטלה ● נגד יבוא פועלים

מאת צבי זרחיה

שביתת הפועלים מהשטחים יצרה מצב חרום, שבעקבותיו החל משרד העבודה והרווחה להעניק היתרים לעובדים הבאים מהשטחים ללון בתוך שטחי הקו הירוק, במקום לשוב לבתיהם.

החלטת משרד העבודה נועדה למנוע מצבים של אי־הגעת העובדים לעבודה, בגלל איומים על הפועלים או שיבושים בבואם לעבודה עקב עוצר או מחסומים.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, אמר אתמול כי נתן הוראה לעובדי משרדו להגביר את מתן האישורים ללינת עובדי השטחים בישראל, וכי לבד מהדבר ייעשה באישורים של גורמי הביטחון ובתנאי שיובטחו תנאי לינה הולמים ונאותים לעובדים.

קצב, שנפגש עם ראשי ארגון הקבלנים, ציין כי אינו רואה כל הצדקה לייבא עובדים זרים ולדעתו יש לעודד ישראלים לצאת לעבודה בענף הבנייה ולדאוג להעלאת רמת שכרם של העובדים כדי להמריצם לעבוד בענף הבנייה.

הוא הודיע, כי הוחלט להכיר בענף הבנייה כבעבודה מועדפת. עקב כך יהיו חיילים משוחררים זכאים לקבל, בנוסף לשכרם, גם תוספת של 50% מדמי האבטלה, להם הם זכאים באין להם עבודה.

כן מסר קצב, כי עבודתם של פועלי השטחים בישראל חזרה למסלולה הרגיל. ממדגם שנערך אתמול ע"י שרות התעסוקה ב־224 מפעלים בכל רחבי הארץ, בהם מועסקים בימים רגילים 6,011 עובדים מהשטחים, עלה כי אתמול הגיעו 5,009 עובדים המהווים 83% מהעובדים. בענף החקלאות הגיעו לעבודה 94%, בתעשיה 86%, בבנין 81%, ובשירותים 68%.

משה קצב

היום ייחתם הסכם לפריסה ומחיקת 850 מיליון שקל חובות המושבים

690 מיליון שקל מהסכום — כספי ממשלה, ו־160 מיליון — כספי הבנקים ● 424 מיליון שקל מהחובות יימחקו ● אירגוני הקניות יאבדו מעוצמתם — לא יורשו לעסוק יותר בתיווך פיננסי

מאת אריה לביא

ההסכם כרוך סיוע לחקלאות, על בסיס המלצות הוועדה בראשות ד"ר שמעון רביד, ייחתם היום בבוקר על־ידי שר האוצר והחקלאות, נציגי הסוכנות היהודית, בנק הפועלים, בנק החקלאות ובנק המזרחי.

ההסכם, המשתרע על 20 עמודים מודפסים, מבוסס על הסיוע ה־13. יש בו, לדעת גורמים בכירים בענף החקלאות, להביא לשינוי מהותי בפעילות החקלאית.

ההסכם מבוסס על פריסה ומחיקה של חובות המושבים. במחירי ספטמבר 1986, פריסת החובות היא בהיקף 850 מיליון שקל, מזה 690 מיליון שקל כספי ממשלה ו־160 מיליון שקל כספי הבנקים.

המחיקה היא בסך של 424 מיליון שקל, גם כן במחירי ספטמבר 1986. מקורות המחיקה הם: בנקים (158 מיליון שקל), ספקים (84 מיליון), חטיבה להתיישבות (61 מיליון), הסוכנות (101 מיליון) וגופים שונים (20 מיליון שקל).

בין היתר הושג הסכם שכל מושב יוכל לעבוד רק עם בנק אחד, כדי להגביר את הפיקוח הפיננסי על המגזר החקלאי.

ביצוע ההסכם נקבע לארבע שנים, כאשר הריבית שהחקלאים ישלמו על הסכומים שייפרסו לתקופה של 10–15 שנה היא בשיעור של 6.7 אחוזים.

ההסכם קובע בין היתר שארגוני הקניות יאבדו בעתיד מכוחם, שכן הם יעסקו רק בקניות ומכירות של תשומות ויפסיקו לפעול כמתווכים פיננסיים. הערבות ההדדית לא תהיה קיימת יותר בעתיד.

הסתדרות פועלי הבניין משביתה 5 אתרי בניה בכוכב יאיר שבשומרון

דורשת להעביר לקרן הפנסיה שלה את ההפרשות הסוציאליות של פועלי השטחים, משום שהענף מתרוקן מיהודים — 10 אלפים חברים כיום (ועוד 40 אלף ערבים) לעומת 40 אלף לפני עשור

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

הסתדרות פועלי הבניין משביתה היום חמישה אתרי בניה בכוכב יאיר בשומרון, לרבות אתרים של "סולל בונה", במטרה לאלץ את הממשלה ואת הקבלנים להעביר לקרן הפנסיה המרושתשת שלה את ההפרשות הסוציאליות של כלל העובדים הערבים מהשטחים.

השכם הבוקר, לפני בואם של פועלי הבנין הערבים מהשטחים לאתרי הבניה בכוכב יאיר, אמורים להגיע למקום כ־100 פועלי בנין יהודים ולמנוע את תחילת העבודה בחמישה אתרי בניה, לרבות אלה השייכים ל"סולל בונה".

שלמה דהן, מזכיר הסתדרות פועלי הבנין, מסר אתמול כי "סולל בונה" סירבה להיענות לתביעה שלא להעסיק עובדים בלתי־מאורגנים בכוכב יאיר, ולהעביר את ההפרשות הסוציאליות לקרן הפנסיה של פועלי הבניין בטענה שהעבודות במקום זה מבוצעות עבודה ע"י קבלני־משנה.

קרן הפנסיה של פועלי הבנין כמעט הגיעה בשנים האחרונות להתמוטטות, עקב נטישת הענף על־ידי יהודים וביטולו של כוח עבודה זול מהשטחים. כיום חברים בקרן 10,000 איש לעומת 40,000 חברים לפני עשר שנים, ומצבה היה אחד הגורמים שהניעו את הנהגת ההסתדרות ליזום את איחוד קרנות הפנסיה, כדי שהחזקות יתמכו בזו לשות וימנעו את קריסתן.

הסתדרות פועלי הבנין מסרה כי מבין 40,000 אלף פועלים מהשטחים המועסקים בענף הבנין, רק 25% מגיעים באמצעות שירות התעסוקה הגובה את ההפרשות הסוציאליות. ההסתדרות מקבלת משירות התעסוקה 1% דמי ארגון עבור כל העובדים מהשטחים, המועסקים באמצעות שירות התעסוקה.

ציפורי: תרוכך ההוצאה לפועל בביטוח הלאומי

תלונות על חוסר אנושיות בגביית החובות ועל מדיניות של "ידיקשה" נגד קשישים

מאת צבי זרחיה

בעקבות תלונות, שהתקבלו לאחרונה, כדבר חוסר אנושיות בגביה כלפי מבוטחים של הביטוח הלאומי שלא שילמו את חובם למוסד — הינחה מנכ"ל המוסד, מרדכי ציפורי, את מערך הגביה וההוצאה לפועל של המוסד לאמץ גישה "רכה יותר".

השנה בוצעו ע"י המוסד לביטוח לאומי 85,000 הוצאות לפועל במסגרת מדיניות של גביה אגרסיווית למדי, שאחד מסממניה — הוצאתם של מכשירי טלוויזיה צבעונית מבתי קשישים שבגינם לא שילמו לביטוח הלאומי וכתובת מגוריהם רשומה בכתובת הדירות.

בעקבות הסתייגותו של ציפורי ממדיניות של ידיקשה נגד קשישים, הורה סמנכ"ל הגביה, יעקב דיין, על גיבוש "עשרה דיברות" לגובים, שיחייבו התנהגות נאותה.

מנכ"ל הבורסה פנה לוועדת ששינסקי שתבהיר כוונותיה בתחום המיסוי על ההון

מאת יהודה שרוני

מנכ"ל הבורסה יוסי ניצני פנה לחברי "ועדת ששינסקי" כדי שזו תוציא מעין דו"ח ביניים ביחס לכוונותיה בתחום המיסוי על ההון. כך נמסר אתמול בישיבת דירום שבה השתתפו ראשי המחלקות לניירות ערך בבנקים ובחברות הברוקרים וראשי הבורסה לניירות הערך.

בישיבה דנו בצעדים שניתן לנקוט להגדלת היקף הפעילות בבורסה, והיא זומנה ביוזמת יוסי ניצני, מנכ"ל הבורסה. בין המשתתפים בפגישה היו המשנה למנכ"ל כלל יצחק שרם, הפרופ' אמיר ברנע, ראש מחלקת ניירות ערך בבנק הפועלים אליהו בן עמרם, יו"ר איגוד חברות הברוקרים עובד בן עוזר, מנכ"ל חברת הברוקרים "מוריץ טוכלר" יצחק חלמיש, וצבי לובצקי, מנכ"ל חברת הברוקרים איי־בי־איי.

משתתפי הישיבה טענו כי חייבים לפעול כדי להבהיר את כוונותיה של ועדת ששינסקי בתחום המיסוי על ההון, כדי להסיר את הערפל הקיים בעניין. חלק מהמשתתפים טענו כי הגופים המוסדיים ובראשם קופות הגמל חייבים להגדיל את אחזקותיהם במניות חופשיות, מה גם שזהו ראשים לעשות זאת על־פי התקנות. רכישת המניות תיעשה כהשקעה ארוכת טווח.

בתוך כך נודע כי עובדי הבורסה לניירות ערך הודיעו ברגע האחרון לבטל את העיצומים שהתכוונו לנקוט, בתום פגישה אל תוך הלילה שקיימו עם נציגי ההסתדרות. ההסתדרות הגישה לבורסה הצעת פשרה שנועדה לקרם את המשא ומתן, והיא תידון היום במוסדות הבורסה.

זיכיון למפעל סיגריות בצפת ניתן לאמיר היסטר

בשלב ראשון מדובר בהקמת מפעל קטן יחסית, שינגוס בפלח השוק של דובק, השולטת כיום על 90% משוק הסיגריות בארץ — בעיקר "טיים"

מאת יונתן שרמן

אמיר היסטר מחיפה הוא היום שקיבל את הזכיון מהחברה הגרמנית להקמת מפעל לייצור סיגריות בצפת. היסטר, שכבעבר היה פעיל בתחום מיזוג האוויר, מנהל מזה כשנה מגעים להקמת מפעל סיגריות מתחרה ל"דובק", על־פי ידע של חברה גרמנית אשר גם תממן חלק מהקמת המפעל.

הבקשה להקמת המפעל מצויה כיום בדיון במרכז ההשקעות, לאחר שמשרד התעשייה ורשויות המכס הודיעו כי הם תומכים ביוזמה זו.

בשלב ראשון מדובר בהקמת מפעל קטן יחסית, אשר ינגוס בפלח השוק הגדול של "דובק". "דובק" שולטת כיום על 90 אחוזים משוק הסיגריות בארץ, ו־70 אחוזים ממכירותיה הן של מוצר אחד — סיגריות "טיים".

יזמי המפעל החדש מאמינים כי יוכלו לשנות את טעמם של המעשנים הישראלים ולשכנעם לעשן את הסיגריות החדשות, תוצרת למנטין והצלחתה של החברה באירופה.

פיקוח המחירים חזר לרמה של '84

משרד התעשיה מסיר הפיקוח המינהלי על המחירים מכל המוצרים שאינם מונופולים או מוצרי יסוד ● 26 אחוז בלבד מהמוצרים והשירותים במשק נותרו בפיקוח

מאת יונתן שרמן

משרד התעשיה מסיים את הפיקוח המינהלי על המחירים ואתמול הודיע על הסרת פיקוח המחירים מכל המוצרים שאינם נופלים לקטגוריה של מונופולים או מוצרי יסוד.

למעשה, חזר כעת משרד התעשיה לפיקוח המחירים, שהיה קיים ערב ביצועה של עסקת החבילה של אוקטובר '84.

המוצרים, שהוצאו אתמול מפיקוח המחירים, הם: ירקות מיובשים, סוכריות וממתקים, המכילים קקאו, ופלים, גלידות ושלגונים, תחליפי בשר העשויים סויה, מוצרי אסבסט, צמנט, אריחי קרמיקה לריצוף, כיורים, אסלות ואמבטיות, כבלים מברזל או פלדה, תיל דוקרני ורשתות, מיתקני מיזוג אוויר, מדיחי כלים, מאווררים ומכונות כביסה מייצור מקומי, מקלטי טלוויזיה וגורות, שלא נקבע להן מחיר מירבי.

לאחר צעד זה, מצויים כיום בפיקוח רק 26 אחוזים מהמוצרים והשירותים במשק. כאמור, אלו מוצרים המיוצרים על ידי מונופולים, קרטלים ומוצרי יסוד מסובסדים, בעלי מחיר מירבי.

לודזיה תייצר את בגדי הכדורסל של אן־בי־איי

מאת יונתן שרמן

"לודזיה" סיימה בימים אלה את ההכנות האחרונות לייצור ולהפצת בגדי אן־בי־איי, לאחר שקיבלה זיכיון מהחברה האמריקאית. כך מסר אתמול מנכ"ל החברה יאיר רוטלוי, במסיבת עיתונאים בתל אביב.

חברת אן־בי־איי מייצרת בגדים למשחקי כדורסל, ומחזור מכירותיה הגיע אשתקד ל־80 מיליון דולר.

רוטלוי מסר כי הוא צופה שבשנת הפעילות הראשונה בתחום זה תמכור "לודזיה" בגדים בשווי כמיליון דולר.

בהתייחסו לתוצאות השנתיות של החברה אשתקד, הוא ציין כי מחזור המכירות גדל ב־22 אחוזים במונחים ריאליים ל־21.7 מיליון דולר, בהשוואה למכירות של 17 מיליון דולר ב־1986.

החברה צופה גם שיפור ברווחיות. המחצית השנייה היתה רווחית יותר מהמחצית הראשונה, שבה הגיע הרווח לסכום של 1.1 מיליון שקל.

יצוא החברה כמעט והכפיל את עצמו — 7 מיליון דולר, בהשוואה ל־3.8 מיליון דולר ב־1986.

שחף לא תוכל להפעיל טיסות שכר פנים־ארציות עד מארס

משרד התחבורה החליט לא לאשר הטיסות משום שהחברה עברה באופן שיטתי על תקנות טיסות השכר ועל חוק רישוי שרותי התעופה בישראל

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

משרד התחבורה החליט שלא לאשר לחברת התעופה "שחף" להפעיל טיסות שכר פנים־ארציות בעונת תיירות החורף הנוכחית, עד 31 במארס '88.

דובר משרד התחבורה מסר אתמול, כי מנהל מחלקת התביעות של המשרד הממשלתי, עו"ד סלומון וליאנו, החליט על כך לאחר שבדק את התלונות כנגד חברת התעופה. הוא הגיע למסקנה, כי חברת "שחף" עברה באופן שיטתי על תקנות טיסות השכר ועל חוק רישוי שירותי התעופה.

"העבירות בוצעו על ידי הפרות חוזרות ונשנות של האישורים והתנאים להפעלתן של טיסות השכר הפנים ארציות", קבע מנהל מחלקת התביעות של משרד התחבורה. על סמך אותם שיקולים המליץ גם וליאנו, לשקול מחדש את הכוונה לבצע הקלות בטיסות השכר הפנים ארציות, מהן אמורה היתה ליהנות חברת התעופה.

סקר של המרכז לתכנון תעשייתי במשרד התעשיה:

התמתנות בפעילות התעשייתית ב־87' וקפאון ביצוא לארצות הגוש הדולרי

מאת יונתן שרמן

על־פי סקר של המרכז לתכנון תעשייתי במשרד התעשיה, התמתנה הפעילות התעשייתית במהלך 1987.

על־פי הסקר, למרות שבשלושת הרבעונים הראשונים של השנה גדלה התפוקה התעשייתית ב־5.5%, הגידול בתפוקה הלך וקטן במשך השנה. הגידול בתפוקה ברבעון הראשון של השנה היה 8% ביחס לרבעון המקביל ב־1986. אך הגידול ברבעון השני היה 6%, וברבעון השלישי — 3% בלבד.

מדד נוסף למגמה זו היא הירידה בהיקף שעות העבודה בתעשייה ברבעון השלישי אשתקד. לאחר התרחבות שיא ברבעון השלישי של 1986, בשיעור 6.6%, היתה ירידה משמעותית בהיקף שעות התעסוקה לכדי 1.7% ברבעון הרביעי של 1986, עד כדי ירידה של 1.2% בהיקף שעות העבודה ברבעון השלישי אשתקד. פירושו של נתון זה הוא שכך הזמן המוקדש לפעילות ייצורית בתעשייה הלך ופחת.

עוד עולה מהסקר כי קיימת מגמה בתעשייה לכיוון של ענפים המייצרים לצריכה פרטית. מספר המועסקים בענפים אלה עלה על חשבון ענף המתכת והאלקטרוניקה, שמספר המועסקים בהם קטן. בסקר צוין גם בלט הקיפאון ביצוא. היצוא התעשייתי ללא יהלומים גדל אשתקד ב־16.8% — גידול ריאלי של פחות מ־8%. גידול משמעותי היה בענף המזון, שיצואו גדל ריאלית ב־16%, ובענף הכימיה, שרשם גידול ריאלי של 20%.

ביצוא מהמדינות המתועשות, ה־משמש כאינדיקטור להיקף הביקוש העומד בפני המשק הישראלי, נמשכה ההתרחבות זו השנה השלישית ברציפות. סך היבוא של מדינות אלו גדל בשישה אחוזים ב־1985 ובשמונה בכל אחת מהשנים הבאות.

תחרות פנימית בתע"א על חוזים ועבודות למפעלים

ראשי המפעלים בחטיבה נאבקים על השגת פרוייקטים של כלי־טיס לא מאויישים והשבחת מטוסים — גם כאלה שכבר ניתנו לחטיבות אחרות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

ראשי המפעלים בחטיבה החדשה בתעשייה האווירית מנהלים תחרות פנימית קשה על פרוייקטים ומנסים להשיג למפעליהם עבודות בכל מחיר, גם בנושאים שכבר נתמכו בהם חוזים עם מפעלים אחרים בתעשייה האווירית שלא נכללו בהרה־אידגון. כך נודע לסופר "הארץ".

המאבק על קבלת פרוייקטים בין מנהלי המפעלים החדשים מתבטא בשני תחומים מרכזיים: בנושא כלי טיס לא מאויישים מתנהלת התמודדות קשה על עבודות בין דוד הררי, מנהל המפעל למטוסים לא מאוישים, לבין צדלי אטלי, מנהל המפעל לשירותי הנדסה. שני המפעלים הם בהקמה.

תחום שני שבו מתקיימת תחרות פנימית קשה הוא בנושאי השבחת מטוסים. כאן מתמקד המאבק על עבודות בין חטיבת "בדק" לבין המפעל החדש להשבחת מטוסים צבאיים, בראשותו של עובדיה הררי, מנוהל לשעבר של פרוייקט "הלביא". חטיבת "בדק" איננה כלולה באירגון מחדש, והיא עוסקת בפועל בהשבחת מטוסי הפנטום של חיל האוויר של צה"ל.

נודע כי ראשי המפעלים השונים אינם בוחלים באמצעים להשגת עבודות חדשות למפעליהם. הדברים הגיעו לידי כך שמתנהל מאבק גם על פרוייקטים שכבר נחתמו והוכנו להימסר למפעל מסוים, ועתה דורש מנהל מפעל חדש אחר את העבודה למפעלו.

בנק אוצר החייל מציע: הטבות לגימלאי צה"ל שיהפכו לעצמאיים

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

על שורה של הטבות לגמלאי צה"ל ההופכים לעסוק כעצמאים, הכריז בנק אוצר החייל.

במיפגש עם גמלאי צה"ל, המתעתדים להיות עצמאיים, מיפגש שקיים ביוזמתו של משה עמיר, מנכ"ל שירות התעסוקה של "צוות" מסר מנכ"ל בנק אוצר החייל, דן רז, כי הבנק מציע לגמלאים־עצמאים הלוואות בישור לא צמודות בסכומים עד 30 אלף ש"ח בתקופה עד לקבלת כספי ההיוון מצה"ל.

הלוואות אלה יינתנו בריבית קבועה לשנה חודשים או בריבית משתנה לשנה עד 24 חודשים. החזר קרן ההלוואה יתואם עם מועד קבלתם של כספי ההיוון, בריבית של פריים ‎+1.5%.

כמו כן יינתנו הלוואות צמודות מדד בסכומים של עד 30 אלף ש"ח לתקופה שבין שנתיים ל־12 שנים בריבית מועדפת — 95% מריבית התעריפון (העומדת כיום על 10.45%) בערבות של ערבים בלבד.

משיכות היתר לזכאי הלוואות אלו יהיו בריבית נמוכה מהמקובל עד לגובה הגימלה החד־לית של העצמאי.

עורך את העמוד: דוני ענבר

מחירי האשראי בבנק לאומי
ליום 26/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	לקוחות: מסחריים	לקוחות: פרטיים בעלי חשבון יומי
		ריבית חודשית	
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" — הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה־31.3.88	1.0%	
	עד ה־30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	1.0%	

* עמלת הקצאה לתקופה: עד ה־31.3.88 - 3%. עד ה־30.6.88 - 4.5%
פרטים וגובה מכומי אשראי בסניפי בנק לאומי

בנק לאומי - רווח יומי

גם אתם יכולים!
בריכות שחייה פרטיות
מתוצרת גרמניה
עשויות אלומיניום + P.V.C
עם מערכות סינון ושאיבה ואביזרי ניקוי המצריכות מינימום טיפול ואחזקה.
במגוון דגמים ובמידות שונות.

דגם	אורך	רוחב	עומק
אובל	10 מ'	5 מ'	1.5 מ'
אובל	8 מ'	4 מ'	1.5 מ'
עגול	———	8 מ'	1.5 מ'

ועוד מבחר גדול של דגמים
במחירים ובתנאי תשלום נוחים!
מתקבלות הזמנות להתקנת הבריכות לחודשים מרץ, אפריל מאי.
התקשרו עוד היום והזמינו את נציג החברה לביתכם ללא התחייבות

KN קבין בע"מ - כפר הנגיד
טל': 08-439294 (קמחי). 08-439076 (נחש)
8:00-22:00. 7 ימים בשבוע

מכונות וציוד לתחזוקה וניקיון

המבחר הגדול ביותר של:
★ מקרצפות בכל הגדלים
★ שואבי אבק
★ שואבי אבק/מים בכל הגדלים
★ מכונות משולבות לניקוי רצפות
★ מבחר מכונות לנקוי שטיחים
★ מכונות לטאטוא כבישים ומדרכות בכל הגדלים

★ וקסים, שמפו וחמרי נקוי
★ חמר אנטיסטטי לשטיחים
★ ציוד לנקוי חלונות
★ סקוצים ★ ציוד עזר

מעבדה לתיקונים ושרות

מחצ
גיבון • חמרים • ציוד • לתחזוקה וניקיון
תל־אביב, איזור התעשייה רח' 1274 מס' 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 162)
טל: 374113, 370121, 378473

לפרופ' **ישראל אלדד**
ידידך — ותלמידך
גאון בך,
לקבלת פרס ביאליק לחוכמת ישראל.
כי יתן ותוסיף עוד שנות יצירה רבות.
"אשרי אדם מצא חוכמה" משלי פרק ג' – 13.
ארגון חברי לח"י המדרשה הלאומית ותלמידיה
בית יאיר ע"ש אברהם שטרן.

לאברהם ריף
יו"ר לשכת סוי...
שר האוצר משה נסים:
יוחש הליך מיזוג הבנקים לחקלאות ולפיתוח התעשיה
הון הבנק לחקלאות יוגדל ב־12.5 מיליון שקל
מאת צבי זרחיה
משרד האוצר מתכוון להחיש את הליכי המיזוג של הבנק לחקלאות עם הבנק לפיתוח התעשייה, לאחר שאתמול אישרה ועדת הכספים את הגדלת הון המניות של הבנק ב־12.5 מיליון שקל.
זמן רב בוששה ועדת הכספים עקב התנגדות חברי הכנסת להצעה.
שר האוצר משה נסים אמר באחרונה לחברי הוועדה כי האוצר מתכוון להקים בנק פיתוח חדש שיכלול את הבנק לחקלאות, הבנק לפיתוח התעשייה והחברה הממשלתית לפיתוח תיירות.
אברהם קורץ

התעמלות בוקר... גם למח!

ניהול פירמה הוא ענין מורכב עדין ומסובך.
לפניך שעשוע קל להרפיית המתח...
גזור את תשעת החלקים של סמל פרסום **מי-טל** המסומנים במודעה.
הצלחת להרכיב אותו ב-5 דקות?
אתה הוא המנהל החכם שזקוק לחברת פרסום ברמה שלך!

צוות מי-טל
שירותי פרסום מאוחדים בע"מ
טל. 03-281188-9

הארץ

יום ג', ז' בשבט תשמ"ח
26 בינואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההיסתדרות 2 טל' 224245*6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166*6, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B 233, Tel. 5121212

אין טעם בפשטנות שטחית

"ישראל תשגה שגיאה המורה אם תחשוב כי ביכולתה להשיב את הסדר בשטחים על כנו על־ידי שימוש באמצעים ברוטאליים ובגידה בערכיה". כך פותח "ניו יורק טיימס" מאמר־מערכת המותח ביקורת על מדיניות ישראל בשטחים. "ואל יחשבו שישראל חסרת רגישות: היא שלחה צוותי פסיכולוגים לבחון את השפעתן של המלקות על חייליה", מוסיף העיתון בנימה סרקסטית.

אינגו יודעים מה יעץ "ניו יורק טיימס" כאשר ממשלי ג'ונסון וניקסון נקטו יד קשה, כלומר, אמצעים אלימים, כדי להשיב את הסדר על כנו בקאמפוסים האמריקאיים. איננו בטוחים כמה מאמרי־מערכת כתב העיתון הניו־יורקי, אם בכלל, על מעשים ברוטאליים הנעשים הרחק ממצלמות הטלוויזיה, במקומות שונים בעולם. או על מעשי־הטבח הנוראים שערבים עשו בערבים — מהם כמה מידידיה הטובים של ארה"ב כיום. את ישראל שופט עיתון זה כנראה באמות־מוסר נעלות יותר, ועקב כך גם דורש ממנה יותר. ובצדק. אומה נרדפת אינה יכולה להיות אומה רודפת; אומה שידעה דיכוי בכל הדורות, לא תוכל לחיות עם עצמה לאורך ימים כמדכאת אחרים.

ודווקא משום כך, ראוי להעמיד דברים בפרספקטיווה ישראלית. שבעת הקמתה היו בה כחצי־מיליון פליטים וחלוצים, לא היא שביקשה להשמיד שבע מדינות ערב ומאה מיליון ערבים. אלא להיפך. בשנה ה־40 לכינונה עדיין לא הכיר העולם הערבי על מוסדותיו בעצם זכות קיומה של המדינה. וזה עושה משהו לעצבי יצרי־הקיום של הישראלים. גם אותם ערבים המשלימים (סוף סוף) עם קיומה, סבורים כי הם ראויים בשל כך לפרס, בצורת מחיקת כשלונותיהם הצבאיים וביטול כל הישגיה של ישראל.

איש לא יכחד כי מצב הערבים בשטחים הוא בכי רע — הם לא פה ולא שם ולא לעצמם. אך עד שבאים אלינו בטענות כנוגשים, רודפים ומדכאים, צריכים היו ערביי השטחים לבוא בטענות — ובחלקם אכן הם עושים זאת — אל מנהיגיהם שהביאום למצב זה, וידידינו מעבר לים היו משרתים יותר את השלום אילו הסבירו לערבים כי על שגיאות משלמים.

לישנא מתאר אותנו "ניו יורק טיימס" כברייתנים ולועג למעבר שלנו משיטה לשיטה באכיפת החוק והסדר. אכן, צה"ל שהופתע מעוצמת המהומות, נהג בהססנות ובשלומיאליות מסוימת ואיפשר בכך למפירי הסדר בשטחים לשים את חיילינו ללעג ולקלס. לזכותה של ישראל ולא לחובתה ייאמר שצבאה אינו כה מאורגן לדיכוי ברוטאלי של מהומות; שהוא יותר נבוך מאשר אכזר. בהיתקלו בילדה בת 12 המטילה בקבוק־תבערה על רכב צבאי. אותנו אין זה מצחיק אם חיילינו נזקקים לפסיכולוגים כשעליהם ליישם את מדיניות המלקות. אין הם בנויים לזה ואשרינו שכך הדבר.

הכל מבינים כי דמותה המוסרית של ישראל וגם ביטחונה נתונים בסכנה, אם לא יימצא פתרון מדיני לשטחים. ופתרון יושג לא כשהערבים ישלחו את הנשים ואת הילדים נגד חיילינו וגם לא כשישראל תפעיל יותר ויותר כוח. שני אמצעים אלה חסרי תוחלת וקצרי מועד. תהליך ההסדר המדיני, שלמעשה כבר הוחל בעצם ההתמקחות על תנאי הפתיחה, יהיה ארוך וכואב. וגם מי שרוצה להיפטר מכל השטחים, מבין שעלינו להחזיקם במצב נסבל על שני הצדדים, כדי שיהיה לנו על מה להתמקח ומה להציע תמורת שלום.

מי ישלוט בהאיטי

לסלי מאניגה, מועמדם של ראשי הצבא, הוכרז מנצח בבחירות שנערכו בשבוע שעבר בהאיטי, ואף שמועמדי האופוזיציה והרוב הגדול של הבוחרים החרימו את ההצבעה, הוא עומד להיכנס לכהונתו בחודש הבא. בנאומיו אמנם הבטיח מאניגה "דמוקרטיה, צדק ועבודה", אך חרף זאת נחשבות הבחירות כישלון של תהליך הדמוקראטיזציה שהחל אחרי התקוממות שהדיחה את "בייבי דוק" דובאליה אחרי 30 שנות שלטונו ושלטון אביו לפניו.

אם אכן יצליח מאניגה, פרופסור להיסטוריה בן 57, שעשה 23 שנים בגלות בתקופת שלטון משפחת דובאליה, להגביל את חלקו של הצבא, להחזיר סדר וביטחון ציבורי — ובעיקר להתקדם התקדמות כלשהי בשיקום הכלכלה ההרוסה — ייתכן שלשלטונו יתקבל כרע במיעוטו. אך משקיפים באמריקה המרכזית אינם נותנים לו סיכויים רבים. להערכתם, הצבא ובעיקר הגנרל נאמפי לא ירצו להסתלק מהפוליטיקה. הכישלון יהיה, בעקיפין, גם כישלונה של ארה"ב אשר מעודדת תהליכי דמוקרטיזציה במדינות אמריקה הלטינית.

אשמת שמעון

מחנה הימין כבר מחפש שעיר לעזאזל כדי לתלות בו את האשמה להתלקחות בשטחים

מאת עוזי בנזימן

וכך כתוב במאמר הראשי של "נקודה", ביטאון היישובים היהודיים ביהודה, שומרון וחבל עזה: "כיום אין עוד ספק כי הצהרתו של פרס כי יש לפרז את רצועת עזה היא שהציתה את הבעירה שהלכה והת־פשטה והיתה לאש גדולה". "נקודה" לא המציא את הטענה הוא רק נתן לה הד. מי שמאזין בימים אלה לדבריהם של אנשים מקהשורה מ־מחנה הימין לומד עד כמה נפוצה האשמה ששמעון פרס, בדבריו על פירוז הרצועה, הוא האחראי לפרוץ התנופה האלימה בשטחים.

מעתה כנראה לא יעזור דבר: בתודעת הציבור הימני בארץ יירשם פרס כמי שהפר את שלוותו. אילולא פרס, כאבין הימני הממוצע (מהלי־כוד ועד כהנא), הכל היה ממשיך להיות בסדר ומנוחתנו לא היתה נטרדת כתוצאה מפרץ רגשותיהם של ערביי השטחים. ולא יעזרו העובדות, את המיתוס הכתוב הנרקם עתה בשורות הימין לא ישבשו הנ־תונים הבאים: ב־7 בדצמבר העלה פרס את רעיון פירוז הרצועה. דבר לא קרה בשטחים בעקבות זאת. ב־8 בדצמבר אירעה תאונת הדרכים קטלנית בין משאית ישראלית למכונית עזתית, שבה נהרגו שלושה מתושבי הרצועה, ושבעקבותיה ב־ פרצו שמועות כי ההתנגשות היתה מכוונת. ב־9 בדצמבר התחילו המהומות.

כמו שמלחמת העולם הראשונה לא פרצה בגלל רצח הארכידוכס האוסטרי, וכמו שמלחמת לבנון לא יצאה אל הפועל בגלל ההתנקשות בשגריר ישראל בלונדון שלמה ארגוב, כך המרי בשטחים לא בקע בגלל אירוע מסויים. תאונת הדרכים שהאיצה את התפוצצות — לא דברי פרס על פירוז — היתה רק גיצים שהציתו את האש (ומי שמחפש אשמים, מדוע הוא מתעלם מהחלק בליבוי היצרים שמילאה כניסתו של אריאל שרון לרובע המוסלמי ב־14 בדצמבר?), חומרי הבעירה היו שם

פרס: מי הצית הרצועה

מוכן, הם הצטברו בהדרגה במשך 20 שנה — במידה לא קטנה כתוצאה מעמדת ישראל. מחנה הימין בארץ, שהתנגד לכל הצעת הסדר — אמנם ב־10 השנים הראשונות לאחר מלחמת ששת הימים לא ניכר הבדל משמעותי בינו לבין המערך בעניין זה — פיתנס את הגחלים הלוחשות עד שהגיע רגע התבערה.

לימין היתה ההזדמנות לתקן

מדוע חשוב להזכיר דברים אלה? משום שהמאמר הראשי ב"נקודה" מבשר על בואה של תופעה בת־קופה הקרובה יחפשו אצלנו, כנראה, אשמים למצב. גם למהותיהם של אנשי הימין מחלחלת אט אט ההכרה שההתלקחות בשטחים אינה אירוע חולף. גם הם תופשים שבעימות הנוכחי ישראל אינה נוחלת הצלחה. גם הם מתחילים להבין שקשה במידה גדולה הולכת לנהל אותה הים תקין במדינה הנמצאת באופן מתמיד מול בור לאיבה. קשה להם להכלים עם ההודעות זו לבציאות הקשה בשום שהיא עוכרת בסתירה לאמונותיהם ולאכזליותיהם. הם כי בקשים לגבור על הסתירה בבציאת אשמים. והם בחרו, כמובן, בשמעון פרס.

היוני, לכן, להבהיר למחנה הימין, שהיתה לו כל ההזדמנות שבעולם להתמודד עם בעיית השטחים במשך שבע השנים שבהן ניהל הליכוד את המדינה. היתה לו השפעה מכרעת על מדיניות הממשלה בארבע השנים האחרונות, כאשר ניהוו את חיי המדינה יד ביד עם מפלגת העבודה. כלומר: במחצית התקופה שבה מחזיקה ישראל בשטחים היתה למחנה הימין אפשרות לא־מופרעת לגבש וליישם מדיניות שתפקידה היה למנוע את הסקרה של הש־ בועות האחרונים. חיוני, לא פחות, להזכיר כי למחנה הימין בראשות הליכוד ניתנה יד חופשית ליזום ו/או לאשר את מדיניות היד הקשה שבה נוקט צה"ל בימים אלה כדי לבלום את הר הגעש בגזה וברצועה. לימין לא תהיה זכות לבוא ולטעון כי מישהו הפריע לו להתמודד עם המועקה שמכילים השטחים על המדינה. הכל היה פתוח בפניו. ואם המצב בכל זאת קשה, משמע שלא בכוח, ולא בהתנהלויות, ולא בנאר מים תקיפים פותרים את הבעיה. הסכסוך הישראלי־פלסטיני מחייב טיפול שורש מסוג שונה לחלוטין.

מזכיר את לבנון

מאוד יתכן שהמצב בשטחים יד כיר בקרוב את המצב בלבנון בסוף 1982 וב־1983. מי שמאזין לסיפורי חיילים השבים מהרצועה ומהגדה יכול להבחין בסימנים ראשונים: תהייה על התפקיד המוטל עליהם. התלבטות בצדקת הבעיטה, תחושה כבדה של ערפול לגבי המשמעות המדוייקת של הפקודות הניתנות להם וראשיתו של פקפוק לגבי אמינות ההודעות שמוסר דובר צה"ל. אמנם אין הכתב הזה להלוקין רצועת עזה והגדה המערבית קרו־בות יותר לבית מאשר הרי השוף, ופעולות צה"ל בשטחים מתבצעות כתגובה על אלימות הפלסטינאים, בניגוד לאופי היזום שהיה למבצר בות הישראלית בלבנון. אך יש קוו דמיון: התהייה על צדקת הפעולה הצבאית בשטחים והתסכול מתוצאר תיה מתחילים לצוף.

הימין ייצא, מן הסתם, בקצף קצף נגד אבחנות אלה: צה"ל הרי חייב לבצע פקודות ללא עוררין. זה נכון, וכך גם צה"ל נוהג. אלא שבחברה דמוקרטית לא ניתן לקסום הלכי רוח ולהחניק רגשות. תבונתה של הנהגה במדינה דמוקרטית היא ביי כולתה לעצב ולהפעיל מדיניות הנ־חשבת ללגיטימית בעיני רובו של העם ושל הצבא (כאשר לצבא יש חלק מכריע בהפעלת המדיניות). נפנוף בסמכויות פורמליסטיות בדבר חובת הציות של הצבא לדרג האזרחי לא יפתור את מחנה הימין מהקושי להשיב על ההתלבטויות המתגלות בצה"ל, כשם שהוקעת שמעון פרס, כמי שאשם כביכול בהתפרצויות בשטחים, לא תחסוך ממנו את הצורך להתחיל לחשוב ברצינות כיצד ליישב את הסכסוך הישר־אלי־פלשתיני. משקלו הפוליטי הכ־בד של מחנה הימין מחייב אותו להתחיל לחפש פתרונות.

היפוכו של דבר / יואל מרקוס

ליל האלות הארוכות

החיילים פרצו בחשכת הלילה ובחסות העוצר אל תוך הבתים. הם סידרו בשורות את האנשים הרועדים מצינת הלילה, בעוד אחרים עורכים חיפושים אלימים בפנים. אחר כך בא תור המכות. פה נטלו את ראש המשפחה, שם את הבן הבכור. האלות נחתו. זעקות הכאב נשמעו למרחוק. בצה"ל כינו זאת "עוצר פעיל".

בעת העוצר לא הפגינו. גם שלוש בלילה אינה בדיוק שעה להפגנה. על כן לא היו אלה מכות לצורך פיזור הפגנה אלי־מה. זה היה חלק ממסע ענישה שבו לא תמיד הבחינו אוחזי האלות בין אשם ללא אשם. למען יראו וייראו.

אלות הורמו ונחתו על גולג־לות, על ידיים ורגליים, על צל־עות וגו. בדיוק כאותם מראות אכזריים שכאשר צופים בהם מעל מרקע הטלוויזיה כשהם מתרחשים, נאמר בהאיטי, עולה בצפוה תחושת קבס.

בכיר בצבא אומר שצריך להחדיר בהם מחדש את אימת צה"ל. הרצון היה לא רק להחזיר את הסדר על כנו ולהשליט מחדש את סמכות הצבא על האוכלוסיה, אלא גם להשיב לחיילים את ביטחונם העצמי, לאחר שבמשך שבועות שמו אותם לצחוק. אפשר להבין את הרצון, אך לא את המחיר. באיזה מחיר להם, ובעיקר לנו. לדמותנו המוסרית. תהיה ידנו הי מחזיקה באלה על העליונה?

דבר אחד הוא לעצור מפירי סדר בכוח, אפילו במכות למי שמתנגד למעצר — ודבר אחר הוא להודיע ש"עצמותיהם מותרות" ולעשות בהם שפטים.

דבר אחד הוא לירות בלהט המלחמה אל מטרות הנראות אנונימיות, כשיעודו העיקרי של החייל באותו רגע הוא לצאת חי מהקרב — ודבר אחר הוא לעמוד פנים אל פנים מול צעיר לא־חמוש, להשיך אליו מכה ולהכותו במקל קשה השובר ידיים ורגליים. ואתה תמה באיזו מהירות הם לומדים להנחית את האלות ב"כוח המתאים". לשבור עצמות אך לא להרוג. אולי בשנה הבאה זה יהיה "מסע הכומתה" החדש?

פעם אמרו שאנשי משמר הגבול הם משהו אחר. מה שצריך להדאיגנו הוא באיזו מהירות ובאיזו להיטות מיישמים חיילים צעירים, בשירות חובה, את המדיניות החדשה. אלה האנשים, שוברי העצמות, ש־יצטרכו לחיות בארץ הזאת, בצורה זו או אחרת, עם שבורי העצמות. דבר אחד הוא להחדיר בתושבי השטחים את יראת צה"ל — אך לטעת בהם שנאת נצח, זו בכייה לדורות. הם לא ישכחו. וחיילינו לא ישכחו את עשוהו. מהמפגשים האלה תי־שאר השנאה לנצח.

הנורא הוא שהכל מדברים מתוך ה"קונצנזוס". שכן מקובל גם על כל מי שרוצה לוותר על השטחים תמורת שלום, שהכרח להחזיקם כדי שיהיה לנו מה לתת תמורת שלום. אבל יש דברים שאיננו יכולים ואיננו צריכים לעשות, משום שבכל הדורות היינו אנו קורבנות לאותם אמצעים. משום שאנו כאומה היינו מבשרנו איך אנ־שים נורמליים מהשכונה, ממקום העבודה, מהאלונים החברתיים, התבהמו כפרטים וכציבור כשזו היתה מדיניות הממשלה.

כשליטים לעולם נהיה נכים. לעולם לא נהיה מושלמים בהשלטת סדר. ומוטב כך.

מה שקרה בשבוע שעבר יישאר כתם שחור בחיי של אומה שיעודה להיות אור מציון לגויים.

הקפיצה של דראושה

מאת עטאללה מנצור

את המושב בכנסת קיבל המחנך מכפר איכסאל על מגש של כסף, אך לא את רשות הדיבור. רץ נראית כיעד הטבעי הבא שלו

השתתפותם של השרים שמעון פרס ויצחק רבין בחו"ל בראשיתה של "התקוממות ילדי האבנים", באמונתם שראש הממשלה יצחק שמיר יפעל כהלכה, הביאה רבים בציבור הערבי להאמין שאין הבדל בין המערך לליכוד באשר ליחסם לחיי הערבים.

הלך רוחות זה הביא את ח"כ עבד אל והאב דראושה להכריע בדבר עתיד קשריו עם מפלגה שהגישה לו את חברותו בכנסת על מגש של כסף. דראושה, בן למשפחה גדולה ומכובדת מכפר אכסאל שלמרגלות הר הקפיצה. לא נודע לפני ארבע שנים בציבור מחוץ לחוגים של עובדי הוראה באזור נצרת. הוא היה מורה ומנהל בית ספר, ושנה לפני שנבחר לכנסת מונה למפקח במשרד החינוך. פעילותו הציבורית היחידה מחוץ לכתלי היתה במסגרת הס־תדרות המורים.

אבל, ואת זאת יש לציין מייד, הופעתו ברשימת המערך כמועמד לחברות בכנסת נתנה את אותותיה בתוצאות הבחירות בגליל המזרחי ובאכסאל. הוא החליף ברשימה את חמד חלאילה, מורה ממשפחה מ־כובדת בכפר סכנין. ההשוואה בין תוצאות הבחירות לכנסת ב־1981 ו־1984 יכולה להעיד כי שינוי המעמד הערבי שינה את [illegible] המערך בשבילה המי־דות של [illegible]. אך הסיבות לא היו נבעו דווקא מאישיותו של המועמד.

מדוע מערך

בראשית שנות החמישים הצביעו קרוב ל־80 אחוזים מכלל הערבים למפא"י, אחדות העבודה, מפ"ם, רפ"י והרשימות הערביות של מפ־לגות אלה. הם עשו זאת בלחץ הממשל הצבאי, שאר זרועות השל־טון ו"תנועת העבודה": ההסתדרות, קופת חולים, סולל בונה, התנועות הקיבוציות ושאר מקומות העבודה. יחסי השכנות עם קיבוצים נאורים ומפעלי תרבות וספרות (בעיקר של מפ"ם) תרמו לתדמית תנועת ה־עבודה כגורם אוהד ונוח יותר ממפלגות הימין. אך כבר בראשית שנות השישים חלה ירידה עקבית בכוח המערך, והדברים הגיעו לכך שמפ"ם לא הצליחה לזכות בייצוג בעיריית נצרת (המפד"ל כן מיוצגת).

חוק הבחירות הישירות לראשי הערים הביא למגזר הערבי מהפכה של ממש. עד הולת החוק היו הב־חירות לרשויות המקומיות חומר מלכד למוסד החמולה המתפוררת. כיום, רק בכפרים בודדים יכול מנ־היג של חמולה אחת לקרוא את קרוביו לדגל ולזכות בראשות המועצה. ברוב הכפרים נוצר הכרח באידיאולוגיה כללית. רק"ח סיפקה את הבסיס הרעיוני הזה. שאר המפלגות הסתפקו בסיסמאות נדו־שות, כגון "מפלגת השלטון יכולה לקיים הבטחות". הקומוניסטים יכו־לים רק להבטיח.

אבל בשטח לא היה בסי־ס לסיסמאות. רשות מקומית בניהולה של רק"ח לא פיגרה, בדרך כלל, אחרי רשות של המערך. עסקני רק"ח, באופן אישי, עשו חיל יותר משכביהם מקורבי מפלגת השלטון. הולכת רק"ח ב־1977 להופיע בר־בים כחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש) עשתה אותה לפחות קומוניסטית־מרקסיסטית ו־יותר לערבית לאומית־פלשתינית — ליותר אטרקטיווית. כוחה עלה מכשליש לכמחצית קולות הערבים. מפלגת העבודה וגרורותיה ירדו למעמד של הגוש השני במגזר הערבי. הם גם הפסידו את השלטון, שעבר לליכוד. אך חסידי השלטון היכול לקיים ולא רק להבטיח לא עברו לליכוד. גם במשך העשור הבא. פרט לחוגים מצומצמים בקרב הבדואים והדרוזים, אפשר לקבוע כי הערבים לא הצביעו בעד בגין או שמיר.

בבחירות 1981 חלה עלייה בכוח המערך: חד"ש ירדה מ־50 אחוז ל־37 אחוז. בבחירות האחרונות צמחה "התנועה המתקדמת". על האידיאו־לוגיה הלאומית הלא־מרקסיסטית שלה, זכתה ב־18 אחוזים מקולות הבוחרים הערבים; חד"ש ירדה ל־32 אחוזים; המערך זכה ב־24 אחוזים יחד בשישה אחוזים נוספים. שינוי, המפד"ל והליכוד זכו בכ־4 עד 5 אחוזים לכל רשימה. רץ קיבלה פחות. אפילו מרשימות אלה. העובדה שמפלגה זו קרובה יותר ללב הערבי הממוצע בישראל מאשר המפד"ל, הליכוד, ושינוי לא עמדה לה. בהיעדר מועמד ערבי "בטוח", ובלא מנגנון משומן שיסייע לבוחרים הערבים, נאלצה רץ להסתפק באחוז בודד מקולות הערבים.

לאן יפנה דראושה

דראושה התנגד לפני מספר חו־דשים להקמתה של רשימה ערבית עצמאית מתוך שתהיה מועמדת לחברות בקואליציה ממשלתית. ב־חודש האחרון הוא נפגש עם מספר פעילי ציבור ערבים המקורבים למפלגת העבודה לגבי עמדתם ומידת נכונותם לתמוך ברשימה כזאת. בין השאר זכה לעידוד מאסעד עזאיזה, ראש המועצה המקומית דבוריה, ולעידוד בסייג מאברהים ניגור חוסיין, ראש עיריית שפרעם. "שמועות" שאמרו כי סמיר דרויש הוא מועמד אפשרי להחלפת דראושה הדאיגו אותו. גישושים לכיוונו בצד חברים בסיעת רץ בכנסת עודדו אותו לחשוב על פרישה.

העלבון שהפגנה אליו מפלגתו בישיבת הסיעה האחרונה, כאשר מנעו ממנו להשיב לסקירת שר הביטחון, פגע בו והחפו ההחצה. הרבה בכבוד המעין של נגדת חלוצה אותו. ראיתיו כאשר הבריח על פרישתו מהמערך. הוא היה נסער כמי שניצב בקרב על אליפות העולם בהיאבקות חופשית. אבל על שאלתי למניעיו ענה בצלילות: בפני מספר אפשרויות ואני רוצה לנוח ול־חשוב בטרם אחליט.

הדרך לחד"ש או למתקדמת אינה סלולה. שם מלאות השורות בעב־רים המחפשים חיילים כדי להובילם. הוא הוזמן להצטרף למפ"ם, אך גם שם ימצא עודף מועמדים לכנסת. רץ יכולה להיראות כיום יעד המעט־טבעי, בעקבות פורש מ־פורסם אחר מסיעת המערך — יוסי שריד — והוא מסוגל להשפיע על אחרי רץ הערבים להצביע עבורה.

מקור שני, מקורות עותים ל־דראושה, סיפרו לי כאילו הוא התבטא בזכות רשימה ערבית שתב־טיח 2–3 מנדטים בכנסת הקרובה וכיסא בקבינט למיעוטים. אני מטיל ספק בסיכוייה של תוכנית כזאת. דראושה, איש מפלגת העבודה עד לערב הבחירות, יתקשה כיום להלהיב 40–50 אלף מצביעים ערבים. ספק אם תצליח מפלגתו לשעבר לתת בידו הישגים של ממש שיוכלו לסייע לו. בייחוד אחרי שלא הצליחה במשך שלוש שנים לעזור לו להופיע בציבור כגיבור היובי.

"רעידת אדמה" במערכת המשפטית

החקירה המשטרתית נגד ששה שופטי שלום ותעבורה החשודים בקבלת טובות הנאה ובהפרת אמונים גרמה זעזוע במערכת המשפטית

מאת גדעון אלון

שר המשפטים אברהם שריר היה הלום כשהמשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש ופרקליטת מחוז המרכז ערנה ארבל דיווחו לו בשבוע שעבר על הממצאים המחשידים לכאורה ששה שופטים בבית משפט השלום ובבית המשפט לתעבורה במרכז הארץ בקבלת טובות הנאה. שריר קיבל לידיו תמצית מחומר החקירה המשטרתי ומן ההאשמות נגד השופטים כפי שפורטו בעדויותיהם של עובדים מינהליים של בתי המשפט במרכז הארץ. שר המשפ־טים שוחח עם נשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר, שגם אליו הועברו עיקרי הממצאים. שמגר ראה בחומרה רבה את התופעה. שמגר, שמאז מונה ל־תפקידו כשופט מספר אחת במדינה, עושה ללא לאות כל מאמץ כדי לשפר את תנאי עבודתם של השו־פטים ויזם את הקמת "מועצת השו־פטים", נדהם.

שריר ושמגר היו תמימי דעים שיש לעשות כל מאמץ כדי שהטי־פול בפרשה יסתיים בהקדם ה־אפשרי. גורמים משפטיים בכירים הפצירו ביועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש שיתן עדיפות עליונה לטיפול בתיקים אלה, כדי למנוע נזק מתמשך לתדמיתה של המערכת השיפוטית כולה בעיני הציבור. "אסור בשום אופן שחריש יטפל בתיקים האלה בקצב הצב שאיפיין את טיפולו בפרשת 'הפגישה הלי־לית'. הנושא הרגיש הזה מחייב הכרעה מהירה. לא ייתכן שעשרות שופטי שלום ותעבורה במחוז המרכז יסתובבו כחשודים פוטנציאליים משום ששמותיהם של ששת השו־פטים [illegible] לא הותרו לפרסום", אמר גורם משפטי בכיר.

שריר ושמגר גם הגיעו להסכמה ביניהם כי עד שלא יכריע חריש בתיקיהם של ששת השופטים, הם לא יידרשו לצאת לחופשה וגם לא יושעו מתפקידם, משום שאין ל־העניש אותם כל עוד לא הוכחו האשמות נגדם. עם זאת סיכמו שני האישים, כי אם חריש ימליץ להעמיד את השופטים (כולם או מקצתם) לדין פלילי או משמעתי, הם יושעו מיד מעבודתם ושמותיהם יפורסמו בפומבי.

אפשרות תיאורטית בלבד

בשיחות רקע שקיימתי עם שו־פטים ומשפטנים בכירים ניכר בהם זעזוע עמוק. "גם אם בסופו של דבר יוחלט שלא לנקוט שום צעדים נגד איש משש השופטים, וחריש יחליט לסגור את תיקיהם, קשה יהיה לתקן את הנזק שכבר נגרם לשמה של המערכת השיפוטית, שזכתה במשך כל השנים לאמון רחב של הציבור", אמר לי אחד השופטים. "הבעיה שלנו היא, שבמשך כל השנים התייחסנו לאפשרות שתופ־עות כאלה יתרחשו בקרב השופטים כאל אפשרות תיאורטית בלבד", אמר שופט בכיר בגילוי לב — "[illegible] השופטים בביהמ"ש העליון לא העלו, [illegible] אפילו בחלומות הקודרים ביותר, ששופטים ייחקרו במשטרה בחשד של קבלת טובות הנאה וכולנו נצפה בכיליון עינים לפסיקתו של היועץ המשפטי לממשלה, אם יוגשו נגדם כתבי אישום פליליים או קובלנות לבית הדין למשמעת של ה־שופטים".

כדי להמחיש עד כמה היתה התייחסותה של המערכת השיפוטית לאפשרות של חשדות פליליים נגד שופטים, תיאורטית בלבד, סיפר לי שופט בכיר כי בכנס השופטים שהתקיים לפני כשנתיים ביוזמתו של נשיא ביהמ"ש העליון בכפר המכבייה ברמת־גן, דיבר השופט שמגר על נורמות ההתנהגות של שופטים, מה מותר ומה אסור להם. התייחסות לא היתה לחשדות למעשים פליליים ולקבלת טובות הנאה. לכולם היה ברור שעל כך חל איסור מפורש. שמגר ושופטים אחרים דיברו על כך, שעל שופט חל איסור לעסוק מחוץ לביהמ"ש בנושאים ציבוריים שנויים במחלוקת ואסור לו להגיב בפומבי על דברים שפורסמו בכלי התקשורת: ומובן שעל שופט להימנע מכל פעי־לות פוליטית ומכל פעולה העלולה להיראות ככזו.

כך קבעה ועדת לנדוי

אולם מתקבל הרושם שנשיא בית המשפט העליון, גם אם הופתע מהחקירה המשטרתית המתנהלת נגד ששה שופטים, היה במשך כל השנים ער לכך שתופעה חמורה כזו עלולה להתרחש. עובדה: במרס 1984 הוא מינה ועדה מיוחדת, בר־אשות נשיא ביהמ"ש העליון לשעבר, משה לנדוי, שנתבקשה לבחון את האתיקה המקצועית של השופטים. בין השאר קבעה הוועדה:

"כל עיסוק וכל מילוי תפקיד מחוץ לבית המשפט חייב להלום את מעמדו של השופט שממנו נדרשת התנהגות אישית ללא רבב ומתן דוגמה אישית לכלל הציבור, וכן חייב השופט לשמור בעיסוקיו ובה־תנהגותו על כבודה של הרשות השופטת כולה. עליו להיזהר תמיד שמא יוטל צל בעיני הציבור על תומתו של השופט ותועמד בספק סלידתו מרדיפת בצע ומהשגת טובות הנאה אישיות (...) אסור לשופט להפיק טובת הנאה כלשהי ממעמדו כשופט, במישרין או בעקי־פין. על כן אין הוא יכול למשל לקבל הלוואה בבנקאית בתנאים מועדפים שאינם ניתנים ללקוחות אחרים. אסור לו לקבל מתנות לרגל אירועים במשפחתו שגודלן חורג מן המקובל בציבור. ואין הוא רשאי לקבל הזמנות חינם למופעים".

האמנם כמה מן השופטים ש־תיקיהם מונחים עתה על שולחנו של היועץ המשפטי לממשלה חשו־דים לכאורה שקיבלו כרטיסי מנוי חינם להצגות תיאטרון וכרטיסי כניסה למשחקי כדורגל.

במקביל לטיפולו של היועץ המשפטי לממשלה בתיקיהם של ששת השופטים החשודים בקבלת טובות הנאה, על שר המשפטים ונשיא ביהמ"ש העליון לנקוט לאלתר שורה של צעדים כדי לשקם את תדמיתה של המערכת, להחזיר את האמון הרב שהציבור רחש במשך כל השנים לשופטיו ולהבטיח שתופעות עגומות כאלה לא יישנו בעתיד.

מבט אחר / הדה בושס

אחרון המסאים

ישעיהו אברך, שהלך לעולמו, יצג עיתונאות אחרת, שכמעט ואינה מצוייה עוד במקומותינו

אני מרשה לעצמי להאמין שישע־יהו אברך, שהלך לעולמו, היה ידיד אבת שלי, ואני רואה זאת כזכות גדולה. אני, מצדי, אהבתי והערכתי אותו עד מאוד; ואיני יחידה בכך. בעודו לא הספרתי ידיד בכתב, ואיני יודעת כיצד היה אברך מתייחס לעניין זה. גם עכשיו, לאחר מותו, אני חוששת בסתר־לבי מפני ה־ביקורת שלו ומן הנימה האירונית הדקה שהיתה מתלווה אליה. אבל כאשר חזרתי מהלוויתו חשתי כאילו העולם הקרוב אלי נהיה לפתע ריק יותר. אז גם ניגשתי אל הספרייה שלי והוצאתי מתוכה ספרים שאברך נתן לי, עם הקדשות בכתב־ידו. ני־סיתי, באמצעות כתב־ידו, היפהפה, הרהוט, לגלות בה שלעולם לא אוכל כבר לגלות בדרך אחרת: כלומר בשיחה פנים אל פנים אתו. והוא הרי הבטיח לי כי ביום מן הי־מים יענה על כמה משאלותי. על אנשים מסויימים, שאותם הכיר מקרוב, באשר לסיפורים שסיקרנו אותי, ובדברים הנוגעים בו עצמו.

ואכן, כתב ידו של אברך, המהוקצע והמלוטש, מעיד על האיש: מטבע לשון ראשון העולה במוחי בהקשר זה הוא שלפני כתב יד של תלמיד־חכם, ותלמידי־חכמים מסוגו, הולכים וכלים מן הארץ. על אברך אפשר לומר ללא היסוס שהיה איש רוח ואינטלקטואל; ואולי, יותר מכל, היתה בו חוכמת־לב נדירה. רבים וטובים שהכירו את אברך, הסתופפו במחיצתו שנים רבות מכני. חוזרו אליו, ליד שולחנו הקבוע בקפה אולגה. מסוגלים אולי להעריך טוב יותר את עבודתו העי־תונאית, שנמשכה עשרות בשנים. אבל ללא ספק היה אברך אחד מטובי המסאים, אם לא הטוב שבהם; אולי גם אחד מאחרוני המסאים. המסה, בצורה ובתוכן שאברך העניק לה, כמעט ואינה קיימת עוד. אני גם זוכרת כבדי פעם, כשהייתי אומרת "רשימה". היה מעיר לי ומתקן, ואומר "מאמר". ואולי גם הבחנה זו מעידה על גישתו למלאכת הכתיבה העיתונאית.

ואכן, בנקודת המוצא למסות שלו, שהתפרסמו בעתונו "דבר", שי־משו נושאים עקרוניים־מהותיים שהיו בנפשו; הוא לא כתב סתם כך, מתוך חובה. הוא דן על פי הרוב בעניינים אקטואליים, אבל תמיד הגיע, בכוח ניתוחו החד, חריף וצלול, מאין כמותו, וביכולת ביטוי נדירה, אל תחום הרעיונות, ואל מהותו המופשט. כל מסה שלו היתה מלאכת־מחשבת של ליטוש עד דק. היתה לו שליטה מופלאה בשפה וכ־אמור, ידיעת של תלמיד חכם.

השפה העברית היתה אחת מ־אהבותיו הגדולות, אבל זו היתה אהבה שהוא שלט בה, שליטה בלי־מצרים, עשה בה כרצונו, ולפי תאוות לבו, לפרקים אפילו שיחק והשתעשע בה, אבל תמיד היתה כל מלה משובצת במקומה: כל משפט מלוטש ועוצב כיהלום נדיר.

אברך היה איש רוח שהמעורבות שלו בנעשה היתה חזקה ועמוקה. היו לו דעות ועמדות פוליטיות ברורות, מוגדרות ומבוססות. והוא נתן להן ביטוי מלא במסות שלו. הוא היה אחד מהסוגדים הגדולים של בן־גוריון, ליווה אותו בתקופות שונות של חייו, גם הקשות ביותר, ושמר לו אמונים. הערצה זו ונאמנות זו ליוו אותו עד יום מותו. הוא היה גם ממקורביו ומעריציו של המשורר נתן אלתרמן, והכיר את שירתו לפני־ולפנים. משוררת אחרת, שה־חשיב, עד מאוד, היתה בת־מרים; אני חושבת שבהשפעתו חזרתי גם אני, לפני מספר שנים, אל אלתרמן ואל שירתו. וגיליתי את בת־מרים. אבל אברך ידע גם להעריך את אלה שלא הסכים לדעותם והמבחן ה־ראשון שלו היה מבחן הידע, החוכמה והתרבות: בכך לא היה אפשר להערים עליו.

המעורבות שלו הביאה אותו מדי פעם לכתוב דברי ביקורת קשים ומנוחצים למשטר, על אנשים שה־חשיב והעריך; אבל דומה שבגלל אישיותו, חוכמתו, וה"אינטגריטי" שלו, קיבלו גם המבוקרים את דבריו. בשנים האחרונות לא השתתף אמנם, השתתפות אקטיווית, בפעי־לות מפלגתית של ממש והוא המשיך את פעילותו, המסועפת והמבורכת, במוסדות תרבותיים רבים. אבל עדיין שימש מעין "Eminence grey", לרבים במפלגתו. וגם מחוצה לה, והיו לו קשרים ענפים עם אנשים מחוגים שונים, וחברים קרובים בעלי השקפת עולם ודעות שונות לגמרי. למשל עם לובה אליאב, שהיה אחד מחבריו הטובים ביותר.

אברך שמר דברים רבים בלבו, מתוך דיסקרטיות אבירית כמעט, וגם בפנקס־שלו, שהיה צמוד אליו. ואכן, אם יבוא מי ויחפש בפנקס זה, שם היה רושם רעיונות והגיגים, וודאי יגלה שם אוצרות גנוזים; אבל איש אינו יכול לבוא במקומו ולכ־תוב את המסות שלו, ואלה — לא ייכתבו עוד.

אברך היה שייך לעיתונות אחרת. גם הפסבדונימים שבחר כדי להתמודד על מסותיו, מעידים על גישתו המיוחדת. אמנם, כפי שסיפר לי, תחילתם היתה מקרית וקשורה בשירותו בצבא הבריטי, בימי מל־חמת העולם השנייה. אבל הוא המשיך וחתם בשם "יואב" ו"יותם", בנופגן. אברך היה מודע תמיד לכל מה שעשה ואמנם, עד לעליית הגל החדש דגלה העתונות הרצינית ב"אנחנו", ולא ב"אני". וגם אם מס־תיו של אברך היו בחותמו של "אני" אישי מובהק, האיש מבלעדיו הדי־ לא היה יכול לכתוב את אלה, וגם לא לחקות את סגנונו האישי, שהיווה מעין סימן־היכר שלו, עדיין התקומם כנגד ה"אני" המקובל כיום בעיתונות; נוטה ישראל ה־עכשווית. כאשר הכותב עצמו הופך לגיבור הראשי במלודראמה הרביקה המתחוללת כביכול ברשימתו ואנו נאלצים להשתתף ברחשי לבו, וב־הוויותיו האינטימיות.

אברך כאב את הידרדרותה של העתונות. הוא לא אהב את העתונות העכשווית ולא העריך אותה. הוא לא היה יכול לשאת ולסבול את סגנון הבאמבאה המתמי, חוסר ההב־חנה. לא מפני שחשש מקטילות ומביקורת, אדרבה. אבל הוא לא היה יכול לעכל ביקורת — ללא בסיס של ידע, וללא רקע תרבותי יסודי. אברך איש הספר, שהיה בעל ידע, אבחנה וטעם מעודן והדיר בספרות לא סבל את הבורות שהתגלתה לעיניו בעתונות העכשווית: שוב ושוב היה חוזר לנושא כאוב זה. ניסה להבין כיצד בורים ועמי־ארצות, שאינם מסוגלים לכתוב משפט בעברית תקינה, והשכלתם שווה לאפס, קנו להם מקום טוב בע־תונות. ותמיד חזר ואמר שבבוא היום יטפל בנושא, במספר מסות, ויוקיע את אלה הראויים לכך. הוא התעניין בכל, אפילו מלות הפזמונים הציקו לו, והוא היה מצביע לעתים על שורות מטופשות במיוחד. ותהה מדוע רואה כל זמר, מחובתו, לכתוב גם את מלות השיר. אבל הוא גם ידע שהוא חי במציאות עכורה, שאינה כל יחס למלה ועדיין לא התייאש.

אברך — אנושי חכם — קרא ושמע הכל, היה מעורה בנעשה, תמיד ער, תמיד מתעניין, תמיד מגיב. סירב בכל תוקף לדבר על מחלתו. עסק עד ליומו האחרון ממש בענייני תרבות וקרא כל ספר חדש. תמיד היתה לו דעה וביקורת מקורית משלו. אהב נשים, אוכל, יצירות אמנות ומוסיקה. שמר תמיד על גינונים אביריים. עכשיו הכל חלף עבר. אברך לא יישב עוד בקפה "אולגה", עם קהל חסידיו, ולא ישמיע עוד דברי חוכמה.

מדינת ישראל
משרד התקשורת
המועצה לשידורי כבלים

מכרזים למתן זכיונות לשידורי כבלים

בתוקף סמכותה לפי פרק ב'1 לחוק הבזק, התשמ"ב־1982 (להלן – החוק) ותקנות שהותקנו לפיו, מפרסמת בזה המועצה לשידורי כבלים שנתמנתה לפי החוק (להלן – המועצה), מכרזים למתן זכיונות להקמת תחנת שידור והפעלת שידורי כבלים באזורים המפורטים להלן בהודעה זו.

א. אזורי המכרזים
1) אזורים מצורפים מס' 10 + 11 ו־24 – מעלות+כרמיאל וראשון לציון (מציע רשאי להגיש את הצעתו לשלושת האזורים במצורף או בנפרד: לאזור 24 ולאזור 10 יחד עם 11, אך תועדף הצעה לשלושת האזורים במצורף)
2) אזור מס' 27 – אשדוד – אשקלון
3) אזור מס' 31 – אילת
גבולותיו המדוייקים של כל אזור הם כמסומן במפות שהעתקיהן מצורפים למסמכי המכרז.

ב. הזכות להשתתף במכרז
במכרזים אלה רשאי להשתתף מי שמתקיימים בו תנאים אלה:
1) הוא אזרח ישראל ותושב בה, או הוא תאגיד רשום בישראל שחמישים ואחד אחוזים לפחות מאמצעי השליטה בו הם בידי אזרח ישראל ותושב כאמור, או בידי תאגיד שמתקיים בו התנאי האמור;
2) הוא לא הורשע בעבירה שיש עמה קלון, ואם הוא תאגיד – מנהלו, או אדם שהוא בעל ענין בו לא הורשע כאמור;
3) הוא לא תאגיד שהוקם על פי דין, חברה ממשלתית, רשות מקומית או תאגיד שאחד מהאמורים הוא בעל ענין בו.
להלן ייקרא כל העונה על התנאים האמורים – "משתתף במכרז".

ג. הזמנה להגיש הצעות
1. משתתף במכרז מוזמן להגיש הצעתו למועצה החל מיום 24.4.88 ועד יום 26.4.88, ועד בכלל, בין השעות 9:00 עד 14:00; הצעה שתוגש שלא במועדים הנקובים לעיל לא תתקבל.
2. משתתף במכרז ימסור את הצעתו במשרדי המועצה, שבמשרד התקשורת, רח' ההסתדרות 22 ירושלים (להלן – מען להגשת הצעות).

ד. מסמכי המכרז ותנאיו
משתתף במכרז יוכל לקבל את מסמכי המכרז במשרדי המועצה במען להגשת הצעות בימים א', ב', רד', בין השעות: 9:00 עד 14:00, לא יאוחר מחודש ימים שלפני המועד האחרון להגשת הצעות כאמור בסעיף ג'.
מסמכי המכרז יימסרו למשתתף במכרז כנגד הצגת טופס הפקדה מקורי של סך 5,000 ש"ח לחשבון מספר 6־24707־0 בבנק הדואר; הסכום האמור לא יוחזר.
מסמכי המכרז כוללים את אלה:
1) נוהל להגשת הצעות;
2) תיאור גבולות האזור;
3) עיקרי תנאיו של הזכיון;
4) מיפרטים טכניים;
5) טופס פרטה להגשת הצעה על נספחיו;
6) נוסח ערבויות בנקאיות;
7) מעטפת המכרז.
משתתף במכרז שיהיה מעוניין לקבל, בנוסף על מסמכי המכרז, עותק של החוק, תקנות שהותקנו לפי פרק ב'1 לחוק או כללי המועצה – יוכל לקבלם ללא תשלום נוסף.

ה. אופן הגשת ההצעה
1. מציע במכרז יגיש את הצעתו בהתאם לנוהל להגשת הצעה המפורט במסמכי המכרז, על טופס הגשת ההצעה ונספחיו המהווים חלק ממסמכי המכרז.
2. במצורף לטופס הגשת ההצעה ונספחיו, יצרף מציע ערבות בנקאית על סך 200,000 (מאתיים אלף ש"ח) צמודים למדד שנוסחה יהיה בהתאם לתנאים המפורטים במסמכי המכרז; מציע המבקש להגיש הצעה לשלושת האזורים מס' 10 + 11 ו־24 במצורף, יצרף להצעתו ערבות בנקאית אחת בלבד.
3. הצעה שתוגש שלא בהתאם לאמור בהודעה זו ובנוהל להגשת ההצעה – תיפסל על הסף.
המועצה אינה מתחייבת לקבל הצעה כלשהי מן ההצעות.
בדבר פרטים נוספים על האמור בהודעה זו ניתן לפנות אל מנהל האגף לשידורי טלויזיה בכבלים ולמנויים במשרד התקשורת, רח' ההסתדרות 22 בירושלים, טל. 02־223921, בימים א', ב', רד', בין השעות 9:00 עד 14:00.

ז' בשבט התשמ"ח (26 בינואר 1988)

דוד הרניק, עו"ד
יו"ר המועצה לשידורי כבלים

هكذا عن الأصل

صكرا عن الاصل

עם עובד ומרוויח

45 שנים לאחר היווסדה מרוויחה הוצאת "עם עובד", עם מעט עזרה מידידים, ורחוקה במקצת מחזון מייסדה ברל כצנלסון

"רגע קט עלה בידי להכניס את ההסתדרות – בידיעתה או שלא בידיעתה – לא לבצע ברל'י מלכה, כי אם באחריות לגורלה של הספרות העברית ולמצב עבודתו של הסופר העברי". כך כתב ברל כצנלסון, לאחר שהצליח להקים את הוצאת "עם עובד". זה היה בניגוד לדעת "הפועל הצעיר", שלו היתה אז כבר הוצאה – "ספרית פועלים". ולמרות שלא ניתן לו, לברל, להיות עורך יחיד, וצירפו לו קולגיום.

באפריל 1942 פורסם הפרוספקט הראשון, ובו נמסר על הקמת ארבע סדרות: "לדור" לספרות, "תהודות" ו"לילד" המיועדות לילדים ולנוער ו"בן המוקד", לדברי עיון. הספר הראשון היה "ספר הגבורה" – אנתולוגיה הבטחונית כפרותית. הספר השני "בעבים ובגבעות". היה תוצאה של ימי העיון שהתקיימו ברחובות.

באותה עת, בשנה הראשונה יצאו לאור 36 ספרים, והתחברו 9000 מנויים לספרית "לדור" ו"שחרות". בשנה ראשונה זו נמכרו 150 אלף עותקים (כשהישוב כולו מנה בסך הכל 450 אלף איש). אפילו 3000 ל"י רווח נרשמו לבית ההוצאה החדש.

בשנת 1987 יצאו לאור 88 ספרים חדשים והודפסו 216 הדפסות חוזרות. המכירות של שנת 1987 הגיעו לכמעט 7.5 מיליוני ש"ח, עלייה ריאלית של כמעט 19 אחוז לעומת 1986. שנת 1986, שבה נמכרו יותר ממיליון עותקים, הסתיימה ברווח של כ־300 אלף ש"ח. ל"ספריה לעם" היו בדצמבר 87 קצת יותר מ־14 אלף מנויים. לספרית "אופקים", שהיא מין מקבילה מאוחרת של "בן המוקד", רק 786. מיעוט המנויים ל"אופקים", הוא סיבה חוזרת לאי שביעות רצון המובעת במועצת המנהלים של "עם עובד", שבראשה עומדת פרופ' אניטה שפירא. בספרה "ברל" (בספריית "אופקים", ספר שנמכר ביותר מ־30 אלף עותקים) לבדתי את הפרטים על ראשיתו של בית ההוצאה.

אין עוד פרטים על הרווח (או ההפסד) של שנת 1987. במכירות היתה עלייה גדולה, ולדברי המנכ"ל אהרון קראוס לא היתה עלייה ניכרת בהוצאות, ולעומת זאת היתה ירידה במלאי הנייר והספרים, בהשוואה ל־1986 (שבה הצטבר מלאי של נייר וספרים בשל הכנת סדרת "מפגשים" – המקראה הביאורית המצליחה לבתי־הספר), לכן יש להניח שגם שנה זו הסתיימה ברווח.

כאן כמובן יש להעיר שרווח זה הושג בעזרת חברים: בשנת 1986 הפך שטר הון משנת 1984 להון, וכך גדל ההון העצמי של "עם עובד" בכמעט מיליון ש"ח. מסוף מרץ 1986 עד סוף שנה זו (המאזן הוא לתשעה חודשים, באותה שנה). פירושו של דבר הוא שלמעשה הוזרמו ל"עם עובד" בשנה זו, כמיליון ש"ח, שהתבססו על שטר הון של חברת העובדים, שניתנו לפני כמה שנים. כך נמחק הפסד משנים קודמות והרווח של שנה זו היה לרווח של ממש.

קשה להניח שברל כצנלסון חזה מאזנים כאלה כשהגה את "עם עובד" וספק אם היה מתמצא במאזן, כשם שמצפים כיום מחברי ההנהלה הציבורית. אילו אמרו לו שבמצב הנוכחי אי אפשר יותר לסמוך על שטרי הון ממפעלים של חברת העובדים לטובת "עם עובד", האם היה מצביע בעד יציאתה של "עם עובד" לבורסה? לא שאלתי על כך את פרופ' אניטה שפירא, אבל היא היתה מוכנה להניח שברל לא היה קובע רצון ממה שיוצא היום ב"עם עובד".

ברל היה עורך מחמיר וקפדן, וגם סובלני במידה לא מקובלת כלפי ספרים שלא מצאו חן בעיניו. למרות הכל, הוא הביא לדפוס את ספרו של דוד מלץ "מעגלות", למרות שלא שבע נחת מתיאור חיי הקיבוץ בו ותיאור היחסים שבינו לבינה, כי היה מוכן לקבל שגם צדדים כאלה של החיים יש לתאר.

על פי ספרה של שפירא (וספר נוסף של מאמרים מפרי עטה אמור לצאת השנה ב"עם עובד" וזאת למרות, ולא בגלל, היותה יו"ר מועצת המנהלים) היה ברל, עבור הסופרים שעימם בא במגע, "כמו מוזה, פסיכיאטור, מנצאס ועורך כאחד", ורצה לעודד את היצירה המקורית, אבל בסך הכל לא אהב ספרות מודרנית.

על חזונו המו"לי אפשר להסיק מדברים שאמר ב־1940: "מתכוון אני להוצאה לעם, ולא רק לשכבה מצומצמת. במידה שהמפעל יגדל ויתבצר, יוכל לספק גם צרכים מיוחדים, עיוניים ומחקריים. ההוצאה מיוסדה מופנית להמונים הקוראים, והיא רוצה לעשות את ההמונים לקוראים".

דווקא בעניין זה, של המונים קוראים, היתה ל"עם עובד" שנה טובה: סדרת "מפגשים" הצליחה לחדור לבתי הספר, ואפילו על פי עדות המתחרה הגדול, יואב ברש מ"מסדה", המוציא את "מקראות ישראל", היא חוללה מהפכה בענף. "קופסה שחורה" של עמוס עוז מתקרב ל־90 אלף עותקים בשנה אחת, וספרו של חיים באר "עת הזמיר" יימכר, קרוב לוודאי, יחד עם המנויים של "ספרייה לעם", בקרוב ל־30 אלף עותקים, בחודשים הקרובים.

אפילו לטענה ש"עם עובד" היא הוצאה העובדת לאט יש תשובה: ההוצאה הספיקה, למרות כל הקשיים, הנובעים גם מכך שאין בידיה אמצעי ייצור, להכין את המהדורה הדו־לשונית של שירי אלן גינזברג, בתרגומו של נתן זך, לקראת ביקורו של המשורר. קשה להניח ששירה כזאת היתה מוצאת חן בעיני ברל.

אבל לעורכת "עם עובד", נירה הראל (האחראית גם על ספרי הילדים), לעורך מדור הספרות היפה אברהם יבין, לעורך ספריית השירה מאיר ויזלטיר (שבעריכתו יצאו הקבצים של אהרון שבתאי ומאיה בז'רנו), לעורך החדש של "אופקים" אלי שאלתיאל, לעורך מדור ספרי הלימוד, ההולך וגדל ולמנכ"ל אהרון קראוס אין "קולגיום" מן הסוג, שהיה אמור לפקח על מה שברל כצנלסון עושה בהוצאה.

מועצת המנהלים שומעת תדירות דיווח עסקי ותוכני, ולפעמים נשמעים בה קולות כי יש להוציא יותר ספרים שיביעו את ערכי תנועת העבודה. אבל טענות אלה מוסרות מיד, ו"עם עובד" ממשיכה להוציא ספרים על פי איכות. אפילו מתחרים, שיתלו בכך שמבחינה עסקית יש לה עזרה מחוברים בחברת העובדים, מכירים באיכויותיה כבית הוצאה, אם מבחינת בחירת הספרים, ובוודאי מבחינת איכות התקנתם לדפוס.

בשנות השפע האחרונות במו"לות התאימה עצמה "עם עובד" למצב, ולמרות שמסגרתה היא גדולה יותר, מכובדת יותר, ו"הסתדרותית" פחות, גם היא מעסיקה אשת יחסי ציבור שופעת רעיונות ופעלתנית (ניצה דרורי), ומארגנת אירועים סביב ספרים וסופרים. המכירה מתבצעת דרך כל הרשתות, ובאמצעות סיטונאים, ו"עם עובד" אינה עוסקת בעצמה בהפצה.

הרווחים מהשנים הטובות חוזרים למפעל. התחזית המסוכמת ששמעתי בנפרד מהמנכ"ל קראוס ומהסמנכ"ל גיורא רוזן (המייצג את העובדים במועצת המנהלים), היא ששנת 1988 תהיה דומה ל־1986 והמכירות המשגעות של 1987 לא יכולות לחזור על עצמן.

אירוע מלבב

סופרים, עיתונאים ופוליטיקאים באו לחגוג ספר חדש של המשורר יאיר הורביץ

זה היה מפגש מלב אל לב. גיבורו, יאיר הורביץ, שהוציא זה עתה את קובץ שיריו "ציפור כלואה" (הוצאת סימן קריאה / הקיבוץ המאוחד, ציורים: משה קופפרמן) הביא אל בית המארח, שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי את סוללת הקרדיולוגים, שלהם מוקדש המחזור השני בספר "פרפור פרוזדורים". הורביץ גם התמרמר על כך שבמצבו הוא נדרש לעמוד, במעמד הברכות, אבל בכל זאת קרא מתרגומו למשורר סקוטי.

המארח ברך את המשורר, הזכיר את תרומתם של הקרדיולוגים גם למצבו הוא. הורביץ גמל ליעקבי בכך שסיפר כי יעקבי מעולם לא אמר לו את המלה הנוראה הזאת "היפוכונדר". הוא גילה גם שיעקבי היה אחד המעטים שקרא את כתב היד, ואף הציע תיקון בשתי שורות. ההצעה, המיניסטריאלית, התקבלה.

יצחק בן אהרון, שנראה צעיר ורענן בשמונים־פלוס שנותיו מהרבה נוכחים צעירים בהרבה, אמר שאחת מהנאותיו אחרי יום עבודה היא לקרוא שירה, אם כי שירתו של הורביץ איננה בדיוק מן הדברים הקרובים ללבו. ועל רקע שיחות סלון של ערב, על פוליטיקה, תיאטרון וספרות, ועל רקע השקדים לאכול מעשה ידי בעלת הבית, גם קראו שירים. כיוון שהללו מספרים, כל אחד שאל "האם את שיר 10 כבר קראת?". יהודית הנדל קראה אותו. אורי ברנשטיין בחר בשיר מספר 7, מהמחזור "ציפור כלואה", ואחרי הקריאה אמר שממשורר שיכול לכתוב צירוף כמו "מרושש מתנועה" עוד יצא משהו.

הורביץ סיפר גם בשבחי העורך מנחם פרי, ולאו דווקא בהקשר לגלגולותיו הספרותיות. מסתבר שכשהיו הורביץ ופרי בסקוטלנד, וחיפשו את ביתו של יו מקדיארמיד, אותו תרגם הורביץ, סייעה להם העובדה שפרי הוא זמר אופרה. עובדת לשכת התיירות הסקוטית, שהיא בעצמה שרה במקהלה, התרשמה מהאיכות האופראית וגילתה להם את שבר האמיתי של מקדיארמיד וכך כתובתו.

פרי, מצדו, תרם את הסיפור על החלום שלו, בו הופיע שלונסקי (ללא ספק בהשפעת פולמוס באבל־שלונסקי־מירסקי) וכששמע מפי פרי שספרו של הורביץ הוא ספר השירה הטוב ביותר מאז ביאליק, פנה בזעף והלך לו. פרי גם טען שמחלת הלב של הורביץ היא בעצם מטאפורה שצמחה משיריו אל החיים עצמם.

שיר מס' 6, מן המחזור "פרפורי פרוזדורים" אומר כך: "ומה על נשים? הקשיתי./ השיב אחד הבכירים: "כרגיל". / השני, בכיר לא פחות: "במתינות". / השלישי, אף הוא מן הדגולים: / "להתגעגע" // עכשיו, כשבידי כל האפשרויות / אני יודע שמדע הרפואה מדייק / בערך כמדע הספרות."

כל האפשרויות פתוחות

השנים האחרונות במו"לות העולמית הן בסימן מכירה, קניה ומיזוג של בתי הוצאה

עוד הוצאה בארץ נמכרה: הוצאת "כתר" רכשה את השליטה בבית ההוצאה "דומינו". וכך נסגר מעגל אחד. לפחות: בת' אילון, עזבה כזכור את תפקידה כעורכת ב"כתר" כדי להיות אחת משלוש העורכות של "דומינו". עתה, כיוון ש"דומינו" תמשיך להיות אימפרינט עצמאי, חוזרת אילון לתוך "כתר".

הוצאת "דומינו" היתה בבעלות משותפת של דבורה האריס, דליה דברת והמו"ל האנגלי־יהודי פיטר הלבן. ככל הנראה תישאר האריס היחידה המחזיקה בבעלות בהוצאת "דומינו". האריס היתה מנכ"ל ההוצאה ודברת ואילון העורכות. כשהצד החזק של "דומינו" היה "אריזת חבילות" מו"ליות שנמכרו למו"לים בחו"ל, ייצגה סופרים ופרויקטים כלפי מו"לים בחו"ל ולפעמים גם הוצאה לאור של כותבים מעניינים בארץ, כשההחלטה בעניין זה היתה קשורה גם בדרך כלל בהערכת סיכויי מכירת זכויות הספר לחו"ל. בין הספרים שיצאו ונמכרו לחו"ל באמצעות "דומינו" שני ספריו של תום שגב "1949" ו"חיילי הרשע", ו"דומינו" מייצגת בחו"ל גם את דויד גרוסמן.

בעסקי מכירות ורכישות הוצאות ספרים יודעים הכל למה הכלה נכנסת לחופה, אבל לא תמיד מדברים על כך. ה"פבלישרס וויקלי" האמריקאי הקדיש לנושא הרכישות מאמר בשני חלקים, כשהוא בוחן את הסיבות למכירה ולקניה. מנקודת מבטה של החברה הרוכשת, מדובר בדרך כלל בחברה גדולה, שרווחי תפעולה מותירים בידיה סכומי כסף הגדולים מדי מכדי לגלגלם בחזרה אל תוך המפעל כמות שהוא. נוסף על כך, רכישת בית הוצאה אחר מאפשרת לרוכש קו ייצור ספרים בתחום בו אין בית הוצאה זה חזק במיוחד, ורכישת כוח העבודה של אנשים מוכשרים בתחום המו"לות.

רכישת בית הוצאה היא בדרך כלל רכישת ה"בקליסט": כלומר כל מאגר העבר של בית ההוצאה הנרכש, שישווק עתה על ידי בית ההוצאה החדש. בדרך כלל מדברים על כך שבית ההוצאה הנרכש, בעל המוניטין והייחוד, ימשיך לפעול כיחידה עצמאית בתוך בית ההוצאה הרוכש. המציאות מוכיחה שתמיד נדרשים שינויים.

מנקודת מבטה של החברה הנרכשת המציאות מורכבת יותר. ברוב המקרים החברה הנרכשת מאוד לא רוצה שיוודע בטרם מעשה שהיא עומדת למכירה. מקובל לחשוב, שכשבית הוצאה נמכר מסקפי הדבר את היותו במצב כלכלי קשה, ואת זה איש אינו אוהב. אבל זה לא בהכרח כך. במקרים רבים בית הוצאה נמכר פשוט מפני שבעליו הנוכחיים איבדו את העניין הדרוש להמשך העבודה ובדרך כלל קורה כך לדור שני או שלישי של משפחה.

כך קרה בארץ עם "דביר". כשבעלי המניות רצו לממש אותן, "דביר" נמכרה או בסכום שעלה, כנראה, על 700 אלף ש"ח. בסופו של דבר הרי לא היתה כוונה שהוצאת "דביר" גם בבעלות הקודמת לא תעשה את מה שעושה עתה "זמורה־ביתן": להחיות את הבקליסט ולהעניק להוצאה תדמית של תנופה מחודשת.

בית הוצאה נמכר, לפעמים, כדי להחזיר לתוכו את הכסף הגדול יותר, שיאפשר לו להיכנס לפרויקטים מורכבים יותר. הוא נמכר, לפעמים, כדי להבטיח לעצמו עצמאות מערכתית, ולהיפטר מכאבי הראש של שיווק והפצה. זה המקרה של "כתר"־"דומינו". ויש, בהחלט, גם מקרים של מכירה כדי לפתור בעיות כלכליות של בית הוצאה, שיש לו מוניטין ונכסים, אבל חסרים לו האמצעים כדי להוציא אותם מהכוח אל הפועל.

מקרי המכירה בארץ תדירים יותר בין הוצאות פרטיות. קשה לראות את "ספרית פועלים" רוכשת בית הוצאה אחר, או את "הקיבוץ המאוחד" נמכרת. בדרך כלל מדובר בדיונים מקדימים סודיים. לפעמים מדובר ברמות שונות של ניהול מו"מ. כשהחברה כלכלית, שבה בית הוצאה הוא חברה־בת, יכולה לבוא ולומר, שלא תמיד היא על דעת בית ההוצאה עצמו, אבל לא בדיוק יש לו ברירה. גם העיתונות מתבקשת לשחק תפקיד. לפעמים מודלף מידע על עסקה בתוכנית כדי לטרפד אותה, או כדי ליצור רושם שההחברה הנמכרת נמצאת בקשיים. גורמים בעלי עניין שונים מנהלים בעניין זה טקטיקות שונות.

בקרוב צפויות, ככל הנראה, שתי עסקות שונות וגדולות של רכישת בית הוצאה, או מיזוג בין שני בתי הוצאה גדולים. מדובר במשאים ומתנים שנמשכים כבר זמן לא מועט, כשכל אחד מהצדדים משחק את זה שאיננו בעצם מעוניין בעסקה. שתי העיסקות יכולות לקרות ולא לקרות. כל האפשרויות פתוחות, אבל המו"מ נמשך, והוא אפוף סודיות.

כמו בעולם, גם בארץ, המגמה היא, כנראה, של צמיחת ענקי מו"לות ההולכים וגדלים ובולעים את כל הנקרה על דרכם, והיעלמות גודל הביניים של המו"לות, הזוקק בדרך כלל אחרי שלב צמיחה מסוים לגיבוי כלכלי מאסיבי. כאן לו, המעניין הוא, בינתיים, שבעוד שבעולם מדובר על רכישות בין־לאומיות (אנגליה־ארה"ב, בעלות צפה על־שותפת, אך מנצלית מו"לית, תרבותית ועסקית נפרדת) אצלנו בינתיים הכל נשאר במשפחה.

לעיונכם

שלושה ספרי עיון, שכל אחד מהם הוא עולם וסיפור מו"לי אחר

קומזיץ של אהבת ארץ ישראל

פרופ' זאב וילנאי עוד זכה, לפני מותו, לראות את הכרך המפואר של "ספר זאב וילנאי", חלק ב' (בעריכת אלי שילר, הוצאת ספרים אריאל, ירושלים). בספר עשרות מאמרים המחולקים לפי שערים, המקיפים את ברכת התחומי התעניינותו של וילנאי: ירושלים, גיאוגרפיה היסטורית, היסטוריה וארכיאולוגיה, התיישבות, טבע הנוף, מסורת ואגדות ולבסוף ארץ ישראל בספרות נוסעים ועולי רגל.

המו"ל אלי שילר מספר בהקדמה קצרה כי לעתים רחוקות מופיע כרך ב' של "ספר יובל". ספרים בסוג זה מתפרסמים בדרך כלל במהדורות חד פעמיות קטנות, המיועדות לחוג המצומצם של אנשי המקצוע ומוקירי בעל היובל, כשאופי המאמרים הוא בדרך כלל מקצועי מובהק, ובציצובם ועריכתם גרשקע אך בעט. תמוה אם עורכים ומו"לים של ספרי יובל אחרים יסכימו להערכה זו של ספרי יובל.

שילר ממשיך וכותב כי בעריכת ספר היובל הראשון ננקטה גישה הפוכה. שמראש ייעדו את הספר לכלל ציבור שוחרי ידיעת הארץ, בהתאם לדרכו של וילנאי. ההפתעה, בכל מקום, היתה כשהכרך הראשון זכה להדפסות חוזרות ונמכר בתפוצה של כ־7000 עותקים. כרך ב' נדפס בראש במהדורה של כ־3000 עותקים.

המאמר הראשון בספר היובל השני הזה הוא דברים שנשא פרופ' יהושע פראוור ביד בן צבי, לכבוד הופעת "ספר זאב וילנאי" הראשון, כבו היו שבע הקדמות. פראוור זכה להשתתף בטיול בארץ שהודרך על ידי וילנאי מיד עם עלייתו ארצה, בשנת 1936. הכותרת שהעניק פראוור למפגש לרגל הופעת הספר היא "קומזיץ של אהבת ארץ ישראל", שאיחד באהבת ארץ ישראל אנשים שהשתתפו בספר, השייכים לקבוצות גיל שונות וחלוקים זה על זה בעניינים דיווא בכל ימות השנה.

בסוף דבריו מציין פראוור את התרומה המרכזית, לדעתו, של וילנאי למחקר, להוראה ולחינוך, והוא "ייהוד מפת ארץ ישראל", מבלי שיקופחו שאר התרבויות האחרות. מתוך מגמה זו פעל וילנאי, ככל הנראה, כשהסכים לכתוב מחדש את גיליון 16, על "ההתיישבות היהודית בארץ ישראל" ב"אטלס ישראל" (בהוצאת "כרטא" ואגף המדידות במשרד השיכון) אחרי שהפרק שנכתב על ידי פרופ' דוד עמירן עורר התנגדות מטעמים פוליטיים, ודרישתו של השר לוי להוציא את הדף השנוי במחלוקת או להחליפו באחר עוררה סערה. [illegible]

איך מאבגרים "תתרך"?

על פי "מילון אטימולוגי עברי־אנגלי מקיף" (מאת ארנסט קליין, הוצאת כרטא ירושלים ואוניברסיטת חיפה) המלה "קומזיץ" מקורה מהיידיש של "קום" – "בוא" ו"זיץ" – "שב". והיא מוגדרת על ידי המילון כ"מלה לועזית". "מילון" על פי המילון החדש הזה הוא מלה שנטבעה על ידי אליעזר בן יהודה מ"מלה" (מהשרש "מלל"). והשווה ל"מלה" בארמית ובעברית תנ"כית, עם הסיומת "ון". ואילו "אטימולוגיה" היא מלה לועזית שבאה מ"אטימון" – שמשמעותו ביוונית המשמעות האמיתית של המלה בהתאם למקורה, וזה מקורו מ"אטימוס" – "אמת" עם התוספת "לוגיה", הבאה מ"לוגוס" – "מלה".

ארנסט קליין נולד בסאטמאר (כיום רומניה) ולמד שפות שמיות ורומניות וכן פילוסופיה בווינה. הוא היה רב בצ'כוסלובקיה, שרד אחרי אושוויץ ודכאו, וב־1951 התיישב בקנדה. הוא עסק בתולדות השפה האנגלית, ולצורך כך רכש ידע ב־40 שפות וזכה להוציא לאור את המילון האטימולוגי המקיף של השפה האנגלית (הוצאת אלסויר, 1966). את עשר שנות חייו האחרונות ייחד לעריכת "המילון האטימולוגי" המקיף של השפה העברית עבור קוראי אנגלית.

קליין נפטר ב־1983. האלמנתו של הטורקן ארתור מינץ, שמימן את הוצאת המילון האטימולוגי האנגלי, המשיכה לממן את הוצאתו לאור של המילון העברי, והיא תמכה בהעברת המפעל הזה לאוניברסיטת חיפה, שם טיפל בעריכת כתב היד פרופ' אהרון דלגופולסקי ודב בן חוריו. בשלב זה הגיע כתב היד להוצאת "דביר", אך כשזו נרכשה על ידי "זמורה־ביתן" היה זה כתב היד האחד שלא נכלל ברכישה (לבקשת זמורה־ביתן) ועבר יחד עם מי שהיה מנכ"ל "דביר" עד למכירתה, עמנואל האוסמן, להוצאת "כרטא" שהיא בבעלותו של האוסמן.

כאן השלים העורך ברוך שראל את מלאכת העריכה. הוסיף עוד כ־2500 ערכים, עד לסך הכל של 30 אלף ערכים של מלים עבריות, שמקורן מוסבר באנגלית. מטבע הדברים זהו גם מילון עברי־אנגלי. אריאל וודי עיצב את הספר ופתר את בעיות סדר המחשב בטקסט שהולך מימין לשמאל וחלקו משמאל לימין. כשלושה רבעים מן ההדפסה הראשונה נמכרו להוצאת "מקמילן" האמריקאית (העושה הרבה עסקות עם ישראל, ומעורבת בין היתר בהוצאת "אנציקלופדיה של השואה" בשיתוף פעולה עם ספרית פועלים) והשאר (כ־1000 עותקים) נמכרים תחת ה"אימפרינט" של "כרטא" בארץ בלבד. וכבר נערכים להדפסה נוספת. מחירו של הכרך הגדול הוא 175 ש"ח.

הפועל "אבגר", על פי המילון הזה, בעברית חדשה, הוא "לאיית" או לערוך דברים בסדר האלף־ביתי שלהם. לעומת זאת, מעודד למצוא במילון כזה, שיודע את כל השרשים, שאחד הערכים האחרונים בו, "תתרך" (שבעברית פוסט־מקראית משמעותו נעוד חושדים) בא "ממקור אטימולוגי בלתי ידוע".

ספרות הילדים העברית 1900–1948

שני כרכים אלה מאת אוריאל אופק (הראשון בכחול, השני בצהוב, הוצאת "דביר") הם המשך העבודה המונומנטלית שהצליח להשלים לפני מותו, על ספרות הילדים. לקסיקון בשני כרכים לספרות הילדים הכללית על פי יוצרים (שאליו עתיד להתוסף כרך שלישי, על פי נושאים וגיבורים), ולמחקרו "ספרות הילדים העברית, ההתחלה" שיצא לאור ב"מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור", ועתה הפרק המספר על המעבר של ספרות הילדים העברית מהגלות, בה הספרות היא דידקטית לאומית ומיועדת לילדים שעברית אינה שפת אימם, לספרות ילדים עברית טבעית, הנכתבת בארץ ישראל, לילדי ארץ ישראל.

בתרפ"ז אמר ביאליק כי "חללו של ארון הספרים העברי לילדים, שהיה שמם וריק מתחילה, נתמלא לאט לאט תוכן חי וממשי". אופק מתאר בפרוטרוט, תוך מבט כרונולוגי וגיאוגרפי כיצד זה קרה, ומי היו מאות הסופרים ששמו להם למטרה למלא את ארון ספרי ועיתוני הילדים. סיפור מרתק של משימה עצומה, שהוכתרה בהצלחה רבה, ובה פרקים נפלאים על מאמצי כתיבה מקורית ותרגום, תחרויות, מריבות, הישגים וכשלונות. אופק מגלה בתולדות אלה רצף שלו שמורה זכות גדולה של הצמחת הרוחנית של דור הצברים הראשון.

יש לי עניין אישי רב בספר זה, שכן לסבי, ישראל אליהו הנדלזלץ, מיוחד בו עמוד שלם, על פעלו כעורך העיתון "צפרירים" ומחבר ספרים [illegible]

תנועת סופרים

סופרים מחליפים בתי הוצאה

מקובל שכשסופר הוא מבוסס, הוא קשור לבית הוצאה כלשהו: מתפתחים ביניהם יחסי הרגל ואמון. מה שהוא יביא – היא לרוב, תוציא לאור. בית ההוצאה הוא מין בית שני לסופר. אם ספרו האחרון היה להיט, ההוצאה בוודאי מעוניינת בקשר. אם הספר לא היה להיט, הסופר הוא המעוניין בהוצאה, שתקבל אותו כמות שהוא, בגלל שזה הוא.

בזמן האחרון ניכרת תזוזה של סופרים מבית הוצאה אחד למשנהו. לא תמיד יש לכך סיבה מובהקת כלשהי. כך, בתשובה על השאלה "למה אתה עוזב?" סיפר לי אחד מהם על אדם אחד שרצה להתגרש. כששאלו אותו אם הוא רוצה אשה יפה יותר, או עשירה יותר, או חכמה יותר, ענה: אני רוצה אחרת.

הישג שהוצאת "מעריב" מברכת עליו הוא שיהושע בר יוסף עוזב להוציא את ספריו אצלה. בראשית החודש הבא ייצא ב"מעריב" ספר הסיפורים "סיפורו של אדם רעב". ועימו "אנשי בית ריטוך" – מספריו המוקדמים יותר של בר יוסף, שבעקבותיו יבואו גם "סוכת שלום" ו"אם הבנות". בהוצאת "מעריב" נמצא כבר גם כתב היד של רומן חדש, שכמו עדיין אין לו שם, ועניינו חיי הספרות בתל־אביב של שנות השלושים. בר יוסף אמור להוציא עוד רומן אחד ב"כתר", כהמשך לסדרה המצליחה באמת שיצאה שם ובה "אפיקורוס בעל כורחו" ו"בשלוש דרכים".

גם הסופר חנוך ברטוב, שהוציא עד כה את ספריו ב"עם עובד" מעביר אותם לספריית מעריב. יש בכך היגיון, לפחות מכיוון שברטוב הוא חבר מערכת העיתון "מעריב". ספרו הראשון, במסגרת "מעריב" יהיה "ידיד מוסקווה", בעקבות ביקורו בירידי הספרים שם, ועל סמך הרשימות שהתפרסמו בעיתון. אחר כך תוציא הוצאת "מעריב" לאור את ספר סיפוריו החדשים "מול אילה" ואחר כך את "שש כנפיים לאחד" ו"הבראי". הכותרים שעדיין נמכרים ב"עם עובד" ("באמצע הרומן"), ימשיכו להימכר שם, וכשתסתיימנה המהדורות הקיימות אמורות הזכויות לעבור ל"מעריב".

יורם קניוק, לעומת זאת, חוזר ל"הקיבוץ המאוחד". קובץ הסיפורים שלו שהודפס לראשונה ב"מעריב" יצא שם תחת הכותרת "סיפורי סוף שבוע", ובמסגרת תוזה זה, ייצא ב"מעריב" גם הספר "כתר", המצליח מאוד. היו לקניוק מגעים עם הוצאת "מהדק", אך בסופו של דבר הוא חוזר להוצאת הקיבוץ המאוחד, שהוציאה גם את הרומנים הקודמים שלו.

ס. יזהר העביר את הזכויות על כל ספריו, המפוזרים בכמה הוצאות, להוצאת "זמורה־ביתן". הסיבה לכך היא כוונת זמורה־ביתן להוציא לאור את כל כתבי יזהר, והראשון המתוכנן הוא אולי, הידוע בהם, ספר שכבר מזמן לא ניתן להשיגו: "ימי צקלג".

ספרן מוכר ספרים

איש השיווק של "כתר", חורחה ספרן, מסיים 10 שנות מכירת ספרים

חורחה ספרן הגיע ל"כתר" לפני 10 שנים, כשלבית ההוצאה לאור היו הרבה עובדים בארץ ובחו"ל, ומלאי גדול של "אנציקלופדיה יודאיקה". התחילה כ"קבלן", ואחר כך כעובד יישם ספרן את מה שלמד בנושא השיווק עוד בארגנטינה: ספרים לא קונים. ספרים מוכרים. ועדיף שמערך המכירה עצמו לא יהיה כרוך בהוצאות.

באמצעות מערך סוכנים שרווחיהם מן המכירה היו מבוססים על עמלה, בצירוף תמריצים על מכירה טובה, מכר ספרן תחילה את ה"יודאיקה" ואחר כך את ה"בריטניקה לנוער". התחזית האופטימית היתה 10 אלף סטים לשנה. בשנה הראשונה נמכרו 33 אלף סטים. אחר כך בא "מדריך ישראל" שהופק בשיתוף עם ההוצאה לאור של משרד הביטחון.

לאחר שהוכחה הצלחת האסטרטגיה השיווקית בשיטת "מדלת לדלת", בא תור השיווק של הספר היחיד. ל"כתר" היו חנויות בכל הארץ ששימשו בעיקר כמרכזי הפצה של ספריה. בשנים האחרונות עברו חנויות אלה מהפכה. המכר לחנויות לכל דבר, כשהדגש הוא על ספרים המונחים על שולחנות ונראים ללקוח, ולא עומדים על מדפים. רוב החנויות האלה מתפקדות גם כמפיצות של ספרי "כתר" לחנויות שבסביבה. במקום להשתמש בסיטונאי הצענה להמנות החנויות, עוסקת "כתר" בדרך זו ב"דחיפה" אקטיבית של הספרים. גם כאן "כתר" אינה הבעלים של החנויות, ורק בשקיעה בשיתופים ובמלאי. יזהתנת את הכסף. הנה הדגל ברחוב דיזנגוף בתל אביב, שאותה משפצים כעת, למרות התנגדות הבעלים של הנכס, שפנו אף לבית המשפט, תתחיל לפעול כבר כשספרן יהיה כבר בחוץ.

ספרן מודע היטב לכך שבמשך השנים שבהן ניהל את השיווק של "כתר" היה לו יתרון גדול בכך שניתן לו לשווק מוצרים טובים. הוא גם יודע להעריך את יחסי הציבור של בית ההוצאה לספרים שהוא משווק. כשרחל מראבי, אשת יחסי הציבור, הצליחה לשכנע את יגאל סרנה מ"ידיעות אחרונות" לפרסם כתבה על ספרו של יואל הופמן "ספר יוסף" (ולא שהיה צורך בשכנוע, אבל גדולתו של איש יחסי ציבור טוב היא שהוא יודע למכור היטב רעיון שנמכר היטב על ידי העיתונאי), הרג ספרן מנהגו והתיר להוציא את הספר לחנויות סמוך לפרסום, למרות שהימים היו ימי ספירת מלאי, שבהם שום ספר לא זז לשום מקום.

ספרן אינו מוכן, כמובן, לספר על ספרים שבהם האמין כמשווק בשלב ההחלטה על הוצאתם לאור, ואח"כ לא הצדיקו את ציפיותיו. הוא מוכן לגלות שלא האמין בהצלחת "אורוות הקרב של המזרח התיכון", שיצא בשיתוף פעולה עם הוצאת אורבך. הוא שבע רצון שהצליח לשכנע את הנהלת "כתר" להוציא לאור את ספרו של הפרסומאי אוגילווי, הנחשב כ"תנ"ך של הפרסומאים".

למרות ששוק הספרים הוא כזה שקשה מאוד להעריך אותו הערכה אובייקטיבית (בכל חודש ניתן לתרץ מדוע המכירה חזקה או חלשה יותר, בהשוואה לחודש שלפניו או אחריו), מודע ספרן היטב לכך שבחודשים האחרונים היתה תחושה של ירידה במכירות: לחנויות הגיעו כ־250 ספרים חדשים בחודש, מכל המו"לים, והיה ניתן לקלוט אותם רק במחצית הראשונה של החודש (כדי לנצל את האשראי של שוטף פלוס שלושים). למרות זאת, האידיאל שלו הוא לשגר לשוק הדווי הזה ספר חדש אחד ליום, של שיווק: 150 ספרים שתוציא "כתר", ועוד כ־100 ש"כתר" תפיק בקופרודוקציות. הוא רוצה להמשיך למכור כמיליון עותקים בשנה, כולל אנציקלופדיות, מתוך כששה מיליוני עותקים המשווקים בארץ על ידי כל ההוצאות גם יחד.

בשנה העבירית שלו ב"כתר" צמחו המכירות בכ־40 אחוז. והוא יודע שהשנה כזו לא יכולה לחזור. זו היתה גם השנה העבייה של "הספרייה". בהצלחתה גם באיכות המוצר וגם באיכות השיווק, כשבכל אקס של מכירה נמכרים עשרה ספרים.

כמו מו"לים אחרים, גם ב"כתר" חוששים מהעתיד, בעיקר מפני שהווה היה כל כך טוב. ספרן החליט לעזוב לאחר 10 שנים ולהעביר את התפקיד לבחור אחר. הוא עצמו ימשיך לעסוק בשיווק של מוצרים לצריכה המונית, וייתכן שאחד הפרויקטים הראשונים שלו כמשווק עצמאי יהיה האנציקלופדיה הישראלית הזרוכה, של "כתר".

קטנות

* שתי "לילידי ל." הוצאת "מעריב" הוציאה זה עתה את "לילידי ל." של רומן גארי, בתרגומו של אביטל ענבר. בחנויות הספרים נמצא אותו ספר, בתרגומו של מירון אוריאל, בהוצאת "לדורי". בהוצאה זו יצא הספר לפני כ־20 שנה, ואחר כך לפני ארבע שנים במהדורה מחודשת עם איורים, והדפסה חוזרת בשנה שעברה. שתי ההוצאות טוענות שלא הוחע, וידוע שיש בעיה עם הזכויות של ספרי גארי, שעיזבונו הורד אחרי מותו. היו מגעים בזמנו בין שתי ההוצאות, שכל אחת מהן טוענת כי ה"לילידי" "כולה שלי". אבל התוצאה היא שני תרגומים לספר אחד, מאת סופר שפופולריותו כורה פקע.

בוני וילות וקבלנים!

משחום-
מערכת החימום ומיזוג האויר הבלעדית לבניה איכותית
חדש! מיחזור אנרגיה
אנרגיות ה־90 בע"מ 03-453178

הבעת תמיכה

אנו החתומים מטה, אנשי אקדמיה, מחזקים את ידי בנינו, תלמידינו וחברינו, חיילי צה"ל העומדים על משמר בטחונה של מדינת ישראל וכל תושביה במצבים הקשים הנכפים עלינו. רואים אנו חובה אזרחית להביע את תמיכתנו בחיילי יחידות השדה בביצוע השליחות הקשה של שמירת השקט והבטחון, בכל מקום אליו הם נשלחים, ללא קשר כלשהו לדיעותיהם הפוליטיות. בימים אלה של לחצים כבדים, פנימיים וחיצוניים גם יחד, חשובה מלאכתם שבעתיים על־מנת לאפשר חיפוש אחר פתרון לבעיות הקשות העומדות בפני מדינת ישראל בכלל ובשטחי יהודה ושומרון וחבל עזה בפרט.

פרופ' מ. אבלס	פרופ' א. ליפשיץ
פרופ' ח. אייל	פרופ' ח. ליפשיץ
ד"ר י.אלדן	פרופ' י.מאיר
פרופ' ב. אקשטיין	פרופ' ד. מאירשטיין
פרופ' א. בודוט	פרופ' י. מילנר
פרופ' ש. בר־אור	פרופ' א.מני
פרופ' מ. בן־זימון	פרופ' י.מני
ד"ר י.גוטליב	פרופ' י. מרגונינסקי
פרופ' נ.גולדבלום	פרופ' ח.סומר
פרופ' י.גולדשטיין	פרופ' ח.סידר
פרופ' ז. גלברסון	פרופ' א.ספריאל
פרופ' צ. גימון	פרופ' ש. פטאי
פרופ' י. הוכמן	פרופ' י. פייטלסון
פרופ' א. הלפרין	פרופ' פ. פנר
פרופ' י. הלר	פרופ' מ.פרלס
פרופ' א. זלוטקין	פרופ' ג. קמחי
פרופ' ה. זליג	פרופ' ש. קניאל
פרופ' י. זק	פרופ' מ. קרמר
פרופ' ש. יריב	פרופ' י. רבני
פרופ' ש. יציב	פרופ' מ. רבינוביץ
פרופ' א.כהן	פרופ' מ. רהט
ד"ר א. כץ	פרופ' א. רוזין
פרופ' ז. לב	פרופ' מ. רוזין
פרופ' ח. לבנון	פרופ' י. שטיינר
פרופ' ד. ליכטנשטיין	פרופ' ק. שטרן

הודעה
[illegible]
לעסוק במתן שירותי [illegible] הבטחה ושמירה

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
פר–549
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: ה"ה סיגה אסנה הורביץ – לאשור תוספת בניה לבנין בגושים ברחוב 918 בס' 40 בגרש 282 בגוש 10792, רמת־אשכול.
הבקשה כוללת הקלות הבאות:
1. בליטה של 40 ס"מ במרווח צדדי דרומי.
2. בליטה של 40 ס"מ במרווח צדדי צפוני.
3. עודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א' ג' ה'. בין השעות: 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל תוך 15 יום מיום פרסום הבקשה.
אליעזר יעבץ
מהנדס העיר

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
פר–552
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי: ה"ה מלכה מרקוביץ ח – לאשור הקמת בנין מגורים בן 3 קומות מה"ב 3 יח', ברחוב גרינברג 18 בגרש 223 בגוש 10796, המלג.
הבקשה כוללת הקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה למגורים מעל למותר.
2. בליטה של 40 ס"מ למרווח הצדדי לכיוון מערב.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א' ג' ה'. בין השעות: 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך 15 יום מיום פרסום הבקשה.
אליעזר יעבץ
מהנדס העיר

המועצה האזורית גדרות
בית הגן דואר נע עמק שורק 60903
מכרז לעונת הרחצה 1/88
[illegible]
בברכה
משה סוקוטוב
ראש המועצה

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
פר–541
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
[illegible]
אליעזר יעבץ
מהנדס העיר

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי [illegible]
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר
[illegible]

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" בקשה להקלה בתיק מס' 60/87 [illegible]
ישראל [illegible]
יו"ר הועדה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1963
מרחב תכנון מקומי [illegible]
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר
[illegible]

צמיגים מלאים במחירי מציאה

גודל	כמות	מחיר יח' ש"ח
18 x 8 x 12½	1	100
20 x 7 x 16	1	100
21 x 6 x 15	5	100
18 x 7 x 8	7	90
18 x 6 x 12½	3	140
700 x 15 x 6½	45	250
18 x 9 x 8	10	125
18 x 7 x 12½	10	100
10 x 5 x 6½	2	50
16 x 4½ x 10½	2	80
750 x 16	5	250

המחירים אינם כוללים מע"מ
בדבר פרטים נא לפנות ל "הלפון בע"מ"
טלפון: 08-242418 אזור תעשיה ב' רמלה

חברת "מקורות"
מודיעה בזאת, כי הדרך בכביש המוליך מאיזור התעשיה במעלות לכיוון תרשיחא – המאגרה עין זיו בנחל עין זיו –
מסוכנת
וחל איסור מוחלט להשתמש או לנסוע בכביש זה.

קבלת מודעות
מ־08.00 עד 21.00
אשראי מיוחד!!!
החיוב ב־2 למרץ 1988
טלפון: 03-734555, 03-738707

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

מה בין רצח לאומני, פח"עי ופלילי

מקרי רצח וניסיונות רצח של יהודים בידי ערבים שהיו בשנים האחרונות מציבים בעיה מורכבת בפני חוקרי המשטרה — מהו המניע. לעובדה זו נודעת משמעות הן לצורך החקירה והכנת כתב האישום נגד החשודים והן לצורך סיווג והגדרת המקרה כאירוע פלילי, לאומני, או פח"עי (פעילות חבלנית עוינת, היזומה על־ידי ארגוני המחבלים או נעשית במסגרתם). לסיווג המקרה יש השלכות גם על הטיפול במשפחת הקורבן ובשאלה אם להגדיר את הקורבן ומשפחתו כנפגעי פעולת איבה ובין השאר לצורך קבלת תגמולים מהמדינה.

בשנים האחרונות אירעו כמה מקרים של ניסיונות רצח ורצח יהודים בידי ערבים (וחלקם ערבים מהשטחים) שהמניע להם היה שנוי במחלוקת ולא נקבע סופית. המקרים השנויים במחלוקת הם בעיקר כאלה שבהם היתה היכרות בין התוקפים לקורבן לפני האירוע, אם על רקע פלילי של סחר ברכוש גנוב ואם על רקע אישי (הומוסקסואלי, למשל).

במקרים כאלה, כמו במקרה האחרון של רצח ההומוסקסואל יוסי בן גל בתל אביב, לפני כשבועיים, ברור לחוקרי המשטרה כי ההיכרות בין החשודים ברצח לבין הנרצח היא שהביאה לרצח, וכי החשודים ניצלו את קשריהם עם הקורבן כדי לתכנן את הרצח ולבצעו בתנאים הנוחים להם. הבעיה של חוקרי המשטרה היא, שגם כאשר המניע לרצח הוא מלכתחילה פלילי — למטרות שוד או בגלל חיסול התחשבנות על רקע אישי, או סכסוך על סמים למשל — מעדיפים הרוצחים, כאשר מדובר ברצח של יהודי בידי ערבים, להוסיף, לעתים ברעיבה, מניע לאומני לרצח. לפעמים הם טוענים כי פעלו בשליחות או במסגרת של ארגוני המחבלים. הטענה הזאת אמורה להפוך את הרוצחים, בעיניהם ובעיני חבריהם, ובוודאי בכלא, ל"רוצחים מיוחסים" ובעלי מעמד בין האסירים. המניע הלאומני מוסיף יוקרה. במקרה כזה, הם ומשפחותיהם אמורים להגיע לתמיכה כלכלית, בארגוני המחבלים.

במקרה הרצח של יוסי בן גל, יודעים חוקרי המשטרה על הקשרים האינטימיים שהיו תקופה מסוימת בין החשודים ברצח לבין הנרצח. הם יודעים גם שהחשודים תיכננו לשדוד את כל רכושו של הנרצח ואת מכוניתו. הם עשו הכנות למכירתם ונתפסו כשהם נוסעים במכוניתו של הנרצח, ובכל זאת טענו החשודים בשלב הראשון לאחר מעצרם כי ביצעו את הרצח במסגרת ארגוני המחבלים, כמבחן קבלה. טענה זו הופרכה. לאחר מכן טענו החשודים כי רצחו את בן גל בגלל מניע לאומני, "כי הוא יהודי". זו טענה שקשה לחוקרי המשטרה לאמת או להפריך. ייתכן שלרצח ולתכנונו הסוד נלווה נופך לאומני של רצון לפגוע ביהודי וברכושו יהודי. מצד שני, ייתכן כי המניעים פליליים לחלוטין.

בני משפחתו של בן גל טוענים בתקיפות כי הוא נרצח על רקע לאומני "טהור", בגלל היותו יהודי. הבעיה נותרה לפי שעה פתוחה.

גם מבחינה ציבורית ופוליטית נודעת למניע לרצח משמעות חשובה. אם מדובר במניע פלילי בלבד, הרי שעם כל הצער על האסון אין בציבור התרגשות גדולה כדי ואין תגובה חורגת מהרגיל. ההתייחסות אליו היא כאל פשע רגיל, אחד מני רבים (מדי שנה נרצחים בישראל כ־70 בני אדם). אבל אם יש לרצח רקע לאומני או פח"עי, עלול המקרה לגרום להתלהבות רוחות של גורמים קיצוניים, להפגנות נזעמות ולמעשי נקם. חוקרי המשטרה הבאים לקבוע ולהביע את דעתם לגבי מקרי רצח וניסיונות רצח שבהם מעורבים יהודים וערבים, נזהרים לכן מהסקת מסקנות ומקביעת עמדות חד־משמעיות ומעדיפים את הנוסח הבלתי מחייב: "הרקע לרצח הוא כנראה פלילי, אך אין להוציא מכלל אפשרות רקע לאומני".

אל תחקרו ילדים

המועצה הלאומית לשלום הילד פנתה באחרונה למפכ"ל המשטרה בבקשה להדריך שהשוטרים בשטח יקפידו על שמירת החוק וימנעו מחקירות ילדים הנופלים קורבן לאלימות מינית. על־פי החוק, אסור לילד להיחקר רק על־ידי איש מקצוע טיפולי (חוקר נוער) והוא רשאי לגבות ממנו עדות. בפועל קורה לא אחת ששוטרים אשר רוצים לקבל מהקורבן־הילד פרטים על התוקף במהירות הקרובה, כדי לנסות ולתפוס, ממהרים לחקור בעצמם את הקורבן הקטין ואינם ממתינים לבואו של חוקר הנוער (שהוא אחרת שאינו לבוש במדי משטרה).

במכתב ששלח ד"ר יצחק קדמן, מנהל המועצה הלאומית לשלום הילד, למפכ"ל, הוא מבקש ממנו להנחות את כל תחנות המשטרה "לפעול בנושא עבירות מין לפי הוראות החוק ותוך רגישות מרבית למצבו של הילד (הקורבן)". ד"ר קדמן מביא כדוגמה ידיעה בעיתון בקשר לאונס ילדה בת 13 בירושלים, שבה נאמר כי מיד לאחר האונס (הילדה היתה במצב קשה) ניסו חוקרי המשטרה לדובבה ולקבל ממנה פרטים מדויקים על האנס.

בין השאר כותב ד"ר קדמן למפכ"ל: "מדי שנה מדווחות למשטרה כ־1000 עבירות מין שבוצעו נגד ילדים (עד גיל 14). העוסקים בנושא תמימי דעים כי מספר זה של תלונות משקף רק חלק קטן בלבד מהעבירות המבוצעות בפועל נגד ילדים. (ההערכות נעות בין 3000 ל־10,000 ילדים בשנה, באשר לעבירות מין). להתנכלות מהגשת תלונה במשטרה יש סיבות מגוונות, אך אין ספק כי אחת המרכזיות שבהן היא החשש של ההורים מחקירת הילד (במשטרה) והעדתו בבית המשפט. רוב ההורים אינם מודעים לקיומו של חוק מיוחד הבא להגן על הילד ולמנוע ממנו חקירה משטרתית והופעה בבית המשפט. יש לי הרושם שגם המשטרה לא תמיד מודעת לחוק הזה ולחובתה להפנות את הילד לחקירה באמצעות איש מקצוע טיפולי — חוקר נוער. אנו עדים למאמצים רבים לשכנע הורים להתלונן במשטרה במקרה של עבירות מין, תוך קיום מערכת הסברה על חשיבות התלונה מחד וההגנה שהחוק נותן לילד מאידך. אולם כל מאמצי ההסברה שלנו עולים בתוהו כאשר מתפרסמות ידיעות בעיתונות המאזכרות מקרים של עבירות מין נגד ילדים בהם חקרה המשטרה את הילד. להבטחות שאנו נותנים להורים (בהסתמך על החוק) כי הילד ייחקר על־ידי איש מקצוע טיפולי, חייב להיות כיסוי בחוק".

במשטרה מדגישים כי מקפידים לשמור על הוראות החוק ולבצע כל חקירה או תיחקור של קטין על־ידי חוקר נוער. אלה גם הנחיות הכלולות בפקודות הקבע של המשטרה.

זהירות עם "היד המרביצה"

מדיניות "היד המרביצה" המופעלת על־ידי צה"ל בשטחים, שלפיה מותרים חיילי צה"ל להכות בעת הצורך במתפרעים ובמפירי סדר המיידים אבנים ומסכנים את הציבור, הביאה את מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס להוציא בסוף השבוע הנחיה חד־משמעית ליחידות המשטרה ומשמר הגבול. בהנחיה נאמר כי נוהלי השימוש בכוח הנהוגים במשטרת ישראל עומדים בעינם ואין לחרוג מהם, גם לא בעקבות ההתרחשויות האחרונות בשטחים. מפכ"ל המשטרה קובע במברק שהועבר למפקדי מחוזות המשטרה ולמפקד משמר הגבול, כי אין לאפשר שימוש בכוח החורג מהקבוע בחוק ובפקודות הקבע של המשטרה בעת טיפול באירועי הפרת סדר ובמגע עם אוכלוסייה אזרחית. הדבר אמור גם לגבי יחידות משמר הגבול הפועלות בגזרה ובחבל עזה תחת פיקוד צה"ל.

רב ניצב קראוס מדגיש כי יחידות משמר הגבול האלה הן חלק ממשטרת ישראל ואנשיהן הם שוטרים לכל דבר, ולכן חלים עליהם הכללים והנהלים של המשטרה. עוד אומר מפכ"ל המשטרה, כי כל תלונה על שימוש בכוח או בכוח מופרז שתתקבל נגד שוטרים ואנשי משמר הגבול (על רקע פעילותם בשטחים) תיבדק ביסודיות על־פי הנהלים המקובלים במשטרה.

יצוין כי לאנשי משטרה מותר להפעיל כוח רק בנסיבות המצדיקות זאת, כמו לצורך פיזור הפגנה בלתי חוקית, מעצר חשודים המתנגדים למעצר והשתלטות על מתפרעים. גם אז חייבים השוטרים להפעיל מה שמוגדר "כוח סביר בלבד". אסור לשוטרים להכות עצורים או נחקרים, לאחר שאלה נמצאים כבר תחת פיקוחם.

הנחיית המפכ"ל מציבה בעיה קשה בפני מאות שוטרי משמר הגבול ומפקדיהם הפועלים בשטחים תחת פיקוד צה"ל. היא סותרת במידת מה את הנחיות שר הבטחון ומדיניות צה"ל. אנשי משמר הגבול בשטחים מחויבים עתה, לאחר הנחיית המפכ"ל, בנאמנות כפולה — למדיניות צה"ל ולמדיניות פיקוד המשטרה. גורמים בכירים במשטרה סירבו להתייחס לסתירה ואמרו כי על השוטרים ואנשי משמר הגבול להיות ערים לכך שנוהלי המשטרה נמצאים בתוקף גם עתה — גם בשטחים. העובדה שמפכ"ל המשטרה נזעק להוציא הנחיה מיוחדת בנושא למשטרה, באה על רקע התלונות שהיו בחודשים האחרונים נגד אנשי משמר הגבול.

חבלי רפורמה

מאת אליהו זהבי

המאבק בקרמלין לקראת כינוס קונגרס המפלגה המיוחד ביוני והפיטורים הנרחבים שיידרשו לייעול המנגנון, מאיימים על מעמדו של גורבצ'וב

מוסקבה

ביום רביעי לפני שבוע פירסם "פראוודה" מאמר שבו הזהיר את "16 מיליון הביורוקרטים" כי מה צפוי לאלה להילים עם פיטורים במסגרת "ייעול המנגנון", בהתאם לעקרונות הפרסטרויקה. העיתון ניחם את המיועדים לפיטורים כי לא ימצאו עצמם מובטלים, מאחר שיוכלו לעבור הסבה מקצועית ולעבוד במפעלי תעשייה.

במחי קולמוס אחד רכש לעצמו גורבצ'וב 16 מיליון אויבים. איש מבין פקידי המנגנון אינו יודע מי הם המיועדים לפיטורים. במוסקווה לבדה יפוטרו מאה ביורוקרטים. די לעמוד בשעות בוקר בתחנת הרכבת התחתית "טגינקה" במרכז מוסקווה ולראות את אלפי האנשים מחזיקי מזוודות ג'ימסבנד ההולכים לעבודתם במשרדי הממשלה, כדי להיווכח במספר המדהים של עובדי "הצייתנות".

כתב פיני במוסקווה המוכר בקשריו הטובים עם אנשי הקרמלין, מוסר על מאבק פנימי המתחולל כיום בתוככי הקרמלין לקראת כינוס הקונגרס המיוחד בחודש יוני. בתולדות המפלגה הקומוניסטית הסובייטית התקיים רק פעם אחת קונגרס מיוחד, בימי סטאלין. ההחלטה לכנס את הקונגרס (בפברואר 1986 התקיים הקונגרס הרגיל ה־27) נועדה לבסס את מעמדו של גורבצ'וב בשנה הראשונה ליישום הרפורמה הכלכלית בתחום התעשייה. מלת המפתח היא "הוזראסצ'וט", שפירושה הטלת אחריות ניהול עצמי על כל מפעל תעשייה שירשה לתכנן כראות עיניו את הייצור ולמכור את תוצרתו במחירים ריאליים.

זה מהפך מוחלט בשיטה שהיתה נהוגה מאז החליט סטאלין לסיים את תוכניות הנ"אפ של לנין: התעשייה והחקלאות הסובייטית הועמדו תחת פיקוח מנגנון מרכזי, גוספלאן, שקבע מראש לפי תוכנית חומש את תוכניות הייצור לגבי כל מפעל, ואת מחיר התוצרת. מאז ינואר 1988, לפחות להלכה, קיבלו ששים אחוז(!) מכל המפעלים רשות לניהול עצמי, תוך נטילת אחריות אישית להחלטות. לפועל במפעל תעשייתי לא מובטח מראש השכר, כפי שהיה בעבר, כאשר די היה לשם כך למלא את המכסה, בלא שים לב לאיכות התוצרת או אם נמכרה לצרכן.

ההוזראסצ'וט עשוי כמובן להוסיף לשכרם של פועלי מפעל מצליח, אך לגרוע משכרם של פועלי מפעל כושל. קל לשער כי מיליוני פועלים ששכרם יקוצץ יראו בגורבצ'וב ובמומחי הכלכלה שריכז סביבו, אויבים אישיים. בהתאם להערכות של כלכלנים סובייטיים, עשויים 20 מיליון פועלים לאבד את מקום עבודתם בתהליך זה. כמו כן יש להניח כי גורבצ'וב רכש לעצמו אויבים רבים בהחלטתו להיאבק בשיכורות ולמנוע מהפועל הרוסי את המשקה הלאומי, הוודקה.

מוקד כוח נוסף שיש בו התנגדות לגורבצ'וב הוא אנשי צמרת הצבא, החוששים למעמדם בשל הפלירט שמנהל גורבצ'וב עם רייגן, שתוצאתו עשויה להיות צמצום הקצבות לחימוש צבאי. צמרת הצבא מוצאת בעלי־ברית טבעיים בשמרני המפלגה, החוששים כי גורבצ'וב מתכנן גם רפורמה חברתית שתמוטט את מעמדה השליט של המפלגה הקומוניסטית; הם סגור. גורבצ'וב ואנשיו חזרו והכריזו כי אין להם כל כוונה להתיר משטר רב־מפלגתי בבריה"מ. כאשר נשאל בנושא זה בשטוקהולם ראש הממשלה ניקולאי רישקוב, השיב בציניות: "רוב רובו של העם הסובייטי הצביע למען קיומה של מפלגה אחת".

גורבצ'וב: אויבים

חשש מתאונה מבוימת

על מה שיוחלט בקונגרס ישפיע ללא ספק כינוס מליאת הוועד המרכזי — הגוף הפוליטי בעל הכוח המעשי בבריה"מ. מבין 300 חברי הוועד וקרוב למאה "מועמדים", 60 אחוז נבחרו לתפקידם לפני עידן גורבצ'וב, על־ידי קודמיו, מרביתם בימי ברז'נייב. למרות השינוי שהנהיג גורבצ'וב בהרכב הוועד המרכזי, עדיין אין לו בו רוב מובטח. הכתב הפיני מוסר על הלך רוח של חרדה בין תומכי גורבצ'וב בחוגי האינטליגנציה מפני אפשרות שהמזכ"ל יחוסל בתאונה מבוימת. לאחר גורבצ'וב יוכל לבוא רק ניאו־סטאליניזם.

השבוע התקיים במוסקווה קונגרס הציירים הסובייטיים. 865 צירים ייצגו עשרים אלף ציירים מוכרים, חברי האגודה. מבין הצירים, רק 25 היו גילאי פחות משלושים וחמש. האגודה נשלטת על־ידי גווארדיה קשישה, הדוחה כל חידושים.

בין האורחים בערב פתיחת הקונגרס היה הבוס המודח של מוסקווה, בוריס יאלצין. יאלצין עשה למען הדור הצעיר של ציירי מוסקווה מה שלא עשה איש לפניו: התיר להם לצייר ולהציג את פרי מכחולם במדרחוב היחיד של הבירה, רחוב ארבאט. ארבאט ממשיך להיות הרחוב התוסס בעיר, סמל חי לגלאסנוסט. צייר צעיר שהשתתף בקונגרס הציירים הביע במלים סמליות את רחשי לבו: "עלינו לנצל כל שעת אור בטרם תשקע השמש".

העיקר הבריאות / עדנה ארידור

מתח נפשי ממושך אינו גורם ליתר לחץ דם

מתח נפשי לאורך זמן אינו גורם ליתר לחץ דם. כך עולה ממחקר שערכו פרופ' אלכסנדר אביגם מבית חולים "זוקה", ד"ר וולטר סילברברג וד"ר רפאל קראל מבית ספר לרפואה באוניברסיטת תל־אביב. המחקר התבסס על מצבם הנפשי של ניצולי שואה ונערך בקרב 1150 תושבי ישראל בגילאי 80־50 שעלו לארץ מאירופה לפני 1939, ובקרב 2159 תושבים שעלו לארץ לאחר מלחמת העולם השנייה מארצות הכיבוש הנאצי. הבדיקות לגילוי יתר לחץ דם בקבוצות אלו נערכו במכון מור בבני ברק במסגרת בדיקות בריאות תקופתיות אליהן נשלחו הנבדקים על ידי מעבידיהם.

במבחני הבדיקה התגלה כי גיל, מין ודמות הגוף של הסובלים מיתר לחץ דם משתי הקבוצות היו זהות. הסיבה ליתר לחץ דם שהתגלה במקרים אלו היה השמנת יתר. מחברי המחקר מציינים כי למרות שחלק מיוצאי השואה עדיין סובל ממתחים נפשיים, לא התגלה הקשר בין מתחים אלו ליתר לחץ דם.

לדברי פרופ' אביגם "הסיבה למחלת יתר לחץ הדם לא ידועה, נהוג לדבר על פסיפס של גורמים שכל אחד כשלעצמו לא גורם למחלה, אבל שילובים ביניהם עלולים לגרום למחלה אצל אנשים שיש להם נטיה תורשתית. החלק של הלחץ הנפשי ביצירת של יתר לחץ דם לא היה תמיד ברור, אם כי ידוע שהוא גורם חשוב. זה מבוסס על עובדה שמצב חריף של דחק או לחץ נפשי גורם לעליה בלחץ הדם, אך כאמור טרם הוכח שלחץ ממושך גורם לתחלואה ביתר לחץ דם". עתה, מוסיף פרופ' אביגם "יש מקום להמשיך ולבדוק את השפעות של סוגי לחצים שונים על יתר לחץ דם".

זקנים סובלים פחות כאבים מצעירים

מחקר שערכו ד"ר איתן סקפה וד"ר משה הורביץ מהמכון הגסטרואנטרולוגי במרכז הרפואי "אסף הרופא" מלמד כי כיב תריסריון אצל אדם זקן שונה באופיו מכיב תריסריון אצל אדם צעיר. אצל אנשים זקנים יש מספר רב יותר של כיבים מדממים בדרכי העיכול העליונות. הכיבים לא גורמים להם כאבים לכן אין אצלם "אות אזהרה" שיגרום לטיפול מוקדם ואולי למניעתו של דימום צפוי. הצעירים לעומתם שסובלים מכיב סובלים יותר כאבים והכאבים מלווים גם בדימום.

לדברי ד"ר סקפה, "אין הסבר לתופעה כי הזקנים מתלוננים פחות על כאבים מאשר הצעירים. אולי יש תשובה חלקית בעובדה כי הזקנים לוקחים יותר תרופות נגד כאבים שגרוניים, המשככות כאבים". ד"ר סקפה מוסיף כי "כדי לאמת את הממצא שזקנים סובלים פחות כאבים מצעירים, ערכנו מחקר דומה במחלקה לטיפול נמרץ בחולי לב. השווינו רמת הכאבים של זקנים לעומת צעירים במקרים של אוטם שריר הלב. הממצאים היו זהים לאלו של חולי הכיב, ההיינו הזקנים תיארו את הכאבים שלהם במונחים הרבה יותר מינוריים. הסבר לתופעה זו טמון אולי בעובדה כי הזקן למוד סבל התרגל לכאבים".

איתור איבוד עצם באמצעות כדוריות דם לבנות

ביחידה המטבולית בביה"ח ביילינסון מפתחים שיטה באמצעותה מקווים לאתר בעלי סיכון גבוה לחלות באוסטאופורוזיס (איבוד עצם), באמצעות תגובת הכדוריות הלבנות לויטאמין ד'. ההחלטה לנסות ולאתר באמצעות בדיקות דם חולים עם איבוד עצם מוגבר, באה לאחר העובדה כי צילומי רנטגן מגלים הפסד רקמת עצם רק כשהוא מגיע ל־25% ויותר. בעזרת מכשור חדיש ניתן לקבוע איבוד כמויות קטנות יחסית של עצם, אך מכשירים כאלה כמעט ואינם מצויים עדיין בישראל.

שיטה של איתור אוכלוסיית סיכון באמצעות בדיקות דם מבוססת על עבודות שבוצעו בבית חולים ביילינסון ובמקומות אחרים בעולם והראו שויטאמין ד' המוסף במעבדה לכדוריות לבנות של אדם יכול להשפיע על תפקודן. לדברי מנהל היחידה פרופ' אורי ליברמן "איבוד עצם משמעותו ירידה בצפיפות ובחוזק המכני של רקמת העצם. כתוצאה מכך עלולים להופיע שברים בעצם לאחר חבלה קלה — ולפעמים — אף ללא חבלה כלל. האזורים הנפגעים ביותר הם עמוד השדרה והגפיים התחתונים והעליונים. שברים בעצמות יגרמו לכאבים, הפרעות בתנועה, ירידה בגובה, כיפוף הגוף ואף לקיצור תוחלת החיים. ממחקרים חדשים עולה שתהליך איבוד העצם מתחיל כבר בעשור הרביעי לחיים".

ממצאים אפידמיולוגיים מלמדים כי אצל הנשים שכיחות האוסטאופורוזיס היא פי ששה מאשר אצל גברים. על פי הסטטיסטיקה ל־25% מהנשים בגילאי 65־70 יש סיכוי לשבור בגלל אוסטאופורוזיס באחת מעצמות הגוף. הניסיון מלמד כי 20% מהחולים עם שבר בצוואר הירך ימותו קודם זמנם. מתוך ה־80% הנותרים 30%־40% יזדקקו למוסדות סיעודיים לאחר שהכושר לחזור לחיים נורמליים יורד בצורה משמעותית.

פרופ' ליברמן מוסיף כי קובעי מדיניות הבריאות מודעים גם להשלכות הכלכליות כתוצאה ממחלה זו. בארה"ב למשל נמצא שההוצאות הישירות למערכת הבריאות בגלל שברים כתוצאה מאוסטאופורוזיס היא 7 מיליארד דולר לשנה. בדנמרק ששם מספר התושבים הוא 5 מיליון מגיעה ההוצאה ל־100 מיליון דולר בשנה. בהתחשב בעובדה כי מספר התושבים בארץ מתקרב לזה של דנמרק, מוערך הנזק למערכת הבריאות בארץ בשיעור דומה.

אצלנו כדומה לארצות המפותחות הבעיה חריפה, מכיוון ששיעור האוכלוסיה המזדקנת, שהיא אוכלוסיית הסיכון הגדולה, נמצאת בעלייה. בקבוצה זו שיעור הנשים, שהן בעלות סיכון גבוה יותר לחלות במחלה, הולך וגדל. הנשים מוגדרות כאוכלוסיית סיכון גבוהה יותר מהגברים לאחר שהוכח שיש קשר ישיר בין הפסקת המחזור לאיבוד עצם. בין כלל הנשים קיימות קבוצות שהן בעלות סיכון גבוה יותר ללקות במחלה, כמו נשים שעברו כריתת שחלות או שהמחזור נפסק אצלן בגיל צעיר מסיבות אחרות, נשים שלא ילדו, מעשנות ואלו הצורכות כמויות גדולות של אלכוהול. פרופ' ליברמן מוסיף כי אחת האפשרויות לטיפול מונע במקרה של נשים הוא מתן הורמוני מין לקבוצת הנשים בגיל של 55־74 שנה שהוא גיל הפסקת המחזור.

ידוע כי בגיל מאוחר יש ירידה בספיגת סידן במעי. תוספת סידן כשלעצמה לא מונעת בהכרח הפסד של רקמת העצם, אולם תוספת סידן במקביל לטיפול הורמונלי, מאפשרת להקטין את מינון ההורמונים ולצמצם את תופעות הלוואי. לפיכך מייעצים הרופאים לקבל באמצעות מזון או כמוסות תוספת של 1 עד 1.5 גרם סידן ליום, למעט המקרים של אבני כליות או הפרעות ברמת הסידן בדם. קיימים טיפולים נוספים למניעה ולמצבים של אוסטאופורוזיס אך כולם מוגדרים עדיין כטיפולים ניסיוניים.

לסיכום מדגיש פרופ' ליברמן כי לאור המורכבות של הגישות הטיפוליות יש לטפל בהורמונים רק בנשים בעלות סיכון גבוה לפתח אוסטאופורוזיס ולא לכלל הנשים, וזאת בגלל תופעות הלוואי של התרופות.

תיק תעופה / זוהר בלומנקרנץ

הדרך למזרח הרחוק מתייקרת

מחירי כרטיסי הטיסה למזרח הרחוק ולאוסטרליה יתייקרו ב־10 אחוזים, החל ב־1 בפברואר. עיון במחירון כרטיסי הטיסה החדשים מראה, כי מחירו של כרטיס טיסה רגיל ("אקסקרשיין") לטוקיו, לדוגמה, יהיה 2,147 דולר במקום 1,952 דולר; לבאנגקוק — 1,609 דולר במקום 1,463 דולר; לאוסטרליה — 2,057 דולר במקום 1,870 דולר.

בתוך כך, דחו חברות התעופה דרישה של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות להעלאת שיעור העמלה על מכירת כרטיסי טיסה לחו"ל. ועד ארגון של סוכני הנסיעות והתיירות פנה לפאנל חברות התעופה ול"אל על" בדרישה להעלות את העמלה, בשל המצב הקשה שהמגזר נקלע אליו, למרות שנת התיירות הטובה. נציגי מגזר הנסיעות נפגשו עם נציגות פאנל חברות התעופה והנהלת חברת "אל על", והבהירו את מצבן הקשה של הסוכנויות, הנובע בעיקרו מהצמדת מחירי כרטיסי הטיסה לארה"ב ומקיצוץ חד ברמת העמלות המשולמות על־ידי חברות התעופה. נציגי מגזר סוכני הנסיעות והתיירות הציעו להקים ועדה משותפת לנציגי הנסיעות ולחברות התעופה, שתבדוק את ריווחיות סוכני הנסיעות והתיירות.

דרישות נציגי מגזר סוכני הנסיעות והתיירות לא התקבלה. הנהלת חברת "אל על" הבטיחה לבדוק את הנושא ולמסור את תשובתה בתוך פרק זמן קצוב.

מהנעשה בחברות התעופה הזרות

חברת איר פראנס תוסיף טיסה שבועית אחת לישראל החל מ־3 בפברואר. הטיסה החמישית במספר תצא מדי יום ד' בשבוע מנתב"ג לפאריס ותיתוסף לטיסות בימי א', ג' ו־ה'. מפאריס לישראל תגיע הטיסה הנוספת מדי יום ג' בשבוע, נוסף לטיסות מפאריס לנתב"ג בימי א', ב', ד' ושבת. ביום ה' תתקיים הטיסה השבועית לניצה ולליאון. כל הטיסות יתבצעו במטוסים מטוס "איירבוס" 310.

חברת לופטהנזה תוסיף טיסה שלישית, שבועית, לישראל, החל מ־1 באפריל. חברת התעופה המערב־גרמנית אף החליטה להגדיל, בעקבות הצלחת הקו, את מספר הטיסות הסדירות מגרמניה לוואשינגטון, ארה"ב. בראש הסניף החדש עומד מי שהיה מנהל סניף החברה בישראל, היינץ דידרכסן. החברה הנהיגה שירות מכוניות חדש ללא תשלום, לנוסעי המחלקות הראשונה והעסקים, משדה התעופה בלוס אנג'לס לכל אזור בארבעת המרכזים במטרופולין.

חברת מאאר איר החלה בהפעלת שירות טרום טיסה חדש מתל־אביב. שירות דומה ינהג בקרוב בירושלים. השירות מופעל ממלון "קרלטון" "פנטה" בבית אתרים. בבירה מוכשרת נקודה דומה במלון "הילטון".

בית נתיבות חדש ללא רשיון בשדה דב?

עיריית תל־אביב טוענת על בנייה בלתי חוקית ושוקלת צעדים משפטיים נגד רשות שדות התעופה.

בניין עבודות שוו ביצעה בשדה התעופה דב בת"א, רשות שדות התעופה ביצעה עבודות שיפוץ והרחבת בית הנתיבות לטיסות פנים־ארציות במקום, מבלי שעיריית תל־אביב נתנה אישור לכך כנדרש בחוק. בשל מחלוקת בנושא זה, הושלמה הקמתו של הגג מעל המבנה החדש, המתנשא מעל גג בית הנתיבות הקיים. הוצבה אף קונסטרוקציה גדולה, מברזל על המבנה הקיים, שאמורה לשמש פתח הכניסה לבית הנתיבות החדש.

בין רשות שדות התעופה לעיריית תל־אביב קיימת מחלוקת לגבי מיקומו של בית נתיבות חדש לטיסות פנים־ארציות בשדה דב. העירייה התנגדה להקמתו במקום המוצע על־ידי רשות שדות התעופה ולביצוע כל שינוי במבנה בית הנתיבות הקיים. משום כך אף לא נתנה אישורי בנייה כנדרש. חברת התעופה "ארקיע", העושה את השימוש הרב ביותר בבית הנתיבות לטיסות פנים־ארציות, פנתה לגורמים השונים הנוגעים בדבר והתריעה על מצבו הירוד של בית הנתיבות. רק באחרונה פנתה למשרד התיירות וביקשה את התערבותו בנושא, מכיוון שהמבנה הקיים אינו עונה עוד, לטענתה, על צרכי תנועת התיירים במקום — כ־300 אלף נוסעים בשנה. בבית הנתיבות אין חדרי שירותים ומסעדה מתאימים. המזנון הקיים משתרע על כמחצית מהאולם, ובמקום שוררת צפיפות.

לדברי דובר העירייה, בני כהן, המדיניות היא נגד שדה התעופה, המהווה מטרד קשה לתושבי העיר. העירייה תמשיך להתנגד לכל בנייה ושיפוץ. "לעיריית ת"א ידוע על הבנייה הבלתי חוקית לכאורה ושוקלת הגשת תביעה משפטית נגד הבונים", אמר. לעומת זאת, לדברי דובר רשות שדות התעופה, מנחם אייל, אין המדובר בהקמתו של מבנה חדש או בעבודות שיפוץ והרחבה של בית הנתיבות, אלא בעבודות הקשורות להחלפת הגג הקיים, בשל דליפות גשם קשות. אילו ניתן היה לבנות בית נתיבות חדש בחלק הצפון־מערבי של שדה התעופה, זמן מוסכות. המוצאות הקשורות בעבודות המתבצעות. עבודות אלה אינן צריכות, לדבריו, לרשיון מאת עיריית תל־אביב.

חברה חדשה לתע"א בארה"ב

חברה עצמאית חדשה של התעשייה האווירית לשיווק מטוסים אזרחיים החלה לפעול בארה"ב מראשית החודש, במקומה של החברה המקומית שעמה עבדה התעשייה במשך שנים. החברה החדשה תתמקד במכירת מטוסי מנהלים מסוג "אסטרא" והיא תביא לחיסכון בהוצאות, בעיקר בפער התיווך. בראשה עומד עובד אמריקאי, רוי בירגשטרום, שעבד בחברת "אטלנטיק אוויאישן" שביצעה עד היום את שיווק מטוסיה האזרחיים של התעשייה האווירית בארה"ב. החברה החדשה פועלת בשלב זה מוילמינגטון שבמדינת דלוור, לפני שתעקור למרכז פעילות חדש.

גורמים בתעשייה האווירית הקשורים לייצור המטוסים האזרחיים ממתינים בדריכות לתוצאות בדיקה של איכות פחם ממפעל בדרום־אפריקה, העשייה בישראל, כדי לדעת אם עיסקת החליפין ("ברטר") לרכישת שני מטוסי מנהלים מסוג "אסטרא" תצא אל הפועל. לא מכבר נמכר מטוס המנהלים האחרון מסוג "ווסטווינד" לחברה בדרום־אפריקה.

ישראל נגד סוריה בארגון הבינ"ל של הטייסים

ישראל דרשה מהפדרציה הבינלאומית של הטייסים שלא להסיר מעל סוריה את גינויה, כדרישת המדינה הערבית, בשל מעורבותה בפעולות טרור בכלל ובתחום התעופה האזרחית והאווירית בפרט. בדברים שנשא נציג איגוד הטייסים של ישראל, הקברניט עלי בהט, בכנס הבינ"ל של נציגי מדינות האזור בארגון איפלפ"א, שהתקיים בשבוע שעבר במונטריאול שבקנדה, פירט מקרים ועובדות בקשר למעורבותה של סוריה במעשי טרור למן שנת 86'.

הדבר נעשה בתיאום עם משרד החוץ. בין השאר, עמד נציג ישראל על חלקה של סוריה ב"ליל הגלשנים". לדברי נציג ישראל, יש לסוריה יד בטרור בכל האזור והיא מסייעת לטרור הסודי והארמני.

בהט דרש להמשיך ולגנות את סוריה, כדי ללחוץ עליה להסתלק מדרך הטרור. הנושא יועלה לדיון בכינוס נשיאות הארגון הבינ"ל של הטייסים, בחודש פברואר הקרוב. הארגון גינה את סוריה לאחר שהוכחה מעורבותה בניסיון הפיגוע של מטוס "אל על" בלונדון. מאז חידשו מדינות המערב את קשריהן עמה. להוצאת סוריה על חברות הפדרציה הבינ"ל של הטייסים להסיר ממנה גם את הגינוי.

מרשם מלשכת השר

מאת זאב יפת

האם רק לאזרח מותר להיות חצוף?

אברהם אידיס, עיתונאי אמריקאי ותיק ברשת עיתוני רנדולף הרסט, מימש לא מכבר את חלומו הציוני ועלה ארצה עם בני משפחתו. יום אחד, כאשר עיין ב"ג'רוזלם פוסט", נתקל בתמונתו של שר השיכון הבינוי דוד לוי, המגיש לנשיא המדינה בטקס חגיגי את העותק הראשון של האלבום המפואר על שיקום הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים. בכיתוב לתמונה נאמר כי הפקת האלבום עלתה למשרד השיכון 300 אלף דולר. באותו יום דפדף אידיס באלבום בחנות הספרים הסמוכה לביתו, והופתע לראות את תמונתו הצבעונית של השר לוי על פני עמוד שלם.

אידיס שיגר מכתב אישי לשר, ציין כי קרא שהמשרד הקציב מאות אלפי דולרים להפקת האלבום, ותמה אם הוצאה כספית זו מוצדקת. הוא ציין כי ביקר לא מכבר בבית שאן, העיר שבה מתגורר השר לוי, ונדהם מתנאי המגורים העלובים של תושבי העיר. עוד הוסיף אידיס כי בטוליו ברחבי הארץ נוכח לדעת שתנאי המגורים של אזרחים רבים הם מחפירים, עובדה שבוודאי ידועה לשר. "חוסר רגישותך לגבי תנאי החיים העלובים של אזרחים רבים", כתב אידיס לשר, "מעיד על פשיטת רגל מוסרית. אני סבור שאתה מהווה חרפה לישראל".

אין ספק שסגנון המכתב חריף וכן הדאוי שמספר משפטים שנכתבו בו לא היו נכתבים. אך יהיה אשר יהיה סגנון מכתבו של אזרח שאיכפת לו, ובמקרה של פנינו מדובר בעולה חדש המגלה מעורבות בסובב אותו, תשובת הרשות המוסמכת חייבת להיות מאופקת ועניינית.

לא כך סבר אורי אורן, יועץ השר, שהשיב לאזרח המתלונן כדלקמן: "איני יודע מה גדולה מן השתיים: שנאת הזולת שלך או בערותך. לומר לשר אשר חיסל את המעברות ושיקם כמחצית משכונות העוני בישראל כי נושא העוני אינו מעניין אותו, זו בערות. "האם הבערות מולידה שנאת חינם, הרי זו בעיה שלך. את הבעיה הזו אפשר לפתור או על־ידי לימוד או על־ידי רופא. הדרך הראשונה בריאה יותר".

אורן מסביר כי אדם הכותב לשר "אתה מהווה חרפה לישראל" אינו מעוניין בתשובה עניינית. הוא גם אינו שואל דבר — הוא קובע. האיש כתב כדי להביע שנאתו, תוך ויתור מופגן על כל יחס של כבוד אלמנטרי שחייב כל אדם לזולתו. לכן, הוא קיבל תשובה מתאימה.

אידיס אומר כי זכותו של כל אזרח לבקר פוליטיקאים, לעתים אף בצורה חריפה. מעולם לא היסס להביע דעתו בנושאים מטרידים בפני אישי ציבור, הן בארה"ב והן באנגליה, שבה שהה מספר שנים כשליח עיתונו. תמיד קיבל תשובות ענייניות. לא פעם הוזמן על־ידי נציג ממשל זה או אחר לשיחה בעל־פה כדי לנסות להבהיר לו את עמדת הצד השני. בישראל, מייעץ לו יועץ שר מתנשא, הוא צריך לפנות לרופא.

הסוכן בחו"ל לא מדווח?
אינפורמרקטינג - דמוגרפיה עיסקית ומידע שיווקי בע"מ שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 פקס: 268020.
מאגרי מידע, מחקרי שוק, חקר ישימות, נתונים לביצוע.

חוזרים לשנות ה־60

מאת ריצ'רד ברנסטיין

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

הסטודנטים באוניברסיטאות לוחצים להשתתף בקביעת תכנית הלימודים: במקום ללמוד את תורותיהם של הוגי הדעות הקלסיקאים הם תובעים ללמוד מיצירותיהם של בני קבוצות מיעוט כמו נשים ושחורים

פאלו אלטו, קליפורניה

באוניברסיטת סטנפורד עדיין מדברים על יום אחד לפני קרוב לשנה, כאשר כ־500 סטודנטים שיצאו לצעוד עם הכומר ג'סי ג'קסון, השמיעו את סיסמת הדור הבא. הסטודנטים הגנו קורס חובה בסטנפורד שנועד לשפוך אור על תרומותיהן של קבוצות מיעוט שונות ונשים לתרבות המערב. הם זימרו "הי הי הו הו, תרבות המערב צריכה ללכת" (באנגלית זה מתחרז).

סטודנטים וחברי פקולטה אומרים שסיסמה זו אין פירושה איבה כלשהי לאנשים כמו אפלטון ואריסטוטלס, ז'אן ז'אק רוסו וג'ון סטיוארט מיל ודומיהם, הכלולים ברשימת קריאת החובה של האוניברסיטה לתלמידי השנה הראשונה. אך בדרישתם להקציב זמן שווה לתרומות של נשים ובני מיעוטים לאומיים וגזעיים לתרבות האמריקאית, אכן שיקפה הסיסמה תביעה שמצפים כי תתקבל על ידי האוניברסיטה בשבועות הקרובים.

בתגובה לטענה שרשימת הקריאה הבסיסית משקפת מה שכונה על ידי כמה "משא פנים אירופי — מערבי וגברי" ועל ידי אחרים סטריאוטיפים סקסיסטיים וגזעניים, קרוב לוודאי תאושר תקנה שתכלול קורס חובה לכל הסטודנטים החדשים, המכונה קורס התרבות המערבית. קורס זה, הקיים מאז 1980, מבוסס על רשימה של 15 יצירות מופת בפילוסופיה וספרות. במקומו יהיה קורס חובה חדש בן שנה בשם "תרבות, רעיונות, ערכים" שיכלול לימוד של לפחות תרבות לא מערבית אחת, כמו גם "יצירות שנכתבו בידי נשים, בני מיעוטים לאומיים ובני צבעים אחרים".

הסערה על תכנית הלימודים, בעלת נימות לוואי של מהומות שנות ה־60, תעורר מחדש ללא ספק ויכוח ממושך במערכת החינוך האמריקאי. יש הטוענים שעל ידי התעלמות מיצירות קלאסיקה של התרבות המערבית, עלולות אוניברסיטאות לגרום לכך שהסטודנטים לא יכירו יצירות גאונות מהציוויליזציה של עצמם. אחרים אומרים שהמושג תרבות מערבית הוא מושג מגביל ואנוכי מדי, וכי סטודנטים חייבים לקבל מידע בסיסי לא רק על המערב, אלא גם על התרבות בעולם כולו.

בעשור האחרון חזרו אוניברסיטאות למושג של תכנית לימודים בסיסית שהיא בבחינת חובה, ורבות מאותן תכניות לימודים מנסות לפלס את הדרך בין שתי אלטרנטיבות ולספק לסטודנטים קורסים בתרבויות מערביות ולא מערביות. סטנפורד נראית כרגע יוצאת דופן בהיענות לגישות בקרב סטודנטים מסוימים, הטוענים לא רק שלימוד תרבות המערב הוא חלקי ולא שלם, אלא גם שאינו מייצג אלא את השליטה של השקפה היסטורית ספציפית, של גברים לבנים.

מגיניות של המורה

הרטוריקה האנטי מערבית בסטנפורד עולה בדיוק כאשר קולות שמרניים — כמו אלן בלום בספרו רב המכר "היסגרות הרוח האמריקאית" וויליאם בנט מזכיר החינוך, טוענים שחוסר היכרותם של סטודנטים את יצירות העבר הגדולות שנכתבו במערב מותיר אותם מרוששים מבחינה אינטלקטואלית. "סוג זה של ויכוח התנהל בעבר, וכיוון שהוא מתנהל כעת בסטנפורד אפשר שתהיה לו השפעה מתגלגלת", אמר בנט בראיון טלפוני. "הם צועדים בביטחון ובמהירות לסוף שנות ה־60, ומדוע מישהו רוצה לעשות זאת במכוון, אני לא יודע", המשיך האמר. "נראה לי שמדובר כאן בהכתבת מדיניות על ידי הפחדה. לרוע המזל רבים מאנשי המנהיגות האקדמית נתקפים פחד במהרה למול הקולניים ביותר מהסטודנטים ואנשי הפקולטה".

תכנית הלימודים החדשה המוצעת בסטנפורד נוסחה בתום דיון בן שנתיים שהיה כרוך באסיפות פומביות רבות, ויכוחים בפרסומי הקמפוס ומינוי כוח משימה מיוחד של סטודנטים ושל אנשי הפקולטה. את הדיון עורר ארגון סטודנטים שחור גדול, אליו הצטרפו בדרישה לשינוי קבוצות פמיניסטיות וקבוצות המייצגות מיעוטים אחרים. הקורס החדש ייפתח ב־1989, ובעוד שעדיין לא הוחלט על הרכבו המדויק, יש להניח כי יעודד חיפוש אחר יצירות לא ידועות יחסית, או יצירות שאינן זוכות להכרה המגיעה להן מפי עטם של נשים ואפריקאים שייכללו ברשימה הבסיסית של יצירות הנחשבות כקלאסיקה מוצהרת ומוכרת. אנשי כוח המשימה שביססו את ההצעה אומרים כי הם מייצגים עמדת ביניים השומרת על רבים ממרכיבי קורס תרבות המערב הישן, בעוד היא מקדישה תשומת לב רבה יותר לתרומות שתרמו לציוויליזציה האמריקאית גם אנשים שאינם גברים לבנים. ההמלצות גרמו לדברי הפרופסור לאנגלית ויליאם צ'ייס, שהוא גם הסגן האחראי על תכנון הלימודים, להלך רוח של "אכזבה תיכון מטושטשת" מצד רבים מחברי הפקולטה. צ'ייס ואחרים חזו כי חברי הפקולטה האמורים לדון בנושא בפגישה הבאה החודש יצביעו בעד השינויים, אך בתחושה של פשרה הכרחית יותר מאשר מתוך התלהבות אינטלקטואלית.

מתנגדי השינויים טוענים שללחץ מצד סטודנטים אסור למלא תפקיד כלשהו בקביעת תכנית הלימודים. הם גם טוענים כי הגדרת היצירות רבות ההשפעה ביותר של ההיסטוריה כדוגמאות לתרבות גברים לבנים ולא הרבה יותר מכך אינה אלא קריקטוריזציה של התרבות המערבית ושימתה ללעג ולקלס. אמר צ'ייס: "זו גרסה של פופוליזם אקדמי ופופוליזם הוא תמיד מסוכן עבור האוניברסיטה".

כושון לך הביתה

"החינוך אינו דמוקרטיה. סטודנטים אינם באים לכאן משום שהם חושבים שהם יודעים לא פחות מהפרופסורים שלהם. קיימת סיבה של יראת כבוד וצניעות ואם השיטה נשברת אנחנו בצרה אמיתית. אנחנו חייבים זאת לסטודנטים שלנו לומר להם: 'הנה דבר בו תמצאו ערך לטווח ארוך. אלה הם הדברים שעל פיהם חיו אלפי אנשים'. העמדת דברים אלו תחת הגדרה שכתיבת גברים לבנים יכולה להיות גבוהה מבחינה עובדתית אך בעלת חשיבות מד קטה".

יש הטוענים שהשמטת הקורס הישן מסמלת את ניצחונה של עריצות מצד מיעוט. הם אומרים כי חסידי השינוי ממהרים להגדיר התנגדות לו כ"גזענית". "המוטיבציה העיקרית לשינוי היא תועלתיות פוליטית", אמר אייזאק בארצ'אס סטודנט ללימודים קלאסיים. "אני חושב שההתנגדות יהיו דלדול בניסיונם של הסטודנטים".

חברי פקולטה רבים, כולל תומכי ומתנגדי התכנית החדשה, טוענים שדרישות סטודנטים השייכים למיעוטים שונים, המהווים כשליש מתלמידי השנה הראשונה, נבעו פשוט מהשאיפה להיות מיוצגים בתכנית לימודים שאינה כוללת את המורשות הגדולות של המורשות שלהם. הטינה והניכור של כמה מהם הובעו על ידי אמברה קמם, לשעבר יושבת ראש התאחדות הסטודנטים השחורים, שכתבה בעיתון סטודנטים, סטנפורד דיילי, כי המסר המשתמע מתכנית הלימודים הנוכחית הוא "כושון לך הביתה".

ויליאם קינג, היו"ר הנוכחי של התאחדות הסטודנטים השחורים, אמר: "להשתתפות בקורס התרבות המערבית היה משקל משמעותי מאד, כיוון שזה קורס שכל סטודנט באוניברסיטה חייב ללמוד. זו דרך אחת שבאמת אומרת לנו שאנו שונים". הוא הוסיף "אנחנו רוצים תחושה שאמריקה בה אנו כעת אינה רק הקידמה שבאה מאנגליה וצרפת, שהיא לא היתה רק תומס ג'פרסון ואבות המייסדים. קבוצות אחרות תרמו תרומה משמעותית".

هكذا عن الأصل

هكذا عن الأصل

הארץ

הלוח הארצי

הארץ חדשות

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן דרום הלוח הבטוח

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
10 ש"ח כולל מע"מ

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

קבלנים מציעים

פנטהאוזים

וילות ובתים

4 חדרים ויותר

קוטג'ים

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

2—2.5 חדרים

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים:
הלני המלכה 9
02-219111
גאולה [illegible]
02-285145
רמת אשכול
02-815090, 02-815092
ירושלים

דירות בשכ"ח

דירות מרוהטות

דירות בדמ"פ

ביקוש דירות

מכוניות

משאיות

אודי

אוטוביאנקי

אופל

אוסטין

אלפא

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

טלבוט

מזדה

מוריס

מיני מיינור

סובארו

סוסיתא

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פז'ו

פיאט

לנציה

רנו

אופנועים

ביקוש רכב

הצעות עבודה

מוכרים/ות

עוזרות ומטפלות

חבר

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מעמדו האישי או הורותו, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

מתקבלות הזמנות
ללוח כל העיר
02-247118
לבעלי כרטיס אמריקן אקספרס, ויזה וישראכרט

[illegible]

תיגבור

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

רפואת שיניים

[illegible]

עסקים

[illegible]

הלוואות

[illegible]

חנויות

[illegible]

מבני תעשייה

[illegible]

ציוד בניין

[illegible]

מגרשים

[illegible]

משרדים

[illegible]

מחסנים

[illegible]

מציעים למכירה

[illegible]

חימום והסקה

[illegible]

וידאו

[illegible]

מחשבים

[illegible]

פסנתרים

[illegible]

צילום

[illegible]

רהיטים

[illegible]

שירותים

[illegible]

אסטרולוגיה

[illegible]

חוגים

[illegible]

בריאות

[illegible]

רפוי והרזיה

[illegible]

שידוכים

[illegible]

העיר צומת השרון תל אביב גוש דן והשרון

דירות למכירה

[illegible]

לא מכרת לא שילמת
רק לוח העיר
קבלת מודעות
מ־8.00־20.00
03־371261

דירות נופש

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

קבלנים מציעים

[illegible]

טוביה לשם
בית קהילת
סטוקי 7 ת"א
03־481387

[illegible]

4 חדרים ויותר

[illegible]

טוביה לשם
בית קהילת
סטוקי 7 ת"א
03־481387

[illegible]

בתי כפר ומשקים

[illegible]

פנטהאוז דירות גג

[illegible]

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים: החשמונאים 123
03־5614081־6

תל אביב

2–2.5 חדרים

[illegible]

3–3.5 חדרים

[illegible]

1–1.5 חדרים

[illegible]

קידמה
אלפי דירות למכירה בגוש דן
[illegible]
03־5449973־4

גוש דן

[illegible]

4 חדרים ויותר

[illegible]

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים: ביאליק 12 ר"ג
03־721644
חובבי ציון 29 פ"ת
03־904703

2–2.5 חדרים

[illegible]

3–3.5 חדרים

[illegible]

1–1.5 חדרים

[illegible]

איזור השרון

4 חדרים ויותר

[illegible]

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים: סוקולוב 11 הרצליה
052־88017

[illegible]

ויצמן 85 כפ"ס
052־32343
052־449482
85

- 4 חדרים, ק"ב, בלי, מושקעת, מרווחת $83,000
- 4 חדרים, חדשה, מעלית בהזדמנות $80,000
- דירות להשכרה 4.5 חדרים + טלפון מיידי.
- 5 + גג 150 מ"ר, באזור יוקרתי, נוף משגע.
- למכירה חנות בדמי מפתח במקום מעולה.

3–3.5 חדרים

[illegible]

2–2.5 חדרים

[illegible]

חולון ובתים

4 חדרים ויותר

[illegible]

בהלוואה מבנק טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את הדירה
לפרטים: שד' רוגל 25 תל־חולון 03־881471
העצמאות 64 בת־ים 03־587924

3–3.5 חדרים

[illegible]

קונים זהב מהציבור
והלקוחות גדולים
ZAMLER
טל: 03-235924

"לא מכרת, לא שלמת"
קבלת מודעות
לוח העיר
לבעלי כרטיסי אשראי
בטל:
290697
293648

هكذا عن الأصل

هكذا عن الأصل

הלוח הארצי — הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

דירות בשכ"ח

2—2.5 חדרים

[illegible]

דירות בדמ"פ

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

שותף/שותפה

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

ראשל"צ

4 חדרים ויותר

[illegible]

3—3.5 חדרים

[illegible]

חדש
בדיזנגוף סנטר!!
קבלת מודעות ללוח העיר
בתנאים מיוחדים
אטרקציה הפקות
טל 7517388
שער מס' 2
בקיוסק הלאומי

בהלוואה
מבנק
טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את
הדירה
לפרטים: הרצל 44 ראשל"צ
03-948844
בית הפועלים 4 רחובות
08-451861

נתניה

4 חדרים ויותר

[illegible]

3—3.5 חדרים

[illegible]

בהלוואה
מבנק
טפחות
אתה יכול לקנות, לבנות, לשפץ או להרחיב את
הדירה
לפרטים: הנוטע 16 נתניה
053-337523

מכוניות

אאודי

[illegible]

AVIS
למכירה
1987 דגמי
• איביזה 1200
• קורה 846
• דייהטסו שרייד 1000
• אוטוביאנקי Y-10 1000
• לנצ'יה דלתא 1300 – מזגן
• סובארו 1300 – מזגן
• סובארו 1300 אוטו' – מזגן
• סובארו 1600 אוטו' – מזגן
לכל המכוניות אחריות

אוטוביאנקי

[illegible]

אופל

[illegible]

לא מכרת
לא שילמת
קבלת מודעות
לוח העיר
03 625015
5365759
עד חצות

אלפא רומאו

[illegible]

אמריקאיות

[illegible]

אוסטין

[illegible]

ב.מ.וו.

[illegible]

ג'יפים

[illegible]

דייהטסו

[illegible]

דלתה

[illegible]

וולוו

[illegible]

לא מכרת
לא שילמת!
קבלת מודעות
ללוח הארצי
באמצעות
כרטיסי אשראי
או באבן גבירול
66 ת"א
(ליד קולנוע גת)
טל 03-219149
03-218713
נשמח
להישמע

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר"
מודעה באחריות – לא מכרת – לא שילמת
כללי פרסום
● "חודש פרסום" משמע פרסום אותה מודעה 8 פעמים בתשלום בארבעה שבועות.
● המבצע חל על פרסום מודעות מילים (לא שטח) בלוח העיר בלבד ולגבי נכס או שירות. (להלן: נכס) המוצעים באזור ת"א. בית רק הראשון בלבד.
● אם נמכר הנכס חודש פרסום ועד להשגת הבקשה להחזר כספי כאמור להלן לא נמכר הנכס בתוך
● בכל שהיא זכאי המפרסם להחזר התשלום עבור המודעה או לפרסום חודש נוסף במקום ההחזר.
● מודעה בה הוצע יותר מפריט אחד, ונמכר אחד מהם, לא יהא המפרסם זכאי להחזר.
● בקשות להחזר כספי או לפרסום חודש נוסף יתקבלו במשרדי הלוח שיהיו (לא באמצעות משרדי פרסום) רח' הנגב 4 ת"א טל 03-371263 בימים א'-ד' בין השעות 8.00-15.00 ולא יאוחר משבועיים מתום חודש פרסום

סאאב

סובארו

ווקסהול

טלבוט

לנצ'יה

מיני מינור

מרצדס

סיטרואן

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סימקה קרייזלר

פולקסוואגן

פיאט

פורד

פיג'ו

רנו

מודעה באחריות
לא מכרת
לא שילמת
רק בלוח העיר
379-379

דחפון
שרות הודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

הלוח הארצי | הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

פועלים/ות

פקידים/ות

ספרים/יות

עובדי מתכת

מזכירות

חרטים/מסגרים

חשמל / אלקטרוניקה

מכונאים / הנדסאים

סוכנים/ות

שרטטים וגרפיקאים

רפואת שיניים

מורות וגננות

עוזרות ומטפלות

מחסנאים

נגרים

נהגים

יהלומים

דוגמניות צילום

מוכרים/ות

דפוס

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק

עובדי מוסך

אחיות

גזירה ותפירה

הנהלת חשבונות

בתי ספר לנהיגה

חלפי רכב

מכוניות להשכרה

שרותי רכב

הצעות עבודה

ציוקים כח אדם — חברה לשרות כח אדם

★ קלדניות עברית אנגלית לעבודה זמנית
★ מעבדות תמלילים עברית אנגלית
★ נגר מקצועי לעבודה באיזור השרון
★ בוגרי בי"ס מקצועי בעלי כושר טכני
★ אחיות מוסמכות או מעשיות לעבודה קבועה וזמנית באיזור השרון
★ מכונאי רכב (מגה, סובארו, פיאט)
★ חשמלאי לעבודה קבועה
★ עובדי ייצור מפעילי מכונת כיפוף ומכבש
★ חדרניות לעבודה באיזור השרון
★ אנשי מכירות בענף האלקטרוניקה

לפרטים נא לפנות 052-915916, 444432

לחברת פרסום דרושים מנהלים וסוכני פרסום בכל הארץ

SOS כח אדם

אנשים טובים לעבודה טובה

תל-אביב: פינסקר 7 טל' 03-292190, 298384

קרוואנים

אופנועים

משאיות

מסחריות

טנדרים

טרקטורים

פרסום פז — קבלת מודעות *אשראי* מיוחד 735588/9

המשך ת"א גוש דן והשרון

זקוק דחוף למודעה?!

מודעפון

לשירותך 24 שעות ביממה

03-38 38 38

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

בתי אבות

מציעים למכירה

הלוואות

מגרשים

מבני תעשיה

חנויות

מקדמי מכירות

תיגבור

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

בתי־מלאכה

מחסנים

משרדים

אולמות

עסקים

לא מכרת

לא שילמת

רק לוח העיר

קבלת מודעות

מ־8.00–20.00

03-371261

מכירות ושירותים

יש רק סיניה 1 עם 8 טבחים נודעים מהונג־קונג והם לרשותך עם מטעמים שאין כמוהם:

* דים־סאם
* שרימפס דיאמונט
* ספר־ריבס ברוטב תפוזים
* סטייק סיני
* בדורי שרימפס בבננה
* ועוד ועוד

בסקאלה – מול היכל התרבות

מרמורק 10 ת"א

חניה חופשית בערב

227404, 225007

هكذا عن الاحتلال

קבלת מודעות
ללוח העיר
מ־8.00 - 20.00
פרסום פון
אשראי מיוחד !!!
03־738707, 03־735588/9

מקור
לקבוצת מפעלים פרטית בתחום מוצרי הצריכה
דרוש
סמנכ"ל לשיווק ומכירות
אקדמאי בעל נסיון רב בניהול מערכות שיווק ומכירות רבות היקף
המועמד שייבחר ינהל בו־זמנית מערך שיווק ומכירות מהגדולים והמתקדמים במדינה, הכולל סניפים וסוכנים רבים.
התפקיד מיועד לאישיות מסחרית ניהולית מהדרגה העליונה.
תנאי ההעסקה והשכר יותאמו אישית
עם כניסתו יערוך המועמד הסופי סיור מקצועי בחו"ל.
מועמדים המעוניינים במשרה מתבקשים להתקשר:
03־664220, 03־663843, 03־663841
מודעותינו מיועדות לגברים ונשים כאחד.
שרותי מידע ישראליים בע"מ

לחברה לפיתוח מוצרים מוגמרים
דרושים
3 אנשי מכירות
★ גיל 25-40
★ רכב - חובה
★ ידע מקצועי במכירות - חובה
למתאימים:
משכורת + אחוזים + הוצאות החזקת רכב וקורס הכשרה מקצועית.
03־497804

לוז
חברה תעשייתית לתכנון ולבנית מערכות הפקת חשמל מאנרגית השמש.
דרושים
1. מהנדס צנרת
תאור התפקיד: הובלת פרויקט הנדסי בנושא צנרת.
כשורים נדרשים: ★ נסיון מוכח בניהול פרויקטים הנדסיים עד לשלב של קטלוג בנושאי צנרת ★ היכרות רב שנתית של השוק הישראלי/עולמי בנושאי צנרת.
2. מהנדס המשך
תאור התפקיד: אחראי לפעילות הנדסת המשך.
כשורים נדרשים: ★ מהנדס מכונות ★ יכולת מקצועית גבוהה בתחומים מכניים הנדסיים (רטרופיטים) ★ נסיון בעבודה עצמאית בפתרון בעיות מכונות בשדה.
3. מהנדס כח וחום למחלקת פתוח
תאור התפקיד: תכנון מודלים למערכות סולריות.
כשורים נדרשים: ★ מהנדס מכונות ★ נסיון במודלים של תחנות כח ותרמודינמיקה ★ חשיבות יצירתית.
4. מהנדס/חוקר למחלקת פתוח
תאור התפקיד: מחקר בנושאי ואקום, חמרים.
כשורים נדרשים: ★ מהנדס חמרים תואר שני/Ph.D בכימיה פיסיקאלית ★ נסיון במחקרים בתחומי מערכות ואקום גבוה.
5. מהנדס חשמל ובקרה
כשורים נדרשים: ★ נסיון של 3 שנים בהנדסת פרויקטים ★ ידע בתכנון ושרטוט.
6. מכנאי אחזקה
כשורים נדרשים: ★ רשיון חשמל ★ נסיון באחזקת מבנים ★ מגורים בירושלים
משרות אלו מיועדות לנשים ולגברים כאחד
מקום העבודה - ירושלים
נא לשלוח קורות חיים בציון שם המשרה ומספרה למחלקת משאבי אנוש - חברת לוז תעשיות ישראל ת.ד. 7929 ירושלים 91079
* סודיות מובטחת *

האור של המחר. היום.
LUZ

בן־זוג
בת־זוג
הכרויות
חוגים
קח תן חצי חינם

● "קורס ואלפיון" - כל הבקשות הרמות בנריכון 052־941474. 03־9613252, 03־257624, 03־9322449. 165202071
● מוסיקה: פריקה וערכית לכל הרמות ע"י מורים 03־9229510 19064607א
● שיעורים באנגלית G R A M M A R CONVERSATION הכנה לבגרות ולאוניברסיטה 03־234453 202523183

אמנות
אסטרולוגיה
מכונות כביסה
תנורי אפיה
מכונות תפירה
מכונות סריגה
טלוויזיות
מדיחי כלים
סידורים
שידוכים

לחברה בנמל תעופה בן גוריון
דרושים
★ ראשי צוות / מחסנאים
★ שרות צבאי מלא
★ ידע בסיסי באנגלית - הכרחי
★ בוגרי 12 שנות לימוד לפחות
★ גיל עד 40
★ בריאות תקינה
★ יועדפו בוגרי קורס מפ"טים צה"לי
העבודה במשמרות. ואינה מתאימה לסטודנטים
ועדת קבלה תתקיים ביום ג 26.1.88 בין השעות 13.00־16.00 בבנין ממן, נמל תעופה בן גוריון, מחלקת כח אדם
★ עובדים ליחידת אבטחה ופיקוח
העבודה במשמרות לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים.
הכישורים הדרושים
★ השכלה תיכונית מלאה
★ ידיעת השפה האנגלית
★ לאחר שרות צבאי מלא
★ פרופיל רפואי תקין
★ רשיון נהיגה
★ עד גיל 30
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות לוועדת הקבלה שתתקיים ביום שלישי 26.1.88, בין השעות 9.00־12.00 בבנין ממן, נמל תעופה בן גוריון.
נא להצטייד בפנקס מילואים, תעודת זהות, רשיון נהיגה

חיות בית
רוצים לקנות
מזגני אויר
וידאו
מחשב
ציפוי אמבטיות
חימום והסקה
שיעור

הלוח הארצי הארץ חדשות
המשך ת"א גוש דן והשרון

הלבשה והנעלה
מלגזות ושינוע
ציוד אלקטרוניקה
מקרר
רהיטי-תכים
ספרים
מערכת סטריאו
כלי נגינה
רהיטים
ריפוד והדבקה
ציוד והאזנה
בריאות

● רפלקסולוגיה, עסוי רפואי כהולם, טיפול הוליסטי - מסכבת ורציני (ולא פ"נ"י). 03־423980 17534607א

לטם
הפנים לטיפול מגע טוטלי
שיכוך והקלה של כאבים ומתחים
באמצעות רפלקסולוגיה, ביואנרגיה, הילינג, ואקופונקטורה ובפיקוח רפואי.
טיפולים להקלת בעיות אורטופדיות וראומטיות, מיגרנות, מחזורים קשיי נשימה ועיכול.
טיפולים להרזיה, גמילה מעישון והגברת הריכוז.
קורסים: רפלקסולוגיה.
סדנאות: ביואנרגיה, הילינג, הנחיה לחרדים, תיפוך וחיזוק שרירי הפנים הצוואר והחזה.
הדרכה: תזונה נכונה, ויטמינים, צמחי מרפא.
שיווק: שמיכה אנרגטית - להקלת כאבים ראומטיים ודלקות.
מכף רגל ... ועד ראש
לטם
תל־אביב: שלום עליכם 38 (ליד בית "אליעל") 03־296316, 03־286648
ירושלים: 02־638296

ניקוי ופוליש
נופש וקייט
שיפוצים
אותיות דביקות
מוצרי חשמל
צילום

הצע ביקוש

כתב נכסים והשקעות מציעים
1) בת"א מבחר בניינים עם דיירים מוגנים.
2) בתל בחך קוטג' טורי מפואר 5 חדרים 230 מ"ר.
3) בבאות אפקה א' - ל־4 קוטג'ים, בניה מיידית כולל רשיונות בניה.
4) בבני צהלה 3 יחידות - בניה מיידית.
סל. 03־5448112

ניווה מציעה משרדים להשכרה:
1) במרכז ת"א להשכרה מבנה משרדים עצמאי 800 מ"ר (ניתן גם 400 מ"ר), חניות וטלפונים.
2) מבנה משרדים חדיש ומפואר בקרבת התחנה המרכזית החדשה מ־400 מ"ר - 1600 מ"ר. חניות, מזגנים, שטיחים וטלפונים.
טל. 03־425297
ביגוה
דירות השקעות ונכסים - פאגור 32, רמת־אביב.

"נור-עד" השקעות בע"מ תיווך פיננסים ועסקים מציע:
עסק בעל מחזור שנתי $800,000 רווח נקי 16%.
מחפש שותף עם רקע שיווקי.
השקעה החל מ־$250.000.
03־796513, 03־793897 ☎

להשכרה מגרש + מבנים במפרץ חיפה
1300 מ"ר ברח' חלוצי התעשיה 10 ליד ההיפרכל בצומת קרית אתא, על מגרש של 2.2 דונם.
מתאים במיוחד לעסק מסחרי / אולם תצוגה.
לפרטים נא לפנות:
טל' בעבודה: 04־720553
בבית: 04־712477

להשכרה מבנה עצמאי בן 200 מ"ר לתעשייה/ משרדים/תצוגה
סמוך לצומת גהה - ברח' הסיבים 37 פ"ת (מול תדיראן).
לפנות: 03־9224125
יצחק - בנימין - מיכה
או בערב: 03־766669 (לא בשבת) ליצחק

חברה במרכז ירושלים
בעלת תשתית תקשורת, טלקס, פקסימיליה וטלפון מעוניינת לשמש כסניף ירושלמי לשם קבלת הזמנות, גביה, והפצה עבור חברה/ מפעל מכל חלקי הארץ.
טל' 02־245024/5

חברה רצינית ומבוססת בירושלים
מחפשת משקיע תמורת מניות שותפות בתחום האלומיניום.
למעוניינים - הפגישות יערכו בירושלים בימי שישי.
לצורך תיאום נא להתקשר בשעות הערב לטל' 02־762872.

להשכרה אולם לתצוגה או תעשיה
200 מ"ר עד 1000 מ"ר באזור התעשיה הישן נתניה כולל - טלפון וחניות.
- אפשרות לתקופה ארוכה
בפרסים לטלפון 053־619101
בערב 053־338022

למכירה במפרץ חיפה
מבנה תעשייתי ומגרשים.
1. מבנה 1600 מ"ר 12 מ' גובה, ומשרדים - על שטח 4/8 דונם.
2. מגרש צמוד ומפותח 4 דונם.
סל' בעבודה 04־727345
בבית 04־255438

מתפנה יועץ השקעות בכיר (מוסמך)
ידע ונסיון רב בניהול ושיווק בשוק ההון.
בהצעות לפנות לת.ד. 29869 ת"א 61298

למכירה
B.M.W 525I 1982, 5 הילוכים עם כל התוספות במצב מצוין.
טל: 03־252203 בעבודה

למכירה
עסק בשטח האופנה
יצור - בוטיקים - ופוטנציאל רב ליצוא.
ההון הנדרש - כ־500,000 $
לפנות בכתב יד לת.ד. - 4571 פ"ת.

איש עסקים
מגעולך גלובס בערב
חיים ואתה מנוי 03־254227
מחלקת מנויים 04 666227

גלובס

תיגבור

כח אדם מקצועי – זמני בע״מ

חברה ארצית לשרותי כח אדם

דרושים למחלקה טכנית

★ **חשמלאים**
מוסמכים
עוזרי חשמלאים
בנין + תעשיה

★ **רתכי שריון**
CO2 + חשמל
בעלי נסיון
פרופיל רפואי גבוה

★ **פועלי יצור**
רקע טכני ובלתי מקצועי
שכר גבוה

★ **טכנאי/הנדסאי חשמל**
נסיון במתח גבוה

★ **אחראי לניהול מחסן**

★ **מבלטן**
תבניות פלסטיק

★ **מסגר/רתך**
מסגרות כללית + ריתוך co2

★ **חרטים קונבנציונלים**

★ **כרסמים קונבנציונלים**
כרסם CNC + ידע בתכנות

★ **מכונאי רכב בנזין/דיזל**
נסיון 5 שנים

★ **חשמלאי רכב**
נסיון 5 שנים + תעודה

★ **מלחימות/מחווטות – ידע במעגלים מודפסים**
מאיזור אשדוד, רחובות, רמלה

★ **מבקר איכות**
לעבודה במכניקה
לעיבוד שבבי

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה תשמ״א 1981

תל־אביב, רח׳ תל־חי 7, טל. 296846, 03-297840
חיפה, רח׳ סוקולוב 14, טל. 04-671454
ירושלים, רח׳ שמאי 12, טל. 02-240438/9

יש פתרון – תיגבור!

האם את/ה
צעיר/ה דינמי/ת
כשרוני/ת!?

ההזדמנות שלך לנצל את כשרונך האישי במקום שיגמול לך על הצלחתך בשכר בסיסי גבוה, יום עבודה מקוצר בונוסים מפתים 5 ימים בשבוע.
מסע השתלמות לחו״ל (לאחר כ־6 חודשים)
ת״א 03-814904 ת״א 03-812193

לחברה מסחרית
דרושה
פקידה
לעבודה במדור שכר
לתאום פגישה נא לטלפן
03-5121354
החל משעה 11:00

אמניר
תעשיות מיחזור

דרוש
עובד אחזקה / טכנאי
* אחריות על טיפול ותחזוקת מלגזות
* ביצוע אחזקה במסוע וסכבש
* ביצוע עבודות מסגרות
יועדף בעל רקע בציוד תעשייתי והידראוליקה, מקום העבודה – איזור התעשייה בני־ברק.
נא לפנות: ת.ד. 7009 ר״ג מיקוד: 52170
או טלפון: 03-5700187

ביצועיסט/ית
לעבודת עימוד
בימי חמישי
23:00–19:00
טל: 03-371261
ליעל

ד־ר־ו־ש־י־ם
מורים
לאנגלית, הסטודיה ועברית (לעולים חדשים)
לתיכון בוקר
052-33699

למשרד אדריכלים
· דרושים/ות
אדריכל/ית הנדסאי/ת מעצב/ת פנים
* בעלי נסיון
* תנאי שכר טובים למתאימים
03-442296

למשרד אדריכלים
שרטט הנדסאי ארכיטקטורה
מיום א׳
03-285169, 290297

לחברה בנמל תעופה בן גוריון
דרושה
מזכירה
למשרה מלאה

★ בעלת יוזמה.
★ שליטה בשפת עברית, אנגלית.
★ השכלה תיכונית לפחות.
★ עבודה על מעבד תמלילים.
★ לאחר שירות צבאי, בעלת נסיון של שנתיים לפחות.
★ נכונות לעבודה מעבר לשעות העבודה הרגילות.

מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות בכתב יד תוך פירוט קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 58 נתב״ג 70100.

למשרד תכנון של חברה תעשייתית בחולון
עוזר למתכנן
הכישורים הדרושים:
- 5 שנות נסיון במשרד תכנון
- נסיון בתיב״ם – יתרון
לפנות בכתב עם ציון טלפון לת.ד. 10513 ר״ג 52150 עבור מס׳ 224

לחברה להשכרת רכב
דרוש

★ **מנהל תחזוקה**
בעל נסיון מוכח של מספר שנים, בניהול תחזוקת צי רכב

★ **בעל רשיון**
״קצין בטיחות בתעבורה״
נא לפנות בכתב יד
לת.ד. 2802 רמת־גן
מיקוד 52127

לחברת תמרוקים בינלאומית
דרושות
יועצות יופי
לעבודה בתמרוקיות מובחרות ובדוכנים ברשתות השיווק באיזור חיפה והקריות.
כישורים:
■ נסיון קודם בתפקיד דומה ■ ידיעה טובה בעברית ואנגלית או צרפתית ■ גיל מעל 25 והופעה נאה.
המתאימות תעבורנה בת״א קורס הדרכה מקצועי של כשבועיים.
נא לפנות בכתב־יד לת.ד. 16293 ת״א מיקוד 61162, עבור ״יועצות יופי״.

ORS שרותי כח אדם

סניף חיפה

מחלקה טכנית

* ***מהנדס אלקטרוניקה***
בעל ניסיון של 5־3 שנים, בתחום תמורה אנלוגית דיגטלית נסיון של שנתיים לפחות בניהול צוות – קבועה.

* ***חשמלאי תעשייה***
מוסמכים מנוסים לעבודות קבועות מאזור חיפה, נצרת, טבריה.

* ***אחראי מחלקת מסגרות/זיווד***
כישורים: ניסיון בפתוח אורך אלקטרוני נר סיון בניהול צוות מסגרים, הבנת תהליכים כושר עמידה בלחצים רצוי מאזור קריות, עכו, כרמיאל. משרה קבועה שכר מיוחד למתאים.

* ***כרסמי CNC/ אוניברסלים***
בעלי ניסיון לעבודה קבועה וממושכת תנאים מיוחדים למתאימים.

* ***מחסנאים***
בוגרי קורס מפ״טים עדיפות לבעלי ניסיון בתחום האלקטרוניקה והמתכת.

* ***מבקרי איכות***
בעלי ניסיון בתחום המתכת ידע והבנה רחבה בטכנולוגיה ושרטוט טכני

* ***מרכיבות/מחווטות***
בעלות ניסיון מאזורים חיפה כרמיאל, עכו, נהריה, קריות. שכר גבוה ותנאים מיוחדים למתאימות.

* ***מסגרים***
בעלי ניסיון קוראי שרטוט לעבודה ממושכת וקבועה שכר בהתאם לכישורים.

* ***מכונאי אחזקה/ איש אחזקה***
ידע בהידראוליקה פנאומטיקה רצוי ידע בחשמל למשרה קבועה.

* ***רתכי שריון***
בעלי ניסיון יוצאי צבא שכר גבוה ויחודי למתאימים.

* ***מלגזנים***
בעלי ניסיון במפעל מתכת.

* ***פועלי/ות ייצור***
מאזור עכו לעבודה קבועה רצוי בעלי רקע טכני.

עובדינו מקבלים תנאים סוציאליים מלאים ושכר גבוה. מתאימים יפנו:
סניף חיפה: רח׳ הרב הרצוג 2, חיפה
טל: 04-664002, 04-671937
04-663703
סניף הקריות: מרכז צבר חדר 29, קרית ביאליק. טל׳ 04-709077.
04-709076

הטובים עובדים קבוע ORS

שירות התעסוקה
איזור ירושלים
ביום רביעי, 27 לינואר 1988
בין השעות 14.00 - 10.00
יתקיים
יריד תעסוקה
למקצועות הפקידות והמינהל
בבנין לשכת שירות התעסוקה
ברח׳ מסילת ישרים 16, ירושלים
דורשי עבודה המעוניינים לקבל הצעות עבודה במקצועות הנ״ל מוזמנים לאירוע

לעיתון יומי דרושים
נציגי מכירות
הכישורים:
* כושר ניהול משא ומתן
* הרבה יוזמה ומרץ
* הופעה נאה
* משכורות ותנאים הולמים למתאימים

המתאימים יוכשרו ע״י החברה בקורס מיוחד לאמנות המכירה

בפרטים נא לפנות טל: 03-336702 שלוחות 264, 253

מת״ח מוקו״ם ותעשיות בע״מ
למפעלנו בכרמיאל דרושים

1. **מהנדס מכונות**
נסיון בעבוד שבבי וריתוך.
2. **מנהל תפ״י**
3. **מזכירה**
הדפסה, טובה בעברית ובאנגלית, כושר ארגון ונסיון ביבוא ויצוא.
4. **מנהל עבודה**
נסיון במפעל מתכת
5. **מחסנאי**
נסיון במפעל מתכת
6. **פקידה מכונית**
7. **כרסמים קונבנציונאלים ו־C.N.C**
8. **חרטים קונבנציונאלים ו־C.N.C**
9. **עובדי ייצור**
10. **מלגזן**

– לעוברים לגור בכרמיאל תינתן עזרה בדיור –

נא לפנות טלפונית למנהל כ״א
טל. 04-988301 או בכתב יד
לת.ד. 305 כרמיאל 20101

מודעה זו מתייחסת לגברים ונשים כאחד

שירות התעסוקה
לשכת שירות התעסוקה לאזור ירושלים

הודעה לציבור המעסיקים

במקצועות הפקידות והמינהל

שירות התעסוקה באזור ירושלים
מתכנן לקיים יריד תעסוקה
למקצועות הפקידות והמינהל
ביום ד׳, 27 לינואר 1988
בין השעות 14.00־10.00
בבנין שירות התעסוקה
ברח׳ מסילת ישרים 16

מעסיקים המעוניינים להשתתף ביריד מוזמנים לקבל פרטים על הארוע
בטלפון 249281
מאת רמי מנדל
ראש צוות למקצועות הפקידות והמינהל

מכון דור
· מיון
· אבחון
פסיכולוגי

עבור לקוחנו
משרד מהנדסים בהנדסה אזרחית
דרוש/ה
שרטט/ת
למשרה מלאה, 5 ימים בשבוע
רצוי נסיון
בעבודות כבישים ופתוח

לפנות למכון דור רח׳ רוזנבאום 4 תל־אביב טל. 203652

לחברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) מתקן אשדוד
דרושים:

★ **בוחן רישוי מוסמך**
★ **עוזרי מכונאי רכב**
★ **חשמלאי רכב**
★ **רוחצי מכוניות**

העבודה באשדוד

נא לפנות לישראלה
08-523670

החשביר המרכזי
אגודה שיתופית לאספקה בע״מ

דרוש:
מנהל מחלקת חשמל
הכישורים הדרושים: מהנדס – הנדסאי אלקטרוניקה – חשמל פוטנציאל שיווקי גבוה ויכולת ניהול מו״מ בהיקפים גדולים, נסיון מוכח בניהול צוות עובדים, דובר אנגלית, גיל עד 45 שנה. תושב אזור תל־אביב.
על המעוניינים להגיש מועמדותם בכתב יד בלבד בצירוף קורות חיים ונסיון מקצועי למח׳ המנגנון ת.ד. 130 תל־אביב 61001.

משרד החינוך והתרבות
לשכת מחוז חיפה
דרושות
גננות
בוגרות סמינר במסלול הגיל הרך
לעבודה כממלאות־מקום
לפרקי זמן קצרים.
● על המועמדות לפנות ללשכת המחוז רח׳ סנט לוקס 7, חיפה.
טלפון: 562336, 562307 בשעות העבודה

למערכת עיתון
ד ר ו ש י ם

★ **מגיה/ה** בעל/ת נסיון (משרה מלאה)
★ **עובד/ת לארכיון תמונות** בעל/ת נסיון (3 שעות ביום)
★ **פקידה** בוגרת תיכון, כולל מרכזיה. נסיון בהדפסה (18:00-12:00)
★ **מרכזנית** בעלת נסיון (15:00-08:00)
★ **מרכזנית** בעלת נסיון (19:00-15:00)
★ **מונטאז׳ר/ית**
★ **צלם/ת אופסט**

לקביעת ראיון נא להתקשר ל-03-253211

מרכז רפואי ת״א
אחיות!!!
בואו להשתתף בעשייה סיעודית מעניינת במרכז הרפואי בלב ת״א
תנאים נוחים במגוון תחומים מותאמים לצרכים האישיים.
עזרה בדיור ותחבורה נוחה
טלפונים בבוקר:
03-5436551, 03-219080.
טלפונים בערב:
052-83903 (אליה),
052-574588 (ענת)

דרושה
מזכירה מנוסה
הכישורים הדרושים:
1. שפת אם גרמנית.
2. ידיעת השפות עברית, אנגלית.
3. ניסיון מעשי בעבודות מזכירות.
4. הדפסה במכונה.
נא לפנות בכתב יד (בעברית) ולציין מס׳ טלפון לת.ד. 10513 רמת־גן 52150
עבור מס׳ 61.

ORS שרותי כח אדם

סניף חיפה

מחלקה משרדית

* ***מזכירה בכירה***
לניהול משרד, אנגלית ברמת שפת אם ידע בטלקס, פקסימליה, עיבוד תמלילים עברית/אנגלית – קבועה.

* ***מזכירת כ״א***
ניהול משרד רקע בנושא כ״א, הדפסה עברית/אנגלית עדיפות לתושבת הקריות צפונה – קבועה.

* ***פקידה/כתבנית***
עברית מנוסה מאזור חיפה – קבועה.

* ***מפעיל/ת טלקס***
אנגלית ברמת שפת אם – קבועה

* ***מעבדת תמלילים***
עברית/אנגלית ניסיון על אחת התוכנות הבאות: וורדמיל, וורדסטאר, א״ב לעבודה זמנית/קבועה.

* ***קלדנית עברית/אנגלית/נומרי***
בעלת ניסיון לעבודה זמנית/קבועה.

* ***סוכן/ת פרסום***
ניסיון בקידום מכירות, רכישת לקוחות, הצעת שירותי פרסום – קבועה.

* ***איש שיווק***
נציג המפעל בשטח, 12 שנות לימוד, רשיון נהיגה, דינמי בגילאי 25־22, לעבודה באזור טבריה נצרת בית שאן – קבועה.

עובדינו מקבלים תנאים סוציאליים מלאים ושכר גבוה. מתאימים יפנו:
סניף חיפה: רח׳ הרב הרצוג 2, חיפה
טל: 04-664002, 04-671937,
04-663703
סניף הקריות: מרכז צבר חדר 29, קרית ביאליק. טל׳ 04-709077,
04-709076

הטובים עובדים קבוע ORS

למוסד ציבורי
דרושות
פקידה
בעלת ניסיון עם ידע במחשב והדפסה
מזכירה־כתבנית
הצעת מועמדות בפירוט
קורות חיים וניסיון לשלוח
לת.ד. 7133 ת״א מיקוד 61071

האוניברסיטה העברית בירושלים

דרוש
טכנאי מעבדה
תאור העבודה
עזרה טכנית בהקמה והפעלה של מערכות לנסויים בפיסיקה. טפול ואחזקה שוטפת של ציוד המעבדה.

כשורים נחוצים
יכולת טכנית טובה ידע טכני בסיסי בחשמל מערכות מכניות מערכות ואקום ומערכות אופטיות. הכשרה אלמנטרית ומכניקה עדינה

העסקה בחוזה מיוחד.
הדרגה בהתאם לכישורי המועמד

● נא לפנות בכתב אל גב נגה צימרינג־דיקנט הפקולטה למדעי הטבע גבעת רם 91904 ירושלים עד 10.2.88

למלון השרון בהרצליה
דרושים/ות

1. **מנהל בריכה וספורט**
עם תעודת מציל דובר אנגלית
2. **טבח למטבח חם**
עם נסיון
3. **טבח למטבח חלבי**
למשרה חלקית לשעות הערב
4. **מפקחת למשק בית**
5. **תופר/ת**
6. **מרכזנית**
דוברת אנגלית הכרחית שפה נוספת יתרון

נא לפנות לבאהרון אודלי
מח׳ כ״א טל: 052-575777

עירית הרצליה
דרוש/ה
לבורנט/ית
לביולוגיה ופיסיקה
בחטיבת הביניים בהרצליה

דרושה
מטפלת
· לבית הספר ״לבצלר״
בדבר פרטים נא לפנות
למנהל מחלקת החינוך מר רביד
טל 052-542689

למפעל בצפון הארץ
דרוש/ה
פקיד יבוא יצוא ורכש
כישורים:
★ בקיאות ונסיון בטיפול בהזמנות חו״ל ורכש מקומי.
★ נסיון בתאום יבוא/יצוא אווירי/ימי של טובין.
★ נסיון בהליכי שחרור ממכס, בנקים וביטוח.
★ קשר עם חברות שילוח ועמילי מכס.
★ נסיון בעבודה על מחשב.
★ שליטה טובה באנגלית.
לפרטים נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 4496 חיפה 31044 (לציין ע״ג המעטפה 6013)
– סודיות מובטחת –
מודעה זו מתייחסת לגברים ונשים כאחד

דרוש בכפר־סבא
מטפל לנבה
6 שעות ביום
1,000 ש״ח לחודש
ת.ד. 16123
ת״א 61161

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ״א־1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בגלל מינו או מעמדו האישי או הורותו אלא אם אופי או מהות התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה
העובדים והמעבידים צריכים לנהוג על פי החוק

דרוש איש מכירות
צעיר בעל ניסיון עם רכב לעבודה ברשתות השיווק
(תושב ת״א או הסביבה הקרובה)
לפרטים נא לפנות
לטל׳ 03-792998, 03-788573

הזמנה לקבלת הצעות

מתבקשות בזה הצעות לרכישת הנכס הידוע כחלקה 5 בגוש 7069, הנמצא בתל־אביב, דרך ההגנה 40. המהווה מגרש בשטח 122 מ״ר. עליו בנוי מבנה הכולל 2 חנויות ו־2 דירות.

על ההצעות להגיע למשרדי עו״ד א. פסי רח׳ הנגב 4 תל־אביב 66186 טל: 371946, עד ליום 31.1.88.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בלתי מותנית בגובה 10% מסכום ההצעה.

אין הח״מ מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

א. פסי עו״ד ר. פרלמוטר עו״ד
כונסי נכסים

למפעל מתכת בחולון
דרוש
מנהל ייצור
הכישורים הנדרשים:
1. נסיון מעשי רב בעיבוד וטיפול במתכות
2. נסיון בניהול ייצור (5 שנים לפחות)
3. הכשרה בנושאי ייצור וניהול ייצור

לפנות בכתב־יד, בציון מספר טלפון, לת.ד. 10513 רמת־גן 52150, למספר 129.

תיגבור

כח אדם מקצועי – זמני בע״מ

ל״תיגבור״ חיפה
דרושים/ות

* **פקידה מנוסה**
בכ״א לניהול משרד. שעות 17.00־8.00

* **מקדם/ת מכירות**
לאזור חיפה והצפון. נסיון בכ״א + רכב הכרחי

״תיגבור״ חברה ארצית לשירותי כ״א סוקולוב 14, חיפה
04-641282, 04-671454 לאילן

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה תשמ״א 1981

יש פתרון – תיגבור!

זמיר

שרותי כח אדם בע״מ
חיפה: רחוב החלוץ 3, טל׳ 04-670750/1
קרית ביאליק: צומת צבר, טל׳ 04-709284
תל־אביב: רח׳ בן יהודה 26, טל׳ 03-284494
רחובות: רח׳ הרצל 202, טל׳ 08-473832
אשדוד: רח׳ רוגוזין 22, טל. 08-535455
באר שבע: רח׳ ההסתדרות 73, טל. 057-73118

דרושים/ות

חרט / כרסם - קונבנציונלי או CNC מכל הרמות.
רתך מנוסה - מכל הסוגים קורא שרטוט בשכר גבוה.
חשמלאי / מוסמך / ראשי / בכיר - נסיון מוכח.
מזכירת סמנכ״ל - אנגלית ברמת שפת אם, הדפסה חובה.
מרכיבה / מלחימה / מחווטת - מנוסה.
נא לפנות לסניף הקרוב אליך

صكذا عن الأصل

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

שקר המדד

הדיעה אודות המחקר בבנק ישראל שמצא כי האינפלציה גבוהה יותר מהמדד הממשלתי לא הפתיעה.

אני כמו אלפי אזרחים אחרים סובלת מזה שהמחירים למצרכים בסיסיים כל הזמן עולים בשיעור יותר גבוה מהעליות במשכורות. אני גם לא בטוחה שהמדד מבוסס על המצרים הנכונים. למי יש כסף לקנות רכב, ציוד חשמלי, דירה, בגדים? אנחנו בקושי מתקיימים. שתי משכורות וקצבת ילדים מכניסים לנו בערך 1,700 ש"ח לחודש בקושי, ולפעמים פחות מזה אם אין תוספת פרמיה ומשכורת לבעלי, או לי אין כל השעות שהיו לי בחודש הקודם. מזה אנחנו צריכים לקיים משפחה של 6 נפשות.

אוכל עולה לפחות 800 ש"ח לחודש, רק בשבת אנחנו אוכלים בשר או עוף. בנוסף לזה יש שכר דירה (עמידר), מיסי עירייה ומים, חשמל, טלפון, גז לבישול, תשלום למעון נעמת, אגרות חינוך וציוד לבית ספר, נסיעות לעבודה, נעליים לילדים (רוב הבגדים האחרים אנחנו מקבלים יד שניה מקרובים או משפחה). מקרר, כיריים גז, ומכונת כביסה קנינו יד שניה לפני כמה שנים. הם לא עובדים כבר טוב אבל זה מה שיש. תיקונים מאלתרים איכשהו. אין תנור אפיה. אין טלוויזיה. הרהיטים מתפרקים וצריך להדביק אותם חזרה. ארונות קנינו יד שניה או בנינו מגרוטאות.

אנחנו מתקשים לשלם את חשבונות החשמל והטלפון. זה רק ענין של כמה זמן עד שיבואו לנתק לנו. יש הרגשה של ייאוש. נכנסנו למינוס של 2000 ש"ח בבנק ולא מצליחים לצאת מזה. משלמים ריבית גבוהה שמכניסה אותנו עוד יותר למינוס.

רושמים אכל במכולת על החשבון כי אין מזומנים. נותנים צ'ק דחוי על מה שרשמנו.

ככה חיים כמה חודשים קדימה מהמשכורת והמצב ממשיך להחמיר. כשנקלעים למבוי סתום, לוקחים הלוואה ממבטחים או מהמעביד וכך דוחים את הנפילה הסופית. בכל מחיר צריך לשמור שיהיה אוכל על השולחן. הילדים רוצים חוגים, רוצים בילוי, רוצים לקנות ממתקים ומשחקים, ואין מאיפה. אילו היה לנו כסף לנסוע לחו"ל, ולא היינו ציונים, אולי היינו יורדים מהארץ. אבל לא עלינו כדי לרדת אחרי שש שנים.

נא לא לפרסם את השם או פרטים מזהים אחרים. אני מתביישת מהשכנים והאנשים שמכבדים אותנו. עוד של בראשם נהדר בכסף בארץ הזאת.

מ.ד.

טעויות בביקורת

בביקורתו של מיכאל הנדלזלץ על הצגת "נוצות" (על פי ספרו של חיים באר בבימויו ובעיבודו) מציין הנדלזלץ שבחלק הראשון יש "משבע הדיבורים, פחות מכה שיש בספרו של באר" — טענה לגיטימית אם כי בנאלית הדודה שכן מדובר במחזה שלא התיימר אלא להעביר קווים אחדים ובמשמעויותיו מתוך הספר.

בכל מקרה, יכול הקורא להשתכנע שהמבקר הנכבד בקי בספר על כל רבדיו ופרטי פרטיו ובעיונו בעיבוד וצפייתו בהצגה חסרו לו כמה מהם ולכן לא בא על סיפוקו. מטומטה כזה לא הייתי מצפה שימעד כבה שורות קודם לכן ויכתוב "יוסף כרמון בגלם את דמותו של האוטופיסט התמהוני פופר — לינקיאוס" — שכן כרמון מגלם את דמותו של מרדכי לזר המעריץ את פופר לינקיאוס — ולכתוב משפט כזה הרי זה כמו לכתוב שצ'רלטון הסטון בסרט "עשרת הדיברות" מגלם את דמותו של אלוהים ולא את דמותו של משה.

אם תמה מישהו לכה יוצא הקצף על כה שיכול להתפרש כטעות של "הבחור הועצער" מסתבר שלהנדלזלץ מסורת ארוכה של רשלנות וקלישאות ביקורת כנ"ל — בזמנו, כשנודע לו על כוונתי להמחיז דף גמרא חשב שמדובר בבדיחה. כשעלתה ההצגה "מתן תורה בסט", כתב — "האם זה כל מה שאפשר להוציא מדף גמרא" כמי שאת כל לילותיו מבלה כמתמיד בישיבה לאברכים. בהזדמנות אחרת, בהצגה "תמס"ד", לא קלט המבקר מה שקלט כל ילד שצפה בה שמדובר בארבעה אנשים שלא הכירו איש את רעהו קודם לכן, והפך אותם בביקורתו לאחים ואחיות. ועוד כהנה וכהנה.

לדעתי ניתן לדרוש מאדם המגיב על יצירה מורכבת שהוקדשו שנים להעלאתה, שיקדיש מספר דקות למחשבה לפני שהוא מפרסם את המשפטים המפותלים וחסרי הפשר שלו.

תל־אביב — שמואל הספרי

מיכאל הנדלזלץ מעיר: אכן, טעיתי כשכתבתי בביקורת על "נוצות" שיוסף כרמון משחק את פופר לינקיאוס. הוא משחק את מרדכי לזר. זו טעותו של הבחור־המבקר.

"פגיעות טובות" — תמונת מציאות

כמנויים ותיקים על עיתון "הארץ" (מכבת 1954) ברצוננו למחות על שני המכתבים למערכת בנושא ההפצצות בלבנון, שהתפרסמו ב־17.1.88 תחת הכותרת "איזה פגיעות טובות".

הקוראים יוצאים במכתביהם נגד פרסום התמונה עם גופת הילד שנספה בהפצצת צה"ל ורואים בו משום "סנסציה". בניגוד להם, אנו, מנויים ותיקים לא פחות, סבורים של"הארץ" מגיעים דווקא שבחים על פרסום התמונה. אמנם אין זה מלבב במיוחד לראות תצלומים מסוג זה בעיתונות, אבל הפתרון לא ימצא בדרך של הטמנת הראש בחול. זוהי המציאות, וככל שהיא מכוערת מוטב להיות מודע לה. האיסטטיסיות הבאה לביטוי במכתבים משמעותה שהמטריד המודע אינו התרחשותם של המאורעות אלא פרסומם. אסור, לדעתנו, להתעלם מן המציאות ולצאת נגד מי שמביא את המתרחש לידיעת הציבור.

שרה שלה, ציר שלה
רמת־גן

תקליטור takliTor
מבחר גדול מאוד של
קלטות וידאו
אופרות, בלטים, מחזות זמר וקונצרטים
החל מ-34.- ש"ח

עשה לילות כימים

רבים טועים, אומרים וכותבים: עשה ימים כלילות, עושים ימים כלילות. כך פרס ("מוקד" 30.12.87): "אקדיש ימים כלילות למען השלום". ולא היא. צ"ל: עשה לילות כימים, אקדיש לילות כימים. עשיית דברים היא ביום, והלילה ניתן למנוחה; אך מתמידים, "משוגעים לדבר" ונותנים לאותנו, ממשיכים עבודת היום אף בלילה, ועושים לילה כיום. עובדים יום ולילה ללא מנוחה. 'עורים' בלילות כמו בימים.

"ואיש בעל השקפות כאלה עושה לילות כימים במשך עשר שנים" (אחד העם, שכטר): "עשה לילות כימים, לא שוו שיחות חולים ולמד תורה באהבה, ביראה ובשקידה" (עגנון "אלו ואלו". ל) "נשים לילות כימים" (מועד קטן, כה ע"ב) על חסידים ובני מצוה, המקדישים אף לילותיהם ללימוד תורה.

ברוך ששון
תל אביב

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 26.1
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
נבגע ומנורה – בקאמרי
אהבה מאוחרת – ת' חיפה
סולה – קיבוץ לביא
חבלי משיח – באר שבע

הכותרת לא שלי

במוסף המיוחד "תשעים שנה" ("הארץ" 6.12.87) נתפרסם מאמר שלי בשם "ביד הלשון". הנני מבקש להודיע בזאת כי כותרת המשנה, האומרת כי במאמר אני מדבר על "אחד ההישגים המדהימים של הציונות: החייאה של עברית מדוברת" — כותרת זו לא אני כתבתיה ואין היא משקפת כלל את דעתי.

להיפך: בעל פה ובכתב הוכחתי לא אחת שהציונות, מאז נתארגנה בימי הרצל, לא היה לה כל חלק בהחייאת העברית. יתר על כן, השלב העיקרי של "מלחמת השפות", מלחמה שהכריעה את הכף לניצחונה של העברית, נעשה בידי הנוער העברי בא"י והיה מכוון נגד מנהיגי הציונות בארץ ובחו"ל, והתנהל על אפם ועל חמתם.

אולם כפי שכבר היטיב להביע אחד מהוגי הדעות החשובים של תנועת העבודה מן הימים ההם, הוא יוסף אהרונוביץ, זה מנהגה הקבוע של הציונות: לטעון שכל מה שנעשה בארץ — נעשה על ידה. "לאו" הוא אומר, "לא מניה ולא מקצתיה. כל מה שמתפתח ורצוי באמת (כולל התחייתה של השפה העברית) — בזה אין לציונים חלק". ר' "הפועל הצעיר" יוני 1909, עמ' 10.

עוזי אורנן
חיפה

לנתן שחם
עם קבלת פרס ביאליק
ברכת הוצאת הקיבוץ המאוחד

זה עתה הופיע בהוצאתנו ספרו "רביעיה בתיבה אחת" שענייננו ספור רביעיות כלי הקשת בכלל ורביעית גלבע בפרט.

אגמון אשם

מיטב המוחות האנליטיים המנהיגים אותנו מקמטים בימים אלה את המצח בחיפוש אחר הסיבות למרי בשטחים. חבל על המאמצים המושלים על המצח במקום על האיבר השכן, מאחוריו. הסיבה למרי בשטחים גלויה לעין והיא: יעקב אגמון, מארגן חגיגות שנת ה־40.

חיפושיו נענו ע"י הפלשתינאים היושבים מתחתינו והם העניקו לו מה שקוראים היום "מיצג". מיצג זה מסכם היטב את 40 שנות עצמאותנו: לא שכחנו דבר וגם לא למדנו דבר.

חזקיה לאנטוב
בת־ים

סובלנות Tolerance تسامح
תנועה על־מפלגתית להוקעת האלימות
רב־שיח
"בחירות ללא אלימות"
משתתפים:
חברי הכנסת: משה ארנס
עוזי ברעם
עורכת דבר: חנה זמר
עורך מעריב: עידו דיסנצ'יק
מנחה: ד"ר נתנאל לורך
טכס חלוקת פרס יבמ
לעתונאי המצטיין בקידום הסובלנות
הענקת הפרס: מר יהושע נאור, מנכ"ל יבמ ישראל
דברים: פרופ. אפרים קציר, חבר נשיאות 'סובלנות'
האירוע יערך ביום רביעי, ח' בשבט, תשמ"ח, 27 בינואר 1988 בבית סוקולוב, רח' קפלן 4 תל אביב, שעה 18:30
הכניסה חופשית - הקהל מוזמן
האירוע נערך בעזרתה הנדיבה של קרן ק.ר.ב.

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

תקליטים ותודעה צרכנית

לפני כחודשיים, התכבדו בעלי חנויות תקליטים במלון בתל־אביב, לקפה ועוגה, והוליסו על מחירים אחידים, גבוהים בהרבה, ממה שגבו רק חודש אחד קודם לכן. 45 ש"ח לדיסק, למשל. לאחר תגובה חריפה בסוף זה, תגובות בעתונים אחרים והתעניינות של משרד המסחר והתעשייה, החלו המחירים לרדת. לאט. אבל, חובה לציין כי תגובת הצרכנים היתה רצינית ביותר. לאחר ששמעו את המחירים החדשים, הירידו רבים לזמן מן החנויות. יכולת לראות, בכמה חנויות, זכן עומד חסר תעסוקה, כמעט ללא לקוחות.

חלק מן הלקוחות הפנה את הזמנותיו לחנויות תקליטים בלונדון. שלחו את ההזמנה בצירוף מספר כרטיס האשראי הבינלאומי, וקיבלו את הדיסקים בדואר־אויר. גם דיסקים שעוד לא הגיעו לארץ.

בעקבות המצב החדש, החלו המחירים לזחול כלפי מטה. תחילה בהיסוס ואחר־כך בגלוי. ירדו ל־43 ש"ח, ל־42, ל־40. היום אתה יכול לקבל דיסקים בסטים של שניים או שלושה, ב־39 ש"ח האחד. חנות אחת, בתל־אביב, "אלחוט" באיבן גבירול, ליד הקריה, מוכרת את הדיסקים היקרים ביותר ב־38 ש"ח. אינני נוהג לציין שמות של חנויות, אך במקרה זה, חשוב הדבר מן ההיבט הצרכני. אדרבא, יידע הציבור היכן מוצאים את הדיסקים הזולים ביותר. אם חנויות אחרות יצטרפו — יבורכו.

ייקור הדיסקים הביא עוד תופעה: גידול ניכר במכירות קלטות (קסטות). בתקופה שבה עשה התקליט השחור את דרכו החוצה, גדלה תצוגת הקלטות. יש בהן מחולות, המכילות 80 דקות ויותר של מוסיקה. הקלטות משוכפלות מן העבר הלאורכו, בקלטות חדישות הטיב מעולה, בדרך כלל, הציפוי מחומר משובח, והדפסה בשיטת דיאקור, וגם הדינאמיקה משופרת.

עד סוף החודש זה, אגב, אפשר לקנות במכירות כלליות בבריטניה, בגרמניה ובארצות־הברית דיסקים, קלטות ותקליטים במחירי מציאה. חנויות בניו־יורק מוכרות דיסקים של סי־בי־אס מן הסוג היקר ביותר ב־11.99 דולר. מבחר ענק ב־21.99 דולר, ואת הדיסקים הזולים של "דויטשה גרמופון", "פיליפס" ו"לונדון" ("דקה") ב־9.99 דולר. אני מחזיק בידי פרוספקט של אחת החנויות הגדולות, ומתמלא קנאה. ישראלים משלמים בארץ כפליים. מחירי הקלטות עוד יותר נמוכים.

הבאו מאמסטרדם, בניצוחו של רסיני. תזמורת "פילהרמוניה" מלונדון, בניצוחו של סתיני. תזמורת האופרה בפאריס, בניצוחו של רסיני. דיסק אי־אם־אי, 428 749. הקלטות אנאלוגיות, שהועברו ל־מאסטר דיגיטאלי.

מרתק. זהו מיקבץ מתוך הקלטות שלא הואד ויין בשעתן. הדיסק כולל את קאלאס בזימרת "ליבס־טוד" (מות האהבה) של ואגנר, מתוך "טריסטן ואיזולדה". אספנים מוכה־קים מכירים את הקטע, ההסטורי, משנת 1957. לא אחת הפסגות של האלילה היוונייה, אבל קוריוז מר־תק, מהפסטיבאל באתונה. מעניין לשמוע את קאלאס עוצרת את רגשותיה, שלא כדרכה, מודעת שלא תעמוד במבחן המוסיקה של האגנר. גם ללא פרצי־רגשות, נשמע קולה ברמה. והדראמה הגדולה היא ה־מאפיין המובהק של זימרתה באריות האחרות.

הומל: שני קונצ'רטי לפסנתר ותזמורת, אופ' 85 ואופ' 89. סטימן יו (פסנתר) עם התזמורת הקאמרית האנגלית, בניצוחו של בראיין תומפסן. דיסק או קלטת של "צ'אנ־דוס", מאנגליה, הקלטה דיגיטאלית, 8507. (היבואן: יונאטסק, תל־אביב).

דיסק מקסים, ראשון, של פסנתרן אנגלי צעיר, שקיבל ביקורות נל־הבות מיד לאחר הופעתו. עתה גם בחנויות שלנו. הומל, שלמד והושפע ממוצרט ובטהובן, זכה בשבחיו של שופן, אך אינו מושמע הרבה במקומותינו. מלחין סימפטי, פורה, שכתב מוסיקה מקסימה. כאן, בדיסק החדש, שכבר הספיק לקטוף כמה פרסים, קולות מוסיקה שאולי אינה עשירה ברעיונות מקוריים, אך תמיד, לכל אורכה, נעימה לאוזן. פסנתרן זה, הפסנתרן, מנגן את שתי היצירות כאילו היה מומר אתן. והתזמורת הקאמרית האנגלית, מ־פקת לו ליווי קליל, והקלטה, מב־חינה טכנית, מצויינת. הנאה רבה, למי שאין לו ציפיות מגזמות. יותר משעה של מוסיקה לא ידועה.

הידין: הסימפוניות כס' 93 ("ההפתעה") ו־94 ("עידיבול ההד־פים"). ג'יאורג סל מנצח על תזמורת קליוולנד, דיסק מוזל של סי־בי־אס, בסידרה "מאסטרוד", 42596.

שתי הקלטות משנת 1968, שהועברו למאסטר דיגיטאלי, זכו לפריחה מחודשת. אחד הביצועים המלהיבים של שתי הסימפוניות. סל היה המנצח שהפך את תזמורת קליוולנד לאחד מכלי המוסיקה המרהיבים ביותר. הסטנדרטים ביותר. הוא משמיע באמצעות ה"כלי" הזה היידן מקסים וקולח. נגינה מבריקה, סוערת לעתים, מדוייקת בפרטי פרטים. ההעברה למאסטר דיגיטאלי הפחיתה שנים מגיל ההקלטה והד־סיפה דינאמיקה וחיות. המומלץ, להכירם, בשתים מן הסימפוניות הפופולאריות ביותר של היידן. המחיר מוזל.

פרוקופייב: הסימפוניה מס' 1 ("הקלאסית") והסימפוניה מס' 4 (הנוסח המחודש, מ־1947). ה־תזמורת הסקוטית הלאומית, בניצוחו של נאמא יארוי. דיסק או קלטת של "צ'אנדוס" מאנגליה. הקלטה די־ביאלית. 8400.

הסימפוניות של מוזיקה, בני־צוחו של המנצח האסטוני נאמא יארוי. נחשבות, בשנים האחרונות, לביצועים מוקדמים. בניצוחו, בני־מעת המוסיקה מלודית וכל פרט בני־גינה מגולם במידה הנכונה. לא לעתים קרובות אתה יכול לשמוע נגינה מלאת חיוות כל כך של ה"קלאסית". מוכירה לי, מהרבה בחינות, את הביצוע שבניצוחו של קורט מאזור, עם התזמורת הפילהר־מונית הישראלית בהיכל התרבות. בקונצרט, לא בתקליט. "צ'אנדוס" עושה הקלטות מעולות. יש, לטעמי, רק פגם אחד: הזכרה האנגלית מנוסה, לעתים. ליצור רושם של "גדול מהחיים". צליל גדול מאד עם, פה ושם, תהודת־יתר. אבל, בסך הכל, ביצועים מעולים של הסימפוניות.

מה תקליט הפילהרמונית

הפילהרמונית הישראלית לא ה־קליטה הרבה בשנים האחרונות, ולא כאן המקום לפרשנות ולהסברים מדוע. עובדה. עתה, תחול התעוררות מסוימת. נובעת אולי מכך שסי־בי־אס, כמו חברות אחרות, אינה מוכנה להקליט את זובין מהטה עם הפילהרמונית של ניו־יורק, הוא יוצא, איפוא, על תזמורתו השנייה, הישראלית.

בפרס, יקליט כאן הפסנתרן ול־אדימיר פלצמן, שהיגר מברית־המועצות לארצות־הברית, את ה־קונצ'רטו השלישי לפסנתר של רחמנינוב, בניצוחו של מהטה.

באוקטובר, תקליט הפילהרמונית 6 רפסודיות הונגריות של ליסט, ובתקליט אחר תלווה את ז'אן פייר ראמפאל בשני הקונצ'רטי לחליל של מוצארט.

בפברואר 89, בעוד שנה, תקליט כאן סי־בי־אס עם מאיירי פרדיה בשני הקונצ'רטי לפסנתר ותזמורת של שופן, עם הפילהרמונית הישר־אלית, בניצוחו של מהטה. פרדיה הקליט בעבר, בהקלטה אנאלוגית, רק את הקונצ'רטו הראשון, עם הפילהרמונית של ניו־יורק, בניצוחו של מהטה. עכשיו יקליט כאן את שניהם.

"דויטשה גרמופון" אמורה ל־הקליט כאן, באוקטובר השנה, את הכנר שלמה מינץ בסימפוניה הספרדית של לאלו ובקונצ'רטו הרוסי לכינור של וייטאן. עם זובין מהטה.

בזולי השנה, תקליט כאן אי־אם־איי, הבריטית, את הכנר יצחק פרלמן בקונצ'רטו השני של גלזונוב ובקונצ'רטו של שוסט־קוביץ'. הפילהרמונית, בניצוחו של מהטה.

הייתי רוצה לשמוע את הפילהר־מונית, כמו בעבר, בהקלטת סימ־פוניות, ולא רק כמלווה לאחרים. או מנגנת מוסיקה קלאסית קלה. ב־89, אומרים לי, צפויה הקלטת הסימ־פוניה השמינית של ברוקנר, ב־ניצוחו של מהטה. סי־בי־אס.

בקצרה

קשה לסקור רק הקלטות חדשות. אלו מגיעות לכאן בכמויות זעירות, ומיד נעלמות. זו גם עונה מתה בהפקת הקלטות חדשות. לאחר השיאים של חופשת חג־המולד, משתרך מיתון קצר בייצור, עד לתחילת החודש הבא, בפברואר. ובכן, כאן — בשורות אחדות — סקירות על הקלטות המצויות עתה בחנויות:

יוהן סבסטיאן באך: אורטוריית חג־המולד. שני ביצועים מ־שובחים:

1. ג'ון אליוט גארדינר עם מקהלת מונטוורדי והסולני באך האנגלים, בשני דיסקים, או קלטות, של "ארכיב" מגרמניה. 232 423. הזמרים הסולנים: רולף ג'ונסון, ארגנטה, פון אוטר, בלוכוויץ, בר.

2. פטר שרייאר מנצח על מקהלת הרדיו של לייפציג ובני ה"שטאטסקאפלה" של דרזדן. הסו־לנים: שרייאר, רוטאט, ליפובסק, בי־בור, הול. 3 דיסקים, או תקליטים, של "פיליפס". 420 204.

שימו לב, קודם כל, לכך ש־ההקלטה של גארדינר היא על שני דיסקים, לעומת השלושה של שר־ייר. הפרש ניכר במחיר. ההבדל השני: נגני גארדינר מנגנים בכלים "אותנטיים" של התקופה. נגניו של שראייר — בכלים מודרניים.

גארדינר מצויין בהשמעת יצירו־תיו של באך. מנער ממנו את האבק ומגיש ביצוע רענן. שני הדיסקים הללו הם, לדעתי, הטובים ביותר שעשה גארדינר עד כה. הזמרים הסולנים של שראייר טובים בעיני מאלה של גארדינר. אבל, שני הביצועים נמנים עם הטובים ביותר.

אגנס בלטסה שרה אריות. ורדי, דוניצטי, מוצרט ובליני. עם תז־מורת הרדיו מנינכן, בניצוחו של אלברטו זדה. דיסק, או קלטת, של אי־אם־איי, מאנגליה, 627 747.

לשוחרי האופרה המובהקים אין צורך להציג את בלטסה, אחת מזמרות המצו הגדולות בימינו. מרתק לשמוע אותה שרה ללא מאמץ את האריות הקשות ביותר. בדיסק שלפנינו היא שרה אריות קשות, אחת אחת, מתוך "מאריה סטואורדה" של דוניצטי, "קוזי פאן טוטי" של מוצרט, שתי אריות מתוך "מאקבת" של ורדי האחת מתוך "הפוריטאנים" של בליני. באלה של אופרה. עם ליווי רגיש של אלברטו זדה, מנצח אופרות ותיק ומנוסה מאד. הקלטה דיגיטאלית, משובחת.

מריה קאלאס: הקלטות הלא ידועות. ואגנר, ורדי, בליני, רוסיני. תזמורת הפסטיבאל של אתונה בניצוחו של ווטו. תזמורת הקונצרט

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים
עידית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 30.1.88 ב־11.00
מוספשבת
בהשתתפות:
■ ראש עיריית תל־אביב־יפו – שלמה להט
■ יעל דיין
■ נתן שחם – עם קבלת פרס ביאליק על ספרו "רביעיית רוזנדורף"
■ דויד שיץ – עם הופעת ספרו "שושן לבן, שושן אדום"
■ הסקסופוניסט פטר ורטהיימר
■ בריחת סידן מהעצמות ואיך להתמודד עימה, עם ד"ר יוסי מרגוליס ורעיה שטיינברג מהמכון הירושלמי לאוסטאופורוזיס
■ אלכס אנסקי – "ברוורס"
■ השחקן יוסף שילוח עם הצגת היחיד שלו "המסע".
מנחה: מיכאל הנדלזלץ
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ו'. אין מכירת כרטיסים במקום בשבת. דמי כניסה: 10.- ש"ח. הנחה 50% למנויי "הארץ" "הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.
הארוע באדיבות.
כתר בית הוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

הארץ ממליץ

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) — שני מלאכים מובטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טקסס").

תקווה ותהילה (ת"א) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לתרוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "עד האיזמרגד").

ילדה גדולה ועורבים (ת"א) — במוזיאון. שני סרטים קצרים של נירית גרונך ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משחק לביצור הגד־ולה ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "טנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בנושאי המהפכות, לשנות ולהשתנות.

במבוסר (ת"א) — קומדיה צרפתית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגזל הדבורים (ת"א) — יוני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלו־פולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטל־קית במשך שמונים שנה. מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", פאסיונה "אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

לאן דה פלורט (ת"א, ירושלים) — החלק הראשון של "מי הגבעות", לפי מרסל פניול. מספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס. בבימויו של איב מונטן.

סרטי בידור

מעקב צמוד (ת"א, חיפה) — סרט פעולה, כתוב, קומדיה רומנטית של ג'ון ברהם ("דעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

שיגעון בהול (ת"א, ירושלים) — פארודיה מטורפת על סרטי המגד אחה הבריטית. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המצת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א של 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00
ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433300

שר"ן – שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום - 660585, 669551
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי כס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 מנוי 3752
ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ד
שקט - שירות רפואי לקט מ"א
שירות ביקורי בית של רופאים כוללים לילדים תינוקות בשעות 19—24:
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שר"ה – שירות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 19־24, בימי ששי 14־24, בשבת 08־24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבית) טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ושבתי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

קשב לבית —
שרות מיידים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—546575
7549111 איתורית 1500

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־85316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958

מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות ביממה)
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז סיוע למכורי להזין מטעם "מעגלים"
א ו־ה 11.00־13.00
ב ו־ד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' נאמן 15 תל־אביב

יד ביד - אתר קשבת לילד ולהורים
תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00 222732
ירושלים - 243358
חיפה ונהריה — 229488 מ־11.00־20.00
הגליל המערבי - 04־922222

קו אלי - האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
א'־ה' 16.00־20.00 261070

אים לשיחות אחים — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
03־5461727/8

שהל - שירותי בריאות בגיל הנרין לחולי לב בגוש דן
330848

ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל: 03—5461133, 08—550506

תורנות למלחמה באיידס — האגודה לסיוע לחולים. מידע מוקלט 24 שעות ביממה: 290101, 203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00 ת"ד 33602 ת"א

תורנות מרקחות, בטלפון — רמון ת"א 611001, 246363, 239952
רמון ירושלים 226335
רמון חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב: רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים: ביקור חולים — (פנימית, נשים, א.א.ג)
שערי צדק — (כירורגית, אורטופדית, ילדים, עיניים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית קינג ג'ורג' 25 282650
ירושלים: ירושלים יפו 212 380075
חיפה: נורדוי נורדוי 13 664039
חולון: אהרון הסי"ן 52 חולון 889153
בת ים: גני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן: הגנן ביאליק 30 725674
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה: הנשיא שד' וייצמן 36 23639
הקריות: מצפון שד' השופטים 64 ק' מוצקין 737243
חדרה: קופ"ח לאומית רוטשילד 60 322204

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00.
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—584304 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור ע"י
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 חשבון פשוט ד'. באוסטריה, הווית (כ)
08.40 ראשית קריאה. צ', כ'
09.00 אנגלית ח'
09.20 אורחות. אינפלאציה
10.10 אנגלית ו'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית. על יסודי
11.15 חשבון ה'. השבר העשרוני
11.30 גאוגרפיה של א"י. כבל הוית (כ)
12.00 גאוגרפיה כללית ד'־ט'. הגורמים לעונות השנה
12.25 ספרות על יסודי.
13.00 מוסיקה על יסודי.
15.30 מדעי הטבע
14.00 עד כאן
14.05 סרט קולנוע
16.05 פרפר נחמד
16.30 רובוטריקים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 זבג לחדשות
18.00 אלף. סדרה קומית
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) נקודת־מוצא.
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מישהו מטפל בך?
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.40 מבט שני
22.20 גן העדן המוכבתת.
23.10 קלי־קלות
23.35 פסוקו של סקום

ערוץ 2

08.30 משפט רמיאניק
18.30 קימבה, האריה הלבן
19.00 האדום (סדרה)
20.00 תקציר משפט
20.30 מבצה בעבודה
21.30 פופ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 המובילים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 תעשיית הקולנוע
21.30 הבהלה בלונדון (קומי)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 המשוחה (בלשי)
23.10 שלושה בדירה אחת

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מעדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי התבונות (מצויר)
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שומרי הסלעים
16.30 סרט. "ג'נטלמן בבר החתר" עם סואר רומרו
18.00 נסיעה בחלל (דמיוני)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 צוות לעניין (פעולה)
21.00 מקגווייר (סוכן חשאי)
22.00 זאב מעופף (פעולה)
23.00 מעדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הסרטייה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה צעירה
16.00 מעולמי הקונצרטים בעולם
17.30 קולות
18.00 ממדף התקליטייה
19.00 פניני אופרה
20.05 אינטרלוד
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית י־ם
22.30 ג'אז קלאסי
23.00 מחזורי יצירות. ק.פ.ע. באך: המוסיקה הקאמרית; היידן: הסימפוניות

רשת א'

22.05 שבינו יחד וכל אחד לחוד: קטעים הנובעים מהפער בין רדיקות הקאריזה האישית לבין הציפיות מהציבור

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש
20.05 פרקי חזנות כבקשתך
22.05 צריך לצלצל פעמים
00.05 יומן חצות
00.15 להיאחז בחלום

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת
21.05 אותו עותיק, שירים שלא גם לתם
23.05 פניני ג'אז

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 ראיון מיוחד עם האלוף בדימון פרחי, נשיא בית הדין הצבאי לערעורים
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אנציקלופדיה משודרת
22.05 על הדבש
23.05 עשרים הרבע
23.55 שירת חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדידקל. עברית קלה
08.05 המטה הבא
08.27 בטפט ודאיניק. סידור הי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. כאגודין לילדים
15.30 האנציקלופדיה המשודרת
15.57 בטפט ודאיניק. סידור הי
19.05 סיכום המטבה והמגמה
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עכשיו עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת
12.10 אלף־אלף בב'.
13.05 בוקר היום, חדשות ועוסקים
14.06 לראות או לא לראות, תרבות
14.30 בנייצוק, והי הזמנה
15.05 שירים וסיפורים
15.55 קוראי ספר. קוראים במליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על ספרים ואנשים
17.05 רגעייקטס

רשת ג'

06.04 בחורה לאוזני. להיטים
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 מה כה תשמע עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שבירה אימבר
11.05 שבעים בי יודעו שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יהודית. עם יוסי סיאם
13.05 רק ביני חול. עם בנות פרי
14.00 לי ולך שיר ובולבה
15.05 הרה הריש והיודה. עם טוים עצרי
16.05 הבבה יהודית. עם יקיר אביב

גלי צה"ל

06.05 אנציקלופדיה משודרת
06.30 מוקדים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 ארליכוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר, שירים עבריים
11.05 כבן לעכשיו.
13.05 דרדה יומי
13.55 40 לאומה. סיפור היום בתש"ח
14.05 סביבה יפנית. עם יצחק ברקר
15.05 ימים לתו. עם ארז טל
16.05 ארבע אחרי־הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 צו 8
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקה עשר
23.05 קול הג'אז הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — המאבק לחיים 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — שחיתות בגדול 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — אוכפים לוהטים 25.15
בן יהודה — אבא גנוב 4.50, 7.15, 9.30
גורדון — מסורף עליך 4.30, 7.15, 9.30
בת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקווה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — תל אביב ברלין 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — נאדין. אהבה מסורנת 7.15, 9.30
דרייב אין — זעקת הנשרים 7.15, 9.30 סקס 12.00 חצות
הקולנוע בית ציוני אמריקה — זאב בודלת 4.30, 7.30, 9.30 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — מעקב צמוד 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — תנסיכה מבגבולי הילס 5.00, 7.25, 9.50
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11—2—5, 7.25, 9.50
חן 5 — מחלון הוד המיטות 11—2—5, 7.30, 9.55
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30 שמרון חשים 12.00 חצות
לב 1 — נערות עובדות 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 2 — מלאכים בשמי ברלין 2.00—5, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 2.00, 9.45 מגזל הדבורים 4.50, 7.20
לב 4 — טמפט 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון — ילדה גדולה + עורבים 4.30, 7.30, 9.30
מקסים — הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.15
התחיה הישראלית — גזעון אהבל היום 19.00
סינמה 2 — שיגעון בהול 5, 7.15, 9.30
סיון — הנבגה דהוב 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — אידל כיסן פדל ועלי כינורו 007, פנדאבא 9.30
פאר — יופיו של הזהב 4.30, 7.15, 9.30
פריז — גדול מהחיים 12—2—4, 7.15, 9.30 בלייד ראנר 11.30
צפון המהדשים — נאמן 4.30—7, 9.30
שחף — עבור הגאים 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — סרט מתוק 7.30, 9.40
תהלה — גן הטרוב 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
צוותא (קינזהאוס) — תרגיל לטובתיים באהלים כפר 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7, 9
אור־גיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45—9
בית אגרון — טל ברוקס מתח גבוה 10.30—12, 9.00 עמנואל
כפיר — עבור הגאים 4.30, 7, 9.30
מיטשל — שיגעון בהול 7.00, 9.15
רון — תל אביב ברלין 4.30—7—9
תיאטרון ירושלים — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — אבא גנוב 4.30—7—9
כפיר — מלאכים בשמי ברלין 7.00, 9.15
סינמטק 1 — הסירה השחור 16.00, תחתי בר 19.00, ליל הרמבה 21.30
סינמטק 2 — א. סיחות בחוזר ב. ההוראה ליצור 19.30, מלחמת המחתרים הספרדית א. מבוא לסרטגריה 1931־36 ב. כהפכה, מהפכה־נגד המרד 21.30

נתניה

סמדר — יום במלכודת 5, 7.15, 9.30
חן — פניקה עיוורת 9.30
שרון — ללא מוצא 5, 7, 9.15

חולון

מגדל — השוטר מלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — מעקב צמוד 7.15, 9.30
ארמון — אבא גנוב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. חן 1 — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. חן 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — אבא גנוב 5.00, 7.15
חוד — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
חן — יום במלכודת 7.00, 9.30

עכו

אודיטוריום — אבא גנוב 7.00, 9.00

רמלה

היכל התרבות — הבינלים באי הדובים 4.30 כמאל באפטם 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — קיגג קונג 4.15 מוז והכלה — 7.00 בוחר של מגן — 9.30

בית שאן

מתנ"ס — המכשפות מאיסטוויק 9.15 ק. אמנ (מרכז קהילתי) — השוטר מבגבולי הילס 2 4.30, 9.00 יום החדר

חדרה

חדרה — החוזרה לסנטים הבדים 5.00, 7.00, 9.15
חן — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.15

טבריה

יד שמורית — יום במלכודת 9.15

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושחת 4.30—7, 9.15
אורלי — בקר טוב בבילזה 6.30, 9.00
בית העם — אהבה מבלון הראה 9.15
חן — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
סינמטק — ברזיל 7.00, המלחמה הגדולה 9.30
עצמון 1 — שיגעון בהול 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — ללא מוצא 4.30, 6.45—9.15
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — מעקב צמוד 4.15, 6.45, 9.15
קרן אור המתודש — יופיו של הזהב 4.30, 7.00, 9.15
ציון — אני גנבתי אני גנבתי 7.00, 9.15
רון — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — הקיסר האחרון 8.30
רב גת 2 — הנסיכה מבגבולי הילס 4.30, 7.00, 9.15
אורות — תל אביב ברלין 7.00, 9.15
כפיר — ליבו של אנג'ל 7.00, 9.15
סביון — מעקב צמוד 7.00, 9.15
שביט — מאמן 7.00, 9.15
הזבול — הציבוץ 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנוב 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5.00, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — ללא מוצא 7.15, 9.30
דן אכדיה — באמס 7.00, 9.30
מלון דניאל — יום ללא בחור 8.00
היכל — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — ריקה סו הגב גם הוא 7.15, 9.15

בת־ים

אורים — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — מחלון הוד המיטות 4.30, 7.15, 9.30

רמת גן

אורדע — מעקב צמוד 4.30, 7.15, 9.45
אורנע — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
הדר — עבור הגאים 4.30, 7.15, 9.30
לילי — יופיו של הזהב 7.15, 9.30
רב גן 1 — ריקוד מושחת 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 3 — הנסיכה מבגבולי הילס 5.00, 7.50, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55
שמש — הנבל האוהבת והמאוהבת 7.15, 9.30

קרית אונו

מרכז — ריקה לחתנה 7.00, 9.30
מרכז קהילתי — השוטר מבגבולי הילס 2 6.00 יום החדר 10.00

כפר סבא

תל — אבא גנוב 7.00, 9.15
שאול — תקווה ותהילה 7.00, 9.15